

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

29 maart 2002

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	917
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	944
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelings-samenwerking	949
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	954
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	970
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	978
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	999
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Bui-tenlands Beleid	1012
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting	1016
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden*	1049
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering*	1065
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	1115
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelings-samenwerking	1122
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	1124

Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	1129
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	1132
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid	1145
II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)	
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering	1146
III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)	
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	1147
 REGISTER	 1148

* Op 1 augustus 2001 werden de bevoegdheden van een aantal regeringsleden gewijzigd.

De vragen worden gepubliceerd onder de minister aan wie ze zijn gesteld, en met diens op dat ogenblik geldende titel.

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

**Vraag nr. 280
van 8 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

De Lijn Hasselt – Waterstofmotoren

In oktober 2000 heeft de minister vice-president in Hasselt de waterstofbus voorgesteld. Hij verklaarde toen dat hij zou laten nagaan of het haalbaar is om drie waterstoflijnbusen in te zetten en een waterstof-tankstation te bouwen in de buurt van de drie windturbines van Interelectra.

1. Is dit onderzoek reeds uitgevoerd ?

Zo ja, wat zijn de resultaten ? Zo neen, waarom niet ?

2. Heeft de Vlaamse regering mee geïnvesteerd in de ontwikkeling van dit project ?

Zo ja, op welke wijze ?

Antwoord

Na een succesvolle proefrit met de waterstofbus in Hasselt, onderzocht De Lijn verder de beschikbaarheid van voertuigen met waterstofmotoren en van vloeibare of gasvormige waterstof.

In 1997-1998 werd één bus ontwikkeld met een motor op vloeibare waterstof. Dit experiment gebeurde met financiële steun van De Lijn en van de Europese Gemeenschap. Buiten deze enige bus, die na bijkomende wijzigingen in Hasselt gereden heeft, zijn er vandaag geen bussen met waterstofmotor te verkrijgen.

De nieuwe ontwikkelingen betreffen uitsluitend brandstofcellen op waterstof, die een elektrische

stroom produceren en de bus dan elektrisch doen rijden. Er zijn in Europa een aantal projecten opgestart, maar deze bevinden zich nog in een stadium van studie en de voertuigen zijn niet beschikbaar voor exploitatie. De Lijn heeft voor deze projecten belangstelling getoond, maar heeft er niet aan deelgenomen wegens de kostprijs van 200 miljoen frank voor drie voertuigen.

Verwacht wordt dat het nog minimum tien jaar zal duren vooraleer er bussen op waterstof voor normale exploitatie op de markt komen.

De waterstof zelf is niet beschikbaar in de volumes die nodig zijn voor een autobusexploitatie. Voor de proef in Hasselt werd de waterstof met een tankwagen uit Duitsland ingevoerd. Deze tankwagen, waarvan er slechts één bestaat, werd gebouwd met de steun van de Europese Gemeenschap. Voor een proefproject met waterstofbussen zou de bouw van een waterstofstation met tankinfrastructuur nodig zijn, met een geraamde kostprijs van meer dan 60 miljoen frank.

Aangezien courant gebruik van waterstof als alternatieve brandstof niet verwacht wordt in de loop van de eerstvolgende tien jaar, geeft De Lijn er thans de voorkeur aan haar autobussen uit te rusten met een roetfilter, die slechts 200.000 à 250.000 frank per voertuig kost. Zeker voor de eerstvolgende tien jaar is dit de beste oplossing, in afwachting van en veralgemeend gebruik van waterstof, dat zeker de brandstof van de toekomst zal zijn.

**Vraag nr. 25
van 5 oktober 2001
van de heer CARL DECALUWE**

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven

Op initiatief van de minister vice-president werd beslist dat aannemers die meedingen in openbare aanbestedingen van Openbare Werken, hun vrachtwagens dienen te voorzien van een dodehoekspiegel.

1. Welke initiatieven heeft de minister vice-president reeds genomen naar zijn/haar administratie en de Vlaamse openbare instellingen (VOI) waarvoor hij/zij het toezicht heeft, om deze maatregel te laten toepassen ?

2. Werden hiervoor alle diensten en VOI's ingeschakeld ?

3. Welk gevolg werd hieraan gegeven vanuit de VOI's bij het uitschrijven van aanbestedingen ?

NB Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Binnen de onderscheiden departementen en VOI's van de Vlaamse Gemeenschap werden reeds de nodige stappen ondernomen om een antwoord te bieden op de problematiek van de dode hoek.

Uiteraard is het zo dat deze problematiek zich voor bepaalde administraties en VOI's nadrukkelijker stelt dan voor andere. Dit vloeit immers rechtstreeks voort uit het takenpakket van de onderscheiden administraties en VOI's. Verschillende administraties en VOI's beschikken niet over eigen vrachtwagens, of zijn geen opdrachtgever voor openbare aanbestedingen m.b.t. openbare werken.

Ik heb op 10 april 2001 een omzendbrief (OW 2001/1) m.b.t. de dode hoek uitgevaardigd. In de bestekken die door de administratie Wegen en Verkeer worden uitgeschreven, is er een specifieke dodehoekparagraaf opgenomen. Deze valt meer bepaald onder het punt B2, Algemene aannemingsvoorwaarden, Algemene organisatie van bouwplaats, artikel 30, paragraaf 1. Momenteel is het zo dat reeds 80 % van de vrachtwagens van de administratie Wegen en Verkeer met een dodehoekspiegel is uitgerust. De resterende 20 % wordt in de loop van de maanden november en december uitgerust.

Ook de administratie Waterwegen en Zeewezen is volop bezig met de implementatie van richtlijnen m.b.t. de dode hoek. De vrachtwagens van de NV Zeekanaal en de Dienst voor de Scheepvaart zullen met dodehoekapparatuur worden uitgerust. De Dienst van de Scheepvaart laat systematisch een dodehoekspiegel installeren op de nieuwe vrachtwagens die voor de Dienst worden aangekocht. Op het bestaande vrachtwagenpark worden geleidelijk aan dodehoekspiegels geïnstalleerd : zo zijn reeds twee van de zes vrachtwagens van de Dienst voor de Scheepvaart met een dergelijke spiegel uitgerust.

Verder heeft ook De Lijn reeds de nodige stappen gedaan m.b.t. de uitrusting van haar voertuigen met de dodehoekspiegel. De nodige bestellingen van dodehoekspiegels voor de uitrusting van de bestaande voertuigen werden reeds geplaatst, terwijl

ook de nieuwe voertuigen standaard met de dodehoekspiegels zullen worden uitgerust.

Ook mijn collega's in de Vlaamse regering hebben reeds een aantal initiatieven genomen naar hun onderscheiden administraties en VOI's.

Binnen de afdeling Aankoopbeheer van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Van Grembergen) is de opdracht gegeven dat vrachtwagens die worden aangekocht steeds moeten uitgerust zijn met een dodehoekspiegel.

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (Landuyt) heeft het initiatief genomen om haar enige vrachtwagens van een dodehoekspiegel te voorzien. De helft van het vrachtwagenpark dat door het Sociaal Fonds Vervoer aan de VDAB ter beschikking wordt gesteld in de beroepsopleiding "vrachtwagenbestuurder" is reeds van een dodehoekspiegel voorzien, terwijl sommige voertuigen ook over een dodehoekcamera beschikken. De resterende opleidingsvrachtwagens worden uiterlijk eind 2001 met een dodehoekspiegel uitgerust.

Ook Toerisme Vlaanderen (Landuyt) sluit aan bij elke algemene maatregel vanwege de Vlaamse Gemeenschap om de dodehoekspiegel verplicht te maken.

Wat de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Dua) betreft, werden de verschillende diensten van de administratie met een schrijven van 3 mei 2001 in kennis gesteld van de dodehoekproblematiek en verzocht in de eerste plaats de eigen vrachtwagens en voertuigen met lange aanhangwagens uit te rusten met een dodehoekspiegel en verder gevolg te geven aan de betrokken omzendbrief. Zo past de cel Natuurtechnische Milieubouw van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid de bepalingen van de betrokken omzendbrief toe op al haar relevante bestekken.

Naar OVAM (Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest), VLM (Vlaamse Landmaatschappij), VMW (Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening) en VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) (Dua) werden momenteel nog geen concrete initiatieven genomen. Het is echter wel zo dat de bedoelde verplichting zal worden vermeld zodra deze VOI's de nodige richtlijnen hebben ontvangen.

Wat het Universitair Ziekenhuis Gent (Vanderpoorten) betreft, heeft de Universiteit Gent (UG)

in september 2001 de verplichting van de dodehoekspiegel ingevoerd. Deze verplichting is ingevoerd voor zowel de eigen dienstvoertuigen als de bedrijfsvoertuigen van derden die zich op een bouwplaats van de UG moeten begeven. Ook de onderscheiden bestekken houden rekening met de dodehoekproblematiek.

Wat het Gemeenschapsonderwijs (Vanderpoorten) betreft, onderzocht de afdeling Algemene Infrastructuur en Materiële Organisatie de mogelijkheden om dodehoekspiegels of camera's te plaatsen op de vrachtwagens van de betrokken VOI.

In de aanbesteding die door het Bloso (*Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtcreatie – red.*) (Anciaux) werden georganiseerd, werd tot op heden geen verplichting opgenomen om de vrachtwagens van de aannemers met een dodehoekspiegel uit te rusten. Bij nieuwe projecten zal evenwel in het ontwerp dossier een veiligheids- en gezondheidsplan worden opgenomen waarin de verplichting van een dodehoekspiegel zal worden opgenomen.

Dit alles illustreert dat verschillende administraties en VOI's reeds in belangrijke mate inspeelden op de omzendbrief m.b.t. de dode hoek.

Wat de andere departementen en VOI's ressorterend onder mijn collega-ministers betreft, is het zo dat deze meestal over geen eigen vrachtwagens beschikken en ook geen activiteiten ontplooiën die aanleiding geven tot openbare aanbestedingen inzake openbare werken. Dit geldt bijvoorbeeld voor :

- departement Coördinatie (minister-president Dewael)
- departement Financiën en Begroting en de VOI's IWT (*Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie – red.*) en VITO (*Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek – red.*), VRT (minister Van Mechelen)
- departement Onderwijs, VLOR (Vlaamse Onderwijsraad), IVAH (Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen) (minister Vanderpoorten)
- administratie Cultuur (minister Anciaux)
- administraties Huisvesting, Economie, Buitenlandse Handel (minister Gabriëls)

- administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, administratie Gezondheidszorg, de VOI's VFSIPH (Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap) en Kind en Gezin (minister Vogels).

(*Voorlopig antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 746 – red.*)

Vraag nr. 66
van 30 oktober 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Reclame op Lijnvoertuigen – Beleid

De Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers vraagt al enige tijd de handhaving en de verstrenging van het bestaande verbod op "integrale" publiciteit op de ruiten van trams en (trolley)bussen. Dit omwille van de verkeersveiligheid, het gebruikerscomfort (o.m. voor slechtzienden), het imago en de geloofwaardige bestrijding van de graffitiplaag.

Het verbod werd in 1976 ingesteld door de toenmalige bevoegde minister Chabert, maar wordt de laatste jaren steeds meer ontdoken door De Lijn, de Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel (MIVB) en de Société Regionale Wallonne du Transport (SRWT/TEC). In het koninklijk besluit (KB) van 15 september 1976 staat nochtans letterlijk in artikel 11 "De ruiten van de voertuigen moeten altijd aan de reizigers een uitstekend uitzicht bieden. Het aanbrengen van berichten op de ruiten is verboden". Dit was op zich een bevestiging van de artikelen 58.1, en 75 van het KB van 15 maart 1968 houdende het algemeen reglement op de technische eisen waaraan voertuigen moeten voldoen : reclame op de ruiten van voertuigen is verboden.

1. Welke beleidsvisie wordt gehanteerd voor het gebruik van bus en tram van De Lijn voor reclame ?

Werd ooit een derogatie toegekend aan De Lijn op de in voormelde KB's opgenomen verbodsbepalingen voor al haar voertuigen ? Was dat op aanvraag van De Lijn zelf ?

Blijkbaar bestaat er een instructie van 1 maart 1998 van het federaal Ministerie van Verkeerswezen aangaande publiciteit op de ruiten van autobussen en autocars. Hierin is echter geen

sprake van trams of trolleybussen, waarvoor het verbod nog onverkort zou gelden.

Welke gedragsregels worden door De Lijn zelf gehanteerd? Zijn deze voldoende?

- De meeste bussen en trams hebben reclame op borden. Sommige trams en bussen zijn echter helemaal in een ander kleedje gestoken.

Wegen de meerinkomsten op tegen het verlies aan eigen imago van het openbaar vervoer als openbare dienstverlener?

Vermindert dat ook niet de herkenbaarheid en de eigenheid van het openbaar vervoer?

Versterkt dit niet de indruk dat openbaar vervoer zomaar een commerciële activiteit zou zijn, die bovendien verlies maakt?

- Is het steeds meer voorkomen van reclame op bus en tram ook geen impliciete legitimering van graffiti op bus, tram en vaste infrastructuur van het openbaar vervoer?
- Welke inkomsten heeft De Lijn in 1999 en 2000 gegenereerd uit reclame, met onderscheid tussen de inkomsten voor rijdende reclame op bus en tram enerzijds, en reclame op wachthokjes en dergelijke anderzijds?

Wat zijn de inkomsten specifiek uit de integrale publiciteit (hele bus of tram in een reclamekleedje)?

- Inzake de invoering van "Tramvision" op trams (zoals in het Antwerpse).

Is het nodig de klanten te overspoelen met reclameboodschappen waar ze geenszins om vragen, waarin de noodzakelijke informatie over route en haltes dreigt te worden verzopen?

Welke inkomsten denkt De Lijn hieruit te genereren?

Antwoord

- Een aanpassing van de vigerende reglementering inzake reclame op de vensters van trams en autobussen is in studie bij de federale minister van Mobiliteit en Vervoer. De vervoermaatschappijen hebben terzake uitgebreid geadviseerd.

Het spreekt voor zich dat de Vlaamse Vervoermaatschappij en haar mediaregie, de NV Streep, de reglementering strikt zullen naleven.

- Volledig beklede voertuigen leveren interessante meerinkomsten op voor de Vlaamse Vervoermaatschappij, die voor 50 % aandeelhouder is van de NV Streep. De directe opbrengst van deze voertuigen is niet exact te berekenen. In de jaaromzet van de NV Streep vertegenwoordigen zij wel ongeveer 25 % van het totale pakket.

De Vlaamse Vervoermaatschappij heeft geen kennis van klachten over het niet herkenbaar zijn van haar voertuigen door reclamebekleding. De voertuigen worden aan de voorkant hoe dan ook niet bekleed, en het logo van De Lijn is van op grote afstand zichtbaar. Voor trams kan er in het geheel geen verwarring mogelijk zijn.

De bewering dat reclame de indruk zou wekken dat het openbaar vervoer een verlieslatende activiteit is, moet geheel voor rekening gelaten worden van wie deze uitspraak doet. Niets toont aan dat een dergelijke bewering ergens op gestund is.

- Graffiti op autobussen en trams zijn zeer zeldzaam. Een met reclame bekleed (en dus veelkleurig) voertuig biedt overigens minder ruimte om graffiti op aan te brengen.
- De Vlaamse Vervoermaatschappij verkrijgt op verschillende manieren inkomsten via de NV Streep.

Jaarlijks int De Lijn een vaste vergoeding voor het beschikbaar stellen van haar voertuigenpark. Daarnaast ontvangt zij een variabele vergoeding, evenredig met het aantal en de oppervlakte van de gevoerde reclamecampagnes. Voor het jaar 1999 ontving De Lijn 24,3 miljoen frank aan vaste vergoeding en 4,9 miljoen frank aan variabele vergoeding, samen 29,2 miljoen frank. Voor het jaar 2000 ontving De Lijn 24,8 miljoen frank aan vaste vergoeding en 5,4 miljoen frank aan variabele vergoeding, samen 30,2 miljoen frank.

De NV Streep zelf draagt daarnaast het communicatiedossier voor de jongeren, de eindejaarscampagnes, de campagnes rond de Buzzy Pazz. Zij draagt ook het integrale budget voor de sensibiliseringscampagne voor de kusttram. Geregeld kan de Vlaamse Vervoermaatschappij

via de NV Streep haar eigen initiatieven op de voorgrond plaatsen. De NV Streep draagt ook alle campagnes voor culturele of sportieve evenementen gesponsord door De Lijn.

Een raming voor het geheel van het bovenvermelde is gesitueerd in de orde van grootte van 65 miljoen frank.

Als aandeelhouder voor 50 % in de NV Streep geniet de Vlaamse Vervoermaatschappij nog een deelname in de winst. Voor de boekjaren 1999 en 2000 werden geen dividenden betaalbaar gesteld.

Het aandeel van de volledig beklede voertuigen in de variabele vergoeding is niet te bepalen. Zoals hierboven onder 2 reeds vermeld, bedraagt het aantal van de volledig beklede voertuigen ongeveer 25 % van het totale pakket van de NV Streep.

5. Een correcte en onmiddellijke informatie aan de klanten is een vereiste voor een kwalitatief hoogstaand openbaar vervoer. De NV Streep heeft de Vlaamse Vervoermaatschappij een informatiesysteem aangeboden waarbij de ontwikkeling en de financiering ten laste van eerstgenoemde vallen. De Lijn en ook de stad krijgen hierdoor de mogelijkheid om in real time accurate informatie te geven over alle aspecten van hun werking (werken, omleidingen, nieuwe initiatieven, ...). Het aanbod bestaat verder uit nieuws, weerbericht, jobinfo, culturele kalender, toeristische attracties, ...

De inhoud en de vorm van het programma-aanbod zijn in de voorbereidende fase getest bij verschillende representatieve doelgroepen en aan de testresultaten aangepast.

Tijdens alle informatieblokken verschijnen permanent onderaan links de naam van de volgende halte en rechts de tijdsaanduiding, verbonden met de tijdsaanduiding van het Prodatasysteem. Na elk item worden bovendien nog de laatste twee en de volgende twee haltes vermeld. Het hele programma, ondersteund door zachte muziek, duurt twintig minuten en wordt dan herhaald. Bij de keuze van de muziek, die geleverd wordt door de VRT, wordt evenwichtig rekening gehouden met de verschillende leeftijdscategorieën. Het project wordt financieel gedragen door de opbrengsten van de ingelaste reclameboodschappen. Het aandeel in de tijd hiervan is contractueel vastgelegd. De schermen zijn zodanig geplaatst dat zonder problemen

naar elders kan worden gekeken. Zij zijn niet dwingend in het gezichtsveld opgesteld.

Vraag nr. 67
van 30 oktober 2001
van de heer DIRK HOLEMANS

Della Faillelaan Gent – Fietspad

In antwoord op mijn vraag om uitleg van 31 mei jongstleden bevestigde de minister vice-president dat op zijn vraag de Fietsersbond een studie heeft opgemaakt die betrekking heeft op het inventariseren en rangschikken van knelpunten voor fietsers langs Gentse gewestwegen. Voor de aanpak van deze knelpunten is een budget uitgetrokken van 150 miljoen frank, gespreid over de periode 2000-2002 (*Handelingen C193 van 31 mei 2001, blz. 3 e.v. – red.*).

Ondertussen zijn de eerste werken in dit kader afgewerkt of aan de gang. Dit heeft onder meer geleid tot een kwalitatieve verbetering van de fietspaden langs de Drongense- en de Deinsesteenweg (N466). Andere wegenwerken op de Gentse gewestwegen leren echter dat het valoriseren van de ervaringsdeskundigheid van de Fietsersbond nog te wensen overlaat.

Zo is de Gentse Fietsersbond verbolgen over de fietsonvriendelijke heraanleg van de A. Della Faillelaan in Gent. Een ontevredenheid die verbaast, gelet op het feit dat onder meer de doortocht van de Della Faillelaan onder de brug van de autosnelweg op de knelpuntenlijst stond, opgemaakt door de Fietsersbond.

Na persoonlijke observatie van de Della Faillelaan moet ik de Fietsersbond volledig gelijk geven. De "renovatie" van deze laan heeft in feite geen enkele ernstige verbetering van de verkeerssituatie met zich mee gebracht. Er is geen enkele maatregel genomen om de snelheid van het autoverkeer af te remmen, om zones tussen fietsers en auto's duidelijk te scheiden, om het fietspad duidelijk te markeren (bv. met de gebruikelijke rode verf). Op sommige delen is het fietspad amper zestig centimeter breed, wat smaller is dan sommige fietstypes. De scheidingsstippelijin is slechts zo'n vijftien centimeter breed. Dit leidt er in de praktijk toe dat auto's en zeker vrachtwagens het fietspad "mee" gebruiken. In de feiten zijn de suggesties van de Fietsersbond hier dus genegeerd.

Volgende elementen lijken me onbegrijpelijk.

- Het behouden van parkeerstroken langs beide kanten van de Della Faillelaan, terwijl er langs één zijde een ventweg is met meer dan voldoende parkeercapaciteit. Het behoud van een parkeerstrook langs maar één kant van de laan zou zonder probleem resulteren in de mogelijkheid om voldoende brede fietspaden te schilderen, voldoende gescheiden van de rijweg.
- Het ook onder de brug schilderen van een smal fietspad vlak naast de rijweg, terwijl er ook onder de brug nog voldoende ruimte is voor een breder fietspad, veilig afgescheiden van de rijweg.
- Het op het traject voorbij de brug richting Merelbeke bouwen van nieuwe vangrails langs de zijkant van de weg, in plaats van tussen de rijweg en het fietspad. Zo heeft men een unieke kans gemist om veilige afgescheiden fietspaden te realiseren.

Het belang van deze gewestweg voor fietsers mag niet onderschat worden. Het is de enige verbinding onder de autosnelweg tussen Zwijnaarde (en het Don Bosco-Instituut) en Merelbeke. Het is onbegrijpelijk dat er bij de heraanleg van deze laan niet meer aandacht is uitgegaan naar de fietsveiligheid.

1. Welke werken worden er met het budget van 150 miljoen uitgevoerd tijdens de jaren 2001 en 2002 op basis van de knelpuntenlijst van de Fietsersbond : over welke wegen gaat het, wat is de timing en telkens het ingeschreven budget ?
2. Worden er maatregelen in het vooruitzicht gesteld om de heraangelegde A. Della Faillelaan alsnog fietsveilig te maken ?

Het gaat dan concreet over de vraag om het fietspad te verbreden, met rode verf te markeren en te verleggen achter de vangrails in het stuk voorbij de brug richting Merelbeke. Zeker de eerste twee maatregelen vergen slechts een geringe inspanning.

Antwoord

1. Herstellingen en aanpassingen zijn gebaseerd op de knelpuntenlijst van de Fietsersbond.

Budget 2000 : 50 miljoen frank

Reeds uitgevoerd : ongeveer 25 miljoen frank

- N466 – Drongensesteenweg – Deinsesteenweg Gent

- R4 – binnenring en buitenring Gent
- N436 – Asseneedsesteenweg Zelzate
- diverse lokale ingrepen

In uitvoering of binnenkort gepland : ongeveer 25 miljoen frank

- N9 – Brusselsesteenweg Gent en Melle
- N70a – Antwerpsesteenweg Gent
- N35 – Steenweg Deinze Nazareth
- N43 – Kortrijksesteenweg Sint-Martens-Latem
- diverse lokale ingrepen

Budget 2001 : 50 miljoen frank

Werken aanbesteed of in aanbestedingsfase voor uitvoering in 2002

- R40 – stadsring tussen Nieuwe Wandeling en Kortrijksepoortstraat : heraanleg fietspaden met versmalling rijstroken – 16 miljoen frank
- R40 – stadsring tussen Kortrijksepoort en Sint-Lievenspoort : heraanleg fietspaden met versmalling rijstroken – 10 miljoen frank
- algemeen bestek voor onderhoud fietspaden op diverse plaatsen : 15 miljoen frank
- algemeen bestek voor markeringen op diverse plaatsen specifiek voor fietspaden : 5 miljoen frank
- aanleggen van een dubbelrichtingsfietspad op de Sint-Lievensbrug en -tunnel (gecombineerd dossier met De Lijn) : 8 miljoen frank

Budget 2002

Het programma is nog niet concreet ingevuld. Dit zal gebeuren in overleg met de Fietsersbond na evaluatie van de reeds uitgevoerde werken.

2. De werken op de N469 – Tramstraat en A. Della Faillelaan in Gent- Zwijnaarde betroffen structurele onderhoudswerken aan de asfaltverhardingen (slechte staat).

Op het einde van de werken zijn de markeringen aangebracht identiek als deze aanwezig

vóór de werken. Door aanpassingen en herstellingen in de zones naast de rijweg is lokaal meer ruimte beschikbaar gekomen voor fietsers. Het was beter geweest daar bij de markeringen rekening mee te houden.

Deze aangelegenheid zal worden herbekeken en de markeringen zullen worden aangepast. Bij de administratie Wegen en Verkeer geldt de regel dat fietsstroken enkel rood gemarkeerd worden aan kruispunten en dwarsende wegen waar fietsers voorrang hebben op dwarsend of afslaand autoverkeer. Een globale rode markering zal dus niet gebeuren.

Vraag nr. 68
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Wegverkeer – Geluidsoverlast

Almaar meer mensen klagen over geluidsoverlast veroorzaakt door het verkeer. Het type wegdek zou hierin een bepalende rol spelen.

1. Hoeveel lopende rechtszaken zijn er betreffende geluidsoverlast door verkeer, en dit opgesplitst per provincie ?

Welke provisie wordt hiervoor aangelegd ?

2. Bestaat er een plan om de zones met de grootste geluidsoverlast prioritair aan te pakken en het wegdek op die locaties te hernieuwen ?

Welke criteria worden hiervoor gehanteerd ?

3. Welke middelen zijn hiervoor ingeschreven ?

Antwoord

1. Er zijn geen lopende rechtszaken betreffende geluidsoverlast door het verkeer.
2. De prioriteit voor de heraanleg van wegdekken wordt bepaald door veiligheids- en comfortparameters die tweejaarlijks door de afdeling Wegenbouwkunde worden opgemeten. Geluidsoverlast zit hier niet rechtstreeks bij, al kunnen bepaalde parameters zoals de vlakheid – indien onvoldoende – wel geluidsoverlast veroorzaken.

Bij de heraanleg van het wegdek wordt wel rekening gehouden met de geluidskwaliteit ervan.

Er wordt veelal gebruikgemaakt van zogenaamde open verhardingen, die een positieve impact op geluid hebben.

Tot slot kan een gemeente bijakte 5 bij het mobiliteitsconvenant (geluidshinder) afsluiten voor de plaatsing van geluidsschermen.

3. De middelen zijn terug te vinden in het meerjarenprogramma dat ik jaarlijks in het Vlaams Parlement neerleg.

Vraag nr. 69
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Grachten – Waterschade

De grachten langs gewestwegen veroorzaken bij hevige regenval geregeld wateroverlast voor de omwonenden.

1. Hoeveel lopende rechtszaken zijn er voor wateroverlast door onvoldoende capaciteit van de grachten langs gewestwegen, en dit opgesplitst per provincie ?

Welke provisie wordt hiervoor aangelegd ?

2. Bestaat er een algemeen plan om de grachten met een bepaalde frequentie te ruimen ? Hoeveel middelen worden hiervoor vrijgemaakt ?
3. Bestaat er een prioriteitenlijst van watergevoelige regio's waar prioritair moet worden geruimd ?

Antwoord

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de lopende rechtszaken voor wateroverlast per provincie :

Afdeling	Rechtszaken
Antwerpen	1
Vlaams-Brabant	2
West-Vlaanderen	2
Oost-Vlaanderen	-
Limburg	1

Een onvoldoende grachtcapaciteit is in deze dossiers zelden de oorzaak van de wateroverlast. Meestal zijn private lozingsdebieten en/of ontoereikende afvoercapaciteit van de gemeentelijke

riolering in de omgeving minstens de (mede)oorzaak.

Er wordt geen provisie aangelegd per rechtszaak, doch wel globaal voor minnelijke regelingen en gerechtelijke procedures enerzijds (VIF) en erelonen en gerechtskosten anderzijds (administratieve begroting). (*VIF : Vlaams Infrastructuurfonds – red.*)

De reiniging van grachten gebeurt in het kader van onderhoudsbestekken naargelang de noodwendigheden die gesignaleerd worden door de wegencontroleurs in de wegendistricten. Toch wordt ernaar gestreefd om binnen een frequentie van eenmaal per drie à vijf jaar alle grachten te ruimen.

Vraag nr. 70
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Wegverkeer – Trillingschade

Steeds meer mensen klagen over trillingen door het wegverkeer. Deze veroorzaken mettertijd dikwijls scheuren in de muren van woningen.

1. Hoeveel lopende rechtszaken zijn er rond de problematiek van trillingen van voorbijrijdend verkeer, en dit opgesplitst per provincie ?

Hoeveel provisie wordt hiervoor aangelegd ?

2. Beschikt de minister vice-president over een prioriteitenlijst voor de aanpak van locaties waar trillingen frequent voorkomen ?

Welke criteria worden hiervoor gehanteerd ?

Welke middelen worden hiervoor vrijgemaakt ?

Antwoord

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de lopende rechtszaken voor trillingschade per provincie :

Afdeling	Rechtszaken
Antwerpen	4
Vlaams-Brabant	1
West-Vlaanderen	2
Oost-Vlaanderen	-
Limburg	2

Er wordt geen provisie aangelegd per rechtszaak, doch wel globaal voor minnelijke regelingen en gerechtelijke procedures enerzijds (VIF) en erelonen en gerechtskosten anderzijds (administratieve begroting). (*VIF : Vlaams Infrastructuurfonds – red.*)

Trillingshinder is meestal een zeer lokaal gegeven (bv. een uitstekend riooldeksel ; in geval van gemeentewegen : verkeersdrempels...), zodat een algemeen programma voor trillingshinder dan ook geen zin heeft. Bij lokale klachten over trillingshinder wordt een onderzoek uitgevoerd door de afdeling Wegenbouwkunde of een extern onderzoeksbureau.

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek worden er eventueel maatregelen genomen, die dan meestal in het kader van de onderhoudspakten uitgevoerd worden.

Vraag nr. 71
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Onteigende woningen – Stand van zaken

Voor de aanleg van wegen dienen vaak woningen onteigend te worden. Er zijn echter woningen die na ruim twintig jaar nog steeds eigendom zijn van het Vlaams Gewest, doordat de wegwerkzaamheden op de betrokken locaties nog steeds niet werden uitgevoerd. Deze woningen blijven leegstaan of worden verhuurd.

1. Hoeveel woningen zijn na onteigening eigendom van het Vlaams Gewest, en dit opgesplitst per arrondissement ?

Welke bedragen werden voor deze woningen betaald ?

2. Hoeveel woningen bevat het patrimonium van het Vlaams Gewest die verworven zijn via onteigening vóór 1990 ?

3. Welke richtlijnen gelden bij verhuring van deze woningen ?

4. Welke bedragen aan leegstandsheffingen dienen jaarlijks betaald te worden aan de betrokken gemeenten ?

Worden hiervoor vrijstellingen verleend ? Zo ja, op welke basis ?

Antwoord

1.

Afdeling	Arrondissement	Aantal woningen na onteigening eigendom van Vlaams Gewest	Betaald bedrag (fr.)
Antwerpen	Antwerpen	9	
	Mechelen	4	
	Turnhout	0	
Totaal Antwerpen		13	46.887.000
Vlaams-Brabant	Halle-Vilvoorde	4	16.750.000
	Leuven	4	6.775.000
Totaal Vlaams-Brabant		8	23.525.000
Oost-Vlaanderen	Aalst	13	14.227.000
	Dendermonde	11	19.755.000
	Gent	8	24.584.000
	Oudenaarde	8	5.758.000
	Sint-Niklaas	5	5.758.000
Totaal Oost-Vlaanderen		45	70.082.000
Limburg		0	0
Totaal Limburg		0	0
West-Vlaanderen	Brugge	2	5.938.000
	Kortrijk	13	26.000.000
	Diksmuide	1	3.000.000
	Oostende	1	916.562
	Veurne	1	1.845.000
Totaal West-Vlaanderen		18	37.699.562
Algemeen totaal		84	178.193.562

2. Antwerpen 13
 Vlaams-Brabant 7
 Oost-Vlaanderen 12
 Limburg 0
 West-Vlaanderen 12

3. De preciaire gebruikstoelatingen worden opge-
 maakt door de respectieve Comités tot Aan-
 koop van Onroerende Goederen van het Minis-
 terie van Financiën.
4. Geen enkele van de provinciale afdelingen van
 de administratie Wegen en Verkeer betaalt leeg-
 standsheffingen.

Vraag nr. 72
van 6 november 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Ministeriële voertuigen – Aankoop en onderhoud

- Hoeveel auto's werden, sedert het begin van de huidige legislatuur, aangekocht voor de minister en zijn kabinet ?
- Wat was de aankoopprijs van deze auto's ?
- Hoeveel kilometer hebben ze tot op heden afgelegd ?
- Hoeveel bedroegen de onderhoudskosten tot-nogtoe ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

(Gecoördineerd antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 745 – red.)

Vraag nr. 73 van 6 november 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

N16 Klein-Brabant – Veiligheid en mobiliteit

De N16 is voor de regio Klein-Brabant een ware levensader. Heel wat grote en kleinere bedrijven hebben er zich in de loop der jaren gevestigd en zorgen voor een grote werkgelegenheid in gemeenten als Bornem en Puurs. Ook vanuit andere gemeenten komen heel wat werknemers naar Klein-Brabant.

Zowel de gemeentebesturen als het bedrijfsleven maken zich evenwel zorgen over de toekomst van de N16. Dat blijkt onder meer uit het project "Bedrijfsvriendelijke gemeente", waaraan de Kamer van Koophandel meewerkt. De N16 slijbt immers hoe langer hoe meer dicht. De vraag naar een proactieve aanpak klinkt dan ook steeds luider.

Ook op het vlak van de veiligheid heeft de N16 een erg kwalijke reputatie. Zowat alle ministers bevoegd voor Openbare Werken zijn het jongste decennium naar Klein-Brabant afgezakt om er de situatie in ogenschouw te nemen. Maar tot op heden werden er weinig structurele wijzigingen aangebracht.

1. Wanneer vatten de werkzaamheden m.b.t. de ondertunneling van het kruispunt met de Hingenesteenweg (Nutricia) aan ?

Hoe komt het dat dit dossier blijkbaar steeds weer wordt uitgesteld ?

2. Neemt de Vlaamse overheid initiatieven om het gebruik van collectief vervoer te stimuleren ? Zijn er bijvoorbeeld reeds concrete plannen om met De Lijn een busverbinding naar de bedrijfsterreinen langs de N16 te realiseren ?

3. Wat is de stand van zaken m.b.t. de heraanleg van de talrijke gevaarlijke kruispunten op de N16 ?

Hoe denkt men daarbij het probleem van de talrijke rechtsomkeermakende vrachtwagens op te lossen ?

Zijn de bevoegde diensten zich bewust van het feit dat talrijke afslagstroken te kort zijn ?

4. Is een verdubbeling van de Scheldebrug naar Temse, die een ware flessenhals is geworden, inmiddels een beleidsoptie ?

Antwoord

1. De aanbesteding van het dossier "Herinrichting kruispunt N16 – Hingenesteenweg" had plaats op 27 november 2001. De aanvang der werken is gepland voor begin 2002.

2. Verwezen wordt naar het dossier "Basismobiliteit Klein-Brabant & Willebroek". Een onderzoek wordt uitgevoerd binnen de bedrijven naar de behoefte van openbaar vervoer.

De Lijn zal in kennis gesteld worden van de resultaten.

- 3 en 4. De laatste jaren werden diverse werkzaamheden uitgevoerd ter verbetering van de verkeersveiligheid.

Op het grondgebied van de provincie Oost-Vlaanderen zijn de kruispunten "Hoogkamerstraat" en "Doornstraat" uitgerust met verkeerslichten. Het kruispunt met de N419 is een ongelijkgronds kruispunt. Alle doorsteken in de middenberm zijn afgesloten, zodat het rechtsomkeren alleen op de beveiligde kruispunten mogelijk is.

Op het grondgebied van de provincie Antwerpen werden de kruispunten "Vitsdam" en "Roddam" reeds heraangelegd. De heraanleg van het kruispunt "Hingenesteenweg" zal in 2002 plaatsvinden.

Inzake de ontubbeling van de Scheldebrug verwijs ik naar mijn voorgaande antwoorden dienaangaande. *(cf. vraag nr. 185 van 26 april 2001, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1897 ; vraag nr. 218 van 23 mei 2001, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 6 – red.)*

Vraag nr. 74
van 6 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Veerdienst Rupelmonde-Hingene – Stand van zaken

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg van 19 april jongstleden over de veerdiensten op de Schelde deelde de minister vice-president in verband met de mogelijke reorganisatie van de veerdienst tussen Rupelmonde en Hingene-Bornem mee dat hij zijn administratie de opdracht had gegeven om die mogelijkheid en de haalbaarheid ervan te onderzoeken. (*Handelingen C152 van 19 april 2001, blz. 3 – red.*)

Het was voor hem op dat ogenblik evenwel nog niet mogelijk om enige indicatie van de kostprijs te geven, of om zich over een eventuele timing uit te spreken.

Is er sedertdien al enige evolutie in dit dossier ?

Antwoord

Vanuit de afdeling Zeeschelde van de administratie Waterwegen en Zeewezen is getracht het voetveer tussen Rupelmonde en Bornem-Hingene als project te laten opnemen in het Interreg III-project "Beleef het water". Dit is uiteindelijk niet gelukt, vermits de veren blijkbaar niet voldoen aan de gestelde eisen voor Interreg III.

In eerste instantie kunnen de investeringskosten geraamd worden op 40 à 50 miljoen frank. De exploitatiekosten zijn afhankelijk van de gestelde eisen.

De administratie Waterwegen en Zeewezen heeft ondertussen opdracht gekregen een beleidsplan voor de pleziervaart en de waterrecreatie op te maken. Hierin zal de nodige aandacht besteed worden aan aanlegsteigers en veerdiensten. Ik wens dan ook dit beleidsplan af te wachten, vooraleer een beslissing te nemen in verband met de gevraagde veerdienst.

Getracht zal worden zoveel mogelijk besturen en instanties te betrekken bij de opmaak van dit beleidsplan. Ook wordt voorzien in een professionele begeleiding door een gespecialiseerd studie bureau. De openbare aanbestedingsprocedure voor aanstelling van dit bureau is opgestart.

Verwacht wordt dat het definitieve beleidsplan tegen eind 2002 volledig afgewerkt kan zijn.

Vraag nr. 75
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

N8 Bissegem – Veiligheid schoolomgeving

De lagere school en de kleuterschool van Bissegem kampen reeds jaren met het probleem van een verkeersonveilige schoolomgeving.

Hun schoolpoort ligt namelijk in de nabijheid van de gewestweg N8. Uit tellingen blijkt dat dagelijks minstens 1.200 voetgangers (scholieren, kleuters en hun begeleiders) de N8 ter hoogte van de school oversteken.

De leerkrachten zien geen andere mogelijkheid dan de rijen scholieren het zebrapad te laten oversteken bij rood licht, aangezien de verkeerslichten slechts een tijdspanne van zeventien seconden laten om over te steken.

1. Welke modaliteiten en criteria gelden voor het vastleggen van de tijdspanne waarbinnen de verkeerslichten op groen staan om via een zebrapad over te steken ?
2. Beschikt de minister vice-president over concrete elementen om de oversteektijd in het betrokken geval te verlengen tot bijvoorbeeld dertig seconden ?
3. Welke initiatieven dienen hiertoe genomen te worden ? Wie dient initiatief te nemen ?

Antwoord

De verkeersveiligheid in de schoolomgeving is een belangrijk onderdeel van mijn beleid en heeft daarom steeds mijn bijzondere aandacht genoten. Door mijn administratie zal deze zaak dan ook onderzocht worden.

1. De duur van de verschillende groenfases binnen de werkingscyclus van een driekleurige lichtsignalisatie is afhankelijk van de intensiteiten van de verschillende verkeersstromen en de lengte van het oversteektraject. Bij de opmaak van de werkingscyclus wordt voor voetgangers uitgegaan van een stapnelheid van 1 m/sec.

2. De verlenging van de oversteektijd voor de voetgangers is afhankelijk van het aantal overstekende voetgangers en van het tijdstip. Dit gegeven is nu niet bekend.
3. Mijn administratie werd in kennis gesteld van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

Zij heeft opdracht gekregen om de nodige gegevens op te vragen en na te gaan of dit kan worden opgelost door een aanpassing van de werkingscyclus van de driekleurige lichtsignalisatie.

Vraag nr. 76
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 9
 van 12 november 2001
 van de heer Jan Roegiers
 Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 77
van 12 november 2001
van de heer DIDIER RAMOUDT

Regionale buslijnen – Staanplaatsen

Bij de opening van de beurs "Bus & Car" in Kortrijk op donderdag 18 oktober 2001 verklaarde minister Landuyt dat hij in samenspraak met en op vraag van de sector een veiligheidslabel voor toerismebussen zou invoeren vanaf volgend jaar. Het betreft een labelsysteem waarbij rekening gehouden wordt met een aantal veiligheidseisen, zoals een gordel voor elke reiziger, en met milieuvriendelijkheid en comfort voor de reiziger, zoals bijvoorbeeld voldoende beenruimte. Hoofdzakelijk is dat de reiziger recht heeft op duidelijke informatie over de bus waarmee hij wordt vervoerd.

Op sommige regionale lijnen of lijnen voor interstedelijk vervoer, uitgebaat door De Lijn zelf of

verpacht, rijden bussen over relatief grote afstanden waarop reizigers nog gebruik kunnen maken van staanplaatsen, hetzij uit vrije wil, hetzij omdat de zitplaatsen zijn benomen. In het licht van de inspanningen die de betrokken privé-sector zich getroost om bussen aan te bieden die zo veilig en zo comfortabel mogelijk zijn, in het licht van de voorbeeldfunctie van de overheid en in het licht van de accenten die in het Mobiliteitsplan worden gelegd op openbaar vervoer, lijkt het aangewezen dat ook op die lijnen maatregelen worden genomen op het vlak van veiligheid en comfort, indien we de burgers verder voor dat openbaar vervoer willen sensibiliseren.

1. Heeft de minister vice-president zicht op het aantal bussen dat op regionale lijnen op langere afstanden rijdt en nog beschikt over staanplaatsen ?
2. Welke vereisten inzake comfort, veiligheid en milieuvriendelijkheid worden gehanteerd voor de bussen die op regionale lijnen en/of interstedelijk worden ingezet ?
3. Bestaan er bij De Lijn plannen om die bussen aan te passen, zodat ze voldoen aan de eisen van comfort die voor langere ritten gesteld worden ? Zo ja, welke aanpassingen, en binnen welke termijn worden zij uitgevoerd ? Zo neen, waarom niet ?
4. Bestaan er plannen bij De Lijn om bedoelde bussen met staanplaatsen te vervangen door nieuwe ? Zo ja, wat houden ze in en binnen welke termijn worden ze uitgevoerd ? Zo neen, waarom niet ?

Antwoord

1. Hoewel het begrip "lange afstand" in de vraag niet gedefinieerd is, kan worden gesteld dat de Vlaamse Vervoermaatschappij regionale lijnen over lange afstand heeft. Drie interregionale lijnen kunnen als "langeafstandslijnen" omschreven worden. Het gaat om de volgende lijnen, die over een lange afstand, met een beperkt aantal halteplaatsen, de betrokken regio's op een zo snel mogelijke wijze bedienen:
  - Bocholt – Houthalen – Antwerpen
  - Maaseik – Houthalen – Leuven – Brussel
  - Brussel – Leuven – Leopoldsburg – Hamont

Op deze lijnen worden zeven voertuigen van het autocartype ingezet, met alle gebruikelijke comfort en waarin geen staanplaatsen voorhanden zijn.

In het kader van het mobiliteitsconvenant Limburg Noordzuidverbinding werd de lijn Intercity Hasselt-Lommel gerealiseerd. Op deze sneldienst worden eveneens drie voertuigen van het autocartype ingezet. Op deze voertuigen zijn er wel enkele staanplaatsen, om op piekmomenten alle reizigers te kunnen vervoeren.

Op de andere lijnen zijn er in de regel om de 500 à 1000 meter stopplaatsen. Het enkel aanbieden van zitplaatsen, wat een beperkte doorgang tussen de rijen zetels impliceert, zou, gezien de vele reizigersbewegingen, het comfort zeker niet verhogen en de rittijd nodeloos verlengen.

- Als milieuvriendelijke maatregel zal de Vlaamse Vervoermaatschappij de komende drie jaar 775 autobussen met een motor die aan de Euro 2-norm voldoet, uitrusten met een roetfilter. Deze neemt meer dan 90 % van het roet, de onverbrande koolwaterstoffen en de CO weg (*CO : koolstofmonoxide – red.*).

Wat comfort en veiligheid betreft: zie boven onder 1.

- Deze vraag is niet relevant, aangezien op de bovenvermelde (onder 1) interregionale lijnen over lange afstand heel comfortabele voertuigen worden ingezet.
- Er bestaan geen plannen om de boven onder 1 vermelde voertuigen te vervangen, gezien het thans aangeboden comfort. Het beperkt aantal staanplaatsen dat op de Intercity Hasselt-Lommel voorhanden is, wordt slechts sporadisch gebruikt.

Vraag nr. 78
van 12 november 2001
van de heer JAN LOONES

IJzermonding – Zwerfvuil

Op de schorren van de IJzermonding spoelt voortdurend massaal zwerfvuil aan.

Op een vraag om uitleg van collega Jacky Maes (Handelingen Commissievergadering nr. 233 van 20 september 2001) naar een oplossing voor dit

probleem, verwees de minister van Leefmilieu naar de administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Waterwegen Kust, die de IJzer (als waterloop) beheert en bijgevolg ook moet instaan voor de verwijdering van het zwerfvuil.

De bevoegde minister verwees in dat kader naar een voorstel van de adviescommissie van de Vlaamse natuurreservaten van de Westkust : de installatie van een opvangsysteem dat zich automatisch ledigt ter hoogte van de sluizen op de IJzer (naar het voorbeeld van de installatie op de Liane in Boulogne in Frankrijk).

Aangezien de AWZ onder de bevoegdheid van de minister vice-president valt, was de minister van Leefmilieu eventueel bereid om daarover met hem contact op te nemen.

In elk geval zou het initiatief om een oplossing te bieden voor het aanspoelend zwerfvuil, van de AWZ moeten komen.

- Is er reeds overleg geweest met de minister van Leefmilieu omtrent te nemen maatregelen tegen het zwerfvuil aan de IJzermonding ? Zo ja, met welk resultaat ?
- Werd het voorstel van de adviescommissie van de Vlaamse natuurreservaten van de Westkust inzake de installatie van een automatisch ledigend opvangsysteem reeds geëvalueerd ? Zo ja, met welk resultaat ?
- Ziet de minister vice-president eventueel een andere oplossing ?

Antwoord

- Op de schorren van de IJzermonding in Nieuwpoort spoelt inderdaad geregeld zwerfvuil aan. Dit zwerfvuil is afkomstig van verschillende plaatsen. Zowel vanuit de zee en de haven, als vanuit de waterlopen die uitmonden in de IJzer, als vanuit de IJzer zelf komt zwerfvuil terecht op de schorren.

Zoals reeds van toepassing bij andere afdelingen van de administratie Waterwegen en Zeewezen, werd ook door de afdeling Waterwegen Kust een aanbesteding uitgeschreven om het drijvend vuil uit de waterlopen beheerd door de afdeling Waterwegen Kust te verwijderen. De aanneming werd toevertrouwd aan de firma Van Huele uit Oostende, die nu op geregelde tijdstippen het zwerfvuil uit de waterlopen be-

heerd door de afdeling Waterwegen Kust verijdert. Hieronder vallen onder meer de IJzer, het Kanaal Plassendale-Nieuwpoort en het Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke.

Een overleg met de minister van Leefmilieu omtrent deze problematiek heeft nog niet plaatsgevonden.

- Er kan nu vastgesteld worden dat er op deze kanalen haast geen zwerfvuil meer aanwezig is. Wel wordt vastgesteld dat er bij grote wassen op de IJzer veel zwerfvuil komt uit de wateringeng die in de IJzer uitmonden en dat dit zwerfvuil verder uitstroomt naar zee.

Een voorstel om roosters aan te brengen voor de uitwateringsopeningen ter hoogte van de Ganzepoot werd bestudeerd, maar is technisch niet aangewezen, omdat deze roosters de waterafvoer hinderen. Daardoor zouden de afvloeiingsdebieten, die nu pieken halen van 60 m³/sec, sterk verminderen. Op die wijze zouden bij grote wassen nog meer problemen ontstaan op de IJzer.

Om de aanvoer van drijvend vuil uit de onbevaarbare waterlopen te verhinderen, zou de oplossing erin kunnen bestaan op de uitmonding van die waterlopen roosters aan te brengen die aan een debiet van 2 m³/sec kunnen weerstaan. Dit probleem valt onder de bevoegdheid van collega Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw. Ik heb de administratie Waterwegen en Zeewezen gevraagd deze zaak aan te kaarten bij de collega's van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal).

- Dit onderwerp zal worden besproken op het bekkencomité-overleg.

Dit lijkt mij het geschikte forum om indien nodig andere mogelijke oplossingen te onderzoeken en voorstellen in gemeen overleg uit te werken.

Vraag nr. 79
van 12 november 2001
van de heer JOS BEX

Gratis openbaar vervoer – Samenwerkingsakkoorden

De Vlaamse overheid sloot met de beide andere gewesten reeds overeenkomsten af met betrekking tot het wederzijds en wederkerig gratis gebruik van

het openbaar vervoer voor bepaalde gebruikerscategorieën.

In hoeverre wordt gedacht aan een uitbreiding van deze overeenkomsten met enerzijds de federale overheid (NMBS) en anderzijds andere Europese landen of regio's ?

Beschikt de minister wat dit laatste betreft trouwens over een overzicht van het gratis openbaarvervoersaanbod in de overige lidstaten en kandidaat-lidstaten van de Europese Unie ? Wat is dan de situatie in die landen ?

Wat de NMBS betreft, is het volgens mij wenselijk dat de voordeelabonnementen voor het federale net, ook gelden voor het gewestelijke en omgekeerd.

Antwoord

Op dit ogenblik zijn er geen initiatieven tot uitbreiding naar de federale overheid of andere Europese landen of regio's van de overeenkomsten met betrekking tot het wederzijds en wederkerig gratis gebruik van het openbaar vervoer voor bepaalde categorieën gebruikers.

De Vlaamse Vervoermaatschappij heeft geen gegevens over het gratis vervoeraanbod of de situatie in andere lidstaten of kandidaat-lidstaten van de Europese Unie.

Het wederzijds aanvaarden of geldig maken van abonnementen zou bijkomende financiële middelen vergen, die er thans niet zijn.

Vraag nr. 80
van 12 november 2001
van de heer JOS BEX

Gratis openbaar vervoer – Uitbreiding

Inleidend acht ik het wenselijk om de omschrijving "gratis" te vervangen door een andere terminologie. Gratis bestaat immers niet, want de gemeenschap draagt de kosten. In de optiek dat openbaar vervoer voor iedereen "gratis" zou moeten worden, stel ik voor om veeleer te spreken van "vrij" openbaar vervoer, waarmee wordt bedoeld dat voor bepaalde categorieën het gebruik reeds vrij gemaakt werd in de zin van "wat zij betalen via gemeenschapsgeld volstaat", terwijl aan de betalende categorieën nog steeds een bijkomende bijdrage gevraagd wordt.

1. Werd de haalbaarheid reeds onderzocht van het verder "vrij" maken van het openbaar vervoer naar nieuwe doelgroepen zoals :
  - de groep 60-65 ;
  - kinderen tot 18 jaar, alleenrijdend
  - niet-wagenbezitters ;
  - woon-werkverkeer ?
2. Is het onontbeerlijk dat een uitbreiding van de vrije gebruikers strikt aan een verhoging van het netaanbod gekoppeld wordt ?

Antwoord

1. Haalbaarheid van het verder "vrij" maken van het openbaar vervoer voor nieuwe doelgroepen

De groep 60-64

Voor de leeftijdscategorie 60-64 jaar bestaat er een derdebetalersysteem waar lokale en andere overheden kunnen instappen. Indien zij een dergelijk contract afsluiten met De Lijn, krijgt iedere inwoner van deze leeftijdscategorie uit de betrokken gemeente een gratis netabonnement. De prijs die de gemeente hiervoor betaalt, is 1,74 euro (70 fr.) per inwoner per jaar.

Een veralgemeend "vrij" maken van het openbaar vervoer voor deze leeftijdscategorie is op dit ogenblik financieel niet haalbaar.

Kinderen tot 18 jaar, alleenrijdend

Voor deze leeftijdscategorie bestaat er eveneens een derdebetalersysteem waardoor gemeenten gratis vervoer kunnen verlenen aan deze groep inwoners. Voor de groep 6- tot 12-jarigen bedraagt de prijs 0,74 euro (30 fr.) per inwoner. Voor de categorie boven de 12 jaar bedraagt de prijs 0,91 euro (36,71 fr.) per leeftijdsjaar per inwoner.

Op 1 juli 2001 werd de Buzzy Pazz ingevoerd, het jongerenabonnement van De Lijn. De Buzzy Pazz is een netabonnement waarmee jongeren onder de 25 onbeperkt gebruik kunnen maken van het aanbod van De Lijn in heel Vlaanderen voor een beperkte prijs per jaar (7.675 fr. – vanaf 1.1.02 190,30 euro). De stij-

gende verkoop toont het grote succes van de Buzzy Pazz aan.

Niet-wagenbezitters

Om het gebruik van het openbaar vervoer te bevorderen en het aantal auto's binnen een gezin duurzaam te verminderen, kan worden gedacht aan een premiesysteem voor iedereen die een auto uit het verkeer haalt.

Woon-werkverkeer

Vanaf volgend jaar wordt het systeem "3W extra" ingevoerd, een nieuw derdebetalersysteem voor bedrijven. "3W" staat voor wonen, werken en winkelen, om aan te geven dat de abonnementen niet louter beperkt zijn tot het woon-werkverkeer.

Het systeem is gebaseerd op het principe dat de werkgever voor alle personeelsleden een netabonnement koopt. Indien een bedrijf dit doet, krijgen de partners van de werknemers eveneens een netabonnement. De prijs per abonnement zal 190,30 euro (7.677 fr.) bedragen.

2. Het aanbod dient gelijke tred te houden met een uitbreiding van het gratis vervoer tot bijkomende doelgroepen. Een verhoging van het aanbod is aldus een logisch gevolg.

Vraag nr. 81 van 12 november 2001 van de heer CARL DECALUWE

R8 Kortrijk – Kruispunt Kuurnsesteenweg

Het kruispunt met verkeerslichten van de Kuurnsesteenweg met de R8 is nog steeds niet definitief afgewerkt. De R8 zal via een brug de Kuurnsesteenweg kruisen.

Aan de voet van de berm is er geen veilige plaats voor voetgangers en fietsers, wat vaak tot gevaarlijke situaties leidt.

Is de minister vice-president op de hoogte van deze problematiek ?

Zo ja, bestaan er plannen om de veiligheid van voetgangers en fietsers op deze locatie te verhogen ?

Antwoord

Er zijn in feite twee kruispunten met de R8, namelijk het kruispunt Kuurnesesteenweg met de binnenring (Kortrijk) en het kruispunt Kuurnsesteenweg met de buitenring (Kuurne). De Kuurnsesteenweg zelf is geen gewestweg, maar wordt beheerd door de stad Kortrijk en de gemeente Kuurne (na de aanleg van de R8 werd er inderdaad een grenscorrectie doorgevoerd met als nieuwe gemeentegrens de R8 – in principe de aslijn ervan).

Op de kruispunten zelf werd de slijtlaag vernieuwd in het kader van het structureel onderhoud van de R8. De voetgangers- en de fietsersoversteekplaatsten op de twee takken van de R8 zijn thans opnieuw gemarkeerd en bieden voldoende veiligheid.

De voetpaden (waarop tevens een fietspad is gemarkeerd) langs de Brugsesteenweg onder de toekomstige brug zijn in slechte staat (losliggende tegels) maar vallen – zoals boven vermeld – onder gemeentelijk beheer.

Vraag nr. 82**van 12 november 2001****van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN***Industrieterrein Willebroek-Noord – Ontsluiting*

In het kader van het zogenaamde Brownfieldproject van de provincie Antwerpen is het de bedoeling dat in samenwerking met de gemeentelijke ontwikkelingsmaatschappij (GOM) en de NV Zeekanaal het noordelijk gebied van Willebroek wordt gesaneerd. De bedoeling is dat Willebroek-Noord nadien wordt gebruikt voor niet-vervuilende industrie.

Teneinde wat dat laatste betreft de kans op slagen te verhogen, is er nood aan een goede ontsluiting via de A12. Dit dossier sleept overigens reeds geruime tijd aan.

Wat is hierbij de stand van zaken ?

Antwoord

Door de NV Zeekanaal werd op mijn verzoek, in overleg met alle betrokken partijen, een grondige voorstudie gewijd aan de herbouw van de Boulevardbruggen over het Zeekanaal Brussel-Schelde en de verbetering van de aansluitende wegen. Deze voorstudie heeft zo ook impact op de aansluiting van het gebied Willebroek-Noord op de A12. De

projectnota die het resultaat is van deze voorstudie, is gefinaliseerd.

De bedoeling is dat dit project zowel in het mobiliteitsplan van de gemeente Puurs als in het mobiliteitsplan van de gemeente Willebroek wordt geïntegreerd. Dit is voor de gemeente Puurs reeds gerealiseerd en zit voor de gemeente Willebroek in de eindfase.

Vervolgens zal over de uitvoering van het gehele project een beslissing kunnen worden genomen.

Vraag nr. 83**van 14 november 2001****van de heer JOHAN MALCORPS***Kennedytunnel – Noodplan verkeerscirculatie*

Het nieuwe zware ongeval met vrachtwagens in de Gotthardtunnel, enkele jaren na het zware ongeval in de Mont-Blanctunnel, roept opnieuw dezelfde vragen op inzake veiligheid, maar ook inzake bereikbaarheid. Begin 2000 zorgde een vrachtwagenongeval in de Kennedytunnel ervoor dat de tunnel enkele uren moest worden gesloten en dat de stad en de haven bijna onbereikbaar werden door 90 kilometer files. Ook op 27 juli 1989 moest de tunnel afgesloten worden ten gevolge van een ongeval met een ADR-transport. (*ADR : Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route – red.*)

Het koninklijk besluit (KB) van 25 november 1980 en met het ministerieel besluit (MB) van 15 mei 1996 verbieden de toegang tot de Kennedytunnel voor bepaalde ADR-transporten, met name voor vrachtwagens geladen met explosieve stoffen en voor tankwagens met zeer brandbare gassen en vloeistoffen. Maar de controle op dit verbod is nauwelijks sluitend te noemen.

De federale minister van Binnenlandse Zaken had het in zijn antwoord op een interpellatie van Jos Ansoms in de Kamer op 29 maart 2000 over 196 processen-verbaal in het jaar 1999, en dat terwijl er dagelijks gemiddeld 32.000 vrachtwagens door de Kennedytunnel passeren (*Kamer van Volksvertegenwoordigers, Handelingen Commissievergadering nr. 162 van 29 maart 2000 – red.*). De kans is dan ook zeer groot dat heel wat vrachtwagens met gevaarlijke stoffen toch door de Kennedytunnel rijden, om tol (aan de Liefkenshoektunnel) of een lange omweg (via de Liefkenshoektunnel of via de brug van Temse) te vermijden. De pakkans blijkt immers bijzonder laag te liggen. Controles worden

bovendien bemoeilijkt doordat niet alle ADR-transporten verboden zijn, maar slechts specifieke ADR-transporten.

In het kader van het Masterplan voor de Antwerpse mobiliteit wordt overwogen om de Kennedytunnel te verbieden voor alle vrachtwagens vanaf 2009. Eén van de redenen die daarvoor wordt aangehaald, is dat vrachtwagentransporten in feite alszins best niet door deze tunnel passeren. Om veiligheidsredenen. Waarbij men er publiek van uitgaat (o.m. de Antwerpse gouverneur verklaarde dit openlijk tijdens zijn staten-generaal op 26/10 jl.) dat op dit moment wel talloze gevaarlijke transporten door de tunnel passeren, hoewel dit in feite verboden is.

Het is dus zeker een goede zaak dat vanaf 2009 het probleem ten gronde wordt opgelost. Maar tegelijk kan de overheid nu ook niet langer meer doen alsof haar neus bloedt. Als er tussen nu en 2009 een ernstig ongeluk gebeurt in de Kennedytunnel met een verboden (of zelfs met een toegelaten) ADR-transport, zijn de gevolgen allicht niet te overzien: de tol aan doden en gewonden kan zeer hoog oplopen. En bovendien kan de tunnel zwaar beschadigd raken, waardoor hij voor lange tijd zou moeten worden gesloten. Wat een kleine ramp zou zijn voor de bereikbaarheid van stad en haven. Tot voor kort was er zelfs geen alternatief verkeerscirculatieplan voorhanden uitgaande van een tijdelijk uitvallen van de Kennedytunnel.

1. Is er al een noodplan opgesteld voor de verkeerscirculatie in de hele regio Antwerpen voor het geval er toch een zwaar ongeluk gebeurt in de Kennedytunnel en de tunnel voor langere tijd buiten gebruik is?
2. Is het niet wenselijk om alle ADR-transporten meteen uit de Kennedytunnel te weren en een dergelijk verbod dan ook afdoende te laten controleren?

Werd dit al besproken op de interministeriële conferentie? Zo neen, wordt dit door de minister vice-president dan ter sprake gebracht?

3. Als een verbod op alle ADR-transporten niet mogelijk is, neemt de minister vice-president dan zelf initiatieven, binnen zijn bevoegdheden, om het probleem zoveel mogelijk te ondervangen? Bijvoorbeeld door het gebruik van de Liefkenshoektunnel voor ADR-transporten maximaal te stimuleren?

Dit kan door alle ADR-transporten vrij te stellen van tolheffing. Dit idee werd vroeger al gelanceerd in de Kamer.

Is dit al onderzocht? Zo neen, gebeurt dit alsnog?

Antwoord

1. Momenteel werkt men een plan uit om bij calamiteiten op de R1 (Ring om Antwerpen) en dus ook in de Kennedytunnel een werkzame omleidingsroute te realiseren via de Liefkenshoektunnel. Om het verkeer via de omleidingsroute zo vlot mogelijk te laten verlopen, worden een aantal infrastructurele maatregelen genomen. Bovendien zal het gebruik van de Liefkenshoektunnel op dat ogenblik gratis zijn.

De infrastructurele maatregelen worden zo snel mogelijk afgewerkt, en dit volgens de duurtijd van de noodzakelijke procedures.

De timing is zo dat vanaf begin 2002 de omleidingsroute zal kunnen worden ingesteld en via duidelijke variabele bewegwijzering zal kunnen worden aangegeven.

2. Alle ADR-verkeer uit de Kennedytunnel weren, heeft weinig zin als men de kwetsbaarheid van de tunnel als argument gebruikt. Alle ADR-producten verbieden, zou betekenen dat ook giftige producten verboden worden. Die producten betekenen geen gevaar voor de tunnel.

Alle ADR-producten verbieden, zou ook een zware belasting meebrengen voor de huidige omleidingsroute via de Liefkenshoektunnel. Die route moet zeker verder worden aangepast om dit gevaarlijk verkeer veilig te laten gebeuren.

Er moet bovendien opgemerkt worden dat de Kennedytunnel op dit ogenblik vrij goed beschermd is tegen brand.

Het effectief bestraffen van ongeoorloofd ADR-verkeer door de Kennedytunnel is vrij moeilijk. De controlezone is vrij kort. Effectief optreden kan alleen via camera's. Een dergelijke manier van beboeten is echter niet evident.

3. Er is een omvangrijke signalisatie aanwezig om verboden ADR-verkeer om te leiden. Die signalisatie wordt binnenkort aangepast om cohe-

rent te zijn met de nieuw te plaatsen variabele signalisatie (zie punt 1).

Alle ADR-verkeer gratis door de Liefkenshoek-tunnel laten rijden, is momenteel zeer moeilijk vanwege de specifieke financieringssituatie van die tunnel. De huidige contracten laten dit niet toe, en zijn moeilijk wijzigbaar zonder zware financiële gevolgen (lease in-lease out-operatie met Amerikaanse partners).

Vraag nr. 84
van 14 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Mobiliteitsconvenants – Uitbetaling subsidies

Sinds 1996 wordt het mobiliteitsbeleid in het Vlaams Gewest gevoerd via het convenantensysteem. De bedoeling is om de mobiliteitsproblemen geïntegreerd, planmatig en multimodaal aan te pakken. De beschikbare middelen worden daartoe gecoördineerd aangewend en de betrokken partners (gemeenten, De Lijn en het Vlaams Gewest) aangezet om duidelijke afspraken te maken (via een convenant).

Meer dan 90 % van de Vlaamse gemeenten sloot reeds een moederconvenant af en verwacht wordt dat tegen eind 2002 twee derde van de gemeenten een conform verklaard mobiliteitsplan zal hebben.

Naast de algemene afspraken die vastgelegd zijn in het moederconvenant, kunnen ook bijakten afgesloten worden. Sommige van die bijakten impliceren een subsidie van het Vlaams Gewest. Bijakte 1 voorziet in een subsidie voor studiekosten en eventuele personeelskosten (tot 2/3 van de kosten) voor de opmaak van de gemeentelijke mobiliteitsplannen. Bijakte 19 voorziet in een subsidie voor de studie van gewestwegen met een bovenlokale of regionale verbindingsfunctie.

Projectbijakten bevatten concrete projecten en bestaan uit algemene bepalingen en één of meerdere modules. Voor bepaalde modules worden ook subsidies verleend (bv. heraanleg schoolomgeving, aanleg nieuwe verbindende fietspaden langs gemeente- en provinciewegen).

1. Hoeveel en welke gemeenten hebben nu reeds een bijakte en modules afgesloten waardoor zij in aanmerking komen voor subsidiëring van het Vlaams Gewest? Om welk subsidiebedrag gaat het per gemeente?

2. Sommige gemeenten klagen over achterstallige betalingen vanwege het Vlaams Gewest in het kader van het mobiliteitsconvenant. Over welk bedrag aan achterstallige betalingen per gemeente gaat het hier?
3. Wat zijn de redenen voor deze achterstallige betalingen?
4. De niet-tijdige uitbetaling van subsidies bemoeilijkt de financiële situatie van de betrokken gemeenten.

Welke maatregelen neemt de minister om deze achterstalligen versneld uit te betalen aan de gemeenten?

Antwoord

Op 1 juni 2001 hadden 271 op 308 gemeenten een moederconvenant afgesloten. Dit houdt tevens in dat bijna alle gemeenten bezig zijn met de opmaak van een gemeentelijk mobiliteitsplan.

Dit plan wordt via de ondertekening van de module (vroeger bijakte) 1 voor twee derde gefinancierd door de Vlaamse overheid. Er wordt gewerkt met een "tegemotoekomstingsplafond" per dossier van maximaal 6,6 miljoen frank (of 166.000 euro).

De betalingen gebeuren pas na de conformverklaring van de respectieve onderdelen, zodat een opgave van welke gemeente op welk bedrag op welk moment recht heeft onmogelijk is. Er wordt immers slechts betaald na uitvoering van de prestaties.

In totaal werden circa 320 modules ter verwezenlijking van projecten afgesloten. Deze betreffen vooral verhoging aanbod openbaar vervoer, door-tochten en fietspaden (zie overzicht als **bijlage**).

Mijn administratie is niet op de hoogte van achterstallige betalingsdossiers. Zij stelt wel vast dat tal van door de lokale overheid ingediende dossiers onvolledig zijn. Hiervoor wacht zij dan ook nog stukken in of dient een herberekening gemaakt te worden.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat de VVSG, die de officiële vertegenwoordiger is van de lokale overheden, formeel lid is van de Task Force Mobiliteit (VVSG: *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*). Concrete dossiers of mogelijke problemen kunnen steeds via dit overlegkanaal worden aangebracht.

Aantal modules ondertekend op 1 juni 2001

Type module	Onderwerp	Aantal
Module 1 (vroegere bijakte 1)	Ondersteuning mobiliteitsplan	250
Module 2	Rondwegen	8
Module 3	Doortochten	59
Module 4	Verlichting doortochten	12
Module 5	Geluidsschermen of -wallen	5
Module 6	Netheid	21
Module 7	Informatie openbaar vervoer	39
Module 8 ¹	Vrijliggende bus/trambanen	0
Module 9	Verhoging aanbod openbaar vervoer	66
Module 10	Subsidiëring schoolomgevingen	1
Module 11	Fietspaden langs gewestwegen	43
Module 12	Fietspaden langs gemeente/provinciewegen	3
Module 13	(Subsidiëring van) nieuwe fietspaden langs gewestwegen	26
Module 14	Ontsluiting commerciële zones	4
Module 15	Subsidiëring flankerende maatregelen	nieuwe module
Module 16	Wegvakken buiten bebouwde kom	11
Module 17	Verlichting kruispunten, wegvakken	7
Module 18	Kruispunten buiten bebouwde kom	18
Module 19	Streefbeelden	1

¹ wordt meestal verwerkt in een module 3 - Doortochten

Vraag nr. 85
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 10
 van 14 november 2001
 van mevrouw Brigitte Grouwels
 Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 86
van 23 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

De Lijn – Kostendekkingsgraad

De kostendekkingsgraad (= de verhouding van ontvangsten/opbrengsten ten opzichte van de totale kosten) van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn bedroeg in 2000 27,8 %.

Hoe verhouden het niveau en de ontwikkeling van de kostendekkingsgraad bij De Lijn zich ten opzichte van deze bij de openbare vervoermaatschappij en in de andere EU-landen (Europese Unie)?

Antwoord

Het begrip "kostendekkingsgraad" kan op tal van manieren gedefinieerd worden, waarbij de definitie die in de vraag gehanteerd wordt wel de meest negatieve is.

De kostendekkingsgraad is een zuivere financiële ratio en houdt enkel rekening met de gerealiseerde ontvangsten, en niet met de andere maatschappelijke baten inzake congestie, verkeersongevallen, milieu, basismobiliteit, ...

De kostendekkingsgraad van De Lijn daalt de laatste jaren door prijsstijgingen (van o.a. gasolie), de

prijzenpolitiek en de investeringen in aanbod en kwaliteit.

De marktstrategie om aan marktaandeel te winnen door middel van de prijzenpolitiek, meer en beter aanbod en meer kwaliteit werpt geleidelijk vruchten af. In 2000 waren er 8% reizigers meer ten opzichte van 1999. Eind september 2001 waren er 12% reizigers meer ten opzichte van 2000. De hier duidelijk aanwezige maatschappelijke baten zijn moeilijk cijfermatig uit te drukken.

De kostendekkingsgraad van de MIVB en de TEC daalt minder, maar deze maatschappijen kennen anderzijds ook niet dezelfde positieve evolutie van het aantal reizigers (*MIVB : Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel ; TEC : Transport en Commun – red.*). De kostendekkingsgraad van de TEC, die zoals De Lijn een gemengde stads- en streekexploitatie heeft, ligt gevoelig lager dan deze van De Lijn.

Gegevens over de kostendekkingsgraad en de evolutie ervan bij de maatschappijen voor openbaar vervoer in de andere EU-landen zijn niet onmiddellijk voorhanden. Een gebrek aan uniforme definitie van het begrip "kostendekkingsgraad" bemoeilijkt bovendien de interpretatie van gegevens.

Vraag nr. 87
van 23 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Expreslijn luchthaven-Europese wijk – Stand van zaken

Kan de minister vice-president een stand van zaken meedelen over het tot stand brengen van een expreslijn tussen de luchthaven en de Europese wijk naar aanleiding van het overleg dat er is (geweest ?) tussen het Brussels en het Vlaams Gewest ?

Kan hij bevestigen dat het wel degelijk de bedoeling is dat De Lijn deze verbinding exploiteert ?

Antwoord

In afspraak met het Brussels Gewest en de MIVB wordt deze lijn uitgebaut door de MIVB en niet door de VVM (*MIVB : Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel ; VVM : Vlaamse Vervoermaatschappij – red.*).

Het is de bedoeling dat deze nieuwe lijn na zes maanden zal worden geëvalueerd. Dit zal in het voorjaar 2002 gebeuren.

Vraag nr. 88
van 23 november 2001
van de heer JOS DE MEYER

N419 Kruibeke-Bazel – Veiligheid en leefbaarheid

De Kruibeekse bevolking vraagt reeds geruime tijd aan de Vlaamse overheid om de gewestweg N419, die door de deelgemeenten Kruibeke en Bazel loopt, verkeersveiliger en leefbaarder te maken.

Het Vlaams Gewest heeft een aantal herstellingswerken uitgevoerd in de Langestraat en de Bazelstraat in Kruibeke. In de Bazelstraat werden op twee plaatsen de verzakte klinkers vervangen door een KWS-asfaltlaag (KWS : koolwaterstof). In de Langestraat werden op één plaats de verzakte klinkers van de fietsuggestiestrook herlegd. Daarnaast is de gemeente momenteel ter hoogte van de huisnummers 14 tot en met 26 in de Kruibekestraat in Bazel de verzakte mozaïekkasseien aan het herleggen.

Er blijven zorgen in verband met geluids- en trillingshinder door de mozaïekkasseien en in verband met de verkeersveiligheid.

1. Welke planning heeft de afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen opgesteld om een aantal problemen te verhelpen ? Dit zowel voor de maatregelen en werken op korte termijn, als de werken op lange termijn ?

2. Is het juist dat in Kruibeke en Bazel alle klinkers vervangen worden door KWS-asfalt ?

Worden de mozaïekkasseien (die lawaai- en geluidshinder veroorzaken) in de Rupelmondestraat en de Kruibekestraat in Bazel en op het O.-L.-Vrouwplein in Kruibeke al dan niet vervangen door een KWS-asfaltlaag ?

3. Is het juist dat het éénrichtingsverkeer in de verkeerssluizen tijdens de spitsuren wordt opgeheven ?

4. Wordt de inrijfietsstrook ter hoogte van het OCMW-rusthuis Wissekerke in de Kruibekestraat in Bazel al dan niet verlengd ?

5. Wat is de mogelijke timing van deze werken ?

Antwoord

Vooreerst wil ik er op wijzen dat in het kader van de doortochtprojecten de centra van Kruibeke en Bazel heraangelegd werden om de verkeersveiligheid en -leefbaarheid te verhogen. Op dat punt zijn er geen problemen.

Wel zijn er problemen ontstaan met de bestrating in betonstraatstenen. In de doortocht van Kruibeke zijn de betonstraatstenen aan het verzakken, wat reeds aanleiding heeft gegeven tot plaatselijke herstellingen met asfalt. In de doortocht Bazel is de toestand stabiel, maar eenzelfde degradatie als in Kruibeke blijft mogelijk.

1. De herstelling van de doortocht Kruibeke

De betonstraatstenen zullen door asfalt worden vervangen. De mozaïekverharding in de omgeving van het O.-L.-Vrouwplein is in goede staat en vormt een architectonisch geheel met het plein en blijft derhalve behouden.

Wat de verkeerssluizen betreft, is de administratie van oordeel dat ze beantwoorden aan het gestelde doel en dus behouden kunnen blijven. De herstellingswerken zijn gepland om in de loop van 2002 te worden uitgevoerd.

2. De herstelling van de mozaïekkeien in Bazel

De herstelling van de mozaïekkeien in de Bazelstraat is het gevolg van een lek in de riolering en gebeurt op kosten van de gemeente. De stroken mozaïekverharding dienen als efficiënte snelheidsremmers, zodat het vervangen ervan door asfalt ten koste zou gaan van de verkeersveiligheid. Niettemin zijn mijn diensten bereid om de vertragingsstroken in mozaïekkeien te verwijderen, indien hierover een consensus bereikt kan worden binnen het college van burgemeester en schepenen. In voorkomend geval zal de toegelaten rijsnelheid gehandhaafd dienen te worden door een verscherpt toezicht van de politiediensten.

Wat de inrijfietsstrook tegenover het OCMW-rusthuis betreft, deze zal worden verlengd om het invoegen voor fietsers vlotter te maken. Het is de bedoeling om deze aanpassing in 2002 uit te voeren.

Vraag nr. 89
van 23 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Brusselse Ring – Uitgaven

Welke bedragen werden in 2000 uitgegeven voor het gedeelte van de Brusselse Grote Ring waarvoor het Vlaams Gewest bevoegd is, meer bepaald inzake : onderhoudswerken ; structurele wijzigingen (verbredingen van de rijweg, nieuwe verlichtingspalen, nieuwe bewegwijzering, nieuwe afritten, enz.) ; andere uitgaven (elektriciteit, enz.) ?

Antwoord

- Onderhoudswerken (herstellingen, groenonderhoud, wegmarkeringen, enz.) : 127,8 miljoen fr.
- Structurele wijzigingen (verbreding, herstellen bruggen, verlichting, enz.) : 286,8 miljoen fr.
- Andere uitgaven (elektriciteit, winterdienst, FAST, enz.) : 39,7 miljoen fr.

(FAST : files aanpakken door snelle tussenkomst – red.)

Vraag nr. 90
van 23 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vliet Ruisbroek – Pompstation

Recentelijk heeft er zich in de Puurse deelgemeente Ruisbroek bijna een herhaling voorgedaan van de overstromingsramp waarmee het dorp in de jaren zeventig volop in de actualiteit kwam. Door een defect aan een pomp was het vergaarbekken tussen de Vliet en het Zeekanaal – dat overigens reeds jaren aan het dichtslibben is – beginnen overlopen. Het is uiteindelijk dankzij een louter toeval dat de bijna-ramp werd ontdekt en dat tijdig kon worden ingegrepen.

Naar verluidt loopt er bij de NV Zeekanaal een aanbesteding voor werken aan de automatische controle van het pompstation vanuit het sluisgebouw in Wintam. Tevens zou er een noodgenerator worden geïnstalleerd.

Kan de minister vice-president dit alles bevestigen ?

Werd er reeds een kalender opgesteld voor de werken ?

Wanneer moeten ze afgerond zijn ?

Antwoord

Op vrijdag 9 november 2001 heeft zich in de loop van de avond een storing voorgedaan in de werking van het pompstation van de Vliet. De voeding was uitgevallen, zodat de pompen niet langer werkten en er in de omgeving enige wateroverlast ontstond. De oorzaak is een combinatie van menselijk en technisch falen. Door een doortastend optreden van de hulpdiensten en de medewerkers van de NV Zeekanaal is echter groot onheil voorkomen. Het is dan ook geenszins zo dat een herhaling van de overstromingsramp van de jaren zeventig dreigde, aangezien er geen dijkbreuk was.

Aangezien is gebleken dat een noodaggregaat in voorkomend geval onontbeerlijk is, is beslist om de interventiewagen voor de wachtdienst uit te rusten met een degelijke elektrogeengroep, die voor meerdere toepassingen kan worden gebruikt. De installatie is gepland voor maart 2002.

Om de capaciteit van het wachtbekken te vergroten en de slijtage aan de pompen te verminderen, zal begin 2002 het wachtbekken worden uitgebreid door de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), die terzake bevoegd is. De aanbesteding hiervoor heeft reeds plaats gehad op 19 november 2001.

Bovendien is er in het telematicaplan van de vennootschap in een controle op afstand van de pompstations voorzien, waarbij na detectie van problemen aan de gemaalwachters correcte orders kunnen worden gegeven voor tussenkomsten op de beide pompstations. De aanbesteding van de werken is reeds op 26 oktober 2001 gebeurd. De voltooiing hiervan is gepland voor eind 2002.

Vraag nr. 91 van 29 november 2001 van de heer DIRK HOLEMANS

Onbemande camera's – Gent-Eeklo

In een persmededeling van 16 oktober laatstleden kondigde de minister vice-president aan dat de komende drie jaar 350 kruispunten uitgerust worden met onbemande camera's. Het persbericht spreekt over locaties geselecteerd door het Vlaams Gewest

zelf, en over een selectie door het Vlaams Gewest van locaties aangevraagd door de gemeenten.

Nu reeds staan er een aantal onbemande camera's op kruispunten en langs gewestwegen voor snelheidscontroles.

Om hiervan een correct en volledig beeld te krijgen voor de regio Gent-Eeklo, vernam ik graag van de minister het volgende.

1. Welke onbemande camera's staan er nu reeds op kruispunten en langs wegen in de gemeenten van de regio Gent-Eeklo ? Over welke precieze locaties per gemeente gaat het ?
2. Hebben deze camera's steeds een afzonderlijke functie ? Registreren camera's op kruispunten enkel eventuele roodrijders, of flitsen zij ook snelheidsovertreders ?
3. Hoeveel procent van de tijd waren deze camera's in werking gedurende het jaar 2000 en de eerste helft van het jaar 2001 ? Graag een antwoord per camera.
4. Hoeveel overtredingen werden door elk van de camera's tijdens deze twee periodes geregistreerd ?

Op welke wijze gaat de Vlaamse overheid na hoe deze overtredingen worden opgevolgd op federaal niveau ? Zijn er cijfers beschikbaar over reëel uitgereikte processen-verbaal (PV), over het aantal seponeringen in verhouding tot het aantal geregistreerde overtredingen ?
5. Wat was de maximumsnelheid die elk van de camera's die werden gebruikt voor snelheidsmetingen in de twee vermelde periodes registreerde, en wat is op elke locatie de maximum toegelaten snelheid ?
6. Welke nieuwe onbemande camera's in de regio Gent-Eeklo en voor welke locaties zal de administratie Wegen en Verkeer voorstellen in de overlegprocedure met de federale overheid ?

Antwoord

De volgende camera's zijn operationeel in de regio Gent-Eeklo :

- stad Gent : R40 – Charles De Kerchovelaan – kruispunt met N 414 – Kortrijksesteenweg

- gemeente Moerbeke : N49 – expresweg – kruispunt met Kruisstraat
  - stad Gent (Sint-Kruis-Winkel) : R4 – J. Kennedylaan – kruispunt met Smishoekstraat
  - gemeente Assenede : N49 – expresweg – kruispunt met de Stroomstraat
  - stad Eeklo : N49 – expresweg – kruispunt met N455 – Sint-Laureinsesteenweg
  - gemeente Maldegem : N49 – expresweg – kruispunt met N410 – Aardenburgkalseide
2. De camera's hebben steeds een dubbele functie. De camera's registreren op roodrijden en op snelheid, naargelang de instelling.
- 3 t.e.m. 5 Te beantwoorden door de bevoegde federale overheden.
5. (laatste deel)
- Op de locaties op de gewestweg N49 bedraagt de maximumsnelheid 90 km/uur. Op de R40 in Gent bedraagt de maximumsnelheid 50 km/uur.
6. Op 21 december 2001 waren er voor de regio Gent-Eeklo 38 aanvragen voor nieuwe onbemande camera's, waarvan 31 aanvragen van lokale besturen en instanties en zeven aanvragen van de administratie Wegen en Verkeer (afdeling Oost-Vlaanderen).

Een eerste schijf van prioritaire locaties zal begin 2001 bekendgemaakt worden op basis van een analyse van de ongevalgegevens. Voor deze locaties zal stelselmatig de in het KB van 11 oktober 1997 voorgeschreven overlegprocedure voor de plaatsing en de gebruiksomstandigheden van de vaste automatisch werkende toestellen in afwezigheid van een bevoegd persoon, worden gevolgd.

**Vraag nr. 92
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE**

Asfaltwegen – Teervervuiling

Een kleine minderheid van de Vlaamse asfaltwegen is licht tot zwaar vervuild met polyaromatische koolwaterstoffen, PAK's. Dat bevestigde de administratie naar aanleiding van wegenwerken in Me-

relbeke. Daar moest 250 ton zwaar en 100 ton licht vervuild asfalt worden opgeruimd.

In de jaren zeventig en tachtig zijn in Vlaanderen een beperkt aantal wegen aangelegd met asfalt waarin teer als bindmiddel was verwerkt. Dat maakte de wegen sterker en meer bestand tegen spoorvorming. Maar met het teer kwamen ook giftige PAK's in het asfalt terecht. Schattingen gaan tot vijf procent van de Vlaamse wegen, onder meer de snelwegen.

1. Beschikt de minister vice-president over een volledige inventaris van de "vervuilde asfaltwegen" ?

Zo ja, over welke wegen gaat het en over hoeveel kilometer ?
2. Bestaat er een plan om deze vervuilde asfaltweg te nemen en volgens welke criteria (volksgezondheid) wordt er gewerkt ?
3. Hoe wordt de verwijderde asfaltvervuiling verwerkt ? Wie draagt deze financiële lasten ?
4. Werden er reeds beslissingen genomen om het betrokken asfaltafval niet meer te hergebruiken ? Zo ja, sinds wanneer en wie moet instaan voor de stockeringskosten ?

Antwoord

1. Er bestaat geen inventaris van teerhoudend asfalt op gewestwegen. Alvorens een werk dat het verwijderen van asfaltlagen inhoudt aan te besteden, worden boringen uitgevoerd om eventueel teerhoudende lagen op te sporen.
2. Aangezien teer niet uitlooft en dus in aangelegde toestand geen gevaar betekent voor het milieu, is er geen reden voor een systematische verwijdering van de teerhoudende lagen.

Wanneer werken uitgevoerd worden waarbij asfalt weggefreed en heraangelegd wordt, dient dit omzichtig te gebeuren. Teerhoudend asfalt wordt afzonderlijk afgefreed en zoveel als mogelijk ter plaatse herbruikt als fundering of onderfundering na stabilisatie met cement. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt het teer afgevoerd naar een stort klasse 1.

3. De verwerking van het teerhoudend asfalt werd hierboven onder punt 2 uitgelegd. De kosten hiervoor vallen ten laste van de opdrachtgever.

4. Sinds het in werking treden van Vlarea wordt teerhoudend asfalt niet meer warm herbruikt (*Vlarea : Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer – red.*). De kosten voor het stockeren en het verwerken of het storten zijn steeds ten laste van de opdrachtgever.

Vraag nr. 93
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Kanaal Kortrijk-Bossuit – Sluizen

De nieuwe sluis van Zwevegem op het Kanaal Kortrijk-Bossuit vormt zowat het sluitstuk van de kalibreringswerken voor schepen van 1.350 ton. De oude sluizen 6, 7 en 8 werden vervangen door betrokken sluis in Zwevegem.

Inmiddels werd de oude sluis 6 reeds afgebroken.

1. Wanneer worden de sluizen 7 en 8 afgebroken ?
Wat is de geraamde kostprijs hiervan ?
2. Waarom kan alsnog geen enkele oude sluis bewaard blijven als maritieme archeologie ?

Welke stappen neemt de minister vice-president hiervoor ?

Worden hiervoor budgetten vrijgemaakt ?

Antwoord

1. De bestaande sluis nr. 7 is reeds gedeeltelijk afgebroken en aangevuld met grondspecie ter realisatie van het nieuwe jaagpad en de toegang tot de nieuwe sluis.

Deze werken waren opgenomen in het laatste aanbestedingsdossier ter realisatie van de ontsluiting van de nieuwe sluis in Zwevegem. Ze werden met een minimum aan kosten uitgevoerd. De kosten bedragen circa 500.000 frank.

2. De bestaande oude sluis nr. 8 wordt niet afgebroken, maar in zijn authentieke staat als waterbouwkundige archeologie bewaard. Ook dit was reeds opgenomen in het bestek van de werken ter ontsluiting van de nieuwe sluis in Zwevegem.

Deze werken zijn inmiddels voltooid. De herstellingskosten aan deze sluis bedragen circa 270.000 frank.

Vraag nr. 94
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Geluidsschermen regio Kortrijk – Stand van zaken

Het gespecialiseerde team van de afdeling Wegenbouwkunde van het Vlaams Gewest voerde begin vorig jaar in de Kortrijkse regio op twaalf locaties geluidsmetingen uit langs de autosnelwegen en de R8.

In samenspraak met de stad Kortrijk werden uiteindelijk vier locaties door het Vlaams Gewest als prioritair beschouwd voor de plaatsing van geluidsschermen als geluidswerende maatregel. Deze werden gebundeld in een globaal project, waarbij de studie voor het plaatsen van geluidsschermen vorig jaar kon aanvangen.

1. Wat is de stand van zaken betreffende deze studies ? Wat zijn de resultaten ?
2. Wanneer kan van start worden gegaan met de realisatie van de geluidsschermen op deze vier locaties ?
3. Welke geluidsschermen en over welke afstand zijn er gepland op deze vier locaties ?
4. Welke financiële middelen worden hiervoor uitgetrokken ?
5. Hoe verloopt het overleg met de stad Kortrijk betreffende geluidswerende maatregelen voor de overige locaties waar eveneens hoge geluidswaarden werden vastgesteld, maar die niet in het project zijn opgenomen ?

Welke maatregelen worden voor deze locaties in het vooruitzicht gesteld ?

Is hiervoor reeds een timing uitgewerkt ? Zijn hiervoor reeds de nodige financiële middelen gereserveerd ?

Antwoord

1. Het eigenlijke ontwerp zal worden uitbesteed aan een extern studiebureau middels een beperkte offertevraag. Volgende basisgegevens dienen aan het studiebureau te worden verstrekt door het Vlaams Gewest :
  - akoestische studie door de afdeling Wegenbouwkunde, die moet leiden tot de dimensio-

nering van de geluidsschermen. Deze studie is voltooid ;

- grondmechanische studie door de afdeling Geotechniek. Soneringen en boringen worden ter plaatse uitgevoerd om de grondmechanische eigenschappen van de ondergrond te kennen, met het oog op de berekening van de fundering van de schermen. Dit grondonderzoek werd eind november 2001 beëindigd, maar er moeten nog laboproeven uitgevoerd worden en verslagen worden opge maakt.

Zodra alle basisgegevens beschikbaar zijn, kan begin 2002 een beperkte offertevraag georganiseerd worden voor de aanstelling van het studiebureau. Het geselecteerde studiebureau kan dan in de loop van het jaar 2002 het ontwerp en het bijbehorende bestek opmaken, waarna de eigenlijke werken dan rond eind 2002 openbaar aanbesteed kunnen worden.

2. De realisatie van de geluidsschermen kan vervolgens op het terrein gebeuren in de loop van 2003.
3. Het uitwerken van het concept, met onder meer de materiaalkeuze van de geluidswering, zal de opdracht zijn van de ontwerper en is dus nog niet bekend. De lengte van de geluidsschermen is wél bekend en vormt een vast gegeven van het ontwerp.

R8 – Bissegem : H. Dewildestraat – R. Vermandelestraat – F. Sterckxstraat

- langs de afrit tussen km 0,020 en 2,220 : een scherm van 3 meter hoog
- tussen km 0,220 en 0,500 : een scherm van 3,60 meter hoog
- tussen km 0,500 en 0,710 : een scherm van 4,20 meter hoog

E17 – Marke : Onze-Lieve-Vrouw ter Spieghelestraat-Sint-Annastraat-Cannaertstraat

Een 3,60 meter hoog scherm vanaf km 6.482 tot km 7.050 (achter het dienstgebouw van Touring Wegenhulp). Dit scherm dient door te lopen achter de parking tot aan km 7.050.

A17 – Aalbeke : Populierenhof – P. Denijslaan – C. Verschaevestraat

Een 3,60 meter hoog scherm tussen km 23.450 en 22.825 achter de bestaande New-Jersey. Vanaf km 22.825 dient, hierop aansluitend, over een afstand van 35 meter, op de kruin van het uitgravingstalud een scherm te worden geplaatst waarvan de hoogte afneemt en op km 22.790 aansluit op de kruin van het uitgravingstalud.

A17 – Rollegem : Bellegemsestraat – Schepenhuisstraat

Een 3,60 meter hoog scherm aansluitend op het grondmassief van de bovenbrug van de Rollegemsestraat (km 21.210) tot km 20.800.

- 4 en 5. Het aandeel van het Vlaams Gewest is opgenomen in het meerjarenprogramma dat eind november 2001 aan het Vlaams Parlement meegedeeld werd.

Voor de planning van deze en andere projecten wordt verder verwezen naar dit meerjarenprogramma.

**Vraag nr. 95
van 29 november 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Carpoolparkings Vlaams-Brabant – Bezettingsgraad

Om het carpoolen te bevorderen en de verkeersdruk op het wegennet enigszins te verminderen, werden door de afdeling Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant aan de rand van het Brusselse Hoofdstedelijke gewest, maar ook elders in de provincie, een aantal carpoolparkings aangelegd.

Totnogtoe lijken deze parkings echter weinig bijval te kennen bij de automobilisten, te oordelen naar het aantal wagens dat er geregeld wordt gestald.

1. Hoeveel van deze parkings werden in Vlaams-Brabant reeds in gebruik genomen en welke investering betekent dit ?
2. Worden er nog van deze parkings gepland ?
3. Heeft men enig idee van de gemiddelde bezettingsgraad van deze randparkings ?

4. Welke initiatieven werden reeds genomen om de aandacht van de automobilisten te vestigen op het bestaan van deze parkings ?

Antwoord

1. In 2001 werden in Vlaams-Brabant vijf nieuwe carpoolparkings in gebruik genomen, wat het totaal aantal op 25 brengt.

De totale investeringskosten ervan zijn moeilijk te becijferen, daar een aantal parkings uitgevoerd werden in het kader van een groter project of aangelegd werden in het kader van de HSL-werken van TUC Rail (*HSL : hogesnelheidslijn – red.*). Een analyse in 1997 wees uit dat één parkeerplaats op een carpoolparking gemiddeld 65.000 frank kost.

2. In Vlaams-Brabant zijn nog drie bijkomende carpoolparkings gepland (nl. in Rotselaar, Zemst en Meise).

3. De bezettingsgraad van de carpoolparkings varieert sterk.

– Sommige carpoolparkings waren in het verleden volzet, zodat ze eind van de jaren negentig dienden te worden uitgebreid. Dit was het geval voor de parking in Herent, Wilsele en Bekkevoort langs de A2/E314 en in Affligem (zelfs twee uitbreidingen) langs de A10/E40. De bezettingsgraad na deze uitbreidingen is opnieuw hoog (bv. 85 % voor Affligem).

– De carpoolparkings die in de loop van 2001 aangelegd werden, moeten op het vlak van bezettingsgraad nog op kruissnelheid komen ; gegevens voor september 2001 : Halle-Dassenveld = 2 %, Tienen = 10 %, Boutersem = 15 %.

– De parking Halle-Sint-Rochus wordt momenteel bijna niet gebruikt omdat hij zeer moeilijk te bereiken is. Dit zal zo blijven tot het einde van de werken ter hoogte van de aansluiting van de N203 met de A7-E19.

– Scores van andere carpoolparkings : Bertem (95 %), Landen (90 %), Jezus-Eik (45 %), Overijse (30 %) en Halle-Essenbeek (65 %).

4. – Alle carpoolparkings worden duidelijk gesignaleerd op de secundaire wegen.

– In "Uitweg", het (gratis) tweemaandelijks tijdschrift van de administratie Wegen en Verkeer (AWV), wordt hieraan aandacht besteed. Er werd éénmalig een gratis kaart met daarop alle carpoolparkings in Vlaanderen meegestuurd als bijlage.

– Op diverse tentoonstellingen waarop AWV een stand heeft, evenals op de Vlaanderen-dag wordt carpooling gepromoot.

– Er was reeds tweemaal een affichecampagne op de borden langs de Vlaamse autosnel- en gewestwegen rond carpooling.

– Op de (internet)website van de Vlaamse Gemeenschap is een overzicht van de carpoolparkings te vinden (adres : www.wegen.vlaanderen.be).

Vraag nr. 96 van 29 november 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Administratie Waterwegen – Engelstalige uitnodiging

Op 14 november jongstleden antwoordde de minister vice-president op een actuele vraag m.b.t. een-talig Engelse uitnodigingen voor de conferentie "Tradable Green Certificate Systems in the EU", dat dit inderdaad een fout was vanwege de administratie. (*Handelingen Commissievergadering nr. 8 van 14 november 2001, blz. 25-26 – red.*)

Thans ligt voor mij de ééntalig Engelse uitnodiging voor de conferentie "The Alliance of Maritime Regional Interests in Europe", die plaatsvindt op 29 en 30 november 2001 en blijkbaar georganiseerd wordt door de administratie Waterwegen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik heb de indruk dat de diensten van de minister vice-president niet goed op de hoogte zijn van de taalwetgeving, waaraan zij wettelijk onderworpen zijn.

1. Is het volgens de minister vice-president geen tijd om de aandacht van zijn administratie daarop te vestigen ?

2. Welke initiatieven neemt hij terzake ?

Antwoord

De conferentie " Sustainable Transport " was de tiende jaarvergadering van de Alliance of Maritime Regional Interests in Europe, waarvan de administratie Waterwegen en Zeewezen lid is.

De werktalen van deze internationale organisatie zijn Engels en Frans. Voor deze activiteit werd op aandringen van mijn administratie elektronisch en schriftelijk alleen het Engels gebruikt. Tijdens deze conferentie zelf werden het Nederlands, het Frans en het Engels gebruikt.

De administratie Waterwegen en Zeewezen besteedt de grootste zorg aan het taalgebruik in haar werking. De activiteiten in de maritieme sector zijn echter onderhevig aan zekere beperkingen van logistieke en financiële aard, inzonderheid wanneer het om internationale organisaties gaat.

Ik zal er de administratie op wijzen ook bij de internationale activiteiten waar mogelijk steeds het Nederlands te gebruiken.

**Vraag nr. 97
van 29 november 2001
van de heer FILIP DEWINTER**

Regionale luchthavens – Selectie management

Het kabinet van de minister vice-president heeft zonder al te veel ruggespraak met de betrokken administratie gewerkt aan het dossier inzake het management voor de regionale luchthavens, aldus de administratie. Zo werd op de uitdrukkelijke vraag van het kabinet aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen verzocht om een bestek op te maken van een managementovereenkomst voor de luchthavens van Oostende en Antwerpen-Deurne. De Participatiemaatschappij Vlaanderen stelde hierop Ernst & Young Executive Temporary Management voor als kandidaat met de voordeligste offerte voor de regionale luchthaven van Antwerpen-Deurne, en BIAC NV als kandidaat met de voordeligste offerte voor de regionale luchthaven van Oostende.

Uit verscheidene bronnen blijkt echter dat de administratie terzake enkele fundamentele punten van kritiek heeft, onder meer dat :

- de door Ernst & Young Executive Temporary Management en BIAC NV gevraagde management fees buiten alle redelijke proportie liggen,

en dit op basis van de verhouding tussen de management fee en de jaarlijkse exploitatiedotatie ;

- de offertes van de geselecteerde kandidaten als zwak worden beoordeeld ;
- er grote onduidelijkheid is inzake het personeelsbeleid en de bevoegdheden van de managers op dit vlak ;
- er onduidelijkheid is inzake de continuïteit van het beheer, aangezien het gaat over overeenkomsten met een contractuele duur van vijf jaar ;
- er onduidelijkheid is inzake de controle en de beoordeling van de prestaties van de managers, aangezien het op dit ogenblik nog aan een ontwerpbesluit ontbreekt dat het financiële en materiële beheer van de regionale luchthavens regelt.

1. Op basis van welke criteria werden de kandidaten geselecteerd ? Waarom werden andere inschrijvers (als Arthur Andersen, Lufthansa Consulting, ...) niet in aanmerking genomen ?
2. Worden er maatregelen genomen om de management fee voor de geselecteerde kandidaten te normaliseren ? Waarop baseert de minister vice-president zijn beslissing ?
3. Welke budgettaire impact heeft de implementatie van de zogenaamde losse managers ?
4. Hoe is het verdere beheer van de regionale luchthavens geregeld na afloop van de desbetreffende managementovereenkomsten ?
5. Hoe gebeurt de controle op en de beoordeling van de managers ?
6. In welke fase bevindt zich de opmaak van het ontwerpbesluit terzake ?

Antwoord

1. De managers werden geselecteerd na een procedure in twee stappen : een oproep tot kandidaten, een selectie van de kandidaten met het oog op een beperkte offerteaanvraag en een aanwijzing van de managers op basis van de ingediende offerte.

Voor de luchthaven Oostende werden vier kandidaten geselecteerd, voor de luchthaven Antwerpen vijf. Uiteindelijk werd voor de luchthaven

ven Oostende slechts één offerte ingediend, tegen drie voor de luchthaven Antwerpen.

Deze offertes werden beoordeeld door de Participatiemaatschappij Vlaanderen, die hiertoe vanwege de Vlaamse regering de opdracht kreeg. De gekozen offertes voldeden aan de vereisten van het bestek.

2. Gelet op de uitgebreidheid van de opdracht en de omvang van het te leveren studiewerk, waarvan de kostprijs in de management fee begrepen is, was er geen reden om de hoogte van de management fee fundamenteel in discussie te stellen.
3. De managementvergoeding is een globale vergoeding voor het hele managementteam en voor het te leveren studiewerk. Er is geen afzonderlijke vergoeding voor de individuele leden van het managementteam.
4. De opdracht bestaat onder meer uit een onderzoek naar de mogelijkheden om een exploitatievennootschap op te richten en hierbij private partners te betrekken. Indien dit onderzoek een positief resultaat oplevert, houdt dit een wijziging in van de bestaande beheersvorm.

Het heeft dus momenteel weinig zin om het verder beheer na afloop van de opdracht van de managers te regelen. In ieder geval is de opdracht, mits gunstige evaluatie door de Vlaamse regering, na afloop van de eerste periode van vijf jaar nog verlengbaar.
5. Alle plannen van de manager moeten ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse regering. Voorts zal de controle geregeld worden in het kader van de aanpassing van het besluit van de Vlaamse regering betreffende het financiële en materiële beheer van de diensten met afzonderlijk beheer Luchthaven Antwerpen en Luchthaven Oostende, en van het protocolakkoord omtrent de regels van samenwerking tussen de administratie en de managers.
6. Het ligt in de bedoeling om dit besluit zo snel mogelijk aan te passen, zodat het kader waarbinnen de managers hun opdracht moeten uitvoeren, duidelijk omschreven is.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 30
van 6 november 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Thuislozenzorg – Proefprojecten

Tijdens de hoorzitting op 6 juli 2001 over de studie "Begeleid wonen : van appendix naar ruggengraat van de thuislozenzorg ? Resultaten van de behoeftepeiling begeleid wonen in het algemeen welzijnswerk" werd gesteld dat in proefregio's deze nieuwe evoluties best uitprobeerde worden (*Stuk 799 (2000-2001) – Nr. 1 – red.*).

Om dit te kunnen doen is, naast middelen in de begroting 2002, een interne voorbereiding voor dergelijke projecten nodig. Er moeten immers samenwerkingsakkoorden met lokale actoren gesloten worden om dit mogelijk te maken.

1. Welke stappen deed de minister reeds in het kader van de voorbereiding van deze proefprojecten ? Met welk resultaat ?
2. Welk budget is ingeschreven in de begroting 2002 om de werking in de proefregio's mogelijk te maken ? Welke partners werken mee ?

Antwoord

1. Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk (SAW) heeft in samenwerking met de kabinetten van Welzijn en Huisvesting de studie "Begeleid wonen: van appendix naar ruggengraat van de thuislozenzorg? Resultaten en behoeftepeiling begeleid wonen in het algemeen welzijnswerk" uitgevoerd. Bovendien heb ik de opdracht gegeven aan het SAW de verschillende samenwerkingsvormen tussen het algemeen welzijnswerk en de huisvestingssector te inventariseren.

Op 12 november 2001 had op mijn kabinet een vergadering plaats met het SAW en de bevoegde administratie waarop de inventaris met betrekking tot de samenwerkingsverbanden werd toegelicht en een aantal criteria voor de keuze van de proefregio's voor het eerst werden besproken.

De selectie van de proefregio's zal gebeuren op basis van de twee prioritaire criteria die in het onderzoek van het SAW zijn vooropgesteld, met name de behoefte en de nood aan begeleid wonen in een regio, en de mate waarin reeds samenwerkingsinitiatieven zijn uitgewerkt met sociale verhuurkantoren, OCMW's, enzovoort. Daarnaast zullen ook de volgende elementen een belangrijke rol spelen :

- het karakter van de regio/buurtten (mensen moeten er namelijk gemakkelijk sociale netwerken kunnen ontwikkelen) ;
  - de inspanning/bijdrage die de autonome centra zelf willen leveren met betrekking tot het verder uitwerken van het begeleid wonen ;
  - de mogelijkheid om op korte termijn zichtbare resultaten te bereiken betreffende het versterken van de bestaande samenwerking met sociale verhuurkantoren, OCMW's, enzovoort.
2. Zoals in mijn Beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen vermeld, zijn op de begroting 2002 extra middelen ten bedrage van 1.024 duizend euro (41,3 miljoen fr.) ingeschreven voor het realiseren van zogenaamde nieuwe initiatieven (*Stuk 874 (2001-2002) – Nr. 1 – red.*). Een deel van deze middelen zal worden aangewend om een verder inclusief beleid inzake thuislozenzorg te voeren, meer bepaald de verruiming van het begeleid wonen.

Momenteel is het evenwel nog niet duidelijk welk precies aandeel van deze extra middelen zal worden gereserveerd voor de verdere uitbouw van het begeleid wonen. Alles hangt af van de definitieve goedkeuring van de algemene uitgavenbegroting 2002 enerzijds, en van de verdere onderhandelingen en afspraken terzake met mijn collega bevoegd voor Huisvesting anderzijds.

Vraag nr. 32
van 12 november 2001
van de heer JAN LOONES

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 9
 van 12 november 2001
 van de heer Jan Roegiers
 Blz. ...

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 34
van 12 november 2001
van mevrouw SONJA BECQ

Persoonlijk assistentiebudget – Stand van zaken

Het "persoonlijk assistentiebudget" (PAB) is volop in uitvoering. Naar aanleiding van mijn schriftelijke vraag nr. 201 van 23 mei jongstleden en een vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer, kregen wij kennis van een aantal gegevens met betrekking tot de concrete uitvoering (*resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 19 oktober 2001, blz. 370 en Handelingen Commissievergadering nr. 23 van 18 oktober 2001, blz. 5 – red.*).

Toch moet duidelijk zijn dat de aanvragers, die vaak ongeduldig wachten op een antwoord of enig perspectief, of de afhandeling van hun vraag wensen, slechts weinig informatie ontvangen.

Openbaarheid van bestuur, ook voor concrete individuele dossiers, zou mogen veronderstellen dat aan betrokkenen wordt meegedeeld :

- of zij principieel in aanmerking komen voor tenlastenemingen en wat de grootteorde is van de inschaling ;
- welke rangorde betrokkene heeft op de wachtlijst;
- welke decretale prioriteitscriteria bepaald zijn en aan welke criteria betrokkene al dan niet beantwoordt ;
- tegen welke datum op zijn vroegst een antwoord verwacht kan worden, rekening houdende met de rangorde en de beschikbare budgetten.

Het is immers zo dat betrokkenen zich graag voorbereiden. Soms zijn hulpverleners (assistenten) bereid op vrijwillige basis te starten, wanneer een perspectief op een job kan worden geboden.

1. Welke informatie krijgt de aanvrager van een assistentiebudget en wanneer ?

In welke mate wordt informatie, zoals hierboven omschreven, aan de aanvragers van een assistentiebudget gegeven? Indien dit niet in voldoende mate gebeurt, worden dan initiatieven genomen om meer informatie te geven over de perspectieven die hij of zij te verwachten heeft?

2. Hoeveel budgetten werden tot op heden toegekend?

Hoeveel middelen zijn nog beschikbaar voor 2001 en aan hoeveel aanvragen kan daarmee voldaan worden?

Moeten de middelen voor de 150 aanvragen uit de residentiële sector, waarvoor slechts vijftien gegadigden waren, als verloren worden beschouwd, of kunnen die nog voor 2001 worden benut voor andere categorieën?

3. Welk budget wordt voor 2002 uitgetrokken en aan hoeveel (extra) aanvragen (bovenop de geplande 400 voor 2001) verwacht men daarmee te beantwoorden?

Mogen wij veronderstellen dat de dit jaar toegekende aanvragen volgend jaar automatisch worden verlengd? Of welke procedure moet eventueel worden doorlopen?

4. Hoeveel aanvragers van een assistentiebudget werden afgewezen en om welke redenen?

Antwoord

1. Bij ontvangst van de PAB-aanvraag wordt door de provinciale afdeling van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap aan de aanvrager een brief gestuurd met praktische informatie, waarbij de aard afhankelijk is van de datum en de manier van aanvraag en van de prioriteit van de aanvrager.

Vanuit de centrale PAB-cel werden na de eerste inschalingsronde op 31 juli de personen waarvan het inschalingsverslag niet binnenkwam, aangeschreven met het verzoek om hun dossier te vervolledigen. Alle personen waarvan het dossier behandeld werd door de deskundigencommissie werden geïnformeerd over de stand van zaken bij het al dan niet toekennen van een budget.

Bij de tweede inschalingsronde (oktober – december 2001) ontvangen de aanvragers even-

eens een gemotiveerde beslissing inzake het al dan niet toekennen van een budget door de deskundigencommissie.

2. a) Er werden tot op 9 november 2001 reeds 167 budgetten toegekend, tegen een gemiddeld bedrag van 1 miljoen frank.

b) Het totale uitgetrokken budget voor 2001 bedraagt 322 miljoen frank. Er blijft dus nog 155 miljoen frank beschikbaar.

c) De niet ingevulde aanvragen uit de residentiële sector zijn niet verloren. Op vrijdag 30 november 2001 heeft de Vlaamse regering de wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 goedgekeurd waarbij de 150 budgetten bestemd voor prioriteit 2 worden gedeblokkeerd en kunnen worden toegekend aan prioriteit 3. De doelstelling die met de prioriteitsregel 2 werd beoogd, kon in 2001 slechts gedeeltelijk worden gerealiseerd. Dit betekent niet dat de doelstelling wordt verlaten, maar dat ze ook in de uitvoering van de begroting 2002, met name via de task force inzake het wegwerken van de wachtlijsten, zal worden nagestreefd.

3. a) In de ontwerpbegroting 2002 werd een krediet van 800 miljoen opgenomen om aan de meest urgente noden, voor opvang in een voorziening of voor een persoonlijk assistentiebudget, een positief antwoord te geven. Een task force die om voornoemde redenen werd opgericht, is reeds actief; begin 2002 worden de eerste resultaten ervan verwacht.

b) Ja, de toegekende budgetten blijven volgend jaar automatisch doorlopen.

4. Tot op heden kregen achttien PAB-aanvragers een ongunstige beslissing. Hiervoor zijn er diverse redenen zoals:

- aard van de assistentievraag is niet opgenomen in de reglementering;
- aard van de handicap is niet opgenomen in de reglementering;
- combinatie met een andere Vlaams Fonds-zorgvoorziening is niet mogelijk;
- te klein aantal assistentie-uren gevraagd.

Vraag nr. 35
van 14 november 2001
van de heer JOHAN DEMOL

Bijzondere jeugdzorg – Brussel

Al meer dan een jaar wordt in het Brusselse gewest gemiddeld iedere week een jonge vrouw het slachtoffer van een groepsverkrachting. Dit blijkt uit een antwoord van justitieminister Verwilghen op een vraag van mijn partijgenoot Francis Van den Eynde.

Het fenomeen van groepsverkrachtingen is overgewaaid uit de Verenigde Staten, waar men al langer met dit probleem wordt geconfronteerd. Het gaat om jongeren, volgens een Brusselse parketmagistrate meestal migrantenjongeren, die in bendes van drie tot vijftien man meisjes verkrachten. Veel van de daders zijn minderjarig, sommigen amper twaalf jaar oud. Wanneer de politiediensten erin slagen enkele daders op te pakken, moeten ze deze jonge criminelen echter weer snel loslaten, omdat de instellingen voor bijzondere jeugdzorg overvol blijken te zitten en ze deze misdadigers niet meer kunnen opvangen. De voorwaarden die aan deze jongeren worden opgelegd, zoals bijvoorbeeld verplichte psychiatrische behandeling, worden door hen weggelachen en aan hun laars gelapt.

De slachtoffers zijn zeer vaak jonge meisjes uit meer marginale milieus die geplaatst werden in een instelling, maar daar wegliepen en in Brussel onderdak vonden.

1. Hoeveel plaatsen in de bijzondere jeugdzorg zijn er in het Brusselse gewest, hoeveel plaatsen zijn hiervan nog vacant ?
2. Zijn er concrete plannen om dit aantal in de toekomst te verhogen ?

Antwoord

1. Maximaal te gebruiken capaciteit van de erkende private voorzieningen :
  - begeleidingstehuizen : 30
  - onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra : 11
  - dagcentra : 20
  - thuisbegeleidingsdiensten : 35

Totaal : 96

Er zijn tevens twee diensten voor pleegzorg. Voor deze categorie van voorzieningen is geen maximale capaciteit bepaald.

Door het feit dat begeleidingen op elk moment kunnen aanvangen of eindigen, geeft een momentopname van het aantal vacante plaatsen geen relevant beeld.

In 2000 was de gemiddelde bezettingsgraad van de voorzieningen in het Brusselse gewest :

- begeleidingstehuizen : 89 %
- onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra : 98 %
- dagcentra : 83 %
- thuisbegeleidingsdiensten : 78 %.

2. Ik heb een budget van 20 miljoen frank gereserveerd voor een nieuw begeleidingstehuis, categorie 1-bis, voor een capaciteit van vijftien jongens van 12 tot 18 jaar in Brussel.

De private initiatiefnemer, de VZW Begeleidingscentrum Regio Brussel, behartigt het opstarten in de loop van 2002.

Vraag nr. 38
van 29 november 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Interlandelijke adoptie – Kritiek Vlaamse Ombudsdienst

In het kader van de vele klachten rond de werking van het decreet op de interlandelijke adoptie hebben een aantal kandidaat-adoptanten – mede op mijn voorstel – klacht neergelegd bij de Vlaamse Ombudsdienst met betrekking tot de procedure en de wijze waarop zij werden behandeld.

Omdat de Vlaamse Ombudsdienst er niet in slaagde de concrete klachten op te lossen, heeft hij conform het ombudsdecreet een verslag overgezonden aan de minister. Daarin stelt de Vlaamse Ombudsdienst dat in een concreet dossier van interlandelijke adoptie vier ombudsnormen met voeten worden getreden, met name : rechtszekerheid en gerechtvaardigd vertrouwen, actieve informatieverstrekking, interne klachtenbehandeling en correcte bejegening.

Er moet in het verslag een onderscheid gemaakt worden tussen de opmerkingen die betrekking

hebben op de concrete zaak, en de opmerkingen die gelden voor meerdere zaken en die dus opmerkingen ten gronde zijn bij de procedure van het decreet.

Opmerkingen ten gronde zijn : de niet altijd correcte wijze waarop evaluatiegesprekken verlopen tussen kandidaat-adoptanten en de evaluatieteams, de onvoldoende wijze waarop de weigering van de beginseltoestemming in het evaluatierapport wordt gemotiveerd, het totaal afwezig zijn van objectieve beoordelingscriteria voor de evaluatie van de kandidaat-adoptanten waardoor een verweer zo goed als onmogelijk wordt, het gebrek aan informatie ten aanzien van kandidaat-adoptanten, de afwezigheid van controle op de besluitvorming (er wordt enkel controle uitgeoefend op de methodologie die evaluatiecentra gebruiken).

Bij de opmerkingen die enkel in relatie staan met die ene concrete zaak is de belangrijkste: de problematische relatie tussen kandidaat-adoptanten en het evaluatieteam enerzijds en de klachtenmanager van Kind en Gezin anderzijds.

Gelet op de fundamentele opmerkingen die de Vlaamse Ombudsdienst maakte met betrekking tot de procedure, vernam ik graag van de minister het volgende.

1. Hoe reageert de minister op het verslag van de Vlaamse Ombudsdienst naar aanleiding van een klacht omtrent een interlandelijke adoptie ?
2. Welk gevolg geeft de minister aan dit verslag ?
3. Hoe wordt het ernstig geschade vertrouwen van de klagers in de Vlaamse overheid hersteld ?

Antwoord

1. Op het verslag van de Vlaamse Ombudsdienst naar aanleiding van de behandeling van een klacht over de interlandelijke adoptieprocedure heb ik tweeledig gereageerd.

Enerzijds heb ik ervoor geopteerd de beleidslijn aan te houden die ik in het concrete en individuele dossier van de klagers altijd heb gevolgd. Omdat ik als minister niet kan tussenkomen in individuele dossiers die worden behandeld en opgevolgd door daartoe bevoegde instanties, in de voorliggende kwestie respectievelijk de erkende gezinsevaluatiedienst en Kind en Gezin, kan ik terzake geen concrete acties ondernemen. Daarnaast heb ik mij, als beleidsverant-

woordelijke voor het bevoegdheidsdomein adoptie, ertoe geëngageerd de vigerende procedure verder structureel te heroriënteren.

2. In deze context verwijs ik naar een aantal opties die ik al heb gerealiseerd ten gevolge van de resultaten van de gebruikersbevraging en de doorlichting van de adoptiediensten die ik heb laten houden.

Zo is het inschrijvingsgeld voor een interlandelijke adoptie teruggebracht van 15.000 frank tot 1.000 frank. Ook zijn de samenstelling en de administratieve inbedding van de Adviescommissie Interlandelijke Adoptie structureel gewijzigd. Deze wordt voortaan opgevolgd vanuit de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn. Bovendien, en dat is in het licht van de vaststellingen met betrekking tot de gezinsevaluatie essentieel, heb ik een intervisie geïnstalleerd die alle centra voor algemeen welzijnswerk die de evaluatie van kandidaat-adoptanten op zich nemen, in die taak ondersteunt. Uit de rapportering en de opvolging van de manier waarop deze intervisie gebeurt, put ik de overtuiging dat het evaluatieproces van de kandidaat-adoptanten verder en maximaal wordt geobjectiveerd.

Uiteraard zal ik de opmerkingen van het rapport van de Ombudsdienst voor ogen houden wanneer in de beleidsdiscussie rond interlandelijke adoptie verder vorm wordt gegeven aan nieuwe decretale bepalingen.

3. Wat het individuele dossier van de klagers betreft, gaf ik al aan geen concrete acties te kunnen ondernemen.

Ik denk dan ook dat het zaak is de procedures inzake interlandelijke adoptie zodanig vast te leggen, uit te voeren en op te volgen dat een dossierbehandeling mogelijk wordt die het vertrouwen van kandidaat-adoptanten maximaal waard is.

Vraag nr. 40 van 29 november 2001 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Zorgkundigen – Integratie

De gezondheidswet wijzigt de bepalingen van het koninklijk besluit (KB) nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen. Er wordt een nieuwe functie gecreëerd, de "zorgkundige", die

beschreven wordt als "de persoon die specifiek is opgeleid om de verpleegkundige onder haar/zijn toezicht bij te staan inzake zorgverstrekking, gezondheidsopvoeding en logistiek in het kader van de door de verpleegkundige gecoördineerde activiteiten binnen een gestructureerde equipe". In uitvoeringsbesluiten zal worden vastgelegd welke activiteiten de zorgkundige mag uitvoeren en onder welke voorwaarden hij/zij deze handelingen zal mogen stellen.

De federale minister verklaarde dat het niet de bedoeling is de verpleegkundigen te vervangen door zorgkundigen: "De zorgkundigen en andere zorgverleners zullen de verpleegkundigen helpen bij de zorgverlening aan de patiënten en bewoners in rusthuizen."

Uitgaande van de huidige heterogeniteit wil de federale minister allicht, rekening houdende met de diversiteit in opleidingen, een zekere kwalitatieve eenvormigheid bewerkstelligen. Zij houdt evenwel geen rekening met de Vlaamse realiteit: de bestaande opleidingen verpleegkunde-verzorgenden en de bestaande gezondheids- en welzijnsdiensten die niet onder het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) vallen, en die dus niet noodzakelijk dezelfde noden ervaren.

1. Is de minister betrokken bij dit nieuwe "diploma", dat blijkbaar twee jaar hoger onderwijs veronderstelt?
2. Hoe past dit in het Vlaamse gezondheids- en welzijnsbeleid, waar nu verzorgenden (secundair onderwijs) naast verpleegkundigen (hogeschool of vierdegraad) bestaan?
3. Hoe wordt de financiële opwaardering van de zorgkundigen in de rustoorden en andere diensten gefinancierd?

N.B Een vraag over deze problematiek werd eveneens gesteld aan mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

Antwoord

1. Noch ikzelf, noch de administratie Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) werden betrokken bij de uitwerking van de nieuwe functie "zorgkundige" die werd ingeschreven in het KB nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.

2. Deze functie beantwoordt wel aan de behoeften van het werkveld: in tal van diensten en voorzieningen worden momenteel handelingen die toegewezen zijn aan de beoefenaars van de verpleegkunde, door niet-verpleegkundigen verricht. Zelfs in de RVT-sector is in voorzieningen met minder dan 45 B- en C-gerechtigden een verpleegkundige permanentie dag en nacht slechts vereist vanaf 1 oktober 2003 (*RVT: rust-en verzorgingstehuis – red.*). Dit heeft tot gevolg dat momenteel een aantal courante activiteiten, zoals het toedienen van medicatie, door niet-verpleegkundigen worden verricht.

De creatie van de functie van zorgkundige komt dus zeker aan een reële vraag tegemoet.

Ik deel ook de visie dat de reglementering inzake gezondheids- en welzijnsdiensten moet worden afgestemd op de wijzigingen in opleidingstitels enerzijds (Onderwijs) en beroepstitels (federale bevoegdheid Volksgezondheid) anderzijds. Momenteel wordt bijvoorbeeld de lijst van opleidingstitels die in aanmerking komen voor de functie van verzorgende in een rusthuis, opnieuw geactualiseerd.

Bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten kan de functie en/of titel van zorgkundige momenteel niet opgenomen worden in een dergelijke lijst.

3. Behoudens de DAC-statuten is er momenteel vanuit de Vlaamse Gemeenschap niet voorzien in een personeelssubsidie in de residentiële ouderenzorg. (*DAC: Derde Arbeidscircuit – red.*)

Gelet op de terzake geldende bevoegdheidsverdeling, lijkt het me logisch dat de inschaling van zorgkundigen gebeurt via het zorgforfait (Riziv).

(Antwoord Marleen Vanderpoorten: blz. 968 – red.)

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD, SPORT,
BRUSSELSE ANGELEGENHEDEN
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 20
van 12 november 2001
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

"Tram 81" – Beheersovereenkomst

Graag had ik van de minister vernomen of de Vlaamse overheid reeds een beheersovereenkomst heeft afgesloten met Tram 81. Zo ja, wat zijn de belangrijkste elementen hieruit ?

Antwoord

In de loop van dit jaar waren er een aantal verkennende gesprekken om de basis te leggen voor de verdere positionering en werking van de verschillende partners van het communicatie- en mediabeleid.

De Stadskrant krijgt in 2002 de ruimte om het meertalig maandblad Tram 81 te vervangen door een dubbelpublicatie, waarbij de agenda uit Brussel Deze Week wordt gelicht. Deze zou worden omgevormd tot een combinatie van een uitkrant en een magazine voor anderstaligen, waarin bericht wordt over het beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

De verdere uitbouw van de werking, de lancering van dit nieuwe product en het financieel draagvlak van De Stadskrant zullen in de loop van het voorjaar 2002 hun formeel beslag krijgen in een beheersovereenkomst.

De ingediende beheersdocumenten voor het subsidiedossier, namelijk de begroting 2002, het werkingsprogramma 2002 en een meerjarenplan 2002-2004, zullen de onderhandelingsbasis uitmaken voor de formalisering van deze beheersafspraken.

Vraag nr. 21 van 12 november 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Toepassing taalwetgeving – Pijnpunten

In het antwoord dat werd verstrekt op vraag nummer 35 van 18 januari 2001 van collega Riet Van Cleuvenbergen aangaande de opvolging en de uitvoering van goedgekeurde resoluties en moties van het Vlaams Parlement, lees ik m.b.t. de met redenen omklede motie over de toepassing van de taalwetgeving (Stuk 197, zitting 1995-1996) dat onder meer de specifieke pijnpunten rond de niet-naleving van de taalwetgeving in Brussel van kracht blijven (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001 blz. 1995 e.v. – red.*).

Deze dienden op de Conferentie voor Institutionele Vernieuwing (Costa) te worden geagendeerd.

Evenwel weten wij vandaag dat de Costa werd opgedoekt.

Derhalve had ik graag vernomen waar de minister die specifieke pijnpunten op de agenda zal plaatsen, en welke specifieke pijnpunten hij daarbij voor ogen heeft.

Antwoord

Het opdoeken van de Conferentie voor Institutionele Vernieuwing maakt het inderdaad onmogelijk om de problemen rond de naleving van de taalwetgeving in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest daar aan te kaarten.

Dat neemt niet weg dat ik mij onverkort zal blijven inzetten voor de agendering van de pijnpunten inzake deze materie. Eén van de taken van de onderzussen in de schoot van de cel Coördinatie Brussel van het Ministerie opgerichte "taaklachtendienst" (cf. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli, blz. 2012-2013) zal erin bestaan om rechtstreekse contacten te onderhouden met de instanties die toezicht houden op de naleving van de taalwetten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Zo kan gecentraliseerd nagegaan worden in welke mate gevolg wordt gegeven aan de bestaande problemen. Daardoor wordt het mogelijk om een goed zicht te krijgen op de manier waarop en de mate waarin de taalwetten worden gerespecteerd. Het jaarlijkse verslag dat door de "taaklachtendienst" zal worden opgesteld, zal hier trouwens in belangrijke mate toe bijdragen.

De doorstroming van deze informatie kan dan resulteren in het nemen en aanmoedigen van initiatieven op het bevoegde politieke niveau.

Wat de specifieke pijnpunten aangaat die ik daarbij voor ogen houd: ik denk hier vooral aan de problemen in verband met het personeel van de gedecentraliseerde instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (zoals o.m. de brandweer) en de instellingen op gemeentelijk vlak (gemeenten, OCMW's, gemeentelijke VZW's). Deze knelpunten werden ook reeds aangehaald in de werkgroep Taalproblematiek in de Brusselse Gezondheidszorg van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, die op initiatief van de Vlaamse regering werd opgericht. De werkgroep werkt aan een aantal maatregelen die de tweetaligheid van deze diensten moet verbeteren.

Daarnaast verdienen uiteraard ook de andere problemen in dit verband de nodige aandacht, zoals

eentalige opschriften, brieven, uitnodigingen, enzovoort.

Vraag nr. 22
van 12 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – Naleving septemberdecreet

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nummer 56 van 27 april 2001 bevestigt de minister dat er in heel wat bedrijven in de Vlaamse Rand onwetendheid bestaat over de correcte toepassing van het Septemberdecreet. De minister stelt dat hij zelf – indien nodig – een initiatief zou nemen om een doelgerichte informatieverspreiding naar de betrokken bedrijven op te starten (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1927 – red.*).

Wat bedoelt de minister precies met "indien nodig" ?

Hoe en wanneer bepaalt hij of er wel degelijk zo'n initiatief nodig is ?

Antwoord

Het is mijn overtuiging dat een initiatief om de bedrijven in de Vlaamse Rand informatie te bezorgen over een correcte toepassing van de taalwetgeving wel degelijk zinvol is. Vandaar dat ik dit ook opnieuw heb opgenomen in het nieuwe actieplan voor de Vlaamse Rand, dat spoedig aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd met het oog op een collectieve goedkeuring ervan.

Met de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger geciteerde zinsnede "indien nodig" bedoelde ik niets meer of niets minder dan : indien het initiatief voor het verstrekken van dergelijke informatie niet zou uitgaan van mijn collega bevoegd voor Werkgelegenheid, zal ik desnoods zelf dit initiatief nemen.

Dit zal uiteraard gebeuren in overleg met mijn collega bevoegd voor Werkgelegenheid.

Vraag nr. 23
van 12 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Taalgebruik in reclame – Motie

Uit het antwoord dat door de minister-president werd verstrekt op schriftelijke vraag nr. 35 van 18 januari 2001 omtrent de opvolging van moties en resoluties (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1995*), blijkt dat nooit gevolg gegeven is aan de goedgekeurde met redenen omklede motie over het taalgebruik bij reclame in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

De motie suggereerde dat de Vlaamse regering rechtstreeks in overleg zou treden met de Raad van Ministers van de Raad van Europa, teneinde te bewerkstelligen dat artikel 3, 4° "Reclame mag niet discrimineren op grond van ras, godsdienst of geslacht" van de internationale publiciteitscode zou worden gewijzigd in "Reclame mag niet discrimineren op grond van ras, taal, godsdienst, cultuur of geslacht".

De minister kan natuurlijk moeilijk antwoorden op de vraag waarom daar tijdens de vorige legislatuur blijkbaar niet is op ingegaan.

Ik had evenwel graag vernomen of hij zich nog gebonden voelt door die motie en/of het gevraagde initiatief nog tijdens deze legislatuur mag worden verwacht.

Antwoord

De met redenen omklede motie van 20 februari 1997 over het taalgebruik bij reclame in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (Stuk 547 (1996-1997) – Nr. 1) suggereerde dat door de Vlaamse regering, via het Comité van Ministers van de Raad van Europa, zou worden aangestuurd op een wijziging van artikel 3, 4° van de "internationale publiciteitscode". Daarin zouden een aantal criteria opgesomd worden op grond waarvan reclame niet mag discrimineren: ras, godsdienst en geslacht. Aan deze criteria wilden de indieners van de motie "taal en cultuur" laten toevoegen.

Vooreerst zou ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop willen wijzen dat, met betrekking tot het taalgebruik in de onderlinge betrekkingen van particulieren, in België de principiële vrijheid geldt. Deze vrijheid wordt gegarandeerd door artikel 30 van de Grondwet. Private ondernemingen kunnen bijgevolg niet zomaar juridisch verplicht worden om een bepaalde taal te gebruiken wanneer zij door middel van reclameboodschappen communiceren met het publiek.

Welke taal de bedrijven gebruiken bij het doorgeven van louter commerciële informatie die hun

producten aanprijst, hangt af van hun eigen, vrije keuze of eventueel die van de organen via dewelke de reclamewereld zichzelf reguleert.

Zonder mij te willen uitspreken over de opportuniteit van de in de motie gesuggereerde wijziging – en de eventuele problematische praktische gevolgen van de invoering van deze criteria – zou ik willen stellen dat in zekere zin aan de vragen van de indieners van de motie reeds is tegemoetgekomen.

In de reclamewereld functioneert immers een autodisciplinair orgaan dat, op basis van de regels aan de hand van dewelke het toezicht wordt uitgeoefend, in feite nu reeds reclame zou kunnen toetsen aan discriminatie naar taal of cultuur.

Met zijn resolutie nr. 72/8 van 18 februari 1972 heeft het Comité van Ministers van de Raad van Europa destijds aangedrongen op zelfregulering door de reclamesector. Dit diende te gebeuren via de oprichting van autodisciplinaire organen. In België wordt deze zelfdiscipline – in uitvoering van de vermelde resolutie – verzekerd door de Jury voor Eerlijke Praktijken inzake Reclame (JEP). Dit overkoepelend orgaan, waarin vertegenwoordigers zetelen van zowel de adverteerders, de reclamebureaus als de media, doet uitspraken over reclameadvertenties aan de hand van de door de Internationale Kamer van Koophandel (UCK) opgestelde "Code internationale de pratiques loyales en matière de publicité d'ICC".

Deze code bevat geen uitdrukkelijke regels omtrent het taalgebruik, maar stipuleert in zijn artikel 4 onder andere dat reclame geen enkele vorm van discriminatie mag inhouden, met inbegrip van discriminatie op basis van ras, nationaliteit, religie, geslacht of leeftijd (...). De opsomming van de laatste criteria is dus louter exemplatief en sluit niet uit dat discriminatie op basis van andere criteria ook aanleiding kan geven tot "bestrafing" door de JEP.

Vraag nr. 24
van 14 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Prijs der Nederlandse Letteren – Uitreiking

Onlangs raakte bekend dat de koning de Prijs der Nederlandse Letteren niet zelf aan de auteur Gerard Reve zou overhandigen. Het initiatief daartoe zou niet van het hof komen, maar van de minister,

die blijkbaar van oordeel is dat zijn opdracht erin bestaat om de monarchie in bescherming te nemen. "Dat hoort zo", zegt de minister daarover in De Morgen, "ik heb gewoon mijn verantwoordelijkheid genomen".

Op basis van welke deontologische code of welke voorschriften is een Vlaams minister verantwoordelijk voor het doen en laten van het koningshuis ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger leest het interview in De Morgen niet correct.

Op een actuele vraag van de heer Dany Vandebossche antwoordde ik in de plenaire vergadering als volgt : "Ik onderstreep dat ik deze beslissing als minister van Cultuur en als voorzitter van de Nederlandse Taalunie heb genomen en dat hieromtrent geen enkele druk is uitgeoefend door het hof. Wie mij kent, weet overigens dat een dergelijke druk waarschijnlijk het omgekeerde effect zou gehad hebben". (*Handelingen Plenaire Vergadering nr. 8 van 14 november 2001, blz. 26-27 – red.*)

Bijgevolg is de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger zonder voorwerp.

Vraag nr. 26
van 23 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Europese School – Vestigingsplaats

In antwoord op schriftelijke vraag nr. 60 van 4 mei 2001 van collega Francis Vermeiren deelt de minister-president mee geen bezwaar te hebben tegen de vestiging van een vierde Europese School op het grondgebied van het Vlaams Gewest (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1892 – red.*). In de praktijk komt dit wellicht neer op de Vlaams-Brabantse Gordel.

Logischerwijze zal dit het aantal buitenlandse gezinnen dat zich in de omgeving van de school wil vestigen, doen toenemen, met alle gevolgen van dien voor de reeds precaire toestand in de Rand.

Is het met betrekking tot de eventuele vestiging van een Europese School niet wenselijk toch enige reserve aan de dag te leggen wat de situering ervan binnen het Vlaamse gewest betreft ?

Antwoord

In de huidige stand van het dossier kan ik geen nieuwe elementen toevoegen aan het antwoord dat door de minister-president verstrekt werd op de vraag van de heer Francis Vermeiren in verband met de mogelijke locatie van een eventuele nieuwe Europese School.

Zodra dit dossier concreet wordt, zal de gewenste en/of geplande locatie vanzelfsprekend aan de vigerende reglementaire procedures inzake ruimtelijke ordening worden onderworpen. A priori zijn er echter inderdaad geen redenen om de eventuele vestiging van een nieuwe Europese School in de Vlaamse Rand ongenegen te zijn. Persoonlijk denk ik wel dat het opportuun zou zijn om een concentratie van deze scholen in één en dezelfde regio te vermijden en een zekere spreiding na te streven. Ik wens echter momenteel niet vooruit te lopen op dit dossier.

In elk geval zullen we alles in het werk stellen om de eventuele opvang en integratie van toekomstige nieuwe inwoners optimaal te laten verlopen.

Vraag nr. 27
van 23 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Heemkundige kringen Brussel – Steun

De Raad van de Franse Gemeenschapscommissie heeft onlangs steun goedgekeurd aan de lokale geschiedkundige kringen van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Ondersteunt ook de Vlaamse Gemeenschap deze heemkundige kringen in het Vlaamse en in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest? Op welke wijze? Graag de eventuele initiatieven per gemeente.

Antwoord

De Franse Gemeenschapscommissie verleende inderdaad recentelijk financiële steun aan twaalf lokale historische kringen. Het gaat hier om beperkte werkingssubsidies variërend van 10.000 tot 70.000 frank.

De Vlaamse Gemeenschap, afdeling Volksontwikkeling, subsidieert conform het "decreet houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor

volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur" van 27 oktober 1998 een elftal koepelorganisaties, waaronder de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde en het Verbond voor Heemkunde. Dat Verbond voor Heemkunde groepeert de Vlaamse provinciale en lokale heemkundige kringen, waaronder een aantal Brusselse. Het Verbond ontving tijdens de jaren 1999, 2000 en 2001 een subsidie van 3 miljoen/jaar. Die subsidie wordt tijdens de komende subsidieperiode 2002-2006 opgetrokken tot 3,5 miljoen/jaar. Een gedeelte van die subsidie wordt door het Verbond doorgestort naar de provinciale en lokale afdelingen.

In het genoemde decreet wordt ook in financiële ondersteuning voor publicaties over volkscultuur voorzien. Het gaat hier om kwaliteitsvolle bovenlokale publicaties. Tijdens het jaar 2001 kon één Brusselse heemkundige kring zo'n subsidie in de wacht slepen: het Koninklijk Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant uit Evere ontving 50.000 frank voor de uitgave van het trimestrieel tijdschrift *Eigen Schoon en De Brabander*.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie – institutionele tegenhanger van de Franse Gemeenschapscommissie en logische partner voor lokale Vlaamse initiatieven in Brussel – erkende en subsidieerde dit jaar twee verenigingen die zich met plaatselijke geschiedenis bezighouden: LACA – Geschied- en Heemkundige Kring Laken, voor 8.144 frank en Vlaamse Vereniging voor Familiekunde – afdeling Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voor 22.795 frank.

Vraag nr. 28
van 29 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wereldkampioenschap turnen – Subsidiëring

Op 1 november jongstleden vond in Gent het wereldkampioenschap turnen plaats. Dit wordt gesponsord door de Vlaamse Gemeenschap.

1. Waaruit bestond de bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap?
2. Hoeveel bedraagt de jaarlijkse subsidie voor de Vlaamse Turnliga?

Antwoord

1. De subsidies vanuit de Vlaamse Gemeenschap m.b.t. het WK Gymnastiek

Subsidie van de Vlaamse regering via de afdeling Jeugd en Sport

Progr. 45.1 BA 33.33

Begroting 2000 5 miljoen fr.
Begroting 2001 3 miljoen fr.
Totaal 8 miljoen fr.

Subsidie van het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (Blosa) in het kader van het decreet van 13 april 1999 houdende erkenning en subsidiëring van de

Vlaamse sportfederaties – besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de voorwaarden tot het verkrijgen van de subsidies inzake topsport (17 maart 2000)

Begroting 2001 max. 1 miljoen fr.

(Definitief bedrag wordt bepaald op basis van het afrekeningsdossier april 2002.)

2. De jaarlijkse subsidie aan de Vlaamse Turnliga

De subsidie aan de Vlaamse Turnliga wordt toegekend op basis van het decreet van 13 april 1999 houdende erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties. De opgegeven subsidiebedragen hebben betrekking op het jaar 2000 en 2001 (raming).

	2000 (fr.)	Raming 2001 (fr.)	
Basiseducatie (totaal)	10.882.613	11.800.000	raming
Personeel	7.130.534	8.000.000	
Werking	3.752.079	3.800.000	
Jeugdsport	547.678	2.250.000	maximum
Sportkampen	250.696	250.000	raming
Topsport :			
Vorbereiding/deelname	4.000.000	6.450.000	maximum
Topsportschool	2.458.188	2.500.000	raming
Organisatie WK, EK, WB	0	1.000.000	maximum
Vorbereiding Universiade/WS	0	400.000	
Deelname OS, WS, Universiade	0	745.545	

N.v.d.r.

WK : wereldkampioenschap

EK : Europees kampioenschap

WB : wereldbeker

WS : wereldspelen

OS : Olympische Spelen

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 16
van 6 november 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Verpleegkundigentekort – Omscholing kinesitherapeuten

De maatregelen voorgesteld door de federale ministers Vandembroucke en Aelvoet om het tekort aan verpleegkundigen op te vangen, getuigen blijkbaar van weinig realiteitszin.

Er is inderdaad een overaanbod aan kinesitherapeuten, onder andere omdat in de ziekenhuizen de diensten kinesitherapie onderbemand zijn door de huidige financiering. Daarenboven is het een illusie te denken dat een kinesitherapeut na vier jaar universiteit of hogeschool een extra opleiding van verschillende jaren – over het aantal studiejaar doen uiteenlopende geruchten de ronde – zal volgen om van het ene naar het andere ondergewaardeerde beroep over te schakelen. Getuige daarvan de geringe belangstelling van de kinesitherapeuten voor deze omscholing.

De wereldwijde burn-out bij gezondheidsberoepen in de ziekenhuizen heeft vooral te maken met een ontoereikend salaris, slechte werkomstandigheden, een gebrek aan loopbaanperspectief, aan respect en aan autonomie, en met een slecht imago, versterkt door het steeds vaker laten uitvoeren van taken door laaggeschoolden : dit versterkt de idee dat een zorgtaak geen kwalificatie nodig heeft.

1. Was de minister betrokken bij de maatregelen om kinesitherapeuten om te scholen tot verpleegkundigen ? Wat was haar advies ?
2. Welk programma moeten kinesitherapeuten volgen om de bijkomende titel te krijgen ?

Wat bedoelt men met "de opleiding duurt maximum drie jaar" ? Wil dit zeggen dat zij een speciaal programma krijgen, met minder studietijd ?

3. In welke onderwijsinstellingen kunnen deze kinesitherapeuten en paramedici worden ingeschreven om de herscholing tot verpleegkundige te volgen ?

Antwoord

1. De gemeenschappen zijn jammer genoeg slechts zijdelings geïnformeerd over de intenties van de federale regering om, in het licht van het tekort aan verpleegkundigen, kinesitherapeuten aan te trekken om de opleiding tot verpleegkundige te volgen. Alhoewel de Vlaamse overheid uiteraard ook solidair bekommerd is over het groeiende tekort aan verpleegkundigen, hebben wij toch van meet af aan onze reserve meegedeeld in verband met dit omscholingsinitiatief.

Er is bijzonder weinig affiniteit tussen beide opleidingen. Niettegenstaande dat, hebben wij ons bereid verklaard passende maatregelen te nemen om het initiatief een succes te laten zijn. Evenwel was ons meegedeeld dat wij tegen 15

oktober 2001 zouden vernemen hoeveel kandidaten de federale overheid geselecteerd had. Wij zouden dan met welbepaalde hogescholen werkafspraken maken om deze kandidaten zo goed als mogelijk op te vangen.

De belofte van de federale overheid is nochtans niet ingelost en plots vernamen wij van een aantal hogescholen dat kandidaten zich reeds aangemeld hadden. Wij hebben dan maar zelf geïnformeerd bij de federale overheid en kregen dan officieus te horen dat het in Vlaanderen om 38 kandidaten zou gaan. Wij hebben dus geen voorbereidende maatregelen kunnen nemen. Het geringe aantal kandidaten, niettegenstaande de genereuze voorwaarden van de federale overheid, kan erop wijzen dat het initiatief, hoe goed ook bedoeld, zijn doel voorbijschiet en dat de betrokkenen zich niet echt aangesproken voelen.

Blijkbaar zijn er in de Franse Gemeenschap meer gegadigden. Dat zou dan ook een aanwijzing kunnen zijn dat het overtal kinesitherapeuten in hoofdzaak een Waals probleem is, zoals wij ook steeds hebben gesteld. Dit betekent echter niet dat wij ons aan Vlaamse kant er niet van bewust zijn dat het aanbod ook bij ons de vraag ruim overschrijdt.

2. De hogescholen zullen uiteraard een meer geïndividualiseerd programma moeten opstellen voor de bedoelde kandidaten. Gezien het totaal gebrek aan voorbereiding, zoals hierboven afdoende geschetst en dus geheel buiten onze verantwoordelijkheid, is dat in een bijzonder snel tempo moeten gebeuren.

Hierbij wil ik toch herhalen wat wij ook ten aanzien van de federale overheid hebben geopperd. Vermits de opleiding van de verpleegkundigen erg specifiek is en weinig gemeenschappelijke kenmerken vertoont met andere paramedische opleidingen, en vermits het beroep van verpleegkundige onderworpen is aan federale regels en ook de Europese richtlijn terzake moet naleven, is het noch wenselijk, noch mogelijk ze heel substantieel te reduceren op grond van voorgaande andere studies. Doet men dat toch, dan ontstaat een bijzonder slecht signaal over de ernst van het beroep en de kwaliteit van de daaraan voorafgaande opleiding.

De kwestie van maximum drie jaar voor de opleiding wijst enkel op de draagwijdte van de federale maatregel, waarbij de kandidaten gedurende maximum drie jaar bezoldigd blijven.

3. Zoals boven reeds gesteld, zijn het inderdaad de hogescholen zelf die zullen instaan voor de opleiding.

Vraag nr. 17
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 9
 van 12 november 2001
 van de heer Jan Roegiers
 Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 18
van 12 november 2001
van de heer FILIP DEWINTER

Stedelijk onderwijs Antwerpen – Overname door gemeenschapsonderwijs

In een artikel in De Standaard van 17 oktober 2001 zegt de Antwerpse schepen van Onderwijs, mevrouw Kathy Lindekens, dat na een eventueel afstoten door de stad Antwerpen van het stedelijk middelbaar onderwijs, "niemand staat te springen om dit stedelijk middelbaar onderwijs over te nemen".

1. Welke gesprekken zijn er geweest tussen de minister en de Antwerpse schepen van Onderwijs of de bevoegde instanties van het gemeenschapsonderwijs in verband met de eventuele overname van bepaalde onderdelen van het stedelijk onderwijs ?
2. Wat waren terzake eventueel de bevindingen van de minister ?
3. Indien er geen gesprekken waren, in hoeverre is de minister principieel bereid om bepaalde onderdelen van het stedelijk onderwijs toe te voegen aan het gemeenschapsonderwijs ?

Antwoord

Het zou in de logica der dingen liggen dat er gesprekken bezig zijn of komen tussen het stedelijk onderwijs (Antwerpen) en het gemeenschapsonderwijs, op zijn minst over mogelijke vormen van samenwerking en over een visie op een meer gecoördineerde uitbouw.

Het gemeentelijk/stedelijk onderwijs en het gemeenschapsonderwijs hebben immers vele kenmerken :

- beide bieden onderwijs aan volgens een pedagogisch project dat stoelt op een actief pluralisme ;
- beide organiseren (naargelang de samenstelling van de schoolbevolking) leergangen voor alle erkende levensbeschouwingen ;
- beide staan open voor leerlingen, werknemers en bestuursleden van alle levensopvattingen en respecteren ten volle de aanvaardingsplicht ;
- beide behoren tot het "officieel onderwijs" ;
- beide worden bestuurd door organen die democratisch verkozen worden (schepencollege, raden van bestuur, schoolraden, ...) ;
- beide zijn onderworpen aan de regels van openbaarheid van bestuur.

Ik ben overtuigd van de wenselijkheid (en ik heb ook verklaringen in die zin afgelegd) dat uiteindelijk, op lange termijn, de instellingen van het gemeenschapsonderwijs en de stedelijke, gemeentelijke en provinciale scholen geleidelijk aan zouden versmelten tot één groot officieel net. Natuurlijk met dien verstande dat dit niet (alleen) uit besparingsoverwegingen mag gebeuren en een verbetering van de openbare dienst moet meebrengen, geen verarming of verschraling.

Uit de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger blijkt dat niet iedereen duidelijk de bevoegdheden op de juiste plaats weet te situeren.

De minister van Onderwijs kan misschien wel algemene wenselijkheden naar voren brengen, maar heeft op het vlak van het overhevelen van instellingen van het ene officiële net naar het andere, geen enkele beslissingsbevoegdheid of geen enkel initiatiefrecht.

Ten aanzien van het stedelijk, gemeentelijk en provinciaal onderwijs heeft de minister van Onderwijs die bevoegdheid nooit gehad.

Sedert 1989 (oprichting van de "Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs") berust deze bevoegdheid, ook wat de gemeenschapsscholen betreft, niet meer bij de minister.

Op dit ogenblik zijn het de scholengroepen die inzake eventuele samenwerking met andere netten of overname van instellingen de beslissingen nemen.

Ik stel vast dat er vaak andere vormen van samenwerking dan de overname van instellingen worden nagestreefd.

Zo zijn er voorbeelden bekend van scholengemeenschappen (niveau secundair onderwijs) waar verschillende officiële netten samenwerken om het globaal aanbod te verbeteren en beter op mekaar af te stemmen, hetgeen ook een vorm van rationalisatie inhoudt en globale kwaliteitsverbetering nastreeft.

In het artikel in De Standaard van 17 oktober jongstleden, waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, lees ik niet de intentie om scholen van het stedelijk onderwijs over te dragen naar een ander net. Er is daarentegen wel sprake van de wenselijkheid van verregaande samenwerking.

Gesprekken over de eventuele overname van bepaalde onderdelen van het stedelijk onderwijs tussen mijzelf en de Antwerpse schepen zijn er niet geweest.

Evenmin waren er dergelijke gesprekken met de bevoegde instanties van het gemeenschapsonderwijs (in casu de vertegenwoordigers van scholengroep Antwerpen).

In het gemeenschapsonderwijs is men voorstander van verregaande samenwerking tussen de officiële netten en is men gewonnen voor het principe van het op lange termijn onder één structuur brengen van alle officiële onderwijsinstellingen, met het oog op een verbetering van de openbare dienst. Dit blijkt uit de twee volgende persberichten

Persbericht – 24 september 2001 – Gemeenschapsonderwijs gewonnen voor samenwerking, niet voor verdeling

"Het Gemeenschapsonderwijs wenst te reageren op de visie van de heer Eddy Dewaele van het On-

derwijssecretariaat van Steden en Gemeenten (OVSG) (De Standaard van zaterdag 22 september).

Op een ogenblik dat de discussie en de gesprekken over samenwerking tussen de netten ten volle worden gevoerd, komt het standpunt zoals geformuleerd in De Standaard erg eenzijdig over. De gesprekken tussen de verschillende koepels van het officieel onderwijs moeten op korte termijn leiden tot samenwerkingsakkoorden. Daarbij kan de vorming op termijn van één koepel voor de scholen van het officieel onderwijs, waarin alle inrichtende machten participeren, bespreekbaar worden gesteld.

Het standpunt van het provinciaal onderwijs daarentegen, biedt dergelijk toekomstgericht perspectief en heeft heel wat raakpunten met de stelling van het Gemeenschapsonderwijs. Hierbij wordt samenwerking nagestreefd om een kwalitatief en volledig onderwijsaanbod te garanderen, waarbij alle overheidsmiddelen op efficiënte manier worden besteed. De voorstellen van de koepel van het provinciaal onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs bieden deze mogelijkheid. Hierbij blijft de vrije schoolkeuze gegarandeerd."

Persbericht 23 oktober 2001 – Deloitte & Touche : Gemeenschapsonderwijs pleit voor netoverschrijdende samenwerking

"In de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement lopen de debatten over het rapport "Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen. Kwantificering van objectieve verschillen". In dit kader wenst het Gemeenschapsonderwijs opnieuw te pleiten voor meer netoverschrijdende samenwerking.

(...)

Zo stelt het GO voor om de leerplanontwikkeling en leerstofopbouw toe te vertrouwen aan de Dienst voor Onderwijsontwikkeling (DIVO) in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten. Ook samenwerking over nascholing, pedagogische begeleiding en leerlingenbegeleiding kan worden uitgebouwd.

Voor zeer kostelijke unieke studierichtingen (zoals Rijn- en Binnenvaart, Grafische technieken, Diamantbewerking ...) stellen wij voor deze niet langer per net, maar netoverstijgend te organiseren.

Een zelfde redenering willen wij toepassen in verband met werkplaatsen, zware didactische uitrus-

ting en hoogtechnologische apparatuur. De noden moeten hier in het belang van de leerling het netgebonden denken kunnen overstijgen.

Bovendien kan er een samenwerkingsverband ontstaan met de VDAB, VIZO, het volwassenenonderwijs en het bedrijfsleven. Hierdoor kan de nodige apparatuur en infrastructuur maximaal worden aangewend.

Ook wat sportinfrastructuur betreft, pleiten wij ervoor deze netoverstijgend te organiseren. Deze infrastructuur kan dan ook tijdens de vrije uren en dagen gebruikt worden door de plaatselijke culturele en sportieve verenigingen.

Het GO wenst wat samenwerking betreft evenwel verder te gaan. Het wil zich engageren in een netwerk van open en pluralistische scholen en nodigt steden, gemeenten, provincies en de inrichtende machten van het vrij onderwijs uit om de dialoog hierover aan te vatten. Indien nodig moet het Vlaams Parlement hiervoor een decretaal kader voorzien."

(GO : Gemeenschapsonderwijs ; VDAB : Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ; VIZO : Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen – red.)

Vraag nr. 19
van 12 november 2001
van de heer ANDRE MOREAU

Stedelijk onderwijs Antwerpen – Samenwerkingsverbanden

In het kader van het kerntakendebat past het de vraag te stellen of het Antwerpse – zwaar gestructureerde – stedelijk net met 200 scholen en nageoeg 50.000 leerlingen nog langer kan worden gedragen door de Antwerpse stadskas.

In de regeringsverklaring wordt onder meer gepleit voor zoveel mogelijk samenwerking tussen de verschillende scholen en onderwijsnetten.

Hoe kan de best mogelijke oplossing worden gerealiseerd in het Antwerpse onderwijs ?

Is een decretaal vastgelegd samenwerkingsverband tussen onder meer het gemeentelijk, het provinciaal en het gemeenschapsonderwijs fictie of realiteit ?

Wat zijn de beleidsuitgangspunten van de minister terzake ?

Antwoord

De samenwerking tussen de verschillende onderwijsnetten, of beter gezegd tussen scholen in dezelfde gemeente of regio ongeacht het net waartoe ze behoren, was één van de doelstellingen uit het regeerakkoord van juli 1999. Daarbij werd gesteld dat deze samenwerking zou gebeuren op grond van vrijwilligheid.

De regering ziet voor zichzelf hierbij geen rol weggelegd als initiatiefnemer, maar zal het ontstaan van samenwerkingsverbanden veeleer aanmoedigen dan afremmen.

Budgettaire overwegingen kunnen inderdaad een factor zijn om samenwerking met andere netten te overwegen. Ik ben anderzijds wel de mening toegedaan dat er ook onderwijskundige redenen zijn om tot meer samenwerking over te gaan. Het gelijkkansenbeleid veronderstelt overleg op plaatselijk niveau tussen alle scholen. Het hoeft geen verdere uitleg dat de stad Antwerpen een stad is waar een geloofwaardige samenwerking tussen scholen inzake gelijke kansen prioritair is. Samenwerking is dus ook om een aantal niet-financiële redenen noodzakelijk.

Een decretaal kader voor netoverschrijdende samenwerking werd geboden in het decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998 met de vorming van scholengemeenschappen. In Antwerpen werden zuiver netgebonden scholengemeenschappen gevormd.

Vraag nr. 20
van 12 november 2001
van de heer WILFRIED AERS

Universitair Ziekenhuis Gent – Taalwetgeving

In mijn schriftelijke vraag nr. 103 van 30 maart 2001 liet ik aan de minister weten dat er in het Universitair Ziekenhuis Gent reeds enkele maanden een ééntalig Engelse affiche uithing. Ik verzocht toen de minister mij mee te delen welke maatregelen er zouden worden genomen om dergelijke zaken in de toekomst onmogelijk te maken (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 25 mei 2001, blz. 1742 – red.*).

In haar antwoord schreef de minister : " De affiche is geen bestuurshandeling en heeft evenmin iets van doen met de betrekkingen tussen de directie van het UZ Gent en de werknemers. Mijns inziens vallen affiches die congressen of seminars of onderzoeksprojecten aankondigen buiten het toepassingsgebied van de taalwetgeving".

Ondertussen ontving ik een afschrift van een advies van de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) (dossier nr. 33.018 / II / N), zitting van 14 juni 2001. Uit dit advies blijkt duidelijk dat de minister zich in haar antwoord heeft vergist.

De VCT schrijft als besluit van haar advies :

"De VCT, Nederlandse afdeling, stelt vast dat het Universitair Ziekenhuis Gent een openbare instelling met een eigen rechtspersoonlijkheid is en derhalve een gedecentraliseerd dienst van de Vlaamse regering. Overeenkomstig artikel 36, § 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gebruiken de diensten van de Vlaamse regering het Nederlands als bestuurstaal. De bedoelde affiche is een bericht of mededeling aan het publiek. De berichten en mededelingen die deze diensten richten tot het publiek, dienen derhalve in het Nederlands te worden gesteld. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is dan ook van oordeel dat de klacht ontvankelijk is en gegrond. Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de heer Afgevaardigd Beheerder van het Universitair Ziekenhuis Gent, en aan de klager".

Mijn stelling in mijn schriftelijke vraag van 30 maart 2001 was dus juist.

Ik zou dan ook graag van de minister vernemen welke maatregelen zij ondertussen heeft genomen om te vermijden dat dergelijke zaken in de toekomst nog zouden gebeuren.

Antwoord

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft op 16 juli 2001 haar advies uitgebracht door de Nederlandse afdeling op 14 juni 2001 aan de afgevaardigd bestuurder van het Universitair Ziekenhuis Gent bezorgd.

De afgevaardigde bestuurder heeft dit advies met een rondschriven verder bezorgd aan alle profes-

soren-diensthoofden, artsen-diensthoofden, departementshoofden en diensthoofden van de afdelingen binnen het Universitair Ziekenhuis Gent, met het verzoek dit advies na te leven.

Aan de regeringscommissaris bij het Universitair Ziekenhuis Gent heb ik gevraagd op de naleving ervan toe te zien.

Vraag nr. 21 van 12 november 2001 van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Vervangingspools – Kortrijk-Roeselare-Tielt

Gegeven het feit dat er blijkbaar wel acute tekorten zijn in het onderwijs en dan in het bijzonder wat het basisonderwijs betreft, zou ik graag de stand van zaken vernemen, op datum van 1 oktober 2001, van het leerkrachtentekort en -overschot in de vervangingspools van de arrondissementen Kortrijk-Roeselare-Tielt. Graag ook soortgelijke cijfers betreffende het basisonderwijs.

1. Wat is de stand van zaken op datum van 1 oktober van het leerkrachtentekort en -overschot in de vervangingspools van de arrondissementen Kortrijk-Roeselare-Tielt ?
2. Kan de minister ook soortgelijke cijfers betreffende het basisonderwijs meedelen ?

Antwoord

1. Secundair onderwijs

Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de cijfers van eind november 2001, omdat die de toestand van de vervangingspool op een realistische wijze weergeven.

De rubriek "Tekort" omvat alle ambten, vakken en specialiteiten waarvoor in de genoemde onderwijszone enig tekort aan leerkrachten werd vastgesteld. Gezien de veelvuldigheid van ambten, vakken en specialiteiten, beperkt de rubriek "Overschot" zich tot de vermelding van die ambten, vakken en specialiteiten waarvoor het aantal vacatures werd overschreden met 200 %, en waarbij de overschrijding een minimum omvat van drie fulltime equivalenten.

Deinze (inclusief Tielt)

Tekort	Vacatures	Kandidaten	Tekort (%)
Informatica	1,5	0	100
Muzikale Opvoeding	1	0	100
Katholieke Godsdienst	4,5	2	56
Verzorging	5,5	5,1	7

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Lichamelijke Opvoeding	2	76	3700
Nederlands	8	35	338
ASV	1,5	48	3100
Engels	1,5	17	1033
Geschiedenis	2	18	800
Fysica	1	8	700
Hout	1	8	700
Plastische Opvoeding	1,5	7	600
Economie	1	5	400
Huishoudkunde	2,5	11	380
Frans	3	12,5	316
Technologische Opvoeding	1,5	5	233
Wiskunde	4,5	13	211

Kortrijk

Tekort	Vacatures	Kandidaten	Tekort (%)
Textiel	0,5	0	100
Niet-Confessionele Zedenleer	2	0	100
Autotechniek	1	0	100
Gezinstechieken	1	0	100
Mechanica	4,5	0	100
Elektriciteit	1,5	0	100
Katholieke Godsdienst	4,5	2	62,5
Algemene Verpleegkunde	1	0,6	40
Informatica	1,5	1	33
Nederlands	6,5	6	8

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Geschiedenis	2	28	1300
BGV-OV2	2	27	1250
Fysica	1	10	900
Chemie	0,5	4,5	800
Biologie	2	17	750
Huishoudkunde	1	8	700
Engels	3,5	26,5	671
Plastische Opvoeding	1	6,5	550

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Duits	1	6	500
ASV	9	50	455
Aardrijkskunde	3	14	366
Economie	2	9	350
Frans	5	22	340
Kleding	4	15	275
Lichamelijke Opvoeding	4	95	2275
Nederlands	6,5	16	146
Technologische Opvoeding	3	7	133
Wiskunde	6,5	12	84

Roeselare

Tekort	Vacatures	Kandidaten	Tekort (%)
Informatica	1	0	100
Katholieke Godsdienst	1	0	100
Algemene Verpleegkunde	2,5	0,6	76
Wiskunde	7	4	43
Meubelmakerij	1,5	1	33

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Lichamelijke Opvoeding	6	130	2066
Geschiedenis	0,5	18,5	3600
Plastische Opvoeding	1	9	800
Engels	2	21,5	780
ASV	6	50	733
Biologie	1	7,5	650
BG Voeding	1,5	8	433
Kleding	4	19	375
Economie	1,5	6,5	333
Nederlands	3	9,5	216
Katholieke Godsdienst	1	3	200
Frans	4	11	175

2. Basisonderwijs

Deinze (inclusief Tielt)

Tekort

Geen ; alle vacatures zijn ingevuld.

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Kleuteronderwijzer ASV	1	29	2800
Kleuteronderwijzer	3,5	35	900
Onderwijzer ASV	1	2	100
Onderwijzer	8,5	11,5	35

Kortrijk

Tekort	Vacatures	Kandidaten	Tekort (%)
Leermeester NCZ	1,5	0	100

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Leermeester LO	1,5	31	1966
Leermeester RKG	1,5	7	366
Kleuteronderwijzer	9,5	47	394
Onderwijzer ASV	3,5	15	328

(Opm. : Onderwijzer : noch overschot, noch tekort (16,5 vacatures – 16,5 kandidaten)

Roeselare

Tekort

Geen ; alle vacatures zijn ingevuld.

Overschot	Vacatures	Kandidaten	Overaanbod (%)
Kleuteronderwijzer	3	47	1466
Onderwijzer ASV	3,5	12	242
Onderwijzer	10,5	16,5	57

(ASV : *Algemene en Sociale Vorming* ; BGV : *Beroepsgerichte Vorming* ; OV2 : *Opleidingsvorm 2* ; NCZ : *Niet-Confessionele Zedenleer* ; LO : *Lichamelijke Opvoeding* ; RKG : *Roomskatholieke Godsdienst – red.*)

tentekort in het basisonderwijs zou worden aangepakt.

1. Worden er inderdaad voornamelijk regenten ingeschakeld in het basisonderwijs ? Kan de minister hierover cijfers meedelen ?
2. Hoe zit het met de upgradering van de kleuteronderwijzer(es)s(en) ?
3. Wat zijn de oorzaken hiervan ?

Vraag nr. 22
van 12 november 2001
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Leerkrachtentekort – Basisonderwijs

Naar we mochten vernemen wordt, gegeven de acute tekorten die zich aandienen, veeleer op regenten Lichamelijke Opvoeding gemikt dan op een upgradering van kleuteronderwijzer(es)s(en). Er wordt, met andere woorden, voornamelijk door het inschakelen van regenten in het lager onderwijs tegemoetgekomen aan het leerkrachtentekort.

Nochtans meen ik uit de gesprekken met de minister in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid begrepen te hebben dat voornamelijk het tweede parcours bewandeld ging worden. Dit wil zeggen dat vooral door een upgradering van de kleuteronderwijzer(es)s(en) het leerkrach-

Antwoord

1. De cijfers betreffende de situatie op 15 september 2001 geven aan welke diploma's, naast het diploma van onderwijzer, voorkomen voor een aanstelling in het ambt van onderwijzer in het gewoon en buitengewoon lager onderwijs.
  - 1.377 personen bezitten het diploma van kleuteronderwijzer ;
  - 574 personen bezitten een diploma Lichamelijke Opvoeding : hiervan behoren 561 diploma's tot de categorie "voldoende geachte" bekwaamheidsbewijzen en dertien tot de ca-

tegorie "andere" (ten minste HOKT VL of basisopleiding van 1 cyclus) ;

- 580 personen beschikken over nog andere diploma's : hiervan behoren 462 diploma's tot de categorie "voldoende geachte" en 118 tot de categorie "andere".

(HOKT : hoger onderwijs van het korte type ;
VL : volledig leerplan – red.)

2. De afgestudeerden van de lerarenopleiding kleuteronderwijs kunnen vandaag met het voldoende geachte bekwaamheidsbewijs fungeren in het lager onderwijs. Zij kunnen ook, al dan niet tijdens het fungeren in het lager onderwijs, via de voortgezette lerarenopleiding lager onderwijs het vereiste bekwaamheidsbewijs voor het lager onderwijs behalen.

Initiatieven met het oog op het upgraden van de kleuteronderwijzers passen binnen de optimalisering van het aanbod, de inhoud en de structuur van de lerarenopleidingen. Ik acht het daarom wenselijk deze initiatieven mee op te nemen in de implementatie van de evaluatie van de lerarenopleidingen.

3. Uit de cijfers blijkt dat 54 % van de groep die geen diploma bezit van onderwijzer, een personeelslid is met een diploma van kleuteronderwijzer, 23 % met een diploma van Lichamelijke Opvoeding en 23 % met een ander diploma. De meerderheid van het tekort aan onderwijzers wordt dus momenteel ingevuld door kleuteronderwijzers, slechts een vierde door iemand met een diploma Lichamelijke Opvoeding.

De realiteit toont aan dat 96 % van deze groep op grond van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs in een lagere school fungeert.

**Vraag nr. 23
van 12 november 2001
van de heer CHRIS VANDENBROEKE**

Leerkrachtentekort – Instroom

Over het leerkrachtentekort is er de laatste weken veel gepraat en gediscussieerd. We zitten blijkbaar in een situatie waarbij het gaat om een acuut tekort, een aantal klassen zou het zelfs zonder leerkrachten moeten stellen.

Mijns inziens moet deze discussie gestoeld zijn op drie pijlers : de instroom, de doorstroom en de uitstroom van leerkrachten. Elk van deze pijlers is evenwaardig en weegt even zwaar door in de actuele probleemsituatie waarin we verzeild zijn geraakt.

In deze schriftelijke vraag heb ik het over de eerste pijler, de instroom van afgestudeerden in het onderwijs.

1. Hoeveel geaggregeerden (zowel voor het kleuteronderwijs, het lager, het secundair als het hoger onderwijs) zijn er de laatste vijf jaar afgestudeerd ?
2. Hoeveel van deze geaggregeerden zijn ook effectief in het onderwijs terechtgekomen ?
3. Erkent de minister deze discrepantie ? Wat zijn volgens haar de oorzaken ervan ?

Antwoord

Hierna vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de cijfers van het aantal afgestudeerden in de lerarenopleiding (de opleiding in het volwassenenonderwijs uitgesloten), samen met het aantal leerkrachten dat de voorbije vijf jaar in het onderwijs is aangesteld.

	96-97		97-98		98-99		99-00		00-01	
	Afge- studeerd	In dienst	Afge- studeerd	In dienst	Afge- studeerd	In dienst	Afge- studeerd	In dienst	Afge- studeerd	In dienst
GVSO groep 2	1521	841	1146	614	1133	681	1082	632	1060	466
Hogescholen 2	295		238		229		299		347	
cycli		(-975)		(-770)		(-681)		(-758)		(-1179)
	<u>1816</u>		<u>1384</u>		<u>1362</u>		<u>1381</u>		<u>1526</u>	
GVSO groep 1	1347	1145	1366	1160	1479	1191	1662	1291	*	1056
		(-202)		(-206)		(-288)		(-371)		
Onderwijzer	1053	1047	1032	995	1068	1061	997	956	*	998
		(-6)		(-37)		(-7)		(-41)		
Kleuteronder- wijzer	814	770	870	850	853	815	785	730	*	557
		(-44)		(-20)		(-38)		(-55)		

* cijfers nog niet bekend

(GVO : geaggregeerde voor het secundair onderwijs – red.)

Uit bovenstaande gegevens van het departement Onderwijs kunnen we afleiden dat veel jonge, pas afgestudeerde leerkrachten terechtkomen in het onderwijs. Alleszins wat het basisonderwijs betreft, ligt dit instroompercentage erg hoog.

In het secundair onderwijs bedraagt het doorstromingspercentage ongeveer 65 % (diploma secundair onderwijs groep 1 = regent) en ongeveer 50 % (diploma secundair onderwijs groep 2).

De cijfers over wie "effectief" in het onderwijs terechtkomt, moeten echter worden genuanceerd. Er moet een duidelijk verschil worden gemaakt tussen de groep die "start" in het onderwijs, en de groep die ook daadwerkelijk in het onderwijs "blijft".

In het kader van de vervangingspool voor leerkrachten heb ik mijn administratie een beperkt – maar mijns inziens erg relevant – onderzoek laten instellen omtrent de vraag in welke mate jonge leerkrachten in de eerste jaren van hun loopbaan het onderwijs verlaten.

Het onderzoek is vertrokken van een groep tijdelijke interimarissen : 8.492 personen die op 1 januari 1995 een lesopdracht uitoefenden in het gewoon of buitengewoon basis- of secundair onderwijs. De administratie heeft nagegaan wat de tewerkstellingssituatie is van deze groep in oktober 1999 : zij zijn nog in het onderwijs actief, in hetzelfde net als in januari 1995 ; zijn zij nog in het onderwijs actief, in een ander net ; zijn zij uit het onderwijs verdwenen ?

Hieronder volgen de desbetreffende cijfers.

	Gemeenschapsonderwijs			Officieel gesubsidieerd onderwijs			Vrij gesubsidieerd onderwijs			Totaal		
	In net nog actief	In ander net	Uit onder- wijs	In net nog actief	In ander net	Uit onder- wijs	In net nog actief	In ander net	Uit onder- wijs	In net nog actief	In ander net	Uit onder- wijs
Gewoon basis 65%	20%	15%		50%	32%	18%	69%	16%	15%	64%	20%	16%
Buitenge- woon basis	34%	42%	24%	30%	55%	15%	41%	45%	16%	37%	46%	17%
Gewoon se- cundair	48%	15%	37%	39%	23%	38%	68%	6%	26%	61%	9%	30%
Buitengewoon secundair	54%	23%	23%	24%	39%	37%	45%	26%	29%	44%	27%	29%
	53%	18%	29%	44%	30%	26%	66%	12%	22%	61%	15%	24%

Van de totale groep leerkrachten die in september 1995 in het basis- en secundair onderwijs waren tewerkgesteld, heeft met andere woorden in oktober 1999 24 % het onderwijs verlaten.

Ook hier is een belangrijke differentiëring te maken naar onderwijsniveau en net.

De uitstroom is aanzienlijk groter in het secundair onderwijs (30 %) dan in het basisonderwijs (16 %), en veel groter in de officiële netten (29 % in ARGO) dan in het vrije gesubsidieerde net (22 %). (*ARGO : Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs – red.*)

De verschillen kunnen als volgt worden verklaard :

- de uiteenlopende evolutie in de werkgelegenheid.

Tussen 1993 en 1999 is de werkgelegenheid in het basisonderwijs met 5,5 % toegenomen, in het secundair onderwijs is zij gedurende diezelfde periode met 0,05 % afgenomen. In het secundair onderwijs is er alleen in het vrij gesubsidieerd onderwijs de laatste jaren nog een, weliswaar kleine toename van het aantal jobs ;

- verschillen in de werkomgeving, arbeidsvoorwaarden en werkdruk tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Ook de grotere versnippering van lesopdrachten in het secundair onderwijs kan hierbij een rol spelen ;

- leerkrachten met een diploma voor het secundair onderwijs beschikken over meer alternatieven voor een job buiten het onderwijs, dan kleuteronderwijzers en onderwijzers.

Het verlies aan arbeidskrachten over de periode 1995-1999 is voornamelijk te verklaren door :

- de hoogconjunctuur en de snelle economische groei over diezelfde periode,
- de stijgende vraag naar hoogopgeleide arbeidskrachten buiten de onderwijssector,
- de arbeidsomstandigheden voor de beginnende vervanglerkrachten : het gebrek aan werkzekerheid en financiële zekerheid.

Wat de eerste twee factoren betreft, is de beleidsruimte van de Vlaamse overheid vrij beperkt. Om de arbeidsomstandigheden van de interim-leer-

kracht te verbeteren, werd vanaf het schooljaar 2000-2001 de vervangingspool ingevoerd. De vervangingspool biedt voor de interimaris in het basis- en secundair onderwijs zekerheid van werk en inkomen.

Het is nog te vroeg om het effect van de vervangingspool op het "uitstroompercentage" ten volle in te schatten. Bovendien kan ook de huidige conjunctuurterugval een gunstig effect hebben op de keuze voor een onderwijsjob, en de uitstroom tegengaan.

Bovendien staat Vlaanderen wat dit probleem betreft niet alleen. In bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk komen 30 % van de afgestudeerden van de lerarenopleiding niet naar het onderwijs. Drie jaar na hun afstuderen is 60 % uit het onderwijs verdwenen (*The Times Educational Supplement – 2.11.2001*).

Niettemin moeten we ook vaststellen en erkennen in het algemeen dat er een steeds groter wordende discrepantie ontstaat tussen opleiding en het uitgeoefende beroep. Studies leiden niet meer automatisch naar één bepaald beroep, maar vormen veel eerder een brede basis van waaruit opnieuw keuzes worden gemaakt en waarop verder wordt gebouwd. In het Verenigd Koninkrijk heeft men trouwens vastgesteld dat de discrepantie tussen lerarenopleiding en de job van leraar niet groter is dan in andere opleidingen en de traditioneel daaraan gekoppelde beroepen.

Vraag nr. 24
van 12 november 2001
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Basiseducatie – Evaluatie

De vakgroep Onderwijskunde van de Gentse universiteit heeft in opdracht van de minister een onderzoek uitgevoerd naar het functioneren van het decreet van 1990 op de basiseducatie. De onderzoekers hebben thans de resultaten en beleidsconclusies hieruit aan de minister bezorgd.

Volgens berekeningen omvat de potentiële doelgroep van laaggeschoolden in Vlaanderen zo'n 700.000 personen. "Slechts" 70.000 hebben de weg naar de cursussen Basiseducatie gevonden, 10 % dus. De onderzoekers stellen preventie van laagletterdheid prioritair en vragen dit uitgangspunt op de politieke agenda te plaatsen. Vanzelfsprekend hebben ook sectoren buiten de basiseducatie hierin een taak te vervullen.

Het onderzoeksteam doet een aantal concrete beleidsaanbevelingen om de doeltreffendheid van de basiseducatie in zijn geheel te verbeteren. Zo pleit het team voor een nauwkeuriger omschrijving van de decretale opdracht van de basiseducatie. De onderzoekers pleiten er ook voor om de aspecten die een meerwaarde vormen in vergelijking met het volwassenenonderwijs te behouden.

Vooraf in de grootsteden vormen de alloctonen een belangrijk deel van de cursisten, soms in die mate dat de autochtone participanten dreigen gemarginaliseerd te worden. Dit probleem moet dringend aangepakt worden, zo niet kan integratie tot segregatie leiden, aldus de onderzoekers. Het vastleggen van de juiste toelatingscriteria is hierin van essentieel belang.

Verder worden er nog voorstellen geformuleerd in verband met de werving, de promotie en de schaalgrootte van de centra voor basiseducatie (CBE) en het Vlaams Ondersteuningscentrum van de Basiseducatie (VOCB).

1. Is de minister reeds op de hoogte van de resultaten van dit rapport en op welke wijze bereidt zij de herziening van het decreet van 1990 betreffende de basiseducatie voor ?
2. Is er een tijdspad uitgetekend ?
3. Met welke budgettaire implicaties moet er eventueel rekening worden gehouden ?

Antwoord

Het decreet houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen (12 juli 1990) is aan herziening toe. Het evaluatieonderzoek "Tien jaar basiseducatie" onder leiding van professor Dirk Van Damme, heeft dit voldoende aangetoond.

De afdeling Volwassenenonderwijs is reeds gestart in overleg met de sector Basiseducatie met een inventarisatie van de nodige decreetswijzigingen.

Hieronder worden – in het kort – de meest dringende knelpunten op een rijtje gezet. Deze problemen houden voornamelijk verband met de wijze van financiering van de centra voor basiseducatie.

Aantal erkende deelnemersuren per centrum

Bijna alle centra voor basiseducatie geven aan dat de huidige globale subsidie of het huidige aantal er-

kende deelnemersuren per centrum ontoereikend is om de decretale opdracht uit te voeren.

Het aantal reëel gepresteerde deelnemersuren ligt ongeveer 16 procent hoger dan het aantal gesubsidieerde deelnemersuren.

De kleine centra

Voornamelijk de kleine centra, dit zijn de centra met minder dan 18.000 erkende deelnemersuren, vragen om een uitbreiding van het urenpakket, en dit tot minimum 18.000 uren. Op dit ogenblik zijn er nog zes centra voor basiseducatie met een erkenning van minder dan 18.000 deelnemersuren, met name CBE Aalst, CBE Noord-Antwerpen, CBE Oostende, CBE Noord-Limburg en CBE Vlaamse Ardennen.

Deze centra verwijzen naar het besluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van het decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen. In dit besluit wordt er een impliciete grens van 18.000 uren vastgelegd voor een goed functionerend centrum. Een centrum voor basiseducatie kan slechts over een voltijdse coördinator en een halftijdse administratieve medewerker beschikken vanaf een erkenning van 18.000 deelnemersuren.

In plaats van het aantal deelnemersuren van deze centra te verhogen tot 18.000, kan het probleem van de kleine centra ook opgelost worden door fusies tussen de kleine centra en andere, aangrenzende centra.

Gemiddelde anciënniteit van het personeel

De globale enveloppe voor de centra is onder meer berekend op basis van een gemiddelde anciënniteit van elf jaar. In verschillende centra overstijgt de gemiddelde anciënniteit echter deze elf jaar. Voor een middelgroot centrum bedragen de meerkosten op jaarbasis verschillende honderdduizenden franken.

In de begroting voor 2002 worden er middelen ingeschreven om het probleem van de stijgende anciënniteit op te lossen. Dit kan worden geregeld bij besluit. Binnen de afdeling Volwassenenonderwijs wordt er op dit ogenblik een voorstel in die zin uitgewerkt.

Infrastructuur en uitrusting

Sinds de goedkeuring van het decreet inzake basiseducatie hebben de centra zich ontwikkeld tot pro-

fessionele organisaties. De globale financieringsveloppe laat toe educatief werk te leveren van goede kwaliteit. Voor infrastructuur en uitrusting is er evenwel onvoldoende uitgetrokken.

Wel moet worden opgemerkt dat de sector Basiseducatie (de 29 centra voor basiseducatie en het VOOB) opgenomen is in het project PC/KD. In de begroting van 2002 is hiervoor 36 miljoen uitgetrokken.

Een ander belangrijk knelpunt heeft betrekking op *het statuut van het personeel in de centra voor basiseducatie*.

De personeelsleden in de centra voor basiseducatie hebben het statuut van bediende in de private sector. Zij hebben een arbeidsovereenkomst van bepaalde of van onbepaalde duur. De rechtspositieregeling die in het onderwijs geldig is, is voor hen niet van toepassing. De weddeschalen van Onderwijs worden echter wel toegepast in de basiseducatie. Bij een aanpassing van deze weddeschalen moeten ook de middelen voor de basiseducatie aangepast worden.

In de sector worden de CAO's van het paritair comité voor de sociaal-culturele sector (329) toegepast door verschillende centra (*CAO : collectieve arbeidsovereenkomst – red.*) Van bij de oprichting van dit paritair comité bestaat er betwisting over de vraag of de basiseducatie al dan niet onder het toepassingsgebied van dit paritair comité valt. Een meer geëigende regeling is nodig. De huidige situatie leidt er in ieder geval toe dat er verschillende arbeidsvoorwaarden en prestatieregels bestaan tussen de centra.

Daarnaast geven de centra voor basiseducatie nog een aantal minder dringende, maar daarom niet minder belangrijke knelpunten op.

- De decretale bepaling van *de opdracht en de doelgroep* van de basiseducatie is onvoldoende duidelijk. Een verdere uitklaring is gewenst.
- In het decreet inzake basiseducatie van 12 juli 1990 (artikel 4) wordt volgende *samenstelling van de bestuursorganen* opgelegd: "De algemene vergadering en de raad van bestuur worden voor 2/3 gevormd uit vertegenwoordigers van het sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen, het onderwijs voor sociale promotie en de beroepsopleiding. Ook de gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de plaats waar het Centrum voor Basiseducatie gevestigd is en de lokale initiatieven

van samenlevingsopbouw zullen vertegenwoordigd zijn in de bestuursorganen van de vereniging. Voor Centra gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de plaats van de gemeente".

De verhoudingen zoals deze in het decreet zijn vastgelegd, zijn niet gemakkelijk te realiseren. Er zijn dan ook weinig centra die aan deze decretale bepalingen voldoen. Binnen de bestuursorganen moet er meer ruimte gemaakt worden voor expertise in verband met de basiseducatie en de doelgroep laaggeschoolde volwassenen. Een verankering van het bestuur in de lokale structuren blijft noodzakelijk, maar op een meer flexibele manier.

- *Diplomavooraarden voor educatieve medewerkers*

Het inzetten van logopedisten in de basiseducatie is wenselijk, zeker naar bepaalde doelgroepen NT2 (*Nederlands als Tweede Taal – red.*). Een diploma paramedisch hoger onderwijs voldoet echter niet aan de diplomavooraarden die gelden voor educatieve medewerkers in de basiseducatie. Enkel diploma's van sociaal en pedagogisch hoger onderwijs komen hiervoor in aanmerking.

- Binnen de centra voor basiseducatie is er steeds meer vraag naar mogelijkheden tot *individuele begeleiding van cursisten*, zoals de uitbouw van een open leercentrum, remediëring, oriëntering en ook de bovenvermelde logopedische begeleiding.

Op dit ogenblik is zo'n individuele begeleiding in strijd met de decretale bepalingen. In artikel 6 van het decreet inzake basiseducatie (12 juli 1990) staat: "De in artikel 5 bedoelde educatieve activiteiten worden als samenhangend geheel aangeboden in groepsverband en worden uitgedrukt in deelnemersuren. De Centra voor Basiseducatie kunnen, met het oog op het educatief proces, zelf de groepsgrootte bepalen, met dien verstande dat activiteiten met minder dan 3 deelnemers niet als deelnemersuren worden geteld".

In het onderwijsdecreet XIV zullen reeds enkele van deze knelpunten opgenomen worden. Daarnaast wordt er een nieuw decreet voor het volwassenenonderwijs voorbereid, dat in een integratie van de basiseducatie in het volwassenenonderwijs voorziet. Meer structurele veranderingen, zoals het

personeelsstatuut, zullen in dit decreet opgenomen worden.

De budgettaire implicaties van de door te voeren wijzigingen zullen door het uittekenen van beide decreten heen duidelijk worden.

Er zal ook nog een meerjarig beleidsplan voor de basiseducatie worden opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de conclusies en de aanbevelingen van het evaluatieonderzoek "Tien jaar basiseducatie".

Het meerjarig beleidsplan zal de vorm aannemen van een geletterdheidsplan, waarin specifieke aandacht wordt besteed aan laaggeletterde autochtonen. Vanuit de vaststelling dat deze doelgroep zeer moeilijk bereikbaar is, zal worden onderzocht welke andere beleidsinstanties en -sectoren kunnen worden ingeschakeld bij het doorverwijzen van potentiële cursisten naar de centra voor basiseducatie.

Een dergelijke multidimensionele benadering moet op lange termijn leiden tot een toename van het aantal functionele geletterden in onze samenleving.

Vraag nr. 28
van 23 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

Steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid – Voorbereiding staatshervorming

Enige tijd geleden werd beslist om het beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek in de toekomst te organiseren in zogenaamde steunpunten. Zo werd een steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid opgericht.

Het Vlaams regeerakkoord voorziet in de "overheveling van het gezondheids- en gezinsbeleid naar de gemeenschappen". Tijdens de bespreking van het Lambermontakkoord in het Vlaams Parlement hebben de Vlaamse meerderheidsfracties evenwel gevraagd om nog tijdens deze legislatuur bijkomende stappen in de staatshervorming te realiseren.

Het is daarom raadzaam de organisatie van het gezondheids- en gezinsbeleid op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap voor te bereiden.

Mogen wij aannemen dat deze opdracht aan het steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid is toegewezen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 29
van 29 november 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Zorgkundigen – Integratie

De gezondheidswet wijzigt de bepalingen van het koninklijk besluit (KB) nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen. Er wordt een nieuwe functie, de "zorgkundige", gecreëerd die beschreven wordt als "de persoon die specifiek is opgeleid om de verpleegkundige onder haar/zijn bevoegdheid bij te staan inzake zorgverstrekking, gezondheidsopvoeding en logistiek in het kader van de door de verpleegkundige gecoördineerde activiteiten binnen een gestructureerde equipe". In uitvoeringsbesluiten zal worden vastgelegd welke activiteiten de zorgkundige mag uitvoeren en onder welke voorwaarden hij/zij deze handelingen zal mogen stellen.

De federale minister verklaarde dat het niet de bedoeling is de verpleegkundigen te vervangen door zorgkundigen : "De zorgkundigen en andere zorgverleners zullen de verpleegkundigen helpen bij de zorgverlening aan de patiënten en bewoners in rusthuizen".

Uitgaande van de huidige heterogeniteit wil de federale minister allicht, rekening houdende met de diversiteit in opleidingen, een zekere kwalitatieve eenvormigheid bewerkstelligen. Zij houdt evenwel geen rekening met de Vlaamse realiteit : de bestaande opleidingen verpleegkunde-verzorgenden en de bestaande gezondheids- en welzijnsdiensten die niet onder het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) vallen, en die dus niet noodzakelijk dezelfde noden ervaren.

1. Is de minister betrokken bij dit nieuwe "diploma", dat blijkbaar twee jaar hoger onderwijs veronderstelt ?
2. Hoe past zij deze opleiding in het hogescholenslandschap in, gezien de Bologna-akkoorden ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd eveneens gesteld aan mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Antwoord

Het Vlaams onderwijs is tot op heden enkel informeel geïnformeerd over de plannen van de federale overheid met betrekking tot de "zorgkundige".

Dat heeft nog niet geleid tot een duidelijke verklaring die ertoe zou kunnen leiden dat wij een gesprek over de huidige opleidingen zouden kunnen beginnen. Wij willen graag de nodige aanpassingen doorvoeren op grond van de specifieke beroepsvereisten, maar zolang die onduidelijk zijn, kunnen noch willen wij daarop anticiperen. In overleg met minister Aelvoet is afgesproken dat zij eerst het beroepsprofiel moet vaststellen van de zorgkundigen en dat wij pas dan het opleidingsprofiel kunnen opbouwen. Pas dan zal er klaarheid komen over de aard en het volume van de vereiste opleiding.

Voor de volledigheid van de informatie wil ik eraan toevoegen dat mijn administratie ten behoeve van de federale overheid een inventaris heeft opgesteld van actuele reguliere opleidingen (secundair onderwijs, volwassenenonderwijs, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC), door de Vlaamse overheid opgericht of erkend en die op een of andere wijze met "zorgkunde" verband zouden kunnen houden.

Discussies over de duur van de opleiding zullen altijd moeilijk zijn, omdat de beroepsbeoefenaars de neiging hebben te veel in de basisopleiding te willen integreren, daarbij onvoldoende rekening houdende met de evolutie naar "een leven lang leren".

Maar het moet duidelijk zijn dat een opleiding van minder dan drie jaar nooit in het hoger onderwijs aan de hogescholen of aan de universiteiten zal thuishoren. Dat zou in tegenstrijd zijn met de implementatie van het Bologna-akkoord. Voorzover er bijgevolg nood zou zijn aan een tweejarige opleiding na het einde van het secundair onderwijs, zullen we moeten onderzoeken in welke structuur die opleiding kan thuishoren.

Overigens wil ik ter aanvulling ook vermelden dat de federale overheid helderheid zal moeten brengen aangaande het samenspel van de beroepen

"zorgkundige", "gediplomeerde verpleegkundige" en "gegradueerde verpleegkundige".

(Antwoord Mieke Vogels : blz. 948 – red.)

Vraag nr. 30 van 29 november 2001 van de heer CARL DECALUWE

DIGO – Subsidiëring

De Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) werd opgericht bij decreet van 5 juli 1989 en kreeg als opdracht om enerzijds subsidies toe te kennen voor infrastructuurwerken en anderzijds waarborgen te bieden voor leningen.

Deze opdracht geldt zowel ten aanzien van het gesubsidieerd vrij, als van het officieel onderwijs. De subsidieaanvragen kunnen betrekking hebben op nieuwbouw en renovatiewerken, aankoop van gebouwen of aankoop van zware didactische apparatuur.

1. Welke criteria worden gehanteerd om al dan niet een subsidie toe te kennen ?
2. Welke scholen hebben een subsidie ontvangen van DIGO in de periode 1995-2001 (met vermelding van het subsidiebedrag en de categorie van onderwijs) ?

Antwoord

1. De DIGO hanteert verschillende subsidiëeringsprocedures.

De *gewone procedure* voor nieuwbouw, moderniserings- en geschiktmakingswerken

Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs wordt voor het toekennen van subsidies de chronologie van de wachtlijst gevolgd. De raad van bestuur kan beslissen om van die chronologie af te wijken bij een gegronde motivering van de inrichtende macht (bv. werken na aankoop, wijziging bouwprogramma van reeds goedgekeurd dossier, werken aan sanitair, werken ten gevolge van herstructurering van het onderwijs, ...).

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs wordt voor het al dan niet toekennen van subsidies een prioriteitenlijst gevolgd, opgesteld door de koepelorganisaties, waarbij de chronologie een belangrijk element is.

De verkorte procedure

Een afzonderlijke procedure, met name de verkorte procedure, kan worden aangewend voor aanvragen die voldoen aan de vijf volgende voorwaarden :

1. enkel voor dossiers van het gesubsidieerd vrij onderwijs ;
2. het mag niet gaan om een aanvraag voor buitenaanleg ;
3. het betreft werken waarvoor de oppervlakenorm niet van toepassing is ;
4. het betreft werken waar bij nazicht de financiële norm geen probleem vormt ;
5. het betreft werken waarbij de subsidiabele kostprijs niet hoger ligt dan 4 miljoen frank (vanaf 1/1/2002 wordt dit 125.000 euro).

De spoedprocedure

In noodgevallen kan een spoedprocedure worden ingezet. Deze spoedprocedure is aan strikte regels gebonden. Zij kan enkel worden toegepast wanneer de werken waarvoor een tegemoetkoming wordt gevraagd :

- a) onverwijld moeten worden ingezet teneinde de continuïteit van de onderwijsverstrekking niet of zo minimaal mogelijk in het gedrang te brengen;
- b) en noodzakelijk geworden zijn ten gevolge van een onvoorziene, door overmacht veroorzaakte, gebeurtenis (zoals brand, weersomstandigheden, onherstelbaar defect aan de centrale verwarming, e.a.) ;
- c) en betrekking hebben op een dossier van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De inrichtende machten uit het gesubsidieerd officieel onderwijs die geconfronteerd worden met een extreme gebeurtenis (brand, noodweer, ...) waardoor hun schoolinfrastructuur dermate zwaar beschadigd is dat de continuïteit van de onderwijsverstrekking niet meer verzekerd kan worden, dienen hun dossier in bij de DIGO via de normale procedure voor nieuwbouw, moderniserings- en geschiktmakingswerken, maar vermelden bij hun aanvraag wel de specifieke situatie van het betrokken dossier.

2. Als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger dit overzicht.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 17
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 9
van 12 november 2001
van de heer Jan Roegiers
Blz. ...

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 18
van 12 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

Interface-project – Evaluatie

In 1995 kende het project "Interface", een begeleidingsprogramma voor laaggeschoolde, moeilijk integreerbare werklozen, een succesvolle start in Antwerpen.

De positieve evaluatie van dit proefproject in Antwerpen was toen aanleiding voor de toenmalige Vlaamse minister van Werkgelegenheid om dit programma uit te breiden naar alle Vlaamse provincies. Het programma werkte met één projectontwikkelaar, actief in een derde organisatie, en een positieve-actiemanager binnen de Kamers van Koophandel.

1. Hoeveel jobs werden er sedert de start van dit project vanaf 1995 gerealiseerd per subregio-

naal tewerkstellingscomité (STC) en, waar mogelijk, binnen welke bedrijven ?

- De toenmalige Vlaamse minister van Werkgelegenheid besliste vanaf 1999 af te stappen van het originele project, en dit in haast heel Vlaanderen onder te brengen in afzonderlijke STC-VZW's.

Daarom zou ik graag vernemen wat de resultaten zijn van de realisaties vanaf toen per STC en hoeveel en welke bedrijven hieraan participeerden.

- Binnen welke organisaties waren de personeelsleden voor dit project tewerkgesteld in 1999 en 2000 ?

Antwoord

A. Historiek en ontwikkeling

Het experiment Interface

Het Interface-project werd opgestart in 1995 door de toenmalige minister van Werkgelegenheid, minister L. Detiège. Het project beoogde de uitvoering van het experiment "leereilanden". Langdurig en laaggeschoolde werkzoekenden kregen de kans opgeleid te worden en werkervaring op te doen op de werkvloer, in gewone bedrijven. Dit experiment werd opgestart in 1995 en liep ten einde in februari 1998.

In het kader van het experiment trokken per provincie een positieve-actiemanager en een projectontwikkelaar naar de bedrijven om hen ervan te overtuigen bepaalde openstaande vacatures te reserveren voor deze groep van werkzoekenden en vervolgens de nodige opleiding op de werkvloer te organiseren. Dit duo, de positieve-actiemanager en de projectontwikkelaar, vormde een Interface tussen de werkzoekenden en de werkgever op zoek naar een werknemer.

De uitvoering op regionaal niveau maakt een grote betrokkenheid bij enerzijds werkgevers en anderzijds de opleidings- en begeleidingsinstanties noodzakelijk : de positieve-actiemanager functioneerde binnen voornamelijk werkgeversorganisaties. De projectontwikkelaars functioneerden binnen een zogenaamde opleidingsderde. Voor elke provincie was er één duo aangesteld.

De sturing van het programma gebeurde op Vlaams niveau, waar een coördinator en een stuur-

groep de ontwikkeling van nabij volgden. De Koning Boudewijnstichting stond in voor de coördinatie van het experiment.

De integratie in het subregionaal beleid

In het beleid van het Vesoc-akkoord van 4 juli 1997 kwamen de regering en de sociale partners overeen om het Interface-project te integreren in de subregionale werking (*Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité – red.*). Zo werd aan elk STC een projectontwikkelaar Interface toegevoegd. Deze kreeg als opdracht om "leereilanden" in de regio te stimuleren én positieve acties ten behoeve van de kansengroepen in de betrokken regio te bevorderen. Naast de integratie van het Interface-project werd ook de werking van de Begeleidingscel Werkgelegenheid Migranten ingebracht in het subregionaal arbeidsmarktbeleid.

Dit betekende dat voor de projectontwikkelaar de taakomvang ruimer werd, met name positieve actie en projectontwikkeling, doch dat het werkingsgebied, in vergelijking met de eerste periode, kleiner werd.

In het Vesoc-akkoord werd bovendien bepaald dat de betrokkenheid van de werkgeversorganisaties bij deze projectontwikkeling maximaal behouden diende te blijven. STC's konden vanuit deze invalshoek hun projectwerking zelf opstarten of deze uitbesteden aan een werkgeversorganisatie.

In afwachting van de definitieve integratie in de STC's kreeg het project een verlenging van het experiment tot begin 1999. Begin 1999 rondde de STC-stuurgroep dan ook haar besprekingen af over de concretisering van de projectontwikkeling Interface in de STC's. Centraal stond de tewerkstelling van kansengroepen in het reguliere arbeidsmarktcircuit, waarbij uit het oogpunt van de behoeften in de subregio, de bedrijfsbehoeften en de behoeften van de werkzoekenden, een concrete dienstverlening op maat aan de bedrijven uitgewerkt wordt.

De rol van het STC hierin was er niet een van het zelf uitvoeren van projecten, maar veeleer een van het stimuleren van dergelijke acties. Er werd bepaald dat zeker de kwaliteit van de actie gegarandeerd moest kunnen worden, en dat er duidelijke afspraken over prospectie en over de regie van de uitvoering van de acties in samenwerking met alle actoren dienden te worden gemaakt. Concreet werd bepaald dat elk STC zich engageert tot het uitbouwen van x-aantal samenwerkingsprojecten met concrete bedrijven, gebaseerd op de behoeften

en noden van het bedrijf en uit het oogpunt van de arbeidsmarktintegratie van kansengroepen in de regio. Ook werd een menu overeengekomen van modelacties die het STC zou kunnen stimuleren in de regio :

- werkervarings- en opleidingsprojecten op de werkvloer,
- optimalisering van rekruterings- en selectieprocedures voor laaggeschoolden,
- jobrotatie en taaksplitsing,
- interimarbeid als rekruteringsinstrument,
- specifieke KMO-acties,
- problem solving op de werkvloer voor eerstelijns leidinggevenden,
- functionerings- en evaluatiegesprekken van doelgroepwerknemers.

Op basis van deze afspraken hebben de STC's de voorbije periode concrete projecten in de regio's gestimuleerd. Momenteel wordt in de regio's een evaluatie doorgevoerd van deze projectwerking, met name van de positieve acties, de opleidingsprojecten op de werkvloer en de jobrotatieprojecten.

B. Structuur

Binnen welke organisaties waren de personeelsleden tewerkgesteld in 1999 en 2000 ?

Hierboven is reeds aangebracht dat er tussen 1995 en 1998 een provinciale werking was waarbij een duo functioneerde, met een positieve-actiemanager in een werkgeversorganisatie en een projectontwikkelaar bij een opleidingsderde. Sedert de integratie in het subregionaal beleid is er in elke STC-regio een projectontwikkelaar ter beschikking gesteld om bovenvermelde doelstellingen in het kader van de STC-beleidsplannen te realiseren.

Antwerpen : tot 31 december 2001 in Kamer van Handel en Nijverheid Antwerpen, daarna in STC VZW Antwerpen-Boom.

Aalst-Oudenaarde : vanaf opstart medio 1999 in STC VZW Aalst-Oudenaarde tewerkgesteld.

Brugge : vanaf opstart begin 2000 in STC VZW Brugge tewerkgesteld.

Halle-Vilvoorde : tot einde 1999 in Kamer van Handel en Nijverheid Vlaams-Brabant ; vanaf einde 1999 in STC VZW Halle-Vilvoorde.

Kortrijk-Roeselare : tot einde 2000 in Kamer van Handel en Nijverheid Kortrijk-Roeselare ; vanaf januari 2001 in STC VZW Kortrijk-Roeselare.

Leuven : tot einde 1999 in Kamer van Handel en Nijverheid Vlaams-Brabant ; sedertdien in STC VZW Leuven.

Limburg : tot een eindje in 1999 was de projectontwikkelaar tewerkgesteld bij een opleidingsderde ; vanaf toen waren twee projectontwikkelaars tewerkgesteld in STC VZW Limburg.

Mechelen : vanaf opstart in STC VZW tewerkgesteld.

Oostende-Ieper : vanaf 1999 tewerkgesteld in Kamer van Handel en Nijverheid Ieper-Oostende.

Sint-Niklaas-Dendermonde : van 1999 tot juli 2001 tewerkgesteld in Kamer van Handel en Nijverheid Dendermonde.

Turnhout : van opstart tewerkgesteld in STC VZW Turnhout.

Tot begin van dit jaar was de projectontwikkelaar in vier regio's tewerkgesteld in een werkgeversorganisatie, met name de Kamer van Handel en Nijverheid in de betrokken regio. Op dit ogenblik is het project in één Kamer ingebed.

C. Resultaten

Voor de periode 1995-1998 kunnen de resultaten schematisch als volgt worden weergegeven :

	1996	1997	1998
Provincie Antwerpen	26	26	48
Provincie Limburg	*	0	21
Provincie Oost-Vlaanderen	12	8	35
Provincie Vlaams-Brabant	22	39	30
Provincie West-Vlaanderen	16	26	38
Totaal Vlaanderen	66	99	173

Voor de werking vanaf 1999, de integratie in het subregionaal arbeidsmarktbeleid, heeft de STC-stuurgroep opdracht gegeven aan de STC's om een evaluatie door te voeren van de projectwerking,

met name positieve acties, leereilanden en jobrotatie.

Deze evaluatie op het terrein is momenteel bezig. De resultaten ervan worden op de STC-stuurgroep van januari 2002 besproken.

De resultaten van deze periode zullen in ieder geval afwijken van de experimentele periode : aangezien het STC niet als doelstelling heeft te fungeren als bemiddelingsorganisatie, zijn de projectdoelstellingen niet in termen van "aantal te plaatsen werkzoekenden" geformuleerd, maar wel in termen van aantal acties bij bedrijven.

**Vraag nr. 19
van 14 november 2001
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Vacatures – Prognosebeleid

Drie sectoren die hun belangen samen willen verdedigen, namelijk de Vlaamse Confederatie Bouw, Febeltex en Agoria Vlaanderen, stellen dat er in de Vlaamse industrie tussen de 10.000 en 12.000 vacatures zullen bijkomen ; opgedeeld in 5.000 à 6.000 bouwarbeiders, 1.500 textielarbeiders en 5.000 ingenieurs en ICT-deskundigen (ICT : informatie- en communicatietechnologie).

De drie voormelde sectoren vertegenwoordigen niet minder dan 57 % van de industriële werkgelegenheid in Vlaanderen en 40 % van de Vlaamse export. Bouw, textiel en technologie stappen blijkbaar ook gezamenlijk naar de overheid. Ze vragen onder meer ook meer aandacht voor aangepast onderwijs en aan de industrie aangepaste beroepsopleidingen.

Aangezien werkgelegenheid van vitaal belang is voor de leefbaarheid van een samenleving, en aangezien vooruitzien een conditio qua non is van goed bestuur, is het dan ook nodig om vanuit de Vlaamse bevoegdheid inzake werkgelegenheid de nodige beslissingen te nemen, incentives te geven en het contact met het industriële veld te onderhouden.

1. Stroken de prognoses van de voormelde sectoren van de Vlaamse industrie op het vlak van vacatures met de beleidsuitgangspunten van de minister ?
2. Op welke wijze wordt daar dan beleidsmatig op ingegaan ?

Antwoord

1. Een wetenschappelijk onderbouwde prognose over het aantal te verwachten vacatures in de diverse (industriële) sectoren en beroepen is niet beschikbaar voor Vlaanderen. Dit betekent echter niet dat het Vlaamse beleid geen rekening houdt met de vacaturesignalen vanuit de bedrijfswereld. Een belangrijk instrument hiervoor is de jaarlijkse analyse van de vacatures ontvangen bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), op basis waarvan jaarlijks een lijst van knelpuntberoepen wordt opgemaakt per Vlaamse subregio. Met deze knelpuntenanalyse wordt vervolgens rekening gehouden bij de planning van nieuwe opleidingssecties (zie vraag 2).

De jaarlijkse lijst van knelpuntberoepen wordt opgemaakt op basis van het aantal bij de VDAB ontvangen vacatures en de mate en snelheid waarmee ze worden ingevuld (de vervullingsgraad en de mediane plaatsingstijd). Zoals de vraag reeds aangeeft, zijn bepaalde beroepen (zoals de in de vraag vermelde ingenieurs en ICT-deskundigen) immers sectoroverstijgend. Omdat het voorkomen van knelpuntvacatures kan verschillen naargelang de regio (bijvoorbeeld wegens de regionale concentratie van de textielsector), wordt deze lijst van knelpuntberoepen verfijnd tot op subregionaal niveau (per STC of subregionaal tewerkstellingscomité), waarbij we vaststellen dat bepaalde beroepen een knelpunt vormen over heel Vlaanderen (bijvoorbeeld bepaalde ingenieursberoepen en IT-deskundigen), terwijl andere knelpunten (bijvoorbeeld in de textielsector) sterk regiogebonden zijn. Om de validiteit van deze kwantitatieve selectie (gebaseerd op het aantal ontvangen vacatures en hun vervullingsgraad en plaatsingstijd) te verzekeren, wordt deze lijst voorgelegd aan het oordeel van subregionale arbeidsmarktspecialisten, die doorgaans een goed zicht hebben op de bedrijfsrealiteit in een bepaalde sector en regio.

Uit deze jaarlijkse oefening met betrekking tot de knelpuntberoepen (de meest recente versie heeft betrekking op 2000) blijkt overigens dat een gedetailleerde indeling van de diverse beroepen noodzakelijk is, omdat het voorkomen van een knelpunt soms afhankelijk is van een zeer specifieke kwalificatie. Met betrekking tot de in de vraag vermelde 5.000 à 6.000 vacatures voor bouwarbeiders blijkt bijvoorbeeld dat er zich geen algemeen knelpunt voordoet voor "handlanger ruwbouw" of "grondwerker" op de

Vlaamse arbeidsmarkt (behalve in enkele sub-regio's), terwijl het knelpunt voor metselaars en bekisters vrij algemeen is. In de textielsector komen de meeste knelpunten enkel voor in de regio Kortrijk en is er bijvoorbeeld geen knelpunt voor de diverse spinnersberoepen, maar wél voor de wever op jacquardweefmachines en niet voor de wevers op platgetouw (om slechts één specifiek voorbeeld te geven van hoe beroeps- en regio-specifiek bepaalde knelpunten zijn). Het knelpunt voor ingenieurs is vrij algemeen, maar doet zich bijvoorbeeld niet voor met betrekking tot de specialisaties textiel, milieu, landbouwkunde of voeding.

Ook het beeld voor de ICT-beroepen is genuanceerd : vacatures voor systeemprogrammeur en support vormen een vrij algemeen knelpunt, terwijl vacatures voor netwerkspecialisten en pc-techniekers slechts in enkele subregio's een knelpunt opleveren.

2. Met deze selectie van knelpuntberoepen wordt rekening gehouden bij de planning van nieuwe opleidingssecties bij de VDAB. In 2001 waren er afspraken met een aantal sectoren om hun sectoriële knelpunten te bespreken (via sector accounts) en oplossingen te zoeken voor hun aanwervingsproblemen (bijvoorbeeld via VDAB-beroepsopleiding).

Ook via enkele andere beleidsinitiatieven wordt met de diverse sectoren samengewerkt in het voorkomen van knelpuntvacatures. In het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (Vesoc) werd afgesproken dat sectoren die een actieplan opstellen ter bestrijding van de knelpuntvacatures, in hun sector aanspraak kunnen maken op sectorconsulenten die door de Vlaamse overheid worden gefinancierd. Het actieplan moet een analyse bevatten met betrekking tot de sectorale arbeidsmarktsituatie. Er wordt gestreefd naar acties rond een betere afstemming met het onderwijs voor een preventief beleid. Afspraken over een arbeidsmarktbe-wust en competentiegericht personeelsbeleid moeten bijdragen tot een uitgewerkt stelsel van beroepsprofielen, met verwerking in het Cobrasysteem van de VDAB, sectorale screeningsmethoden, acties in het kader van levenslang leren, de uitbouw van competentiecentra en een loopbaanbeleid.

Vier sectoren (het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor Bedienden, de voedingsindustrie, het goederenvervoer langs de weg en de houtsectoren) hebben reeds eerder paritaire ak-

koorden in een convenant met de Vlaamse minister voor Werkgelegenheid neergeschreven. Voor de uitvoering van deze afspraken werden 11,5 VTE sectorconsulenten ter beschikking gesteld (*VTE : voltijds equivalent – red.*).

Door de Vesoc-afspraken worden de sectorale sociale partners nu op veralgemeende wijze uitgenodigd om afspraken te maken en te komen tot het afsluiten van een convenant met de Vlaamse overheid. Engagements van de sociale partners kunnen zo afgestemd en gecoördineerd worden met de ministers bevoegd op de terreinen waarop de afspraken slaan (werkgelegenheid, onderwijs, economie). Er is in een budget voorzien van 4,435 miljoen euro (178 miljoen fr.) voor de financiering van een 80-tal sectorconsulenten en diversiteitsmanagers die mee uitvoering geven aan de gemaakte afspraken (PR 52.4, BA 32.04).

**Vraag nr. 20
van 14 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS**

VDAB – Werkzoekenden van buiten Vlaanderen

1. Blijkbaar kunnen zich bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) ook werkzoekenden inschrijven die niet in Vlaanderen wonen.

Sedert wanneer is dit het geval ?

2. Blijkbaar waren er eind september 2001 1.771 werkzoekenden van buiten Vlaanderen.

Wat is de woonplaats (landen, provincies) van deze werkzoekenden ?

Wat is hun scholingsgraad ?

3. Waarom is dit aantal zo beperkt, rekening houdende met de hoge werkloosheid in Brussel en sommige aan Vlaanderen grenzende Waalse provincies ?
4. Wat onderneemt de VDAB om de bovenvermelde service te promoten ?

Antwoord

Werkzoekenden van buiten Vlaanderen of van buiten België kunnen zich sinds het ontstaan van de VDAB laten inschrijven bij de VDAB als vrije

werkzoekende. De verordening (EEG) nr. 1612/68 van 15 oktober 1968 van de Raad regelt het vrij verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap. Artikel 1, punt 1 van deze verordening stelt dat iedere onderdaan van een lidstaat, ongeacht zijn woonplaats, het recht heeft op het grondgebied van een andere lidstaat arbeid in loondienst te aanvaarden en te verrichten, en dit overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die de tewerkstelling van de nationale werknemers van deze staat regelen.

Eind oktober 2001 waren 2.406 Belgische werkzoekenden die wonen buiten Vlaanderen ingeschreven bij de VDAB, namelijk 2.046 werkzoekenden uit Brussel en 360 werkzoekenden uit Wallonië. Van de 360 werkzoekenden uit Wallonië woonden 189 personen in de provincie Henegouwen, 91 personen in de provincie Luik, 17 personen in de provincie Luxemburg, 12 personen in de provincie Namen en ten slotte 51 personen in de provincie Vlaams-Brabant.

Eind oktober 2001 waren 521 werkzoekenden die in het buitenland wonen, ingeschreven bij de VDAB. Het betreft hoofdzakelijk werkzoekenden wonend in Nederland (309), in Frankrijk (56) en in Duitsland (24).

Het aantal bij de VDAB ingeschreven werkzoekenden vanuit Brussel is beperkt wegens het laag percentage Brusselse werkzoekenden dat Nederlandstalig is. Bovendien biedt Brussel heel wat tewerkstellingsmogelijkheden in eigen regio, namelijk ongeveer 550.000 jobs. Vanuit Wallonië is het aantal eveneens gering wegens het taalverschil.

Binnen de VDAB wordt de samenwerking met andere regio's en andere landen gestimuleerd. VDAB is aangesloten bij Eures. Eures staat voor European Employment Services en is een netwerk van euroconsulenten dat gespecialiseerd is in grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. Eures biedt werkzoekenden informatie over jobs in het buitenland, de werkomstandigheden en de arbeidsmarkt in het buitenland. Werkgevers kunnen vacatures laten opnemen in de databank van Eures. Deze vacatures worden verspreid over heel Europa. In het Euresvacaturesysteem zitten zowat 200.000 buitenlandse vacatures. De VDAB heeft euroconsulenten in Gent, Lanaken, Antwerpen en Kortrijk. Eures besteedt ook aandacht aan grensarbeid en organiseert Eures-grensprojecten, bijvoorbeeld Eures/HNFK, een samenwerking tussen de regio's Henegouwen, Nord Pas-de-Calais, West-Vlaanderen en Kent (UK).

Ik wijs eveneens op de resultaten van het samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen – Wallonië van maart 2000. In 2000 gingen 46 Vlaamse werkzoekenden en veertien instructeurs naar Wallonië, terwijl 29 Waalse werkzoekenden en drie instructeurs in Vlaanderen te gast waren, in het kader van de uitwisseling van cursisten en instructeurs Training & Opleiding.

Vraag nr. 21
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 10
van 14 november 2001
van mevrouw Brigitte Grouwels
Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 24
van 7 december 2001
van de heer BOUDEWIJN LALOO

Technisch comité reisbureaus – Samenstelling

Via een ministerieel besluit van 23 juli 2001, verschenen in het Belgisch Staatsblad van augustus 2001, werden de leden benoemd van het technisch comité van de reisbureaus.

Bij de benoemingen in het adviserend technisch comité werden slechts drie effectieve mandaten van de vijftien toegekend aan leden van de Vereniging van Vlaamse Reisbureaus VZW. De vereniging telt nochtans meer dan 600 leden, waaronder meer dan 550 Vlaamse vergunninghoudende reisbureauondernemingen en meer dan 950 erkende verkooppunten. Volgens de vereniging werd dus geen rekening gehouden met haar representativiteit en belang.

1. Welke criteria werden gehanteerd bij de benoeming van de leden van het technisch comité van de reisbureaus ?

2. Werd hierbij rekening gehouden met een aanvaardbare vertegenwoordiging van de verschillende beroepsfederaties en -verenigingen ?

Antwoord

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag nr. 22 van 29 november 2001 van de heer Filip Dewinter en vraag nr. 23 van 29 november 2001 van de heer Johan Sauwens (*zie resp. blz. 1130 en blz. 1131 – red.*).

Vraag nr. 25 van 7 december 2001 van de heer FELIX STRACKX

VDAB-vacature – Jobbeschrijving

Eind augustus jongstleden bood de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) Leuven twee vacatures aan voor "consulent startbanen".

Als jobbeschrijving werd vermeld : "De consulent startbanen wordt ingeschakeld in de diverse toeleidingsacties, specifiek gericht op het jongerenpubliek. Als "startbaner" moet de consulent een voorbeeldfunctie vervullen en dus motiverend werken naar de doelgroep. Peilen naar werkloosheidsprobleem van werkzoekende, informeren, oriënteren en motiveren naar passend traject. Begeleiding en opvolging van de werkzoekende, actieve bemiddeling. Contractduur 1 jaar. Deze job is enkel toegankelijk voor personen van allochtone afkomst."

Omdat dit duidelijk een overtreding was van het gelijkheidsbeginsel, de wet op het racisme en het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het charter van de werkzoekende, interpelleerde ik de minister hierover op 18 oktober 2001.

Aangezien de minister op het ogenblik van de interpellatie niet op de hoogte was van het concrete geval, overhandigde ik hem ter zitting een kopie van de betrokken vacature (Handelingen Commissievergadering C30 van 18 oktober 2001, blz. 1 e.v.).

Ondertussen heeft de minister de tijd gehad om de zaak grondig te onderzoeken en wil ik hem volgende bijkomende vragen stellen.

1. Werd de VDAB in het algemeen en de VDAB van Leuven in het bijzonder ervan in kennis ge-

steld dat dergelijke bepalingen in jobaanbiedingen ontoelaatbaar zijn ?

Werden er sancties getroffen ?

2. Welke sancties worden er in de toekomst getroffen indien de VDAB opnieuw zijn boekje te buiten gaat ?
3. Werden de twee vacatures in het concrete geval opgevuld door allochtonen ?

Antwoord

1. De jobomschrijving uit de bedoelde vacature 10633418 van LKC Leuven luidt als volgt : "

"De consulent startbanen wordt ingeschakeld in de diverse toeleidingsacties, specifiek gericht op het jongerenpubliek. Hij vervult een voorbeeldfunctie en werkt motiverend naar de doelgroep. Peilen naar werkloosheidsprobleem van de werkzoekende, informeren, oriënteren en motiveren naar een passend traject. Begeleiding en opvolging van de werkzoekende, actieve bemiddeling. Contractduur 1 jaar". (*LKC : lokaal klantencentrum – red.*)

Noch in de jobomschrijving, noch in enige andere rubriek van de vacature is er ook maar enig spoor van discriminerende opmerking terug te vinden of wordt er allusie gemaakt op voorwaarden die zouden indruisen tegen de wet op het racisme of het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het charter van de werkzoekende.

De VDAB in het algemeen en elke medewerker uit de werkgeverslijn in het bijzonder is ervan op de hoogte dat discriminerende voorwaarden – expliciete, zowel als verborgen – onder geen enkele voorwaarde toelaatbaar zijn in een vacature. Elkeen die instaat voor de registratie en de verspreiding van de vacatures heeft als opdracht nauwlettend hierop toe te zien. Steekproeven op geregelde tijdstippen en op diverse echelons staan garant voor een correcte toepassing van de wetgeving dienaangaande.

Aangezien er bij de opmaak en de verspreiding van de bewuste vacature geen overtredingen zijn begaan, zijn er ook geen sancties getroffen.

De tekst die door de Vlaamse volksvertegenwoordiger voorgelegd werd, is niet een kopie

van de betrokken vacature, doch meer waarschijnlijk een kopie van één of andere e-mail.

2. In het hypothetisch geval dat er in de toekomst toch een vacature zou worden verspreid met discriminerende bepalingen of voorwaarden, zullen de verantwoordelijken van de VDAB niet nalaten alle nodige maatregelen te nemen en, indien nodig, de in de statuten bepaalde sancties toe te passen.
3. In het kader van bovengenoemde vacature zijn ondertussen twee startbaanconsulenten aangevraagd, waarvan er één tot de doelgroep van de "allochtonen" behoort.

**Vraag nr. 26
van 7 december 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

VDAB – Invoeginterimproject

In de herfst van vorig jaar ondertekenden minister Vande Lanotte en acht uitzendkantoren, waaronder VDAB T-Interim, een raamakkoord waarin ze zich ertoe verbonden om extra aandacht te hebben voor het sociale beleid in de uitzendsector.

Invoeginterim is het sleutelproject dat leden van zwakkere groepen weer in de samenleving moet inschakelen. Via begeleiding, werkervaring, vorming en opleiding worden deze mensen twee jaar lang klaargestoomd voor de arbeidsmarkt. Bedoeling is hun kansen te verhogen op een volwaardig arbeidscontract. 44 procent van de uitzendkrachten bij VDAB T-Interim is laaggeschoold.

1. Hoeveel middelen kreeg de VDAB tot nu toe hiervoor ?

Waar en hoe werden deze middelen besteed ?

2. Hoeveel invoeguitzendkrachten werden in dit kader tewerkgesteld bij een gebruiker ?

Wie kreeg een bijkomende opleiding ?

Antwoord

Het antwoord beslaat de periode 1 januari 2001 tot 31 oktober 2001.

1. Tot 31 oktober 2001 werden door VDAB T-Interim 34 contracten afgesloten met OCMW's

over de individuele begeleiding van bestaansminimumtrekkers in het kader van invoeginterim. Er werden evenveel arbeidscontracten afgesloten met individuele bestaansminimumtrekkers. De OCMW's betaalden aan VDAB T-Interim in totaal een bedrag van 76.578 euro.

De verkregen middelen werden besteed aan :

- loonkosten betrokken uitzendkrachten : 181.587,63 euro,
- opleidingen voor de betrokken uitzendkrachten : 1.646,34 euro,
- loonkosten voor de sociale begeleiders : 54.851,25 euro.

2. Elke uitzendkracht werd bij minstens één gebruiker tewerkgesteld. De tewerkstellingsgraad van de invoeguitzendkrachten verschilt sterk. Gemiddeld werden ze tewerkgesteld gedurende 60 % van de tijd dat ze onder contract waren. De tewerkstellingsgraad verhoogt naarmate ze langer onder contract staan. De gevolgde opleidingen zijn over het algemeen gesitueerd in de eerste vier maanden van het contract.

Externe opleidingen :

- 1 persoon : basiseducatie Geel : lezen en schrijven 5 uur per week
- 1 persoon : basiseducatie Nederlands voor anderstaligen : 1 dag/week (gedurende 3 maanden) Hasselt
- 3 personen : heftruckchauffeur – 5 dagen in opleidingscentrum VDAB T&O Herentals
- 1 persoon : sollicitatietraining 6 uur via VZW Promat Herentals
- 1 persoon : tweedekansonderwijs 33 uren
- 1 persoon : informatica cursus Excel via BIS-cursus (begeleid door sociale begeleider)
- 1 persoon : uitvoeringstekenaar E-plan (40 dagen) T&O-centrum Vilvoorde
- 1 persoon : gebruik van pc 6 dagen T&O Genk

- 1 persoon : BIS-cursus Nederlands voor anderstaligen (4 uur per week begeleid door sociale begeleider).

(*T&O : Training & Opleiding ; BIS : Begeleid Individueel Studeren – red.*).

Naast de externe opleidingen die aan de kandidaten worden geboden, worden ze intern tewerkgesteld in T-Interim-kantoren gedurende de periodes dat ze niet tewerkgesteld worden bij een gebruiker. Tijdens deze periodes worden interne trainingen aangeboden inzake arbeidsattitude, sociale vaardigheden en sollicitatie. Elke invoeguitzendkracht krijgt dus bijkomende vorming en opleiding.

Vraag nr. 28
van 14 december 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

Vlaamse CAO's – Decretaal kader

Het Vlaams regeerakkoord bepaalt dat "een Vlaams decretaal kader zal worden uitgewerkt dat het mogelijk maakt om afspraken tussen de sociale partners algemeen bindend te verklaren zodat voor de Vlaamse bevoegdheden Vlaamse sociale akkoorden kunnen worden afgesloten".

In de recente Beleidsbrief Werkgelegenheid, Beleidsprioriteiten 2001-2002, is hierover niets meer terug te vinden (*Stuk 904 (2001-2002) – Nr. 1 – red.*).

Hoever staat men met de realisatie van die intentie uit het Vlaams regeerakkoord ?

Antwoord

De Vlaamse regering heeft op 16 februari 2001 haar principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van decreet houdende de algemeenverbindendverklaring van akkoorden tussen werkgevers- en werknemersorganisaties betreffende gewest- en gemeenschapsaangelegenheden.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen verleende op 21 maart 2001 een verdeeld advies omtrent dit voorontwerp. Het advies van de Raad van State werd op 4 april 2001 gevraagd. Deze adviesaanvraag werd op 5 april 2001 ingeschreven op de rol van de afdeling Wetgeving.

Tot op heden is er door de Raad van State nog geen advies uitgebracht. Volgens inlichtingen ingewonnen bij deze Raad zou het advies de Vlaamse regering uiterlijk einde januari 2002 bereiken.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 52
van 6 november 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Zonevreemde woningen – Individuele waterzuivering

De aanleg van rioleringen in het buitengebied kost heel wat geld. Volgens de ramingen van Aquafin in het ergste geval tot 1 miljoen frank per woonst.

30 % van de woningen in Vlaanderen ligt echter in buitengebied. Als er geen mogelijkheid bestaat om aan te sluiten op de riolering, dan heb je een individuele installatie nodig.

Is er voor de inwoners van het buitengebied die tevens zonevreemd wonen, uitstel van plaatsing van een individuele waterzuiveringsinstallatie tot de ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn gerealiseerd ?

Antwoord

Vlarem II en de code van goede praktijk maken voor de lozing van huishoudelijk afvalwater in de zuiveringszone C en in oppervlaktewater een onderscheid tussen bestaande lozingen en nieuwe lozingen.

Voor de bestaande lozingen (lozingen van vóór 1/8/1995) wordt gesteld dat deze voldoen aan de normen indien het afvalwater geloosd wordt door middel van een septische put of een gelijkwaardige voorbehandelingsinstallatie. Nieuwe lozingen moeten onmiddellijk aan de voorwaarden voor lozing in oppervlaktewater voldoen. Dit kan via een individuele behandelingsinstallatie van afvalwater (IBA). In ieder geval wordt er voor nieuwe lozingen niet a priori van uitgegaan dat het afvalwater voldoet aan de normen indien het geloosd wordt via een septische put.

Bij bovenvermelde regeling dient wel een kanttekening gemaakt te worden. Vlarem bepaalt dat wie

huishoudelijk afvalwater rechtstreeks loost in oppervlaktewater, dat eerst dient te melden via de "meldingsprocedure" bij het gemeentebestuur. Voor lozingen op de riolering dient dit niet te gebeuren, ook al mondt deze riolering uit in oppervlaktewater. De overgangstermijn die Vlarem bepaalde, liep tot 1 september 1999. Deze bepaling is in de praktijk nooit opgevolgd. Aangezien zo goed als niemand voor die datum een lozing in oppervlaktewater gemeld heeft, betekent dit dat juridisch gezien praktisch iedereen de facto beschouwd wordt als een nieuwe lozing. Dit impliceert dat iedereen die huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater loost, in principe over een IBA moet beschikken.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat, gezien de complexiteit van de problematiek alsook de gevolgen van de geldende wetgeving, een aanpassing nodig is.

Voor zonevreemde woningen waarvoor een individuele zuiveringsinstallatie verplicht is, geldt er geen uitstel van plaatsing. Er is als dusdanig ook niet in uitstel voorzien in de wetgeving, dus ook niet voor de zonevreemde woningen. Vlarem maakt immers abstractie van de ligging op basis van het gewestplan, maar houdt enkel rekening met impact van de lozing.

De regeling betreffende de indeling van de zuiveringsgebieden is momenteel dan ook het voorwerp van een herziening. Hierbij wordt getracht om tot een meer consistente en ecologisch indeling van de zuiveringsgebieden te komen. Het is de bedoeling dat op basis van de masterplanning van Aquafin en met een fijnafstemming door de gemeenten, gekomen wordt tot een eenduidige afbakening van de zuiveringszones. Samenhangend hiermee zal de gemeente moeten aangeven welke woningen individueel dienen te zuiveren en welke op een centrale zuivering – in de vorm van een RWZI dan wel een KWZI – zullen worden aangesloten (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie ; KWZI : kleinschalige waterzuiveringsinstallatie – red.*). Via deze werkwijze wordt intrinsiek beoogd dat de gemeente rekening houdt met de door haar op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Vraag nr. 55
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Gescheiden rioleringsstelsels – Stand van zaken

De zuivering van het afvalwater in het Vlaamse gewest laat nog steeds te wensen over. Het is een complexe problematiek, waarvoor een mix van maatregelen noodzakelijk is om een verbetering te realiseren.

Veel wordt verwacht van het afkoppelingsbeleid, zowel door particulieren als door bedrijven. Het vermengen van regenwater en huishoudelijk afvalwater enerzijds, en van bedrijfsafvalwater en huishoudelijk afvalwater anderzijds leidt tot disfuncties bij de waterzuiveringsinstallaties.

De afkoppeling van regenwater voor particuliere nieuwbouwwoningen is verplicht en wordt gesubsidieerd in het kader van het milieuconvenant. Het afkoppelingsbeleid bij de bedrijven blijft voor hevige discussies zorgen. Vanuit milieuoogpunt is een afkoppeling van riolering en het bouwen van een eigen bedrijfswaterzuiveringsinstallatie misschien te verdedigen, maar vanuit financieel oogpunt is dit dikwijls zeer moeilijk haalbaar.

1. In welke mate wordt het principe van gescheiden rioleringsstelsels in het Vlaamse gewest toegepast ? Kan de minister een overzicht geven per gemeente ?
2. Welke gemeenten namen reeds maatregelen (subsidies, ...) om de uitbouw van gescheiden rioleringsstelsels aan te moedigen ?
3. Bestaat er een lijst van bedrijven die hun afvalwater moeten afkoppelen van de rioleringen ? Zo ja, over welke bedrijven gaat het precies ?

Antwoord

1. Uit de evaluatie van de subsidiëringsprogramma's 1996 tot en met 2000 blijkt dat de aanleg van gescheiden riolering meer de regel dan de uitzondering wordt. In 1996 werd nog 30% van de dossiers als gemengd stelsel aanvaard. In 2000 is dit gedaald tot 5 % van de momenteel reeds goedgekeurde dossiers.

Het is echter wel zo dat deze cijfers enkel betrekking hebben op de dossiers waarvoor gewestbijdrage wordt aangevraagd. Deze dossiers worden volgens de procedure van het subsidiebesluit van 30 maart 1996, gewijzigd op 23 maart 1999, beoordeeld door de ambtelijke commissie, die erop toeziet dat de krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid worden gerespecteerd.

Het geven van een overzicht per gemeente lijkt niet echt zinvol, aangezien de aanleg van een gemengd stelsel niet noodzakelijk betekent dat de gemeente geen inspanning levert op het vlak van de scheiding van hemel- en afvalwater. In een aantal gevallen kan geen scheiding worden doorgevoerd en is de aanleg van een gemengd stelsel de enige mogelijkheid om het afvalwater te collecteren.

2. In het kader van de subsidiëring van de gemeentelijke rioleringen dienen de gemeenten algemene voorwaarden te vervullen. De gemeenten dienen een gericht beleid inzake buffering van hemelwater te voeren door:
  - het vaststellen van een gemeentelijke bouwverordening waarbij voor nieuwbouw en vernieuwbouw de installatie van een hemelwaterput met een minimale inhoud van 3 m³ met hergebruik of de installatie van een infiltratievoorziening verplicht gesteld wordt, en
  - het vaststellen van een gemeentelijke subsidieregeling voor de installatie van een hemelwaterput en/of een infiltratievoorziening conform de code van goede praktijk, en
  - het vaststellen van een gemeentelijke verordening inzake afzonderlijke huisaansluitingen voor nieuwbouw en vernieuwbouw voor de gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater, waarbij de afvoer van hemelwater naar een gemengd stelsel slechts wordt toegelaten bij ontstentenis van een infiltratievoorziening, een gracht, een oppervlaktewater of een regenwederafvoerleiding.

Door 208 gemeenten (67 %) wordt momenteel aan deze voorwaarden voldaan. Door twintig gemeenten dienen een aantal opmerkingen verwerkt te worden. De overige 80 gemeenten hebben de gemeenteraadsbeslissingen nog niet aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bezorgd. Dit betekent echter niet dat deze gemeenten geen financiële stimulans geven naar de particulieren om de scheiding van hemel- en afvalwater door te voeren. De gemeenteraadsbeslissingen dienen immers enkel aan de Vlaamse Milieumaatschappij te worden overgezonden wanneer de gemeente wenst subsidie te verkrijgen voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen.

Rekening houdende met het gegeven dat twee gemeenten op drie thans reeds maatregelen genomen hebben voor de uitbouw van gescheiden stelsels, lijkt een lijst van gemeenten niet zinvol.

Daarenboven werden reeds wetgevende initiatieven genomen om de subsidie voor gescheiden stelsels nog te verhogen. Dit zal ongetwijfeld tot gevolg hebben dat een nog groter aantal gemeenten maatregelen zullen nemen voor de scheiding van de stelsels.

3. Teneinde het al dan niet vergunnen van de lozing van bedrijfsafvalwater op de openbare riolering op een uniforme wijze te laten verlopen, werd eind november 2001 een ministeriële omzendbrief voorgelegd aan de Vlaamse regering waarin de te volgen beleidslijnen werden aangegeven die door alle betrokken diensten en instanties moeten worden nageleefd.

Deze omzendbrief kwam tot stand in consensusoverleg met de direct betrokken administraties – VMM en afdeling Milieuvergunningen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) – en de NV Aquafin.

Inmiddels werd opdracht gegeven tot publicatie in het Belgisch Staatsblad.

In deze omzendbrief worden de beoordelingscriteria omschreven voor de zogenaamde P-bedrijven, die in beginsel zelf moeten instaan voor de zuivering van hun afvalwaterstromen (*P-bedrijf: prioritair bedrijf = met relevante impact op kwaliteit oppervlaktewater en belasting RWZI's – red.*).

De lijst van P-bedrijven is binnenkort raadpleegbaar op de website van de VMM (www.vmm.be) en Aminal (www.mina.vlaanderen.be).

De afkoppeling van P-bedrijven is een hoge prioriteit, die overeenkomstig de in de omzendbrief beschreven aanpak moet worden georganiseerd op basis van overleg tussen de bevoegde administraties en de betrokken bedrijven, waarbij realistische overgangstermijnen moeten worden vastgelegd. Om de uitvoering van de omzendbrief in de vergunningenaanpak gestructureerd te laten verlopen, werd een administratieve opvolgingscommissie opgericht die systematisch dient te rapporteren over de vorderingen en/of problemen.

In een aantal gevallen zal Aquafin op vraag van de betrokken bedrijven kunnen worden ingeschakeld bij de aanleg van leidingen – in casu effluentleidingen en/of toevoerleidingen die het ecologisch transport dienen te verzekeren – of de uitbouw van noodzakelijke zuiveringscapaciteit voor de medezuivering van bedrijfsafvalwa-

ter op de bestaande RWZI's (*rioolwaterzuiveringsinstallaties – red.*). Uitgangspunt hierbij is dat deze contractuele betrokkenheid op kosten van de betrokken bedrijven moet worden georganiseerd.

Vraag nr. 58
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Rio-dossiers – Uitbetalingen

Onlangs werd vastgesteld dat een groot aantal gemeenten nog achterstallige uitbetalingen te goed heeft van het Vlaams Gewest in het kader van het Rio-besluit.

In de Commissie voor Landbouw en Leefmilieu van 17 mei jongstleden bevestigde de minister dit en zij verklaarde dat er geen personeel beschikbaar was om de achterstand weg te werken. Er werd daartoe dan een noodprogramma opgesteld en er zouden vijf bijkomende personeelsleden worden aangeworven. (*Vraag om uitleg van Johan De Roo ; Handelingen Commissievergadering nr. 179 van 17 mei 2001, blz. 1-4 – red.*)

1. Over hoeveel dossiers met achterstand in betaling gaat het hier ? Voor welk bedrag ?
2. Zijn deze vijf nieuwe personeelsleden inmiddels in dienst getreden ?

Zo neen, welke maatregelen worden genomen om de indiensttreding versneld te laten gebeuren ?

Zo ja, hoeveel dossiers werden reeds afgehandeld ?

3. Wanneer zal de totale achterstand weggewerkt zijn ?

Antwoord

De achterstand in deze dossiers waarover de Vlaamse volksvertegenwoordiger informatie vraagt, werd opgelopen in 1999. Begin 2000 werd deze bevoegdheid overgedragen naar de afdeling Water van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) en werd een plan uitgewerkt om via bijkomende contractuele personeelsleden deze achterstand op korte termijn weg te werken.

1. In de maand juli 2000 waren er naar schatting 600 aanbestedingsdossiers, 300 voorschotaan-

vragen en een 200-tal eindafrekeningsdossiers reeds ingediend bij de administratie en nog te behandelen.

2. Op 31 oktober 2001 moesten nog 40 oude betalingsdossiers behandeld worden. Hiervoor moet echter gewacht worden op het toekomen van nog ontbrekende documenten in het dossier. In totaal is er reeds voor 2.135 miljoen frank betaald in 2001. Er kan dus vastgesteld worden dat geen nieuwe achterstand opgebouwd wordt.

Voor 2001 was er een vastleggingskrediet van 2.579.700.000 frank beschikbaar en dit krediet zal de geplande bestemming krijgen tijdens dit begrotingsjaar.

3. Afhankelijk van het binnenkomen van de opgevraagde documenten, wat soms langzaam verloopt, kan worden vooropgesteld dat de vroegere achterstand weggewerkt zal zijn op 1 april 2002.

Er komen evenwel jaarlijks ongeveer 200 nieuwe dossiers bij, die elk in verschillende fasen van de procedure (ontwerp, aanbesteding, voorschot betaling, afrekening) door de administratie moeten worden behandeld.

Vraag nr. 59
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering

Vraag nr. 9

van 12 november 2001

van de heer Jan Roegiers

Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 60
van 12 november 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Westerschelde – Visserij

Halverwege de negentiende eeuw vond een uitgebreide vissersvloot zijn toevlucht in een vijftiental vissershavens langs de Scheldemonding. Er was ook een grote variëteit aan vis.

Door de industrialisering en de toenemende vervuiling van het Scheldewater is het visbestand er erg op achteruitgegaan en beroepsmatig werd de visvangst steeds minder interessant.

De laatste decennia is de afname van vis verder versterkt door toenemende bagger- en stortwerkzaamheden om de diepgang van de vaargeul op peil te houden. Dit heeft de voedselvoorziening van de van bodemflora en -fauna afhankelijke vissoorten nog meer verstoord.

Wegens de beperkte visvangst werd nooit overwogen de oude, maar nog steeds van kracht zijnde regelgeving in verband ermee te moderniseren. Sedert 1983 heeft de Europese Unie (EU) evenwel afdwingbare regels opgesteld wat het gebruik van vistuig betreft, maar ook per lidstaat voor de zee- en kustwateren quota's opgelegd teneinde de toekomst van de visvangst te waarborgen.

Nederland heeft in dit verband sinds 1996 de Westerschelde als kustwater aangemerkt en de (kokkel)visserij aan vergunningen onderworpen. Voor bepaalde delen van platen en slikken geldt een visverbod. Op basis van het oude Vlaamse reglement kunnen nog Vlaamse vergunningen worden afgeleverd buiten de quotering, om in Nederlandse wateren gequoteerde vis te vangen.

Verder blijkt er weinig bekend te zijn aangaande de vispopulatie in de Scheldemonding.

1. Werden totnogtoe door de Vlaamse overheid pogingen gedaan om in samenspraak met de Nederlandse overheid voor de Westerschelde een gemeenschappelijk vergunningssysteem op te zetten voor de visvangst, dit in het kader van de samenwerking binnen de Europese Unie ?
2. De duurzame visserij lijkt op weinig steun te kunnen rekenen, ondanks haar economisch belang voor een deel van de kustbewoners.

Werden reeds pogingen ondernomen om een duidelijk beeld te krijgen van de vispopulatie in de Westerschelde, dit in het kader van een duurzame visstand en een gezonde exploitatie ?

3. Werd reeds met de visserijsector overleg opgestart met het oog op het uitstippelen van een beleid dat weliswaar streeft naar een econo-

misch rendabele, maar ook naar een ecologisch verantwoorde wijze van vissen ?

Antwoord

1. Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid van de Europese Unie kwam tot stand in 1983. Eén van de pijlers van dit beleid is het instandhoudings- en beheersbeleid. Binnen dit beleid kunnen twee instrumenten worden onderscheiden: enerzijds het systeem van de Total Allowable Catches (de zogenaamde TAC's) en de (gedeeltelijk) gesloten visgebieden en anderzijds de technische maatregelen die zijn vastgelegd met betrekking tot de maaswijdte en vaartuigen (i.c. boomkorvaartuigen). De EU-verordening 3094/86 legt deze technische maatregelen vast. Deze verordening is echter normaal niet van toepassing op de Westerschelde.

Nederland heeft echter sinds 1983 vanuit controletechnische overwegingen bepaald dat de communautaire technische maatregelen ook van toepassing zijn op de Westerschelde ten oosten van Vlissingen tot aan de Belgisch-Nederlandse grens. Dit om te voorkomen dat bijvoorbeeld in de Noordzee gevangen gequoteerde vissoorten worden aangeland onder vermelding van het vangstgebied "Westerschelde" teneinde het Noordzeequotum te sparen.

Deze Nederlandse beslissing heeft echter tot gevolg dat vissersvaartuigen alleen maar op de Westerschelde met de boomkor mogen vissen indien zij vermeld staan op de zogenaamde communautaire lijst 1. Dit voorschrift is van toepassing op alle vissersvaartuigen op de Westerschelde, ongeacht hun nationaliteit. Gevolg hiervan is echter dat een aantal Belgische vissers die van oudsher de riviervisserij in de Westerschelde beoefenen, getroffen worden door deze maatregel. Omdat de vangsten van deze Belgische vissers ongeacht de plaats van aanlanding niet ten laste van het Nederlands quotum komen, is een vrijstellingsregeling uitgewerkt sinds 1994. Door deze regeling wordt een vrijstelling verleend ten aanzien van het verbod de visserij met de boomkor op garnalen en vis in de Westerschelde uit te oefenen. Elk jaar wordt daarom door België een lijst met maximaal twintig Belgische vaartuigen overhandigd die mogen vissen met de boomkor in de Westerschelde. Deze vaartuigen dienen bovendien te beschikken over een akte van consent afgegeven door het Waterschoutsambt te Antwerpen.

Deze akte van consent vindt haar oorsprong in het reglement van 20 mei 1843 ter uitvoering van artikel 9 van het tussen Nederland en België afgesloten traktaat van 19 april 1839 betreffende de uitoefening van het recht der visserij en van de vishandel. Op basis van dit traktaat kunnen inwoners van Nederland en België die in het bezit zijn van een akte van consent in elkaars wateren vissen (Westerschelde van Vlissingen tot Nederlands-Belgische grens en Beneden-Zeeschelde van de Nederlands-Belgische grens tot Antwerpen). De visserij zal echter geschieden op de voorwaarden voorgeschreven bij de afzonderlijke reglementen van het land waar de visserij wordt uitgeoefend.

Vanwege de slechte waterkwaliteit bleef de visserij waarop deze afspraken betrekking hebben, veeleer marginaal op Belgisch grondgebied. De laatste jaren echter is er een opmerkelijk herstel van de waterkwaliteit en de visstand waar te nemen. Hierdoor groeit ook de interesse van de (semi-)beroepvisserij. Hoewel voorlopig nog beperkt, bestaat de vrees dat de boomkor- en ankerkuilvisserij grote schade aan de herstellende visstand toebrengen. Dit door een hoge mortaliteit onder juveniele, kleine en niet-commerciële vissoorten, die het merendeel van de vangsten uitmaken. Uit informeel ambtelijk overleg tussen Vlaanderen en Nederland blijkt aan beide zijden van de grens deze bezorgdheid te bestaan. Tevens wordt de noodzaak ervaren om de Zeeschelde en een deel van de Westerschelde als kraamkamer te beschermen door een wederzijdse afstemming van de visserijwetgeving.

Binnenkort zullen mijn kabinetsmedewerkers met de betrokken Nederlandse overheid overleg plegen om de wetgeving terzake op elkaar af te stemmen.

2. Door de Katholieke Universiteit Leuven werd in opdracht van de afdeling Bos en Groen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) in 1998 een studie afgerond over het visbestand van de Zeeschelde (tussen Gent en de Belgisch-Nederlandse grens).

Uit deze studie blijkt dat er op de Zeeschelde een zestigtal vissoorten voorkomen. Bovendien fungeert de Zeeschelde als een zeer belangrijk paai- en kraamkamergebied. Door de hoge voedselconcentratie en de afwezigheid van belangrijke predators, komen in de Zeeschelde talrijke juvenielen van mariene soorten voor om er op te groeien. Dit uit zich bijvoorbeeld door de aanwezigheid van grote hoeveelheden bot en

tong in het voorjaar en haring en sprout in het najaar. Door de aanwezigheid van deze grote hoeveelheden jonge vis is dit echter een kwetsbaar gebied. In het onderzoek werd tevens de impact bestudeerd van de commerciële visserij op de visbestanden. Hieruit bleek dat een toename van deze commerciële visserij op termijn tot een overexploitatie kan leiden.

Naast de mariene soorten zijn er in de Zeeschelde ook tal van zoetwatervissen aanwezig. Ook kunnen we de laatste jaren een toename vaststellen van de zogenaamde trekvisen, zowel in aantal als qua soorten. Een voorbeeld hiervan is de fint, een soort die opgroeit in zee en komt paaien in brak water. Deze soort was in de zeventiende en achttiende eeuw economisch een belangrijke vissoort voor de beroepvisserij in Rupelmonde. De laatste jaren wordt de fint echter steeds vaker aangetroffen, zij het dan nog wel in beperkte aantallen.

Om beschikbare kennis over vissen in de Westerschelde boven water te krijgen, is in juli 1999 het project "kinderkamerfunctie Westerschelde" opgezet. Daarnaast wordt in het kader van het project MOVE (= Monitoring Verruiming Westerschelde) bekeken of effecten van baggeren en storten op het voorkomen van vis en garnalen in kaart kunnen worden gebracht.

Er is echter nood aan een door Nederland en Vlaanderen op elkaar afgestemd monitoringprogramma om de visstand van het Schelde-estuarium continu (van jaar tot jaar) te kunnen volgen. Een dergelijk programma is essentieel als beheersondersteunend instrument. Coördinatie van onderzoeksprogramma's voor het Schelde-estuarium ontbreekt vooralsnog. De Langetermijnvisie Schelde-estuarium biedt de kans om een gezamenlijk monitoring- en onderzoeksprogramma op te stellen voor de visstand van het Schelde-estuarium (commerciële en niet-commerciële soorten). Leemten in kennis kunnen zo worden opgevuld.

3. Een werkgroep met vertegenwoordigers van de afdeling Bos en Groen en de afdeling Natuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de controlediensten en de Provinciale Visserijcommissie Antwerpen buigt zich sinds een tweetal jaar over de problematiek rond de (semi-)professionele visserij op de Beneden-Zeeschelde. De werkgroep houdt geregeld informeel ambtelijk overleg met collega's van de Nederlandse Rijkswaterstaat (directie Zeeland) en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer

en Visserij (directies Visserij en Zuidwest). Dit overleg leidde tot een situatieschets rond de visserij in het Schelde-estuarium. In juli van dit jaar werd tevens een gezamenlijk advies uitgebracht aan het Bestuurlijk Overleg Westerschelde.

Wat de commerciële visserij op de Westerschelde betreft (tussen Vlissingen en de Nederlands-Belgische grens), kan worden verwezen naar het antwoord op vraag 1.

Wat de uitoefening betreft van de visserij op de Beneden-Zeeschelde, werden door de Vlaamse regering de voorwaarden vastgelegd in het besluit van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet op de riviervisserij van 1 juli 1954.

Hierin staat dat wie wil vissen op de Schelde tussen Antwerpen en de Nederlands-Belgische grens met boomkor, ankerkuil, staande netten of fuiken (maximum vijf), een vergunning nodig heeft van 3.000 frank.

Momenteel heerst er echter enige verwarring rond deze visserij op de Beneden-Zeeschelde: sommige (beroeps)visseren menen immers dat ze enkel een akte van consent nodig hebben (op basis van het voornoemde tractaat met Nederland) en niet hoeven te voldoen aan de bijkomende bepalingen in het besluit van de Vlaamse regering. Een uitspraak terzake van de politierechtbank van Antwerpen wordt momenteel afgewacht.

Op last van de toenmalige Vlaamse minister van Openbare werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening en de minister van Verkeer en Waterstaat van Nederland werd in januari 1999 opdracht gegeven tot het voorbereiden van een langetermijnvisie voor het gehele Schelde-estuarium. Begin 2001 kwam deze langetermijnvisie tot stand.

De Langetermijnvisie Schelde-estuarium is een integrale visie die betrekking heeft op drie functies: veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid, alsook op de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen ten aanzien van het beleid met betrekking tot het estuarium. In deze Langetermijnvisie wordt aangedrongen op een ontmoediging van de beroepsvisserij op de Zeeschelde. De Langetermijnvisie biedt Vlaanderen en Nederland de kans om een gezamenlijk beleid te ontwikkelen voor natuurlijkheid waarbij de (on)mogelijkheden voor een duurzame beroepsvisserij worden afgewogen en geïnte-

greerd. De samenwerking tussen België, Vlaanderen en Nederland kan hiermee een belangrijke impuls krijgen.

Gezien de belangrijke functie van de Zeeschelde als paai- en kraamkamergebied, zoals blijkt uit de studie van de Katholieke Universiteit Leuven, en gezien de aanbeveling in de Langetermijnvisie Schelde-estuarium, lijkt het aangevoerd om de commerciële visserij in de Beneden-Zeeschelde tussen Antwerpen en de Belgisch-Nederlandse grens aan banden te leggen. De bovenvermelde werkgroep heeft hierover een voorstel uitgewerkt via een herziening van de vergunning voor de visserij in de Beneden-Zeeschelde. Het is de bedoeling om enkel nog visserij met fuiken toe te laten, zij het dan onder welbepaalde voorwaarden. Dit kan via een aanpassing van het besluit van 20 mei 1992 van de Vlaamse regering ter uitvoering van de wetgeving op de riviervisserij van 1 juli 1954 worden opgelegd.

Om op termijn tot een duurzaam visserijbeleid in de Westerschelde en de Beneden-Zeeschelde te komen, is het echter wenselijk om in overleg met Nederland het voornoemde tractaat van 1839 te herzien. Zoals ik reeds meldde, is hierover op korte termijn een overleg met de Nederlandse overheid gepland.

Bovendien wordt in het "Biodiversiteitsplan Visserij" van de Europese Commissie aangedrongen om maatregelen te nemen met het oog op de instandhouding en het duurzaam gebruik van visbestanden. Deze maatregelen omvatten het afbakenen van gebieden waar niet mag worden gevisst, vooral ter bescherming van jonge vis en paai- en kraamkamergebieden.

**Vraag nr. 62
van 12 november 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEST**

Fruitsector – Steenvruchten

"Fruitsector behoeft pit". Onder deze titel kunnen we in het e-zine geVitt een zicht krijgen op de situatie van voornamelijk de appelteelt in Vlaanderen. De appelteelt, vooral de Jonagold, neemt immers het grootste deel van de oppervlakte en productie voor zijn rekening. Daarnaast is de perenteelt nog belangrijk.

Fruittelers signaleren dat juist het fruit met een stevige pit, of beter het steenfruit, in de verdrukking is en volledig dreigt te verdwijnen (kersen, pruimen, perziken, ...). Een van de redenen is dat de consument veeleer kiest voor bijvoorbeeld kiwi dan voor pruim. Een andere reden die wordt vermeld, is de moeilijkheid om ziektevrij te telen (bijvoorbeeld de perzik).

Ook in de fruitteelt is er een nichemarkt van mensen die kiezen voor biologische teelt. Vraag is of de steenvruchten daar meer of minder aan bod komen.

1. Hoe is de evolutie van oppervlakte en productie van de steenvruchten? Klopt het dat dit deel van de fruitteelt sterk achteruitgaat?
2. Hoe is de consumptie geëvolueerd? Kiest de consument inderdaad voor meer exotische vruchten?
3. Zijn er inderdaad specifieke problemen inzake resistentie van rassen van steenvruchten?
4. Is er een specifiek programma ter ondersteuning van dit deel van de fruitsector?
5. Heeft het Vlaams Promotiecentrum voor Agroeconomie en Visserijmarketing (VLAM) daar in de laatste jaren werk van gemaakt?
6. Hoe evolueert de biologische teelt van fruit in het algemeen en fruit met pit in het bijzonder?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting.

Gecoördineerd antwoord

1. Het klopt inderdaad dat de productie van steenfruit in ons land achteruitgaat, alhoewel er de laatste jaren weer een lichte toename blijkt te zijn van de productie van zoete kersen. De productie van pruimen gaat ieder jaar achteruit en de perzikenteelt is zo goed als verdwenen.

Evolutie van de arealen en de productie van kersen in België (bron : VBT, Leuven)

Arealen (ha)			
	Zoete	Zure	Totaal
1990	550	1.400	1.950
1995	440	1.000	1.440
1998	450	750	1.200
1999	450	775	1.225
2000	578	750	1.328

Productie (ton)

	Zoete	Zure	Totaal
1990	1.650	8.450	10.100
1995	3.340	5.250	8.590
1998	1.800	2.150	3.950
1999	2.500	4.000	6.500
2000	3.200	3.200	6.400

(VBT : Verbond van Belgische Tuinbouwveilingen – red.)

Pruimen : areaal + aanvoer op veilingen

	Arealen (ha)	Aanvoer veilingen (ton)
1990	320	?
1995	300	2.261
1998	300	590
1999	?	1.620
2000	?	833

(VBT : Verbond van Belgische Tuinbouwveilingen – red.)

2. De consumptie van steenfruit blijft redelijk op peil, zij het dat het vooral ingevoerde producten (vnl. perziken – nectarines) zijn die geconsumeerd worden.

Bestedingen per capita (bron : GfK-gezinspa-
nel) (in fr.)

1993	396
1996	434
1999	469,3 (5,8 kg)
2000	488,7 (5,75 kg)

Verbruik per fruitsoort in 200 (bron : GfK)

	Kg/cap.	fr./cap.
Perziken	1,325	97,0
Abrikozen	0,433	38,0
Nectarines	2,433	185
Pruimen	1,005	76,5
Kersen	0,486	83,0
Krieken (vers)	0,063	9,5
	5,750	489,0

(GfK : marktonderzoeksbureau GfK Panelservi-
ces Benelux – red.)

3. Er is weinig onderzoek verricht naar ziekte- en plaaggevoeligheid van rassen in steenfruit. Bij pruimen is er wel een aanwijzing voor cultivars die (in zekere mate) sharka-tolerant zijn (sharka is een virusziekte).

Het zou wenselijk zijn kersencultivars te hebben die resistent zijn tegen bladluizen en Monilia (tak- en bloesemsterfte).

Ten slotte worden rassen geselecteerd voor hun fysiologische eigenschappen, zoals barstgevoeligheid van kersen.

4. Ja, GMO-onderzoek kersenvariëteiten, nieuwe fytofarmaceutische middelen via het Fytofonds (fonds voor kleine teelten). (GMO : genetisch gemodificeerde organismen – red.)

5. VLAM beschikt over een vrij beperkt budget voor de promotie van fruit ($\pm$ 15 miljoen fr./jaar) en in overleg met de sector werd ervoor geopteerd om de promotievoering toe te spitsen op de hoofdproducten, zijnde appel, peer en aardbei.

De andere producten komen wel aan bod in de meer algemene acties : productpresentaties, publicaties, ...

6. Er is een lichte toename van de biologische fruitteelt.

Aantal ton in Vlaanderen (bron : Gorsem)

1991	80
1994	126
1996	160
1998	174
1999	187
2000	184

(Gorsem : Koninklijk Opzoekingsstation van
Gorsem VZW – red.)

Steenfruit wordt, voorzover bekend, niet "ge-
controleerd" biologisch geteelt.

Vraag nr. 64
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 10
van 14 november 2001
van mevrouw Brigitte Grouwels
Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 65
van 14 november 2001
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Modelluchtvaartclub Boutersem – Milieuvergunning

De VZW Icarus Modelluchtvaartclub heeft een milieuvergunning gekregen van het provinciebestuur van Vlaams-Brabant (7 juni 2001) voor het exploiteren van een inrichting voor modelluchtvaart gelegen Klein-Heidestraat in Opvelp-Boutersem (agrarisch gebied).

Deze vergunning werd gegeven in het vooruitzicht van "de mogelijke evolutie van gemeentelijke bestemmingsplannen in de nabije toekomst". Met andere woorden, als de gemeente het vliegveld wil behouden, dient zij het bestemmingsplan aan te passen (bij de Raad van State loopt een procedure

ter vernietiging van de betrokken milieuvergunning geleid door de omwonenden).

Daarnaast is de club op verschillende punten in overtreding. Enerzijds is er het emissiegeluid van de vliegbevingen. Dit dient aan de meest nabijgelegen woning beperkt te blijven tot maximum 50 dB(A), gemeten als een LAeq, 1 s, en het effectief waargenomen geluid van de modelvliegtuigen dient in de tijd beperkt te blijven tot 72 minuten per dag, gespreid over de dagperiode tussen 10 en 19 uur (db (A) : A-gewogen decibel ; LAeq : continu equivalent geluidsniveau). De leden van de club weigeren systematisch zich te beperken tot de genoemde 72 minuten per dag. Op zonnige dagen beginnen ze te vliegen rond 10 uur 's ochtends en ze gaan ermee door (soms met een onderbreking op de middag) tot 7 uur 's avonds. De omwonenden ondervinden dus duidelijk hinder van deze praktijk.

Tegen deze overtredingen van de bepalingen in Vlarem II werd reeds herhaaldelijk een klacht ingediend bij de politie. Hiervan werden processen-verbaal opgemaakt. Deze maken deel uit van het gerechtelijk onderzoek. Anderzijds stelt het gemeentelijk politiereglement van Boutersem in het hoofdstuk over milieuhinder in artikel 42.1 dat het uitdrukkelijk verboden is "met ontploffingsmotoren aangedreven speelvliegtuigen of experimenteertuigen te gebruiken om oefeningen, vertoningen, persoonlijke of groepsvermakelijkheden of wedstrijden mee te houden of in te richten in open lucht, op de openbare of private terreinen waarvan de grens die het dichtst ligt bij woonwijken of bewoonde lokalen, op minder dan 500 meter van deze woonwijken en lokale gelegen is". De dichtstbijzijnde woning is gelegen op slechts 120 meter.

Door de omwonenden werd aan de Milieu-inspectie gevraagd de feiten te onderzoeken en vervolging in te stellen.

Samenvattend kan dus worden gesteld dat, ondanks een (langdurige en kostelijke) procedure bij de Raad van State en een lopend gerechtelijk onderzoek, deze inrichting voor modelluchtvaart in exploitatie blijft en de gemeente bij monde van de burgemeester geen gebruikmaakt van haar toezichtsbevoegdheid.

1. Hoever staat de minister met het nieuwe handhavingsdecreet en met de aangekondigde herstructurering van de administratieve diensten (cfr. het antwoord op schriftelijke vraag nr. 175 van 28 april 2000) ? (*Bulletin van Vragen en*

Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1645 – red.)

2. Welke andere mogelijkheden hebben de omwonenden nog om te reageren tegen deze inbreuken ?

Antwoord

1. Eind 2000 werden twee overheidsopdrachten uitbesteed aan twee universitaire teams. Ze behandelen respectievelijk de bestuurlijke en de strafrechtelijke handhaving van het milieurecht. Sinds begin dit jaar zijn de twee teams aan de slag. Ze worden intensief begeleid door een groep van ambtenaren die in de praktijk te maken hebben met de handhavingsproblematiek. De projecten dienen afgerond te zijn na de zomer van 2002. Eerst werden enkele (o.a. rechtsvergelijkende) achtergrondstudies opgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan ontwerp-teksten. De achtergrondstudies zullen dienen als basis voor memories van toelichting. De werkzaamheden zitten op schema.

De aangekondigde herstructurering van de administratieve diensten vormt een onderdeel van het proces "beter bestuurlijk beleid". De besluitvorming inzake de organisatie van het beleidsdomein Leefmilieu en Natuurbehoud loopt overeenkomstig de timing van het proces "beter bestuurlijk beleid".

2. Er kan worden herhaald dat terreinen gebruikt als opstijg- en landingsplaats en de terreinen hierbij aansluitend waarboven wordt gevlogen met ten minste één modelmotorvliegtuig, respectievelijk drie modelzweefvliegtuigen, volgens de Vlarem-indelingsrubriek 32.6 zijn ingedeeld in de tweede klasse, respectievelijk derde klasse.

De indiening van een verzoekschrift bij de Raad van State schorst de uitvoering van de milieuvergunning niet. De exploitant kan bijgevolg gebruikmaken van de hem verleende vergunning. Wel is het zo dat de exploitant gehouden is de Vlarem-voorwaarden, alsook de opgelegde bijzondere vergunningsvoorwaarden, na te leven. Deze naleving is volgens artikel 58 van titel 1 van het Vlarem voor tweedeklasse-inrichtingen in eerste instantie opgedragen aan de daartoe aangewezen politieagenten en/of gemeentelijke technische ambtenaren. Het hoog toezicht wordt uitgeoefend door de aangewezen ambtenaren van de afdeling Milieu-inspectie.

Artikel 65 van titel I van het Vlarem bepaalt ten slotte dat, wanneer de burgemeester vaststelt dat een tweedeklasse-inrichting wordt geëxploiteerd in strijd met de vergunningsvoorwaarden én wanneer de exploitant weigert gevolg te geven aan de schriftelijk gegeven onderrichtingen, hij op advies van de toezichthoudende ambtenaren de stopzetting van de activiteiten kan bevelen.

Vraag nr. 66
van 23 november 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Radioactief schrootafval – Bevoegdheden

In de haven van Rotterdam werden nu al verschillende malen hoeveelheden radioactief besmet schrootmetaal aangetroffen in partijen schrootafval. Met name werden besmettingen vastgesteld met cesium en strontium. De Nederlandse Inspectie Milieuhygiëne heeft het zelfs over twee à drie meldingen van radioactief materiaal per week. De Metal Recycling Federatie heeft het over een tweehonderd metingen de laatste drie jaar. Het gaat dus blijkbaar niet om een marginaal probleem. In de Nederlandse Tweede Kamer werd milieuminister Pronk aangemaand om niet-aangekondigde controles van schrootafval door te voeren.

Rotterdam is de grootste schroothaven ter wereld : zij verhandelt jaarlijks miljoenen tonnen schroot. Daartussen blijkt dus radioactief materiaal te zitten afkomstig van kerncentrales, ziekenhuizen en off-shore-industrie uit Oost-Europa en van de olie-industrie in Afrika (bv. radioactieve buizen van de oliewinning van Shell in Nigeria).

Besmet materiaal wordt bij ontdekking automatisch teruggestuurd naar het land van herkomst : dit is de beleidslijn sinds 1992. In veel gevallen is terugsturen echter onmogelijk, omdat de leverancier onbekend is. Schroothandelaars moeten dan zelf opdraaien voor de kosten van het schoonmaken. Voor kleinere handelaars die een besmette partij aangeven, dreigt al vlug het faillissement. De verleiding om het besmet materiaal te dumpen in zee of vaarwegen, of gewoon te laten verwerken samen met de rest van het schroot, is dan ook erg groot. Veel kleinere handelaars beschikken bovendien niet eens over professionele stralingsdetectoren en behelpen zich in het beste geval met handapparatuur.

Wereldwijd zijn sinds 1982 minstens 50 gevallen bekend van radioactief materiaal dat mee werd omgesmolten. Als men daarop uitkomt en dan het gebruikte materiaal en de ovens moet saneren, belopen de kosten uiteraard een veelvoud van de gewone "schoonmaakkosten". In de Nederlandse Tweede Kamer wordt nu voorgesteld dat de overheid (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM)) mee zou betalen voor de schoonmaak van besmette ladingen, om te vermijden dat het radioactief materiaal zou verdwijnen of mee zou worden verwerkt.

1. a) Hoeveel schrootafval wordt in Vlaanderen ingevoerd en op welke wijze ?
- b) Hoeveel schroot wordt er uitgevoerd ?
- c) Is er zicht op de invoer in de belangrijkste zeehavens ?
- d) Is er zicht op de herkomst van het schrootafval ? En op de bestemming : in of buiten Vlaanderen ?
- e) Wat zijn de belangrijkste verwerkers van schrootafval ?
2. Zijn de diensten van het Vlaams Gewest hoe dan ook betrokken bij de controles van dat schrootafval op radioactiviteit ?

Hoe handelen zij indien zij, binnen een optreden in het kader van hun eigen bevoegdheden, radioactief schrootafval vermoeden of aantreffen ? Op welke wijze verlopen de contacten met de bevoegde federale diensten ?

Bestonden daarover (voor 1/9/2001) structurele afspraken met de bevoegde diensten van de federale administraties (Nationaal Instituut voor Radioactief Afval en Verrijkte Splitsstoffen – Niras ; Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur – WIV ; Studiecentrum voor Kernenergie – SCK ; Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle – FANC ; ...), of zijn er sinds 1 september 2001 nieuwe afspraken gemaakt of in de maak met het FANC ?

3. Bestaat er met betrekking tot controle van schrootafval op radioactiviteit een initiatiefrecht of -mogelijkheid vanuit de Vlaamse Milieu-inspectie en/of de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) ?

Zo ja, zijn er initiatieven genomen naar aanleiding van de incidenten in Nederland? Is er bijvoorbeeld aangedrongen op onverwachte controles?

4. Worden de milieudiensten van het Vlaams Gewest systematisch geïnformeerd over door de bevoegde federale instanties aangetroffen radioactief besmette schrootpartijen?

Welke aanvullende voorzorgsmaatregelen of initiatieven worden er dienaangaande dan vanuit het Vlaams Gewest genomen?

Worden de federale voorzorgsmaatregelen of initiatieven gevolgd?

5. Hebben OVAM of de Milieu-inspectie hoe dan ook weet van besmetting van schrootpartijen met radioactief materiaal in het verleden?
6. Wie is bevoegd om radioactief schrootafval terug te sturen naar het land van herkomst?

Zijn de milieudiensten van het Vlaams Gewest daarbij betrokken? Zo ja, wat gebeurt er als de leverancier niet bekend is?

7. Op welke wijze wordt voorkomen dat radioactief schrootafval wordt gedumpt door het te verwerken met niet-radioactief schrootafval? Dat lijkt alleen mogelijk op basis van samenwerking tussen de bevoegde federale instanties en de gewestelijke milieu-instanties.

Bestaat er zulke samenwerking? Op welke wijze?

Antwoord

Vooraleer in te gaan op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger wil ik het begrip "schroot" verduidelijken en de voorwaarden voor in- en uitvoer toelichten.

Schroot is een afvalstof die is opgenomen in bijlage II (Groene Lijst) van de verordening (EG) 295/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap. Meer bepaald valt schroot onder de volgende afdelingen van de Groene Lijst:

- GA. Afval met metalen en legeringen daarvan in metallische, zich niet verspreidende vorm (een hele reeks afvalstoffen en restanten van

non-ferro- en ferrometalen en legeringen daarvan) (GA120 t.e.m. GA430)

- GB. Metaalhoudende afvalstoffen ontstaan bij gieten, smelten en zuiveren van metalen (GB 010 t.e.m. GB050)
- GC. Andere metaalhoudende afvalstoffen (GC 010 t.e.m. GC170)

De drie afdelingen bevatten een 60-tal rubrieken, waarin alle mogelijke non-ferro- en ferrometalen en legeringen, edele metalen en legeringen, elektrisch montageafval, schepen bestemd voor de sloop, wrakken van motorvoertuigen waarin geen vloeistoffen meer aanwezig zijn, tot metaalhoudende katalysatoren, ... zijn ingedeeld.

De afvalstoffen die in de Groene Lijst worden vermeld en die bestemd zijn voor nuttige toepassing, mogen zonder toestemming van de betrokken bevoegde autoriteiten in de Europese Unie worden ingevoerd en overgebracht binnen de unie. Enkel voor de uitvoer naar bepaalde niet-OESO-landen die uitdrukkelijk de Commissie daarvan op de hoogte hebben gebracht, is een toestemming, met kennisgevingsprocedure, vereist (*OESO : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling – red.*).

Ook wanneer zij dermate met andere stoffen verontreinigd zijn dat:

- a) de aan de afvalstoffen verbonden risico's zodanig toenemen dat ze voor opname op de Oranje of Rode Lijst in aanmerking komen, of
- b) terugwinning van de afvalstoffen op milieuverantwoorde wijze onmogelijk wordt,

is een kennisgeving noodzakelijk.

Algemeen kan men stellen dat de kennisgeving een administratieve controleprocedure is waarbij alle betrokken autoriteiten ingelicht worden en bezwaren mogen doen gelden tegen de geplande overbrenging, of voorwaarden kunnen verbinden aan de transporten. Alle gegevens over de in- en uitvoer van afvalstoffen die via de kennisgevingsprocedure verlopen, worden bijgehouden in de OVAM-databank.

OVAM wordt dus niet op de hoogte gebracht van de invoer van schroot die onder het regime van de Groene Lijst valt.

1 a) en c) OVAM bezit geen gegevens over de invoer en de ingevoerde hoeveelheden, noch over de wijze waarop, noch over de rol van de Vlaamse zeehavens.

b) Uit de ervaring op het terrein blijkt dat er meer schroot onder het groenelijstregime wordt uitgevoerd dan ingevoerd, en dit gebeurt vooral via zeeschepen en per spoor.

OVAM heeft geen gegevens over de uitvoer en hoeveelheden, noch over de wijze waarop, noch over de rol van de Vlaamse zeehavens.

d) Ook hier heeft OVAM geen gegevens over de herkomst van het schrootafval overgebracht via het groenelijstregime.

Informatie over extracommunautaire schrootbewegingen wordt wel bijgehouden door de Administratie van de Douane. De Centrale Directie van de Douane is door OVAM aangeschreven met de vraag naar de gegevens en cijfers over de in- en uitvoer van schroot in Vlaanderen en de rol van de Vlaamse zeehavens in deze trafieken. Het blijkt echter dat de gevraagde informatie niet op korte termijn kan worden aangeleverd, dat enkel cijfers voor België kunnen worden gegenereerd, niet voor Vlaanderen, en dat de herkomst of mogelijke leveranciers niet mogen worden bekendgemaakt. In een schriftelijk antwoord aan OVAM verzoekt de Centrale Directie van de Douane de vraag te stellen aan de federale minister van Financiën.

OVAM heeft eveneens de Confederatie van de Belgische Recuperatie – Coberec verzocht om informatie over de in- en uitvoer van schroot in Vlaanderen, en over de procedure voor de detectie en het nabehandelen van radioactief besmet schroot. Telefonisch werd meegedeeld hoe deze procedure werkt en hoe deze tot stand is gekomen in samenwerking met het FANC. Cijfers over de in- en uitvoer van schroot konden niet meegeedeeld worden.

e) Zie antwoord op vraag 7.

2. De gewesten en OVAM bezitten geen specifieke bevoegdheden op het vlak van radioactieve afvalstoffen ; dat is nog steeds een federale bevoegdheid.

In het kader van de in- en uitvoer van afvalstoffen vermeldt artikel 1, punt 2 van de verordening (EG) 295/93 welke afvalstoffen niet onder deze verordening vallen.

Onder c) van dat punt is vermeld : "de overbrenging van radioactieve afvalstoffen als omschreven in artikel 2 van Richtlijn 92/3/Euratom van de Raad van 3 februari 1992 betreffende toezicht en controle op overbrenging van radioactieve afvalstoffen tussen Lid-Staten en naar en vanuit de Gemeenschap" (PB nr. L35 van 12.2.1992, blz. 24). (PB : *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen – red.*)

Hieruit volgt dat OVAM in het kader van de overbrenging van radioactieve afvalstoffen tussen lidstaten en naar en vanuit de Gemeenschap geen bevoegdheid heeft. OVAM noch de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) (afdeling Milieu-inspectie) zijn betrokken bij controles op het terrein.

Op initiatief van OVAM werden echter in het verleden tijdens de routineafvalcontroles eveneens een 200-tal controles van schrootladingen uitgevoerd met behulp van een manuele radiodetectiemeter. Eén enkele maal is er een overschrijding van de achtergrondstraling vastgesteld. Het bedrijf in kwestie had toen zelf al de nodige stappen gedaan en afspraken gemaakt met het Niras.

Structurele afspraken vóór 1 september van dit jaar bestonden er niet met de bevoegde diensten van de federale administraties. OVAM heeft geen bevoegdheid, bij vragen werd er doorverwezen naar het Niras. Recentelijk echter is er een tekst ontvangen van het FANC omtrent een samenwerkingsovereenkomst tussen de federale regering en de regionale regeringen met betrekking tot het beheer van vrijgegeven afvalstoffen. Deze tekst gaat als **bijlage 4**. Het is pas na vrijgave door het FANC van radioactieve afvalstoffen die een zeer lage radioactiviteit hebben en voldoen aan de criteria tot vrijstelling, dat de afvalstoffen een regionale bevoegdheid worden. Informatie-uitwisseling zou dan zeer snel kunnen gebeuren. Tot op heden is er voor schroot nog niets geregeld.

Eveneens werd een procedure vastgelegd, uitgewerkt door het FANC in samenwerking met Coberec, voor een testcase van zes maanden bij drie grote bedrijven in België.

3. Zoals boven vermeld heeft OVAM op eigen initiatief in het verleden bij routinecontroles op afvaltransporten controles van schrootladingen uitgevoerd met behulp van een manuele radio-detectiemeter. Dergelijke controles gebeuren steeds onverwacht. De afdeling Milieu-inspectie van Aminoal heeft geen initiatiefrecht.
4. Wat het radioactief schrootafval betreft, werd OVAM tot nu toe nog niet geïnformeerd door de bevoegde federale instanties. Het recentelijk afgesloten samenwerkingsakkoord voorziet daar wel in.

Wanneer OVAM lucht krijgt van radioactieve schrootpartijen worden het FANC en/of Niras op de hoogte gebracht. De afdeling Milieu-inspectie wordt niet systematisch geïnformeerd.

5. OVAM komt zoals hierboven vermeld slechts zelden in contact met radioactieve schrootpartijen.

Sommige bedrijven brengen OVAM wel op de hoogte wanneer zij een vracht schroot krijgen aangeleverd die radioactief besmet zou zijn. Immers, wanneer een schrootverwerkend bedrijf dergelijke vracht binnenkrijgt, is het – soms – hun eerste reactie om OVAM te contacteren. Aangezien radioactief afval niet tot de bevoegdheid van OVAM behoort, worden dergelijke oproepen doorverwezen naar FANC of Niras.

Navraag bij Coberec leert dat zij de laatste jaren ongeveer 30 à 40 meldingen op jaarbasis hebben ontvangen. OVAM is hier nooit van op de hoogte gebracht. De bedrijven zochten rechtstreeks contact met het FANC/Niras.

6. Aangezien radioactief schrootafval niet tot de bevoegdheid van OVAM of Aminoal behoort, gebeurt de eventuele terugzending steeds in opdracht van het FANC. Dit kan in de toekomst wel veranderen door het recentelijk afgesloten samenwerkingsakkoord.
7. Aan het einde van de verwerkingsketen komt het grootste deel van het schrootafval in Vlaanderen terecht bij shredderinstallaties. Elke shredderinstallatie in Vlaanderen is uitgerust met apparatuur om binnenkomend radioactief schrootafval te detecteren. Wanneer dit gebeurt, neemt de exploitant contact op met het FANC of het Niras. Die diensten nemen dan de nodige maatregelen.

Het gesorteerde en geshredderde schroot dat ontstaat in de shredderinstallaties, wordt afgevoerd naar ferro- en non-ferro metallurgische bedrijven. Ook deze beschikken ook over de nodige apparatuur om binnenkomend radioactief schroot te kunnen detecteren.

N.v.d.r.

Bijlage 1 :Formulier schrootverwerking (FANC)

Bijlage 2 :Info : Hoe een wrijfmonster nemen (FANC)

Bijlage 3 :Procedure detectie radioactieve bron (FANC)

Bijlage 4 :Samenwerkingsovereenkomst tussen de federale regering en de regionale regeringen met betrekking tot het beheer van vrijgegeven afvalstoffen

Bijlage 5 :Uitgangspunten melding en verdere afhandeling radioactieve bron (FANC)

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen)

**Vraag nr. 67
van 23 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Vliet Ruisbroek – Baggerwerken

Door de bijna-overstromingsramp die we recentelijk in Ruisbroek (Puurs) hebben meegemaakt ten gevolge van het defect aan een pomp tussen de Vliet en het Zeekanaal, waardoor het vergaarbekken tussen de beide waterlopen begon over te lopen, werd andermaal de aandacht gevestigd op het feit dat het betrokken vergaarbekken jaar na jaar verder dichtslibt.

Naar verluidt heeft de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminoal) thans in de financiële middelen voorzien om baggerwerken te laten uitvoeren

Kan de minister dat bevestigen ?

Kan zij de planning van de werkzaamheden meedelen ?

Antwoord

Ik kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger bevestigen dat op de begroting 2001 van Aminoal, meer bepaald op basisallocatie 73.02 van het programma 64.6 "Integraal waterbeheer", door de afdeling Water in de nodige budgetten voorzien is voor de ruiming van de wachtkom van het pompstation van de Vliet.

De aanbesteding vond plaats op maandag 19 november 2001, ondertussen werd reeds een aanbestedingsverslag opgemaakt en is de administratieve procedure voor goedkeuring en vastlegging van het dossier lopende. Het is de bedoeling dit nog dit jaar af te ronden.

De opdracht omvat het ruimen, afvoeren, verwerken en eventueel storten van de ruimingsspecie.

De aanvang van de werken is gepland voor begin 2002.

**Vraag nr. 68
van 23 november 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEEST**

Afbakening stedelijke gebieden – Groenstructuren

Het Vlaams Gewest moet instaan voor de afbakening van de stedelijke gebieden. In de voorbereiding van de afbakeningen werden Mechelen, Aalst en Kortrijk als proefprojecten uitgekozen voor de opmaak van een groene structuur (parkjes, bossen, natuur, ...).

1. In welke afbakeningsprocessen is het instrument groenstructuur gebruikt ?
2. Hoe evalueren de ministers de inbreng van de groenstructuur in de afbakening van stedelijk gebied en de eerste ontwerpen van ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ?
3. Wordt bij de afbakeningen van de andere stedelijke gebieden op dezelfde manier gewerkt ?

Zo ja, welke groenstructuurplannen zijn nog in opmaak ?

Zo neen, wordt er op een andere manier vanuit het Vlaams Gewest gezorgd voor voldoende aandacht voor het belang van groen in de stedelijke omgeving ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Gecoördineerd antwoord

1 en 2. In de aanloop naar de afbakeningsprocessen voor de regionaalstedelijke gebieden Aalst, Kortrijk en Mechelen heeft de afdeling Bos en

Groen in overleg met de betrokken steden proefprojecten opgestart rond het opmaken van groenstructuurplannen.

In de haar toebedeelde rol in het afbakeningsproces heeft de afdeling Bos en Groen bij haar adviesverlening geput uit de gegevens die verzameld zijn in die proefprojecten.

De afdeling Ruimtelijke Planning is dus op de hoogte van het proefproject. De resultaten kunnen worden ingebracht door de vertegenwoordigers van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Bos en Groen, die in het overleg bij ieder afbakeningsproces betrokken zijn.

3. In het indicatief gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt zeer duidelijk aangegeven dat er binnen de stedelijke gebieden in ruimte voorzien wordt voor randstedelijke groengebieden, stedelijke natuurelementen en stedelijke landbouwgebieden. In de opdrachtomschrijvingen voor de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden wordt hiervoor heel uitdrukkelijk aandacht gevraagd.

De natuurlijke structuur en de groenstructuur worden gedurende het afbakeningsproces op het geheel van het stedelijk gebied en in samenhang met de hypothese van gewenste ruimtelijke structuur uitgetekend door de externe begeleider van het afbakeningsproces. Alleen elementen die van belang zijn op bovenlokaal niveau of op het niveau van het gehele stedelijk gebied komen aan bod. Het resultaat hiervan wordt besproken in de vergaderingen met de besturen en betrokken administraties. Hierover groeit tijdens het afbakeningsproces een zekere vorm van overeenstemming. Zo is er in het afbakeningsproces van het grootstedelijk gebied Gent een project opgestart voor de voorzieningen van een stadsbos. Ook voor de meeste andere grootstedelijke en enkele regionaalstedelijke gebieden werden door de afdeling Bos en Groen lokalisatiestudies opgestart om de meest gunstige plaats te bepalen voor de aanleg van nieuwe randstedelijke bossen.

Er is een vrij grote overeenstemming tussen de betrokken partners in de verschillende afbakeningsprocessen over het feit dat steden en gemeenten zelf de verantwoordelijkheid dragen voor de inbreng van groen op niveau van buurt en wijk. In het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van een stedelijk beleid wordt rekening gehouden met bestem-

mingswijzigingen voor bovenlokale elementen : voor gemengde (en specifieke) regionale bedrijventerreinen, stedelijke woongebieden, stationsomgevingen, stedelijk landbouwgebied, stedelijk natuurelement, randstedelijk groengebied, ... Op het niveau van elk gebied wordt er nagegaan of elementen over de inrichting moeten worden ingeschreven. Voor de diverse bedrijventerreinen wordt de inrichting in de plannen en de voorschriften opgenomen, zodat er voldoende garanties ten aanzien van het behoud van groene structurerende elementen en buffering bij de ontwikkeling worden opgenomen. Voor de stedelijke woongebieden is aandacht voor groen uitsluitend op het niveau van een principe ingeschreven in het voorschrift.

Ondertussen tracht ik vanuit mijn bevoegdheid voor Leefmilieu de stadsbesturen warm te maken om voldoende aandacht te besteden aan vernieuwende groenprojecten, met de nadruk op de aanleg van nieuw en bijkomend stadsgroen. Jaarlijks stel ik een bedrag van dertig miljoen frank ter beschikking om de beste projecten financieel te ondersteunen. De selectie van de projecten gebeurt door een groep specialisten bij de afdeling Bos en Groen.

Vraag nr. 69
van 29 november 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Umicore Hoboken – Milieu

In de onmiddellijke omgeving van Umicore (Hoboken) werden bij de laatste VMM-depositiemetingen opnieuw hoge dioxinewaarden gemeten (VMM : Vlaamse Milieumaatschappij). Ook de problemen van lood in het bloed van de kinderen van Moretusburg raken niet opgelost. Het loodgehalte in het bloed van de kinderen daalt minder snel dan gehoopt. Aangezien het schooltje op Moretusburg gesaneerd werd en ook de ertshopen vlakbij de wijk op het fabrieksterrein zelf verplaatst werden, moet de verklaring waarschijnlijk elders gezocht worden : bij het speelgedrag van de kinderen (die allicht ook spelen op vervuilde terreinen) en bij de historische vervuiling van de wijk Moretusburg.

In feite is het ook onvoorstelbaar dat er nog altijd geen voldoende bufferzone gecreëerd is tussen het bedrijf en aanpalende woonwijken.

Zo zou een volwaardige buffer van minstens honderd meter tussen het bedrijf en de wijk Moretus-

burg gecreëerd worden, ofwel op de bedrijfsterreinen (wat de meest logische oplossing lijkt), ofwel binnen de wijk (wat terecht op de nodige weerstand stuit). Ook ter hoogte van de Den Haaglaan en de woonzone Nachtegalenhof wordt al jaren door de bewoners actie gevoerd voor een bufferzone (zoals opgenomen in het gewestplan van 1979). Men vraagt daarbij zelfs naar een bufferbos.

In de plaats van de noodzakelijke bufferzone werden vijf private voetbalterreinen aangelegd (op de gronden van een landbouwer), overigens met steun van de stad Antwerpen, waardoor de bestemming als bufferzone in de feiten gehypothekerd werd.

1. Welke verklaring is er volgens de minister voor de nieuwe hoge dioxinedepositiewaarden en hoe zal dat eindelijk verholpen worden ?
2. Welke nieuwe maatregelen worden genomen om de blootstelling van de kinderen van de wijk aan zware metalen in te perken, zodat de gemeten gehalten in het bloed eindelijk fors dalen ?
3. Welke opvolging wordt gegeven aan de bevindingen uit het grootschalige milieu- en gezondheidsonderzoek, wat specifiek de gevonden waarden voor Hoboken betreft ?
4. Wie is nu juist verantwoordelijk voor de aanleg van een voldoende bufferzone : het bedrijf zelf krachtens de milieuvergunning ? De lokale overheid (de stad of eventueel de provincie) gezien de bepalingen van het gewestplan ?

Draagt het gewest hier ook verantwoordelijkheid en zo ja, waarom wordt deze niet opgenomen ?

Kan het bedrijf gewoon verder blijven functioneren als het zijn plichten inzake voldoende buffering en sanering niet nakomt ?

5. Welke oplossingen stelt de minister voor om de kwestie van de buffer eindelijk op te lossen ?

Neemt de minister het initiatief (eventueel samen met haar collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening) om alle betrokken partijen rond de tafel te krijgen en deze kwestie eens en voor goed op te lossen ?

- N.B. Een vraag over de ruimtelijke-ordeningsaspecten van deze problematiek werd gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Antwoord

1. Dioxinedepositiemetingen worden tweemaal per jaar, gedurende één maand, uitgevoerd in Hoboken. In 1998 werden voor het eerst dioxinedepositiemetingen georganiseerd in de Curiestraat in Hoboken. Om de pollutie beter in kaart te brengen, werd het aantal meetposten in 1999 uitgebreid tot zeven. Omdat er aanvaardbare dioxinedeposities vastgesteld werden op punten die verder van Umicore gelegen zijn, werd in 2001 het aantal meetposten teruggebracht tot drie. De pollutie is in hoofdzaak gesitueerd in de directe omgeving van Umicore.

Om de evolutie beter te kunnen volgen, werd vanaf oktober 2000 van start gegaan met de uitvoering van maandelijkse depositiemetingen in de Curiestraat. De gemiddelde depositie voor de periode van oktober 2000 tot september 2001 bedroeg 30 pg TEQ/m².dag. Acht van de elf metingen lagen hoger dan 20 pg TEQ/m².dag, waarvan vier hoger dan 40 pg TEQ/m².dag. Slechts twee maandgemiddelden scoorden lager dan 10 TEQ/m².dag. (pg : picogram = 10⁻¹² gram ; TEQ : toxisch equivalent – red.)

Op heden is de reden van deze verhoogde dioxinedepositie niet bekend. Umicore voert momenteel emissiemetingen op de voornaamste schouwen uit en zal de frequentie van die metingen nog verder opdrijven. Ook worden, in opdracht van Umicore, metingen van dioxinedepositie op en rond het bedrijfsterrein zelf uitgevoerd. De reeds uitgevoerde emissiemetingen wijzen echter niet op een dermate hoge uitstoot dat hij de hoge deposities kan verklaren. Daarom wordt veeleer gedacht aan onbekende bronnen op het fabrieksterrein en/of stockering en transport van dioxinerijk materiaal.

Het eindrapport van de huidige studie naar mogelijke bronnen van dioxinen, uitgevoerd in opdracht van Umicore, wordt verwacht in het najaar van 2002.

Indien er binnen mijn administratie meer duidelijkheid is over de mogelijke bronnen, zullen de nodige acties worden ondernomen door de afdeling Milieu-inspectie.

2. De Vlaamse Gezondheidsinspectie heeft op vraag van de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen een adviesnota opgesteld waarin de problematiek van de wijk Moretusburg geschetst wordt.

Uit onderzoek naar de loodconcentraties in bloedwaarden blijkt dat in het voorjaar 2001 nog steeds een aanzienlijke groep kinderen boven de richtwaarde (≤ 9 µg/dl) scoort en dat de gemeten gemiddelde gehalten in de wijk (scholieren: 11,5 µg/dl ; kleuters: 13 µg/dl) ongeveer een factor twee hoger liggen dan bij de controlepopulatie in dezelfde deelgemeente (scholieren en kleuters: 5,6 µg/dl). Toch kan worden opgemerkt dat de loodwaarden in bloed gedaald zijn ten opzichte van vroegere metingen : bij kinderen van Moretusburg werden in 1977 waarden opgetekend van 39 µg lood/dl. (µg : microgram ; dl : deciliter – red.)

In de adviesnota worden tevens een aantal mogelijke maatregelen opgesomd die moeten leiden tot een verdere verbetering van de gezondheid van de bewoners van Moretusburg. Uit gegevens van het bedrijf blijkt dat de geschatte niet-geleide loodemissies momenteel groter zijn dan de geleide. Deze niet-geleide emissies zijn het moeilijkst te kwantificeren. Het bedrijf is een onderzoek aan het verrichten naar het belang van verschillende bronnen in de diffuse emissies. Binnen dit kader werd door de afdeling Milieu-Inspectie van mijn administratie aan het bedrijf onder meer gevraagd om de diffuse loodemissies via het dak van de loodraffinaderij te kwantificeren via metingen. De afdelingen Milieu-inspectie en Milieuvergunningen worden van de resultaten van het onderzoek op de hoogte gehouden en zullen zo nodig reageren met de nodige acties. De sanering van de diffuse emissies van de loodraffinaderij lijkt daarbij een belangrijke prioriteit. Bovendien is de wijk Moretusburg zelf dermate gecontamineerd dat deze als vermoedelijke secundaire emissiebron fungeert. Van belang zijn dan ook maatregelen die het opwaaien van stof beperken en die de "meesleep" van de vervuilde fabrieksgrond naar de wijk tegengaan.

Wat het aspect bodemsanering betreft, werd in november 1997 tussen het toenmalige Union Minière en de Vlaamse overheid een convenant afgesloten om de sanering van de diverse bedrijfssites op een gestructureerde, prioriteitsgerichte, gefaseerde en voor het bedrijf haalbare wijze aan te pakken over een periode van jaar. Op basis van de beschrijvende bodemonderzoeken en bodemsaneringsprojecten voor de diverse sites wordt een prioriteitsvolgorde vastgelegd. Op dit ogenblik is het nog niet duidelijk welke sites prioritair gesaneerd zullen worden. Ook wordt vastgesteld dat allerlei administratieve procedureslagen de uitvoering van de sa-

nering vertragen, zodat een evaluatie van bovengenoemd protocol noodzakelijk is. Daartoe zal ik Umicore uitnodigen voor een gesprek.

Conform de richtlijn 1999/30/EG (1ste dochterrichtlijn luchtkwaliteit) treedt in 2005 een nieuwe, strengere luchtkwaliteitsnorm voor lood in werking van 0,5 µg/m³. Op dit ogenblik gelden er overschrijdingsmarges die dalen naar 2005. Via het meetnet van de VMM wordt deze toekomstige norm bewaakt. Indien blijkt dat de norm niet gehaald wordt (overschrijding grenswaarde + overschrijdingsmarge), moet er een saneringsplan opgesteld en uitgevoerd worden dat bezorgd wordt aan de Europese Commissie en dat ervoor zorgt dat de grenswaarde bereikt wordt in 2005. Indien de grenswaarde na 2005 overschreden wordt, impliceert dit eveneens het opstellen van een saneringsplan.

Een concrete maatregel in het kader van de opvolging is het initiatief rond de evaluatie en herziening van het "23-puntenprogramma" (beslissing van het Ministerieel Comité voor het Leefmilieu van 8 mei 1978 betreffende de toestand in Hoboken) dat genomen wordt in samenwerking met mijn collega bevoegd voor Gezondheid.

Dit programma wordt op dit moment geëvalueerd in samenspraak met vermelde collega.

4 en 5. Hierbij verwijs ik naar mijn antwoord op de vraag om uitleg van de Vlaamse volksvertegenwoordiger die werd behandeld in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening van 13 december 2001. (*Handelingen Commissievergadering nr. 69 van 13 december 2001, blz. 13-16 – red.*)

(*Antwoord Dirk Van Mechelen : blz. 1000 – red.*)

**Vraag nr. 70
van 29 november 2001
van de heer ROLAND VAN GOETHEM**

NV Indaver Grimbergen – Milieuvergunning

Naar verluidt heeft het kabinet van de minister de procedure voor het schorsen van de milieuvergunning van de composteringsinstallatie van Indaver in Grimbergen opgestart.

1. Hoever staat het met de procedure tot schorsing van de milieuvergunning van Indaver ?

2. Welke structurele maatregelen legt de minister op aan Indaver om de geurhinder die het bedrijf veroorzaakt, op een duurzame wijze te verhinderen ?

Antwoord

1. Het probleem van een eventuele schorsing van de lopende milieuvergunning is sedert een paar jaar in onderzoek bij de bevoegde administratie, afdeling Milieuvergunningen.

Ik heb aan de afdeling Milieuvergunningen gevraagd dit dossier administratief voor te bereiden, wegens een nieuwe golf van geurklachten tijdens de voorbije zomermaanden.

Een van de moeilijkheden bij deze beoordeling vormt de bepaling van het causaal verband tussen de in de omgeving vastgestelde geurhinder en de eigenlijke geurhinderbron.

2. De maatregelen die de exploitant moet nemen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken, zijn opgelegd in de milieuvergunningen. Terzake zijn bijzondere vergunningsvoorwaarden opgelegd.

Pas wanneer duidelijk kan worden aangetoond dat de exploitant deze voorwaarden niet naleeft, kan worden overgegaan tot een schorsing van de lopende milieuvergunning.

Met het oog op het kunnen leggen van het verband tussen de in de omgeving vastgestelde geurhinder enerzijds en de oorzakelijke geurhinderbron anderzijds, is een studie in voorbereiding om de geurcontouren te bepalen voor de verschillende bronnen in de omgeving van het bedrijf. Daarvoor is een samenwerking opgezet met de gemeentebesturen van Vilvoorde en Grimbergen.

Intussen heeft de NV Indaver zelf aangekondigd enkele structurele investeringen te zullen doen aan haar composteringsinstallatie.

**Vraag nr. 71
van 29 november 2001
van mevrouw ANN DE MARTELAER**

Stopzettingpremies voor varkens – Controle

Op 30 april 2001 verscheen het decreet tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzet-

ting van de productie van alle dierlijke mest afkomstig van één of meerdere diersoorten. In de praktijk beoogt dit decreet voornamelijk de afbouw van de varkensstapel. Het staat de landbouwers vrij om in te gaan op dit aanbod.

Om hen over de streep te halen, wordt een éénmalige premie uitgekeerd, zijnde 15.700 frank voor elke zeugplaats die wordt afgestaan en 4.700 frank voor elke plaats voor mestvarkens die wordt opgegeven. Via de pers konden we vernemen dat reeds talrijke landbouwers een aanvraag indienden tot het verkrijgen van deze premie.

We stellen echter vast dat in dit Mestactieplan niets is bepaald voor de mest van biggen tussen 7 en 22 kg, aangezien deze gewoon geteld zijn bij "zeugen met biggen".

Naar verluidt zijn er landbouwers die hun milieuvergunning inleveren voor een premie, om daarna dezelfde stal te gebruiken om biggen op te zetten tussen spenen. Wanneer deze biggen 22 kg wegen, worden zij overgebracht naar een landbouwer met vergunning.

1. Wordt na uitbetaling van de premie controle uitgevoerd op de daadwerkelijke afbouw en op welke manier ?
2. Is het aangehaalde probleem bekend bij de minister en op welke manier wordt dit hiaat in de wetgeving dichtgereden ?

Antwoord

Vooraleer op de concrete vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger in te gaan, wil ik de procedure omtrent de toekenning van de stopzettingsvergoeding nog kort toelichten.

Het decreet tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest – het zogenaamde "stopzettingsdecreet" – wordt in de praktijk uitgevoerd door de administratie Land- en tuinbouw (ALT).

De ALT is bevoegd voor de gehele afhandeling van de stopzettingsaanvraag.

Dit houdt onder andere in :

- informatieverstrekking naar de aanvrager ;
- de behandeling van de aanvragen ter verkrijging van een stopzettingsvergoeding, gaande

van de indiening van de aanvraag en de afhandeling van bezwaren, tot de toekenning van de vergoeding ;

- controle alvorens de premie betaald wordt, en na de betaling op de naleving van het stopzettingsdecreet.

De Mestbank heeft in de gehele procedure van het verlenen van een stopzettingsvergoeding een adviserende rol. De ALT vraagt aan de Mestbank gegevens betreffende de aanvrager omtrent de mestbankaangifte en de naam van de aangever m.b.t. het aanslagjaar 2001, het aantal vergunde varkens volgens de milieuvergunning en vergunninghouder van de inrichting en de nutriëntenhalte toegekend voor de varkens. Deze gegevens zijn telkens onderverdeeld in twee categorieën : zeugen en beren en andere varkens.

Biggen

De stelling van de Vlaamse volksvertegenwoordiger dat het Mestactieplan niets bepaalt voor de mest van biggen tussen 7 en 22 kg klopt niet. Immers, deze biggen zijn opgenomen in artikel 5, § 1 van het mestdecreet in de kolom 1 onder "diersoort II Varkens". Het is juist naar dit artikel dat wordt verwezen in het stopzettingsdecreet en bijbehorend besluit om de definitie van varkens te omschrijven (zie art. 1, 7° van het besluit van 20 april 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest afkomstig van varkens).

Het stopzettingsdecreet bepaalt vervolgens (in art. 2) dat de stopzettingsvergoeding wordt verleend aan de varkenshouders die de exploitatie van de productie van alle dierlijke mest afkomstig van varkens, stopzetten. Aangezien dus de definitie van varkens ook biggen inhoudt, betekent dit dat na het aanvaarden van de stopzettingsvergoeding ook geen biggen meer kunnen worden gehouden. Er is met andere woorden geen hiaat in de wetgeving inzake stopzetting, noch in het mestdecreet. Sterker nog, na het verlenen van de stopzettingsvergoeding wordt ook de nutriëntenhalte voor de diersoort varkens (dus ook biggen) ingetrokken, via artikel 7, § 1bis van het besluit van de Vlaamse regering van 3 maart 2000 ter uitvoering van de artikelen 11, § 1, 13° en § 7, 33 en 33bis van het mestdecreet.

Controle

De ALT voert, alvorens de betalingsprocedure te starten, een controle ter plaatse uit. Zes maanden na de uitbetaling zal de ALT een tweede controle

uitvoeren om na te gaan of er daadwerkelijk geen diersoort varkens (dus ook biggen) meer gehouden wordt.

Verder richt de ALT een schrijven aan :

- de vergunningverlenende overheid tot intrekking van de milieuvergunning voor de diersoort varkens ;
- aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voor de herziening van de nutriëntenhalte voor de diersoort varkens.

De bevoegde vergunningverlenende overheid en de Milieu-inspectie zullen instaan voor de controle op het vlak van de milieuvergunning ; de opvolging van de nutriëntenhalte gebeurt door de VLM, afdeling Mestbank. Bij de stopzetting vervalt zowel de milieuvergunning als de toegekende nutriëntenhalte voor de diersoort varkens. Iemand die alleen varkens had, heeft na de stopzetting dus geen milieuvergunning meer en ook geen nutriëntenhalte. Gemengde bedrijven met bijvoorbeeld rundvee en varkens behouden enkel de milieuvergunning voor het rundvee en de nutriëntenhalte van het rundvee.

Vraag nr. 73
van 7 december 2001
van de heer ERIK MATTHIJS

Eural – Begeleidende maatregelen (2)

Op 26 oktober jongstleden stelde ik een schriftelijke vraag over de Vlaamse voorbereidingen m.b.t. de invoering van de nieuwe Europese afvalstoffenlijst (Eural), die op 1 januari 2002 in werking treedt. Deze afvalstoffenlijst is een samensmelting van de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen en de afvalcatalogus. Hierbij verwees ik naar Nederland.

In haar antwoord stelt de minister dat het Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea) zal worden aangepast en dat het opstellen van een handleiding voor het gebruik en de interpretatie van de Eural opgenomen is in het TWOL-programma 2002. (*TWOL : Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu ; schriftelijke vraag nr. 45 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 817 – red.*)

In Nederland daarentegen kan de Eurallijst gratis gedownload worden van de website www.vrom.nl (ministerie o.l.v. minister Pronk ; VROM staat voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieube-

heer en Rijkshuisvesting), kan de Handreiking Europese Afvalstoffenlijst telefonisch worden aangevraagd, kunnen transponeringsmodellen gratis worden besteld, is er een telefonische helpdesk Eural geopend en worden er door verschillende bureaus cursussen aangeboden.

1. Is Vlaanderen klaar voor de komst van de Eural tegen 1 januari 2002 ?
2. Waar kunnen de overheden, bewerkers, verwerkers, inzamelaars van afval terecht met hun vragen over de nieuwe regeling ?
3. Moeten de milieuvergunningen worden aangepast ? Wie neemt daartoe het initiatief ?

Antwoord

1. Begin 2002 zal een besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van Vlarea worden goedgekeurd. Door dit besluit wordt de EAC vervangen door de Eural (*EAC : Europese Afvalstoffencatalogus – red.*). De Eural wordt van kracht op 1 januari 2002.

De Eural kan gratis gedownload worden op de website van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) (www.ovam.be), in de gecoördineerde versie zoals hij opgenomen wordt in de Vlaamse wetgeving.

2. Voor vragen over deze nieuwe afvalstoffenlijst kan men altijd terecht bij OVAM, zowel telefonisch, schriftelijk als via de website.
3. De milieuvergunningen voor de opslag en/of verwerking van afvalstoffen moeten in de regel niet worden aangepast ingevolge de invoering van de nieuwe afvalstoffenlijst "Eural". De Vlaam-indelingslijst viseert de afvalstoffen immers enkel naar soort en verwerkingswijze, terwijl in de individuele milieuvergunningen het voorwerp van de vergunning concreet is omschreven.

Vermits volgens artikel 1, 15° van titel I van het Vlarea de definities inzake afvalstoffen gelden zoals die zijn bepaald in het afvalstoffendecreet en zijn uitvoeringsbesluiten, inzonderheid het Vlarea, kan evenwel niet worden uitgesloten dat ingevolge een wijziging van de afvalstoffencatalogus in het Vlarea in individuele gevallen bestaande afvalactiviteiten nieuw milieuvergunningplichtig zullen worden. Voor bestaande,

voorheen niet-ingedeelde activiteiten geldt in dat geval voor het verkrijgen van de milieuvergunning de vereenvoudigde procedure van artikel 38 van titel I van het Vlarem.

Vraag nr. 74
van 7 december 2001
van de heer ERIK MATTHIJS

Blikjes – Statiegeld

De minister pleit voor statiegeld op blikjes om het zwerfvuil tegen te gaan.

Ook in Nederland wenst minister Pronk statiegeld op blikjes en flesjes, ter bestrijding van zwerfvuil. Een onafhankelijke Nederlandse studie van een milieuadviesbureau (milieuadviesbureau CE, in samenwerking met PricewaterhouseCoopers, De Straat Milieuadviseurs en NFO Trendbox) toont echter aan dat een apart retoursysteem inefficiënt én economisch onverantwoord is. De studie stelt dat het zwerfafval met circa de helft, en blikjes en flesjes zelfs met tachtig procent kunnen worden teruggedrongen via andere maatregelen, zoals specifieke acties gericht naar de kleine groep die zwerfafval veroorzaakt, meer vuilnisbakken op straat en een strikt handhavingsbeleid.

Het bedrijfsleven is geïnteresseerd om aan dit programma een bijdrage te leveren, terwijl het retourstelsel voor hen economisch niet haalbaar is.

1. Is de minister op de hoogte van de resultaten van die studie ?
2. Kunnen de resultaten van de studie geëxtrapoleerd worden naar Vlaanderen ?
3. Zijn de concrete voorstellen uit Nederland transposeerbaar naar Vlaanderen ?
4. Wordt er rekening gehouden met de resultaten van deze studie bij verdere besprekingen over de aanpak van het zwerfvuil ?

Antwoord

1. Ik ben nog niet op de hoogte van de resultaten van deze studie. De studie is opgevraagd en de resultaten zullen nauwgezet geanalyseerd worden.
2. Op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger of de resultaten van de studie zonder

meer extrapoleerbaar zijn naar Vlaanderen, moet ik een negatief antwoord geven.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger begrijpt dat verschillende studies over éénzelfde onderwerp vaak zeer uiteenlopende resultaten opleveren, en dat het altijd van groot belang is de achtergrond van elke studie met een kritisch oog te bekijken. Onder meer daarom kan nu onmogelijk gezegd worden of deze resultaten naar Vlaanderen geëxtrapoleerd kunnen worden.

Daarenboven wil ik hem erop wijzen dat in het verleden al uit meerdere aspecten van het afvalbeleid is gebleken dat Nederland niet zomaar als model voor Vlaanderen kan worden genomen.

3. Ik begrijp, net zoals minister Pronk in Nederland, dat het zwerfvuilprobleem niet opgelost kan worden door alleen een statiegeldstelsel op blikjes in te voeren. Het statiegeldstelsel mag slechts gezien worden als één maatregel, die deel uitmaakt van een groter, gestructureerd pakket van maatregelen. Alleen met een integrale en goed gestructureerde, landelijk gecoördineerde aanpak kan zwerfvuil efficiënt bestreden worden.

Ik zal zeker de concrete voorstellen uit Nederland en uit andere Europese landen in overweging nemen tijdens de uitwerking van de aanpak van de zwerfvuilproblematiek. Toch ben ik geen voorstander van een Vlaamse aanpak alleen. Vlaanderen wil wel trekker spelen in België, doch een intergewestelijke aanpak en eventueel ook een samenwerking met het federale niveau, kan een globale oplossing geven aan het probleem van zwerfvuil.

4. Ten slotte wil ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger verzekeren dat er rekening gehouden zal worden met de resultaten van deze Nederlandse studie bij verdere besprekingen over de aanpak van het zwerfvuil. In 2001 is een werkgroep opgericht die zich buigt over het zwerfvuilprobleem in Vlaanderen. In deze werkgroep zitten alle betrokken publieke en private actoren.

Voorlopig zit de werkgroep in de fase waarin de omvang van het probleem zo goed mogelijk wordt geïnventariseerd en waarin de strategie voor aanpak van het probleem wordt bepaald.

In deze werkgroep zal deze Nederlandse studie zeker ook worden bekeken.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
INNOVATIE, MEDIA
EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag nr. 24
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 9
van 12 november 2001
van de heer Jan Roegiers
Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 29
van 23 november 2001
van de heer JAN LAURYS

HST-werken Brussel-Leuven – Naleving bouwvergunning

Op 29 april 1997 verleende de Vlaamse regering haar goedkeuring aan een bouwvergunning voor de HST-werken tussen Brussel en Leuven.

Teneinde de bevolking zoveel mogelijk te beschermen tegen de geluidsoverlast, werd in de bouwvergunning het volgende bepaald:

"De plaats en de hoogte van de schermen, zoals die op de ingediende plannen vermeld zijn, en die volgen uit de geluidsstudie, worden behouden.

Gelet echter op het feit dat de Vlaamse Regering op 24 juli 1991 het gehele tracé tussen Zaventem en Leuven als knelpunt heeft beschouwd, en gezien de geluidsproblematiek in deze dichtbevolkte zone buitengewoon gevoelig ligt, dienen overal de ge-

luidsreflecterende wanden vervangen te worden door geluidsabsorberende wanden. Alle geluidsabsorberende wanden moeten voldoen aan volgende eigenschappen:

- geluidsabsorptie: min. 10 dbA
- geluidsverzwakkingsindex: min. 30 dbA.

Daarenboven zullen bijkomend ook geluidsschermen worden voorzien, volgens dezelfde criteria, ter plaatse van woningen in aanbouw, of ter plaatse van percelen waarop een niet vervallen bouwvergunning bestaat daterend van voor 18 juli 1995."

Op dit ogenblik maken nogal wat inwoners zich ongerust over de naleving van deze bouwvoorwaarde. Zij hebben de indruk dat de NMBS eenzijdig geluidswanden vervangt door andere constructies en ze krijgen de indruk, afgaande op uitlatingen van personeel van de aannemers en van ambtenaren van de NMBS en/of TUC-Rail, dat de NMBS toch gewone in plaats van geluidsabsorberende wanden plaatst of wil plaatsen, en dit enkel wegens de lagere kostprijs.

1. Is het waar dat de NMBS eenzijdig en zonder overleg overgaat tot de plaatsing van andere dan geluidsabsorberende wanden ?
2. Heeft de NMBS hierover overleg gepleegd met het Vlaams Gewest en heeft het gewest de bovenvermelde bouwvoorwaarden gewijzigd ? Indien dit laatste het geval is, wat zijn dan die nieuwe voorwaarden ?
3. Hoe verifieert het Vlaams Gewest of de NMBS zich inderdaad aan de opgelegde bouwvoorwaarden houdt ?

Antwoord

1. De NMBS/TUC Rail zal volledig de in de stedenbouwkundige vergunning opgenomen voorwaarden naleven. De technische beschrijving van deze wanden plus een timing gaat als **bijlage**.
2. De voorwaarden zijn niet gewijzigd en zullen ook in de stationsomgevingen niet gewijzigd worden. Op deze plaatsen werd tevens reeds in originele stedenbouwkundige vergunning een zeer gedetailleerde beschrijving van bijbehorende beplanting opgenomen, zodat een esthetisch verantwoorde omgevingsinpassing wordt gerealiseerd.

Hierbij kan worden vermeld dat er geregeld overleg is met zowel de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) als de gemeentebesturen over de vordering van de werken.

3. Tot op heden zijn er geen noemenswaardige afwijkingen ten opzichte van de opgelegde stedenbouwkundige voorwaarden geconstateerd, noch door Arohm, noch door de lokale overheden.

De stedenbouwkundige aanvragen voor de detailafwerking van de halteplaatsen worden conform de originele stedenbouwkundige vergunning slechts ingediend nadat hierover een voorakkoord bestaat met Arohm en het betrokken gemeentebestuur.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 30
van 23 november 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEEST

Afbakening stedelijke gebieden – Groenstructuren

Zie :

Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 Vraag nr. 68
 van 23 november 2001
 van mevrouw Isabel Vertriest
 Blz. 992

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 31
van 29 november 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Umicore Hoboken – Bufferzone

De tekst van het koninklijk besluit (KB) van 3 oktober 1979 houdende vaststelling van het gewestplan Antwerpen vermeldt uitdrukkelijk, met verwijzing naar de hinder van het bedrijf Metallurgie

Hoboken, dat een bufferzone moet worden aangelegd vanaf het recreatiegebied (buitenglacijs Fort 8) tot de grens van Hemiksem.

Het gaat met name om een terrein van een goede 6 hectare in de vorm van een driehoek, met aan de westkant de spoorlijn Antwerpen-Boom en 30 meter verder een reeks bedrijven, en aan de oostkant de woonzone Nachtegalenhof met als dichtstbijzijnde straat de Den Haaglaan. De bestemming van dit gebied is volgens (de kaarten van) het gewestplan grotendeels parkgebied en voor een deel tje gebied voor dagrecreatie.

Parkgebieden dienen volgens de toelichting bij het KB van 28 december 1972 een passieve recreatieve functie te vervullen (als wandel- en rustoord). Het kan dus niet de bedoeling zijn ze te transformeren in gebieden voor actieve recreatie. Nog volgens de toelichting bij voornoemd KB moeten bufferzones in aanmerking komen voor groenaanplanting indien ze minder dan 250 meter breed zijn (wat hier het geval is). Beperkte sportaccommodatie is daar slechts aanvaardbaar indien de zone breder is dan 250 meter (wat niet het geval is) en indien de bufferzone geen milieuhygiënische bedoeling heeft (wat hier overduidelijk wel het geval is).

Op het totstandkomen van een buffer met opgaand groen tussen industrie en de woonwijk Nachtegalenhof wordt overigens al lange tijd aangedrongen door de Medische Werkgroep Metallurgie, dit om in de woonwijk de neerslag van zware metalen (lood, cadmium, arseen) door Union Minière (inmiddels Umicore) te beperken. Tegelijk zou door het realiseren van deze buffer ook andere hinder (geluid, stof, visueel) van de spoorweg en ook van andere bedrijven worden beperkt.

Na meer dan twintig jaar is er echter nog altijd geen sprake van een serieuze buffer of de aanleg van een bufferbos, zoals gevraagd door de wijkbewoners. De districtsraad van Hoboken steunt de buurt hierin (cfr. advies van 28 oktober 1998).

Dit heeft alles te maken met de aanslepende betwistingen rond de gronden van een landbouwer die vlak achter de Den Haaglaan liggen en die het grootste deel van de bedoelde bufferzone beslaan. Op deze gronden werden eerst twee en nadien vijf privé-voetbalterreinen aangelegd. Met drie kantines/kleedkamers (waarvan zeker één totaal zonder vergunning) en twee beperkte autoparkings. Voetbalvelden, kantines en parkings nemen ruim 5 % in beslag. Voor de aanleg van de voetbalvelden wer-

den zonder vergunning ophogingen uitgevoerd met steenpuin en werden ook 250 bomen geroid. Wat ingaat tegen de bestemming als bufferzone. Op 24 oktober 2001 werd de eigenaar daarvoor door de correctionele rechter in gebreke gesteld.

In antwoord op een vorige parlementaire vraag (schriftelijke vraag nr. 307 van 22 april 1997) antwoordde de toen bevoegde minister : "De actieve recreatie die nu wordt ontplooid in het gebied is slechts toelaatbaar voorzover ze verenigbaar is zowel met de bestemmingsvoorschriften, als met de goede plaatselijke ordening, die vereist dat de zone fungeert als buffergebied" (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 mei 1997, blz. 1540-1541 – red.*). Dit laatste is dus duidelijk niet het geval.

De stad Antwerpen, verantwoordelijk voor de aanleg van het buffergebied, is in gebreke gebleven. Meer zelfs, de stad heeft actief meegeholpen aan de uitrusting van de voetbalterreinen, onder meer door de besteding van een goede 750.000 frank SIF-geld voor verlichting en netten rond de terreinen (SIF : Sociaal Impulsfonds).

Maar ook het bedrijf zelf draagt mee verantwoordelijkheid. Volgens de laatste wijziging van de milieuvergunning is de uitbouw van een bufferzone nodig. Op de bedrijfsterreinen zelf zijn wel delen van een bufferzone gepland, maar aan de Den Haaglaan ontbreekt in elk geval een geloofwaardige buffer, ook aan de kant van het bedrijf.

1. Is de verplichting om een bufferzone aan te leggen in het hierboven beschreven gebied nog steeds van kracht ?

Op wie rust deze verplichting juist ? In welke sanctie is voorzien als na jaren deze verplichting niet wordt nageleefd ?

Welke maatregelen worden genomen om de aanleg van deze bufferzone, nodig voor de bescherming van de gezondheid van de omwonenden, alsnog te garanderen ?

2. Voldoet de huidige inrichting van het hierboven beschreven gebied aan de minimale vereisten van een bufferzone, en meer bepaald aan de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ? Zo neen, welke stappen worden gedaan om te komen tot een situatie die volkomen conform het gewestplan is en waarbij niet langer voortdurende bouw misdrijven worden gedoogd ?
3. Is het niet wenselijk dat de minister of zijn diensten tot een vergelijk trachten te komen met

alle betrokkenen, waarbij de verschillende functies voor het gebied op mekaar worden afgestemd, zodanig dat een volwaardige buffer gecreëerd wordt (een bufferbos), met eventueel nog ruimte voor een speelweide en een beperkter aantal sportvelden ?

N.B. Een vraag over de milieuaspecten van deze problematiek werd gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Antwoord

1. Op het gewestplan is de betrokken driehoekige zone tussen het bedrijventerrein van Umicore en de woonwijk Nachtegalenhof nog steeds aangeduid als parkgebied.

Dit betekent dat het volgende voorschrift van parkgebieden dient te worden gerespecteerd : "Parkgebieden moeten in hun staat bewaard worden of zijn bestemd om zodanig te worden ingericht dat ze in de al dan niet verstedelijkte gebieden hun sociale functie kunnen vervullen." Bij de definitieve vaststelling van het gewestplan werd geoordeeld dat deze gronden binnen de bestemming parkgebied tevens als een bufferzone kunnen fungeren en/of worden ingericht. Dit betekent dat bij de aanleg van het parkgebied enerzijds rekening moet worden gehouden met deze uitspraak, maar dat anderzijds geen expliciet bouwverbod geldt.

De voorschriften van het gewestplan blijven de enige geldende restricties voor dit gebied, aangezien er geen bijzonder plan van aanleg is opgesteld dat afwijkt van, of een verdere invulling geeft aan deze bestemming.

De door het gewestplan voorgeschreven bestemmingen worden in principe gerealiseerd via het vergunningenbeleid, in die zin dat stedenbouwkundige vergunningen enkel kunnen worden verleend voorzover ze in overeenstemming zijn met de vigerende bestemmingsvoorschriften. Anderzijds kan te allen tijde worden opgetreden tegen werken, handelingen of wijzigingen die worden opgericht, doorgevoerd en/of in stand gehouden zonder dat de vereiste stedenbouwkundige vergunning is verkregen, of werken die een inbreuk uitmaken op rechtstreeks op de rechtsonderhorige van toepassing zijnde voorschriften.

Om de aanleg van de bufferzone te garanderen, kan de stad Antwerpen het initiatief nemen om een bijzonder plan van aanleg op te maken. In dit bijzonder plan van aanleg zou kunnen worden bepaald dat slechts een beperkt aantal sportvelden is toegelaten en dat de rest van het terrein volledig beplant moet zijn met vooral hoge bomen. Op die manier wordt de bestemming van het gewestplan verfijnd vastgelegd, en moet na de definitieve goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg elke volgende bouwaanvraag van de eigenaar deze nieuwe, striktere stedenbouwkundige voorschriften naleven.

2. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft gesteld, is actieve recreatie in een parkgebied slechts toelaatbaar voorzover deze verenigbaar is met de sociale functie van een parkgebied, en is het in geen geval de bedoeling parkgebieden te transformeren tot gebieden voor actieve recreatie.

Vanuit deze visie kunnen inderdaad vragen gesteld worden bij de overeenstemming van de huidige inrichting van het gebied met de voorschriften van het gewestplan. Bij gebrek aan planologische initiatieven vanwege de stad Antwerpen kan de bevoegde stedenbouwkundige inspecteur een herstellvordering in de zin van artikel 149 van het decreet van 18 mei houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening inleiden bij het parket van Antwerpen, teneinde de instandhouding van de diverse op het terrein vastgestelde stedenbouwkundige inbreuken te doen ophouden.

3. Conform het subsidiariteitsprincipe – waarbij ieder beleidsniveau bevoegd is voor zijn materie – is het in eerste instantie de taak van de stad Antwerpen om ervoor te zorgen dat het gebied wordt aangelegd als een volwaardige bufferzone tussen Umicore en de omliggende woonzones. Zoals reeds gezegd, is het wenselijk dat de stad een bijzonder plan van aanleg opmaakt waarin de inrichting van dit gebied als bufferzone strikt wordt vastgelegd en waaraan elke volgende bouwaanvraag wordt getoetst.

(Antwoord Vera Dua : blz. 993 – red.)

Vraag nr. 32
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Frequentieplan regionale radio – Onderzoeksopdracht

In de pers is reeds verschenen dat het radiolandschap tegen 2003 zou worden hertekend, waarbij ook ruimte zou worden gemaakt voor semi-provinciale commerciële radio.

Dit zou moeten worden vertaald in een op te maken bestek waarin de betrokken uitgangspositie duidelijk weergegeven wordt.

1. Welk type van bestek werd of wordt opgesteld en met welke doelstellingen om tot een nieuw frequentieplan te komen ?
2. Welke middelen heeft de minister hiervoor uitgetrokken ? Volgens welke procedure zal worden gewerkt ?

Antwoord

Het verwondert mij ten zeerste dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger voor zijn vraag refereert aan berichten in de pers.

In mijn Beleidsbrief Media 2002, inzonderheid punt 2.33, is immers duidelijk aangegeven dat het de optie van de Vlaamse regering is om in de band 102.5 – 104.8 MHz regionale particuliere radio mogelijk te maken door terug te keren naar de grootvermogenassignaties die in het akkoord van Genève 1984 zijn gereserveerd. (*MHz : megahertz – red.*)

Voor meer bijzonderheden wil ik trouwens naar mijn beleidsnota verwijzen.

(*Beleidsbrief Media – Beleidsprioriteiten 2001-2002 ; Stuk 884 (2001-2002) ; Beleidsnota Media 1999-2004 ; Stuk 153 (1999-2000) – red.*)

Wat de concrete vragen betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger mededelen dat de overeenkomst voor het uitvoeren van de onderzoeksopdrachten in de band 102.5 – 104.8 MHz werd gegund onder de procedure voor aanneming van diensten met een gunningswijze volgens de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

Het voorwerp van de opdracht was dubbel, namelijk :

- 1) de indienststelling nagaan van grootvermogenzenders binnen de bovenvermelde grootvermogenassignaties en van de X-coördinaten van het plan van Genève in het kader van het opstellen

van een frequentieplan voor landelijke bedekking ;

- 2) maximaliseren van de frequentiemogelijkheden in de band 102.5 – 104.8 MHz in het kader van het opstellen van een frequentieplan voor regionale bedekking uitgaande van de oorspronkelijke en/of opsplitsing van de bovenvermelde grootvermogenassignaties en X-coördinaten. Onder "regio" wordt in principe een provincie verstaan.

Er was een clause ingebouwd waarbij de Vlaamse Gemeenschap, na de oplevering en aanvaarding van deel 1, zich het recht kon voorbehouden deel 2 van de onderzoeksopdracht niet te laten uitvoeren. Van deze mogelijkheid is geen gebruikgemaakt, omdat de resultaten van deel 1 onvoldoende waren.

De globale kostprijs van het onderzoek bedraagt 47.990 euro (BTW inbegrepen).

Vraag nr. 33
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Economische expansie – Subsidiewetgeving

De minister deelde vóór de zomervakantie aan de verschillende intercommunales mee dat de Europese Commissie de intrekking heeft bevolen van onder andere de artikelen 30, 31, 32 en 42 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

Deze wetgeving is echter van uitzonderlijk belang voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen door intercommunales. Immers, de subsidiewetgeving van de Vlaamse overheid is gebaseerd op deze wet ; vele onteigeningsprocedures worden gevoerd op basis van artikel 30 en een aantal belangrijke voorwaarden die opgelegd worden aan de bedrijven, onder andere de terugkoopregeling, worden geregeld via deze wetgeving.

Navraag bij de administratie leert dat de intrekking van de bovenvermelde artikels dient te gebeuren vóór eind 2003. De Europese Commissie heeft evenwel ook bepaald dat vastleggingen op basis van de wet van 30 december 1970 slechts kunnen gebeuren tot uiterlijk eind 2001. Dit betekent dat tot uiterlijk 24 september 2001 subsidieaanvragen ingediend konden worden bij de administratie, zodat nog voor eind 2001 de vastleggingen kunnen gebeuren.

De administratie verwacht dat in de loop van 2002 en een gedeelte van 2003 geen enkel nieuw dossier zal kunnen worden behandeld. Vooraleer een nieuwe subsidiewetgeving van kracht kan worden, dient immers een nieuwe kaderwet ter vervanging van de wet van 30 december 1970 goedgekeurd te worden.

1. Kan de minister een overzicht geven per provincie van de alsnog ingediende subsidiedossiers en van de betrokken bedragen ?
2. Welke middelen zijn nog beschikbaar voor vastleggingen ? Volgens welke criteria worden er eventuele selecties gemaakt ?
3. Voor wanneer wordt een nieuwe subsidiewetgeving in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Jaak Gabriëls, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting.

Vraag nr. 34
van 29 november 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEEST

Kwetsbare gebieden – Bouwovertredingen

Volgens het prioriteitenbeleid inzake bouwovertredingen (zie o.m. omzendbrief RO/97/05 van 29 juli 1997) wordt een onderscheid gemaakt tussen bouwovertredingen in kwetsbare gebieden (o.a. bos- en natuurgebieden) en in minder kwetsbare gebieden.

Bij bouwovertredingen in de prioritaire zone vordert de betrokken administratie in principe telkens de afbraak met dwangsom voor de correctionele rechtbank.

1. Hoeveel bouwovertredingen bestaan er, bij benadering, in prioritaire zones ?
2. Tegen hoeveel bouwovertredingen in prioritaire gebieden loopt een gerechtelijke procedure ?
3. Voor hoeveel bouwovertredingen in prioritaire zones werd een vonnis of arrest tot herstel in de oorspronkelijke staat uitgesproken ?

4. Hoeveel van deze vonnissen en arresten (in kracht van gewijsde) tot herstel in de oorspronkelijke staat werden uitgevoerd en hoeveel niet ?
5. Welke maatregelen neemt de minister om op het terrein het herstel in de oorspronkelijke staat te realiseren van bouwovertradingen in kwetsbare gebieden waartegen een herstellvonnis werd uitgesproken, maar dat niet werd uitgevoerd ?

Antwoord

Gepoogd werd de specifieke vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger zo accuraat mogelijk te beantwoorden, uitgaande van de veronderstelling dat specifiek navraag werd gedaan naar de overtredingen sedert de inwerkingstreding van de omzendbrief RO/97/05.

Dit was evenwel geenszins een evidentie, daar de Bredero-module "handhaving" (die eindelijk eenvormigheid zou moeten brengen in de identificatie-, dossier- en cijfergegevens) nog steeds niet volledig operationeel is, ondanks het feit dat de informatisering van betrokken gegevens, ook door de afdeling Bouwinspectie van mijn administratie, met het oog op het accuraat doorvoeren van een prioriteitsstelling inzake het te voeren handhavingsbeleid, als een absolute prioriteit werd en wordt beschouwd.

Bijgevolg kan er ook geen absolute garantie worden gegeven inzake de correctheid van de verstrekte cijfergegevens. Het is immers niet uit te sluiten dat inmiddels in bepaalde (lopende) dossiers meldingen van uitvoering werden bezorgd die nog niet zijn verwerkt in het systeem, wat eveneens geldt inzake "nieuwe" vonnissen en arresten (nieuwe vonnissen of arresten zijn niet enkel de recente, maar ook bepaalde vonnissen en arresten van voorgaande jaren die met vertraging worden doorgestuurd door o.a. de parketten).

1. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal bouwovertradingen in prioritaire zones.
2. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal gerechtelijke procedures in prioritaire gebieden.
3. Bij de afdeling Bouwinspectie zijn 133 vonnissen en arresten bekend waarbij voor bouwovertradingen in prioritaire gebieden een herstel in de oorspronkelijke staat werd bevolen.
4. Van voormelde vonnissen en arresten werden er 39 uitgevoerd ; negen vonnissen hebben nog

geen kracht van gewijsde ; bij tien andere is de hersteltermijn nog niet verstreken ; inzake de overige dossiers wordt in 36 gevallen een dwangsom geïnd.

Bovenvermeld aantal omvat tevens enkele oudere vonnissen en arresten, omdat deze slechts gedeeltelijk kracht van gewijsde hebben, omdat er nog derdenverzet is, omdat er nog recente betwisting is over de uitvoering ervan, en dergelijke.

5. Indien een dwangsom werd toegekend door de rechter, wordt nauwlettend toegezien op een tijdige betekening van het vonnis of arrest met het oog op de verbeuring van de dwangsom en wordt een actieve invorderingspolitiek gevoerd.

Daarnaast wordt ter vrijwaring van de kosten voor een ambtshalve uitvoering een hypotheek genomen op de onroerende goederen van de veroordeelden, zoals bepaald in artikel 160 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Vraag nr. 35 van 29 november 2001 van de heer FRANCIS VERMEIREN

Bouwaanvragen Zaventem – Advies Belgocontrol

Bouwaanvragen in de nabijheid van de luchthaven van Zaventem moeten worden voorgelegd aan Belgocontrol, de instelling die instaat voor het verkeer van de vliegtuigen in de zones rond het hoofdgebouw en de talrijke bijgebouwen voor de dienstverlening en voor de start- en landingsprocedures.

Bouwen in bepaalde zones in de nabijheid van de luchthaven draagt blijkbaar niet de goedkeuring weg van Belgocontrol, dat dan een negatief advies verstrekt.

1. Wordt door de administratie Ruimtelijke Ordening steeds rekening gehouden met deze adviezen ?
2. Door welke instantie worden betwistingen over het al dan niet goedkeuren van deze bouwaanvragen beslecht ?

Antwoord

Artikel 111, § 4 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening stelt dat de Vlaamse regering kan bepalen aan

welke instanties de aanvraag voor advies moet worden voorgelegd. Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de adviesverlening inzake aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen geeft uitvoering aan het vermelde artikel 111. Artikel 2 van het besluit somt de adviesverlenende instanties op.

In deze opsomming van adviesverlenende instanties komt Belgocontrol niet voor. Evenwel wordt in artikel 3 van hetzelfde besluit bepaald dat een stedenbouwkundige aanvraag steeds voor advies kan worden voorgelegd aan een andere instantie dan die welke opgesomd zijn in artikel 2. Dit artikel 3 biedt de wettelijke grondslag om een aanvraag in de invloedssfeer van de nationale luchthaven voor te leggen aan de bevoegde instanties.

De adviesaanvraag gebeurt bij het Bestuur van de Luchtvaart. Dit bestuur wint op zijn beurt de adviezen in van Belgocontrol, van BIAC en in voorkomend geval ook van de Generale Staf van de Luchtmacht. Het Bestuur van de Luchtvaart brengt aan het college van burgemeester en schepenen één gecoördineerd advies uit.

Het advies is niet bindend. De vergunningverlenende overheid blijft dus bevoegd over de eindbeslissing. De administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) of de gemeenten kunnen er een andere mening op nahouden dan deze uit het ingewonnen advies. De vergunningverlenende overheid kan dus in principe van het advies afwijken. Wanneer het advies wordt ingewonnen, is dit uiteraard omdat de overheid het noodzakelijk vindt dat ze terzake wordt voorgelicht door deskundigen. Deze adviezen zijn belangrijke onderdelen van de procedure, wat met zich brengt dat de overheid ze niet zomaar mag negeren. In de praktijk betekent dit dat de gemachtigde ambtenaar het advies van het Bestuur van de Luchtvaart volgt.

Er bestaat geen instantie waarbij het uitgebrachte advies kan worden betwist, behalve bij de adviesverlenende instantie zelf. De vergunningverlenende overheid zal zelf haar verantwoordelijkheid dienen te nemen indien zij het advies naast zich wil neerleggen. Wanneer het Bestuur van de Luchtvaart in haar ongunstig advies duidelijk en op gemotiveerde wijze stelt dat de te vergunnen bouwwerken onverenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving, moet het college van burgemeester en schepenen in haar beslissing deze beoordeling gemotiveerd weerleggen.

Vraag nr. 36
van 29 november 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Planbatenregeling – Kadastraal inkomen

In decreetsbepalingen met betrekking tot de ruimtelijke ordening wordt als basis het kadastraal inkomen (KI) 30.000 frank gehanteerd om de betaling van planbaten te eisen.

Er is echter enige verwarring ontstaan na tegenstrijdige uitspraken en publicaties.

1. Geldt in de planbatenregeling nu de historische of de huidige index ?
2. Zal op het ogenblik van het in werking treden van de gemeentelijke uitvoeringsplannen het historische KI of het huidige KI van toepassing zijn ?

Antwoord

Artikel 88, §1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening stelt dat planbaten zijn verschuldigd "wanneer, op basis van een in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan, een perceel in aanmerking komt voor een vergunning om te bouwen overeenkomstig artikel 99, §1, 1°, of te verkavelen, waarvoor het de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van dat plan niet in aanmerking kwam".

Artikel 88, §2 bevat een aantal ontheffingsgronden voor de planbatenregeling. Zo zijn onder meer geen planbaten verschuldigd "wanneer op basis van het in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan een perceel met een vergunde woning in aanmerking komt voor een stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig artikel 99, § 1, 1°, terwijl de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van dat plan voor die woning toepassing kon gemaakt worden van de bepalingen van artikel 145bis en 195bis, eerste lid, 1°, 2° en 3°." Op de net geciteerde ontheffing heeft de decreetgever echter een tweetal uitzonderingen gemaakt. Naast de uitzondering voor gevallen waarin een speculatieve meerwaarde werd gerealiseerd, staat er ook te lezen: "De vrijstelling van de planbaten bedoeld in het eerste lid, 4° geldt niet voor woningen, met een kadastraal inkomen hoger dan 750 euro, in één van de volgende gevallen :

- als het aantal woongelegenheden op het perceel wordt verhoogd;

- als er een gehele of gedeeltelijke wijziging van de hoofdfunctie van de woning naar een andere dan de woonfunctie wordt toegestaan, zoals bedoeld in artikel 99, §1, 6° ;
- als de volumennormen vervat in artikel 145bis en 195bis, eerste lid, 1° met meer dan 25% worden overschreden.

De Vlaamse regering stelt hiervoor de nadere regels vast."

Planbaten ontstaan bij het in werking treden van een plan. Voor de toepassing van de hierboven aangehaalde uitzonderingsregeling op de ontheffing van planbaten, gekoppeld aan een bepaald kadastraal inkomen, lijkt het mij dus vanuit juridisch-technisch oogpunt voor de hand te liggen het kadastraal inkomen in aanmerking te nemen zoals het geldt op het ogenblik van het in werking treden van het plan. De decreettekst bevat geen aanwijzingen in andere zin.

Voormelde stellingname wordt bevestigd in de notulen van de betrokken commissiebesprekingen, waar terzake expliciet wordt gestipuleerd, ik citeer : "Het betreft het niet-geïndexeerd kadastraal inkomen, zoals bekend op het moment van de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan" (*Stuk 720 (2000-2001) – Nr. 4, blz. 34 – red.*).

Eventuele onduidelijkheden terzake kunnen mogelijk worden opgelost in het uitvoeringsbesluit dat in de bovenvermelde decretale tekst wordt vooropgesteld. Wenst men een volledig andere invalshoek te hanteren (bijvoorbeeld een momentopname op datum van inwerkingtreding van het decreet van 13 juli 2001 over de zonevreemde woningen), dan zal hiertoe de decreettekst moeten worden gewijzigd.

In de vraagstelling wordt gewag gemaakt van "tegenstrijdige uitspraken en publicaties" over het onderwerp. Graag ontvang ik van de Vlaamse volksvertegenwoordiger nadere informatie over welke uitspraken en publicaties het gaat, zodat de argumenten die eventueel aan bepaalde standpunten ten grondslag liggen, kunnen worden onderzocht.

Vraag nr. 37
van 29 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

VRT-radiozenders – Doelgroepen

Programma's op de VRT-radiozenders (ook op de vrije natuurlijk) lijken zich meer en meer te richten op een "jong, dynamisch, blits" publiek, met allerlei flitsende presentatoren en presentatiestijlen.

1. Tot wanneer loopt de huidige beheersovereenkomst met de VRT ?

Wanneer staan er onderhandelingen over de volgende beleidsovereenkomst op de agenda ?

2. Wordt er in de huidige overeenkomst gewag gemaakt van programma's (radio) die specifiek op de leeftijdsgroepen tussen 45 en 80 jaar gericht moeten zijn ? Is dat het geval voor andere leeftijden ?

Zo ja, welke programma's zijn gericht op jongeren (tot 20 jaar), welke op de jongvolwassenen (20-40 jaar) en welke op de middelbare en oudere leeftijdsgroepen (ouder dan 40 jaar) ?

Wat is het percentage van deze programma's binnen het totaal van radioprogramma's op de vijf netten samen ?

3. Komen de middelbare en de oudere leeftijdsgroepen wel voldoende aan bod op de VRT-netten ? Zo ja, waarom ? Zo neen, wordt dit verholpen en op welke wijze ?

Antwoord

1. Het huidige beheerscontract loopt tot einde 2001.

De onderhandelingen zijn geruime tijd afgerond, de nieuwe overeenkomst gaat in op 1 januari 2002.

- 2 en 3. Radioprogramma's die specifiek toegespitst zijn op bepaalde leeftijdsgroepen zijn er al lang niet meer, om de eenvoudige reden dat het hanteren van leeftijd als enig criterium bij het programmeren niet werkt.

Ook sociale achtergrond, inkomen, opleidingsniveau, gezinssituatie, beroep, graad van activiteit, ... zijn bepalend voor wat mensen van hun radio verwachten. Een hoogopgeleide gepensioneerde vrouw met een zeer actief sociaal leven heeft een ander levenspatroon en andere radionoden dan een laaggeschoolde gepensioneerde man die veel thuis is en weinig waarde hecht aan externe contacten.

Profilering van de radionetten op basis van behoeften

Er wordt vertrokken van behoeften bij luisteraars om de netprofielen uit te bouwen. Hoe staan mensen in de wereld en wat verwachten zij van hun radio : dat is het uitgangspunt. Sommige mensen gebruiken hun radio om de wereld te verkennen, zijn expansiever georiënteerd, voor anderen is het medium veeleer een rustgevende factor, zij zijn meer receptief ingesteld, vragen vooral geborgenheid. Sommige mensen zijn meer introvert, anderen zijn veeleer extravert van natuur. Men kan veeleer gewagen van een psychologische, dan van een biologische leeftijd bij luisteraars.

Op basis van onderzoek zijn verschillende luisteraarsgroepen geclusterd. Met de beschikbare frequenties kunnen vijf verschillende grotere groepen worden bediend.

Profielen van de verschillende netten

- Radio 1 is een net dat luisteraars met een grote nieuwsgierigheid naar wat er in Vlaanderen en in de rest van de wereld gebeurt, wil bedienen.

Met het informatieve aanbod bereikt Radio 1 luisteraars uit alle leeftijdsklassen en scoort het nog beter bij mensen vanaf 30 à 35 jaar tot ver voorbij 65.

Precies omdat interesse in de brede actualiteit helemaal niet leeftijdsgebonden is, is de muzikale lijn van Radio 1 ook breed. Want muzikale voorkeuren zijn generatiegebonden en zelfs binnen generaties bestaan zeer verschillende smaken. Muzikaal biedt Radio 1 dan ook een breed palet van genres uit de "populairdere" sector die ook productioneel en muzikaal aan redelijk hoge eisen voldoen.

- Radio 2 richt zich tot mensen die van hun radio meer geborgenheid en veiligheid verwachten. Zij gebruiken het medium veeleer receptief, hoewel uit onderzoek blijkt dat ook de Radio 2-luisteraars graag informatie in de brede zin van het woord in de ochtend toegeleverd krijgen.

Bij nogal wat Radio 2-luisteraars is er een grote belangstelling voor wat er dichterbij huis, in de eigen regio/provincie, gebeurt. Radio 2 bereikt ook heel wat jongere luisteraars, maar oriënteert zich toch vooral naar de iets oudere mensen met een gezin en naar de actieve senioren. Muzikaal wordt dat vertaald in populaire, melodieuze muziek, met veel aandacht voor ever-

greens, oldies en Vlaamse muziek van vroeger en nu.

- Klara is er voor de liefhebber van klassieke muziek en culturele informatie.

Het is logisch dat met een dergelijk aanbod vooral echte volwassenen, wat oudere mensen worden bereikt. De meeste luisteraars zijn ouder dan 45.

Het net heeft een grondige restylingsoperatie achter de rug, precies omdat het externe imago van Radio 3 negatieve gevoelens bij de eigen luisteraars dreigde op te wekken : duf, saai, verouderd, ... Een oudere volwassene wil niet als een saaie bejaarde worden bejegend.

Klara heeft een ruim aanbod voor melomane luisteraars, maar 's avonds laat ook veeleer experimentele programma's voor mensen die in hedendaagse muziek in al zijn mengvormen geïnteresseerd zijn. Het is niet verwonderlijk dat dat veeleer jonge mensen zijn. Met een aantal hoogstaande informatieve programma's op het middaguur wordt gepoogd een niet-leef-tijdsgebonden aanbod te formuleren voor de cultuurliefhebber.

- Radio Donna speelt in op de grote groep luisteraars die vooral een ongecompliceerde hitradio willen en die dat medium vaak gebruiken als achtergrond op het werk en bij allerlei activiteiten.

Het muzikale aanbod valt vooral in de smaak bij mensen tot 45 jaar.

- Studio Brussel is er voor de hogeropgeleide "jongere" mensen die de veeleer "alternatieve" rock en pop willen volgen.

Met een aantal informatieve programma's, zowel brede politieke en maatschappelijk-culturele activiteit als muzikale activiteit, wordt die groep bediend.

Geen leeftijdsgebonden programma's

Zoals eerder vermeld, worden geen programma's meer geprogrammeerd die zich uitsluitend tot een leeftijdscategorie richten. Luisteraars verwachten van hun radio niet alleen informatie, maar vooral ook "good companionship". Radio is voor hen een bindmiddel met gelijkgestemden (communitygevoel). En het is niet omdat mensen van dezelfde leeftijd zijn, dat ze dezelfde smaken, noden en be-

hoeften, levensgewoonten, ... hebben. Er rijst trouwens een heel praktisch probleem : hoe ga je die leeftijdsgroepen afbakenen ? Wat is middelbare leeftijd en wat zijn oude mensen ? En hoe schatten mensen zichzelf in ? Dat is veeleer een psychologisch dan een biologisch gegeven.

Programma's die zich expliciet richten tot enkel en alleen oudere mensen (gepensioneerden), zitten niet als dusdanig in het aanbod. Die waren er een tiental jaar geleden wel, maar ze bereikten hun doelpubliek niet. De grote groep van senioren is immers erg divers. De "jongere" actieve senioren wilden duidelijk niet als een aparte groep behandeld worden. Voor de heel oude luisteraars (75+) was er een muzikaal aanbod in de namiddag. Die programma's scoorden slecht, omdat de doelgroep veeleer televisie keek en de resterende luisteraars helemaal geen belangstelling hadden voor het zeer specifieke (smalle) muzikale aanbod.

Uit onderzoek blijkt dat de VRT-radio het grootste gedeelte van de Vlamingen goed tot zeer goed bereikt. De meeste oudere mensen vinden hun gading in het gevarieerde aanbod van de bestaande netten en ze willen helemaal niet als een gettogroep behandeld worden. Ze zijn helemaal geen vragende partij voor seniorenradio of gepensioneerdenradio. De groep is trouwens geen echte groep, gezien de grote leeftijdsverschillen. Bij Radio 1, Radio 2 en Klara en in de nieuws- en duidingsprogramma's gemaakt door de radionieuwsdienst wordt uiteraard rekening gehouden met hun informatieve en muzikale wensen.

Er is vermoedelijk wel een groep van hoogbejaarde mensen met een zeer introverte en receptieve ingesteldheid ten aanzien van radio die minder goed wordt bereikt. Dat zijn de mensen die geen behoefte meer hebben aan informatie van welke aard dan ook, maar die zeer nostalgisch ingesteld zijn en enkel liedjes van lang geleden willen horen. Precies voor die groep vergt radioluisteren blijkbaar meer inspanning dan televisiekijken, is radio blijkbaar een relatief moeilijk medium. De combinatie van beeld én klank maakt het medium televisie voor hen makkelijker consumeerbaar.

Vraag nr. 38
van 29 november 2001
van de heer FREDDY FEYTONS

Woongebied en woonuitbreidingsgebied – Omruiling

Een aantal gemeenten in Zuid-Limburg, waarvan er verscheidene een fusiegemeente zijn van tien of

zelfs meer deelgemeenten, pleit ervoor dat, rekening houdende met de goedkeuring van het gewestplan Sint-Truiden-Tongeren in april 1977 en de huidige toestand met indeling in stedelijk gebied en buitengebied, een aantal woongebieden en woonuitbreidingsgebieden zou worden omgeuild.

Eén van de belangrijkste redenen van de misgroei is het feit dat het gewestplan Sint-Truiden-Tongeren werd goedgekeurd in 1977 en dat de voorbereidende fase verliep in de jaren 1975 en 1976. Op 1 januari 1977 had de fusie plaats van de gemeenten.

Nadien is gebleken dat heel wat vroegere gemeentebesturen geen of weinig interesse hadden voor het openbaar onderzoek van de ontwerpen van gewestplan, en vooral dat er onderling geen overleg op streekniveau is gebeurd. Evenmin werd een globale huisvestingsvisie ontwikkeld in het kader van de nieuwe fusiegemeenten. Hierdoor zitten heel wat gemeenten met een opgelegde inkleuring van woonuitbreidingsgebied.

Verscheidene gemeenten willen nu een omruiling voorstellen tussen woongebied en woonuitbreidingsgebied, zonder daarbij de totale oppervlakte aan woongebied uit te breiden.

Door ervaring hebben zij vastgesteld dat bepaalde woonuitbreidingsgebieden om diverse redenen (ligging, ingesloten karakter, vochtige gronden, enz.) moeilijk ontwikkeld kunnen worden als woongebied, terwijl er anderzijds nood is om sommige woonuitbreidingsgebieden wel te ontsluiten.

De plaatselijke besturen zijn het best geplaatst om deze toestand ter plaatse te evalueren.

Kunnen de gemeenten voorstellen doen tot omruiling van woonuitbreidingsgebieden naar woongebieden en omgekeerd, op voorwaarde dat deze nieuw te ontwikkelen woonuitbreidingsgebieden gelegen zijn in de hoofddorpen volgens het provinciaal structuurplan, zodat de versnippering niet in de hand wordt gewerkt en in grote mate wordt voldaan aan de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen tot versterking van de grote en ook kleine centra ?

Antwoord

Ja. Gemeenten kunnen voorstellen doen om bepaalde kerngerichte woonuitbreidingsgebieden te ontwikkelen in de plaats van slechter gelegen woongebied.

Het spreekt evenwel voor zich dat ruiloperaties met bestemmingswijziging passen in de globale ruimtelijke benadering van het gemeentelijk structuurplan. Zodoende kan ook ten aanzien van de andere functies (recreatie, landbouw, natuur, open ruimte, ...) worden afgewogen welke bestemming de "afgestoten" gebieden het best krijgen. Die bestemming kan woonuitbreidingsgebied zijn, bijvoorbeeld wanneer de reserves veeleer krap zijn naar de toekomst. Het kan ook een openruimtebestemming zijn zoals natuurgebied, indien blijkt dat elders nog een voldoende grote woonreserve kan worden ontwikkeld of wanneer de bescherming van de kwaliteiten van de grond (bv. ecologisch waardevol) best hard wordt vastgelegd.

Naast de ruimtelijke motivering dient nog rekening gehouden te worden met de doelstellingen van de Vlaamse overheid m.b.t. de verdeling van bijkomende woningen tussen de stedelijke gebieden en het buitengebied. Naar buitengebiedgemeenten zullen de ruiloperaties geen aanleiding mogen geven tot het creëren van bijkomende woongebieden zonder dat er elders in de gemeente wordt gecompenseerd. Daarbij is het ook niet de bedoeling om kleine gehuchten of linten te laten uitdeinen ten koste van de versterking van de hoofddorpen.

Het creëren van bijkomend woongebied op de ene plek moet ook samengaan met garanties dat elders, op de minder geschikte gronden, geen bebouwing wordt toegelaten. Deze garantie dient haar vertaling te vinden in een BPA of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. (*BPA : bijzonder plan van aanleg – red.*)

Vraag nr. 39
van 7 december 2001
van de heer KRIS VAN DIJCK

Radio-ontvangst – Brusselse tunnels

In de verschillende tunnels van Brussel is de ontvangst van de Nederlandstalige radiozenders nihil, behalve Donna. De Franstalige zenders daarentegen hebben een perfecte ontvangst.

1. Wat zijn de oorzaken hiervan ?
2. Welke maatregelen worden genomen ?

Antwoord

1. In tunnels dringen radiogolven moeilijk door.

Daarom plaatste het Brussels Gewest bijkomende apparatuur in zijn tunnels ten behoeve van gsm, de radiosignalen van de hulpdiensten en sommige radionetten (onder andere van VRT en RTBF). De capaciteit van die apparatuur is evenwel beperkt en momenteel worden Radio 1, Studio Brussel en Donna van de VRT verdeeld.

2. Sinds lang dringt de VRT bij het Brussels Gewest aan op uitbreiding van die dienstverlening, maar gezien de vrij hoge investeringen, is dit gewest tot nu toe niet ingegaan op die vraag.

Vraag nr. 40
van 7 december 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

Samenwerkingsakkoord patrimoniale documentatie – KI's

De door het Lambertmontakkoord herziene bijzondere financieringswet voorziet in de verplichting om een samenwerkingsakkoord af te sluiten inzake het gezamenlijke beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie.

Wordt er bij de voorbereiding van dit samenwerkingsakkoord ook aan gedacht om de herziening van de kadastrale inkomens (geleden van het einde van de jaren zeventig) als dringende taak voor het op te richten agentschap op te nemen ?

Antwoord

Het Agentschap voor Patrimoniale Informatie (API) zou worden opgericht in uitvoering van artikel 92bis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980.

Volgens het ontwerp van samenwerkingsakkoord zal het API bevoegd worden voor de uitbouw en de exploitatie van de kruispuntbank van de patrimoniale documentatie en optreden als distributiecentrum voor de patrimoniale informatie van de overheid. Het betreft een gestructureerd communicatie- en beheersysteem van patrimoniale informatie, zijnde zowel geografische, kadastrale en persoonlijke informatie, als juridische en feitelijke informatie.

Het is de bedoeling dat de federale overheid de kadastrale documentatie en die van de registratie- en hypotheekkantoren inbrengt; de gewesten brengen de informatie in waarover zij beschikken.

Tevens zou het API ook instaan voor opdrachten van gezamenlijk belang die een nauw verband vertonen met de patrimoniale informatie.

Tot op heden kwam bij de voorbereiding van het samenwerkingsakkoord waarbij het API zou worden opgericht, de problematiek van de herziening van de kadastrale inkomens nog niet ter sprake.

Artikel 4, § 2 van de bijzondere financieringswet, bepaalt echter dat het federaal kadastraal inkomen niet door de gewesten kan worden gewijzigd; het blijft met andere woorden een exclusieve federale aangelegenheid. Enkel het gezamenlijk beheer van de patrimoniale informatie zal door het API gebeuren, niet de vaststelling van de gegevens die gecentraliseerd worden, zoals het kadastraal inkomen.

**Vraag nr. 41
van 7 december 2001
van de heer JOHAN MALCORPS**

HST-stations Groenendaallaan-Brecht – Stand van zaken

1. Hoever staat het met de procedures rond de geplande NMBS-stations ter hoogte van de Groenendaallaan in Antwerpen en in Brecht?

Is voor de concrete inbedding en het concept van beide stations nog een apart ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) nodig? Zo ja, wanneer mag dit worden verwacht?

Heeft de NMBS al bouwaanvragen ingediend?

Welke termijn wordt vooropgesteld om de hele procedure rond te krijgen? Wanneer verwacht men beide stations in gebruik te kunnen nemen?

2. In welke mate wordt bij de ruimtelijke planning en vergunningen voor beide stations nog rekening gehouden met de lopende mobiliteitsstudies? Minister Stevaert antwoordde mij vroeger reeds (vraag nr. 356 van 15 juni 2000; *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 17 november 2000, blz. 279 – red.*) dat De Lijn een aantal voorontwerpen opmaakte waarbij de stations Groenendaallaan en Brecht als knooppunten in aanmerking werden genomen. Dit ondermeer in het kader van het mobiliteitsplan voor het stadsgewest Antwerpen.
3. Wordt er nog rekening gehouden met de mogelijkheid van bijvoorbeeld een extra halteplaats

(eventueel klein spoorstation) ter hoogte van Sint-Job om ook het reizigerspotentieel aanwezig in de woonkern van Sint-Job en haar achterland (Malle-Zoersel) extra te ontsluiten? Of met alternatieven zoals bijvoorbeeld een ontsluiting van Sint-Job via Brasschaat per sneltram (zoals ook gesuggereerd in het antwoord van minister Stevaert op mijn vraag nr. 356)?

Antwoord

1. De NMBS heeft bij haar stedenbouwkundige vergunning van 11 augustus 2001 reeds vergunning verkregen voor de ondergrondse structuur, de perrons en het sporenmassief ter hoogte van de toekomstige stations Groenendaallaan en Brecht.

Voor de stopplaats Noorderkempem (station Brecht) is de opmaak van een voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan de gang. De start van de officiële procedure wordt verwacht in het voorjaar van 2002.

Bij de opmaak van het voorontwerp-RUP werd rekening gehouden met een aantal alternatieven betreffende de ringweg rond Brecht-centrum. Omwille van de gunstige verkeersafwikkeling werd principieel gekozen voor een nieuw ringwegtracé, met verplaatsing van het op- en afrittencomplex. Dit voorstel werd meegedeeld aan de Vlaamse regering op 30 maart 2001. Er werden geen opmerkingen geuit. De verdere uitwerking van dit wegentracé gebeurt momenteel door de administratie Wegen en Verkeer (AWV).

Het "programma" voor het station van Brecht is door de NMBS reeds uitgetekend en een mogelijke invulling van de stationsomgeving werd reeds bij de oorspronkelijke bouwaanvraag ingediend. Een concrete aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor de stationsomgeving zelf werd heden nog niet ingediend. Het station van Brecht zal, volgens de afgesproken timing, vanaf juli 2005 in dienst worden gesteld.

Voor het station Groenendaallaan werd op vraag van de NMBS een stedenbouwkundige studie opgesteld. Het resultaat van deze studie wordt momenteel door de NMBS bekeken. Voor het station Groenendaallaan werd een groeimodel uitgetekend waarbij op termijn een volwaardig station kan worden uitgebouwd. Gelet op het feit dat de exacte locatie van dit

station nog niet vastligt, is het vandaag niet duidelijk of hiervoor een ruimtelijk uitvoeringsplan moet worden opgemaakt. Een aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning is heden nog niet ingediend.

2. In ieder geval zullen de aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen uitgewerkt worden in relatie met de lopende mobiliteitsstudies en de gegevens vanuit het onderzoek dat wordt gevoerd in het kader van het Masterplan Antwerpen.
3. Er wordt vandaag geen rekening gehouden met de mogelijkheid van een extra halteplaats in Sint-Job-in-'t-Goor.

Het voorstedelijk tramnet maakt deel uit van het Masterplan Antwerpen en wordt ook in het provinciaal ruimtelijk structuurplan van Antwerpen behandeld.

Vraag nr. 42
van 7 december 2001
van de heer CARL DECALUWE

Belasting onbebouwde percelen – "Kind ten laste" (2)

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 14 van 18 oktober 2001 stelt de minister dat bijkomende informatie over mijn verwijzing naar een parlementair antwoord van federaal collega Vandebroucke wenselijk is om een eventueel interpretatieprobleem te vermijden. (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 824 – red.*)

Naar aanleiding van vraag nr. 194 van 18 september 2000 (Vragen en Antwoorden, Kamer, 2000-2001, nr. 49, blz. 5825-5827) wordt uiteengezet welke denkpijsten voor de definitie "kind ten laste" werden onderzocht. Dit onderzoek moet toelaten de toepassings sfeer van de wet van 24 maart 2000 tot wijziging van de artikelen 1409, 1409bis, 1410 en 1411 van het Gerechtelijke Wetboek te bepalen. De finaliteit van deze wet is een betere bescherming te bieden aan schuldenaars met kinderen ten laste door bij de bepaling van het inkomen of de uitkering die vatbaar is voor beslag of voor overdracht, rekening te houden met de kinderlast. Daartoe moet in eerste instantie een koninklijk be-

sluit (KB) uitgevaardigd worden dat precies bepaalt wat verstaan wordt onder "kind ten laste".

1. Werd deze afweging tussen verschillende definiëringen van "kind ten laste" ook gemaakt m.b.t. artikel 143 van het decreet op de ruimtelijke ordening (DRO) ? Zo ja, welke definiëring wordt ten aanzien van artikel 143 van DRO toegepast ?
2. Wat betekent dit dan concreet in het geval van ouders die percelen grond in eigendom hebben en waarvan de inwonende kinderen een eigen beroepsinkomen hebben (en dus in "fiscale zin" niet meer ten laste zijn) ?

Stel bijvoorbeeld : drie percelen en twee inwonende kinderen met eigen beroepsinkomen ; op hoeveel percelen moeten de ouders dan belasting betalen ?

Antwoord

Ik kan verwijzen naar het antwoord dat ik formuleerde op schriftelijke vraag nr. 14 van 18 oktober 2001 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger. In dat antwoord verwees ik voor de interpretatie van "kind ten laste" naar de artikelen 2, § 3 en 136 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

De bijkomende informatie die de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft geleverd over een onderzoek van federaal minister Vandebroucke naar de aangewezen interpretatie van "kind ten laste", wijst uit dat het onderzoek is gesitueerd in de sfeer van het gerechtelijk recht en niet in die van het fiscaal recht. In mijn eerder antwoord had ik precies aangegeven dat het niet meer dan logisch is om bij de toepassing van de belasting op onbebouwde percelen aansluiting te zoeken bij het algemeen fiscaal recht. De bijkomende informatie noodzaakt dus geen aanvullingen op het eerder verstrekte antwoord.

Aangezien artikel 136 WIB als "ten laste" beschouwt kinderen die "in het belastbare tijdperk geen bestaansmiddelen hebben gehad die meer dan 60.000 frank netto bedragen", lijkt het mij uitgesloten dat men voor de belasting op onbebouwde percelen vrijstellingen verleent op grond van ouderschap van kinderen met een eigen beroepsinkomen, of die nu inwonend zijn of niet.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN
BUITENLANDS BELEID

Vraag nr. 19
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 9
van 12 november 2001
van de heer Jan Roegiers
Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 20
van 12 november 2001
van de heer DIDIER RAMOUDT

Gemeentebelastingen – Taks op ontbreken van garages

Heel wat gemeenten heffen taksen op nieuwbouwprojecten waarbij garages ontbreken. Deze taksen schommelen tussen 30.000 en 150.000 frank per ontbrekende parkeerplaats.

In veel gevallen moet deze taks worden betaald gewoon omdat er geen ruimte is voor garages, omdat het technisch niet haalbaar is, of omdat de gemeentelijke overheid op de plaats waar wordt gebouwd garages verbiedt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in een winkelstraat of op de zeedijk van kustgemeenten.

Dergelijke taksen vertonen dus niet alleen perverse kenmerken, zij hebben ook onesthetische gevolgen: zij dragen bij tot een beeld van woonstraten met rijen garagepoorten naast elkaar, wat overigens ook een negatieve factor is op het vlak van sociale controle en veiligheid.

De meeste gemeenten houden er in hun ruimtelijke planning bijvoorbeeld ook geen rekening mee dat in wijken met oudere appartementsgebouwen, waar vroeger wellicht nauwelijks nood was aan garages, thans ruimte zou moeten gecreëerd worden voor garagefunctie.

Men kan zich dus vragen stellen over de legaliteit van dergelijke taksen.

Voor situaties waarbij de gemeentelijke overheid enerzijds garages verbiedt en anderzijds taksen heft op het ontbreken van garages, vallen soms zelfs termen als "oplichting" of "afpersing". Het gaat soms zelfs zover – ik denk aan een geval in Nieuwpoort – dat de bouwheer wordt verplicht per appartement zonder garage 150.000 frank cash te betalen aan de gemeente. Voor een gebouw met 50 appartementen moet de bouwheer dan straks met 7.500.000 frank cash naar het gemeentebestuur stappen...

Een en ander wijst toch op het dubieuze karakter van dergelijke situaties.

Gemeentelijke belastingen worden door de minister goedgekeurd.

1. Wordt de onbillijkheid van situaties waarbij taks wordt geheven op het ontbreken van garages op plaatsen waar ze niet kunnen of mogen opgetrokken worden dan niet ervaren en in rekening gebracht bij de beoordeling ?
2. Moet het heffen van taksen op het ontbreken van garages niet worden gekoppeld aan de verplichting om ruimte te creëren voor garages en parkeerplaatsen, boven- of ondergronds, binnen een aanvaardbare afstand ?
3. Welke middelen staan burgers of bouwheren ter beschikking die wel degelijk bereid zijn garages te bouwen en die worden geconfronteerd met enerzijds de onmogelijkheid of het verbod om in garages te voorzien en anderzijds een taks op het ontbreken van garages, om deze taksen te betwisten ?
4. Het innen van taksen op het ontbreken van garages indien het bouwen van garages onmogelijk is, zou moeten bijgestuurd of gewoon afgeschaft worden.

Neemt de minister initiatieven terzake, of welke bijsturingen worden eventueel onderzocht ?

Antwoord

1 en 2. De gemeentebelastingen op het ontbreken van parkeerruimte zijn nog een uitloper van de richtlijnen van 20 oktober 1982 van de toenmalige gemeenschapsminister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening betreffende de eis om bij bouwwerken parkeerruimte te scheppen.

Deze omzendbrief voorzag in de volgende cascadereregeling :

- ofwel werkt de gemeente zelf een eigen planning uit inzake de ruimtelijke aspecten van het verkeers- en parkeerprobleem ;
- zoniet worden de door de omzendbrief opgelegde normen inzake het aantal aan te leggen parkeerplaatsen toegepast ;
- zoniet wordt de 400-meterregel toegepast : indien het opgelegd aantal parkeerplaatsen niet op het bouwperceel zelf kan worden aangelegd, kan toch een bouwvergunning worden afgeleverd indien die aanleg binnen een omtrek van 400 meter zou gebeuren ;
- zoniet wordt een zogenaamde compensatoire gemeentebelasting opgelegd ten laste van de bouwheer overeenkomstig het aantal niet-aangelegde parkeerplaatsen.

Deze richtlijnen werden ingetrokken door de omzendbrief van de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening RO 97/04 van 3 juni 1997.

Hierdoor was voor de gemeenten weliswaar de aanbeveling tot het heffen van de bedoelde belasting verdwenen, een verbod werd hieraan echter niet gekoppeld. Van toen af oordeelde de gemeente dus autonoom over de verdere heffing van deze belasting en over de verenigbaarheid ervan met de eventueel gewijzigde opvatting inzake mobiliteit binnen haar grondgebied.

Het betwisten van een gemeentebelasting moet gebeuren overeenkomstig de procedure voor het indienen van bezwaren, geregeld door de artikelen 9 tot 11 van de wet van 24 december 1996, zoals gewijzigd door de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen. Het bezwaar moet worden ingediend bij het college van burgemeester en schepenen dat handelt als bestuursoverheid. Het moet daarbij de vormen en voorschriften in acht

nemen die bepaald zijn in het koninklijk besluit van 12 april 1999.

Tegen de beslissing van het college is beroep mogelijk bij de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waar de belasting gevestigd werd. Tegen dit vonnis kan verzet of beroep ingesteld worden. Tegen het arrest van het hof van beroep is voorziening in cassatie mogelijk.

4. Naar aanleiding van de intrekking van de eerder vermelde richtlijn van 20 oktober 1982 heeft mijn ambtsvoorganger aan de toenmalige minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening de concrete vraag gesteld of de verdere heffing van deze gemeentebelasting nog opportuun was en of het niet wenselijk was de intrekking ervan aan te bevelen.

In maart 1998 antwoordde de minister hierop dat het parkeerbeleid voortaan gebiedsgericht vanuit het gemeentelijk niveau moet worden gevoerd, rekening houdende met het aantal private parkeerplaatsen gekoppeld aan individuele bouwaanvragen, maar ook met openbare parkeerplaatsen op het openbaar domein. De opportuniteit van het handhaven van de gemeentebelasting moet verder geval per geval beoordeeld worden in het specifiek geïntegreerd mobiliteits- en parkeerbeleid.

Eventuele nieuwe onderrichtingen in deze materie behoren tot de bevoegdheid van mijn collega's bevoegd voor Ruimtelijke Ordening en voor Mobiliteit.

**Vraag nr. 21
van 12 november 2001
van de heer CARL DECALUWE**

Restauratiedossiers – Achterstand

Het bouwkundig erfgoed werd onlangs geïnventariseerd. Deze inventarisatie moest leiden tot een activering van het beschermingsbeleid. Het uiteindelijke doel is de vrijwaring van het cultuurhistorisch patrimonium voor de toekomst.

Aangezien restauratie van monumenten en kerkgebouwen een tijdrovende, arbeidsintensieve en kostelijke aangelegenheid is, kent de Vlaamse overheid subsidies toe voor dergelijke restauratieprojecten.

Voor sommige projecten loopt de uitbetaling van de subsidies heel wat vertraging op.

1. Hoeveel subsidies werden voor restauratieprojecten toegekend aan gemeenten (en kerkfabrieken) in de periode 1995-2001 ?

Hoeveel hiervan en voor welk bedrag per gemeente werden nog niet uitbetaald aan de betrokken gemeenten ?

2. In het recente verleden was er dossierachterstand. De minister wilde voor deze achterstand een personeelsplanmatige oplossing zoeken.

Ligt deze personeelsproblematiek ook aan de basis van de achterstallen in uitbetaling van de restauratiesubsidies ?

Zijn er nog andere oorzaken voor de achterstand in de uitbetaling van deze beloofde subsidies ?

3. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen (of zal de minister nemen) om de achterstallen versneld uit te betalen ?

Antwoord

1. Totaalbedrag aan premies in de periode 1995-2001 : 8.069.294.134 frank.

Nog te betalen : 4.643.120.302 frank.

De betalingen vanwege het Vlaams Gewest gebeuren in drie keer : 25 % bij aanvang der werken, 50 % halverwege de werken en 25 % na goedkeuring van de eindafrekening.

De premies worden toegekend op basis van de raming; dit betekent dat de werken nadien in aanbesteding worden gegeven, dat het aanbestedingsdossier vervolgens dient te worden goedgekeurd en dat pas na de start der werken de eerste betaling kan worden gevraagd.

In de praktijk betekent dit – zeker voor de kerken – dat de eerste betaling meestal pas een jaar na het toekennen van de premie kan worden aangevraagd.

2. De mogelijke achterstand is niet het gevolg van een personeelsprobleem.

Wanneer soms achterstand wordt opgelopen, vindt die meestal zijn oorsprong in het ontbreken van ordonnanceringskredieten. Momenteel is er ook een probleem ten gevolge van de aanpassing van de organisatiestructuur met het oog

op de invoering van de economische boekhouding en van de euro.

3. Er wordt over gewaakt dat de (tijdelijke) verstoringen ten gevolge van de vermelde organisatorische aanpassingen zo vlug mogelijk worden opgelost.

Vraag nr. 22 van 14 november 2001 van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 10
van 14 november 2001
van mevrouw Brigitte Grouwels
Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 23 van 29 november 2001 van de heer FRANCIS VERMEIREN

Eénloketsysteem – Stand van zaken

Bij het opmaken van een notariële akte waarbij een onroerend goed wordt overgedragen aan een nieuwe eigenaar door middel van aan- en verkoop of schenking, dient de notaris een aantal gegevens toe te voegen met betrekking tot de oorsprong van het goed, de stedenbouwkundige situatie en andere.

Hiervoor moet de notaris zich dan richten tot het gemeente- of stadsbestuur van de plaats waar dit onroerend goed zich bevindt.

Men zou kunnen verwachten dat de vraag van een notaris door de administratie aan de betrokken diensten wordt bezorgd, eventueel met het verzoek de informatie te laten worden aan de betrokken notaris, dit alles in het kader van het "éénloketsysteem" zoals vermeld in het regeerakkoord van de Vlaamse regering van juli 1999, deel 1, hoofdstuk 1, punt 2 : "Een geïntegreerd loket voor de gemeen-

telijke, provinciale en Vlaamse dienstverlening" (*Stuk 31 (1999) – Nr. 1, blz. 14 – red.*).

De werkelijkheid ziet er echter helemaal anders uit. Zo verwijst de administratie van de stad Antwerpen naar de adressen van de verschillende diensten waar die gegevens kunnen worden opgevraagd.

1. Werden aan de gemeenten reeds onderrichtingen gegeven in verband met het uitwerken van het "éénloketsysteem" ?
2. Werd er reeds een termijn bepaald voor het realiseren van het integratieproces en de doorgevoerde samenwerking tussen de administraties van de verschillende overheidsniveaus ?

Antwoord

Vooraleer concreet in te gaan op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, wens ik op te merken dat, ondanks het feit dat de steden de afgelopen twee decennia fors in telematica hebben geïnvesteerd, de return voor de burger inderdaad nog te beperkt is gebleven. De steden en gemeenten hebben in de eerste plaats de bureaucratische procedures geautomatiseerd, maar niet altijd de processen zelf in vraag gesteld of herdacht uit het oogpunt van het te bereiken doel.

Als we de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger willen opdrijven, zullen we vanuit de overheid zelf moeten differentiëren. Naarmate de behoefte van de klant, zullen het productengamma en de wijze waarop het verworven kan worden, moeten worden aangepast. Service op maat veronderstelt in de eerste plaats een inzicht in het profiel van de klant.

Wat nu de concrete vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft.

1. Het e-governmentprojectteam, gevormd in het najaar van 2001, heeft de visie, de missie en het concept voor e-government in Vlaanderen gefinaliseerd. Deze strategische visie wordt besproken in de stuurgroep e-government en wordt nadien behandeld in de Vlaamse regering.

De visie is uitgewerkt rond een tiental thema's waarbij "communicatie" de leidraad is.

Naast het definiëren van deze uitgangspunten, start het e-governmentprojectteam eveneens met twee communicatieprojecten. Het betreft

projecten waarbij de lokale overheden inzichten worden bijgebracht van hoe de nieuwe media gebruikt kunnen worden om direct merkbare en zichtbare resultaten te leveren op het vlak van de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger en het bedrijfsleven. Hierover werden reeds de nodige afspraken met de VVSG gemaakt. (*VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*)

2. Nadat de regelgeving, de procedures en de processen gerationaliseerd zijn, kan er gestart worden met een telematicabovenaanbouw in de vorm van een geïntegreerd competence center met een integrale visie op de e-dienstverlening en die onderbouw welke de gemeenschappelijke dataverwerking en gegevensuitwisseling bevat. De verscheidene intercommunales die de gemeentelijke telematica operationaliseren, moeten hierbij ernstig samenwerken, ook weer vanuit een conceptuele aanpak.

Het herdenken van de functie van bestaande centrale databanken en de opmaak van een aantal nieuwe databanken gebeuren met inbreng vanuit de administraties van de verschillende overheidsniveaus. Zij die in eerste lijn staan met de klant, weten beter wat het resultaat zal moeten zijn dan bij een top-downanalyse. Het e-governmentteam speelt hierbij een coördinerende rol tussen alle overheidsniveaus, niet vanuit een top-downbenadering, maar vanuit de logica van de consument van overheidsproducten.

We zullen bijgevolg met alle steden, gemeenten en overheidsinstellingen die betrokken zijn bij de dienstverlening naar de burger, komen tot een geïntegreerd kennissysteem. Het slechts naar elkaar verwijzen met hyperlinks is ontoereikend.

Vraag nr. 24 van 29 november 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Euro-folder – Taalwetgeving

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) deelde onlangs mee dat door een samenwerking tussen het Infopunt Europa van de provincie Antwerpen en de administratie Binnenlandse Aangelegenheden van het Vlaams Gewest de Nederlandstalige folder "Heb je vijf minuutjes voor de euro" nu ook beschikbaar is in het Frans, En-

gels, Spaans, Albanees, Arabisch, Russisch, Servo-Kroatisch en Turks.

De VVSG raadt de gemeenten en OCMW's aan daarvan gebruik te maken in hun informatieverstrekking.

1. Overtreden besturen die daarop ingaan niet de wetgeving op het gebruik van talen in de administratie ?
2. Werden in voorkomend geval aan de gemeentebesturen instructies gegeven om daarmee rekening te houden ?

Antwoord

De folder "Heb je vijf minuutjes voor de euro" is een initiatief van Infopunt Europa van de provincie Antwerpen. De folder heeft tot doel gerichte informatie te verstrekken naar de burger m.b.t. de omschakeling naar de euro. De diensten van de stad Antwerpen hebben de tekst van de folder in acht talen overgezet. In principe dient de folder te worden beschouwd als een bericht aan het publiek dat uitgaat van een plaatselijke dienst gevestigd in een homogeen Nederlands taalgebied en zou hij, conform de taalwetgeving, uitsluitend in het Nederlands moeten worden gesteld.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft echter in dit verband reeds een aantal malen gesteld dat het gebruik van een andere taal bij het verspreiden van dergelijke berichten geen overtreding is van de taalwetgeving op voorwaarde dat het een vertaling is van de oorspronkelijke Nederlandse tekst van het bericht, dat het bericht van specifieke aard is en een bepaald doel voor ogen heeft, dat het een uitzonderlijk en tijdelijk fenomeen is en dat het bericht in meer dan één taal wordt vertaald.

De vertalingen van de folder "Heb je vijf minuutjes voor de euro" voldoen volledig aan deze voorwaarden. Ze zijn immers vertalingen van de oorspronkelijk Nederlandse tekst, de boodschap is van specifieke aard en heeft een bepaald doel voor ogen (informatie te verstrekken aan de burger m.b.t. de invoering van de euro) en het betreft zonder twijfel een uitzonderlijk fenomeen (de invoering van de euro zelf).

Bovendien wordt de tekst, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf stelt, in meerdere talen ter beschikking gesteld, met name in het Frans, Engels,

Spaans, Albanees, Arabisch, Russisch, Servo-Kroatisch en Turks.

Het verspreiden van de folder in andere talen dan het Nederlands kan dan ook niet als een overtreding van de taalwetgeving worden beschouwd.

De brochure, de Nederlandstalige tekst en de acht vertalingen zijn terug te vinden op de website van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden met het volgende adres :

<http://binnenland.vlaanderen.be/euro/brochure.htm>

Via e-mail werden de gemeenten en OCMW's op de hoogte gebracht van de niet-Nederlandstalige euro-informatie op de website van de administratie. Ze werden verzocht die informatie ter beschikking te stellen van alle mogelijke personen en instellingen die nood kunnen hebben aan anderstalige informatie over de euro.

Via de DITO Nieuwsbrief nr. 91 van 13 november werd verder ruchtbaarheid aan dit initiatief gegeven, terwijl ook de VVSG in de weekberichten vermeldde dat de administratie Binnenlandse Aangelegenheden anderstalige euro-informatie kon aanbieden. (*DITO : Digitale Toegankelijkheid – red.*)

Ten slotte verwijst ook de federale website naar het bovenvermelde initiatief:

www.euro.be (rubriek Kwetsbare bevolking)

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDSE HANDEL
EN HUISVESTING

Vraag nr. 22
van 12 november 2001
van de heer JAN LOONES

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 9
van 12 november 2001
van de heer Jan Roegiers
Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 23
van 12 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Heffing leegstand – Doorstorting opcentiemen

Sinds 1995 zijn leegstaande en/of verwaarloosde woningen of bedrijfsruimten voorwerp van een heffing. Deze belasting werd ingevoerd ter bestrijding van de verwaarlozing en de verloedering van stadsbuurten enerzijds, en ter nastreving van een zuinig ruimtegebruik anderzijds.

Ten gevolge van de implementatie van de maatregelen is er reeds een positieve evolutie merkbaar in de praktijk.

Een aantal gemeenten in het Vlaamse gewest heeft beslist om opcentiemen te heffen op de leegstandsheffing. Sommige gemeenten klagen erover dat de doorstorting door het Vlaams Gewest van hun aandeel in deze belastingen te lang op zich laat wachten.

1. Welke gemeenten heffen opcentiemen op de leegstandsheffing ?
2. Werden in de periode 1995-2001 alle opcentiemen reeds doorgestort naar de betrokken gemeenten ? Zo neen, over welk bedrag aan achterstallen gaat het per betrokken gemeente ?
3. Wat is de oorzaak van de achterstallen ?

Antwoord

1. De gewestelijke heffing maakt inderdaad een gedifferentieerd lokaal beleid mogelijk, daar de gemeente onder meer de keuze heeft opcentiemen te vestigen op de heffing. Uit het heffingsrapport, dat begin dit jaar werd opgemaakt door de administratie Financiering Huisvestingsbeleid, blijkt dat bijna 30 % van de gemeenten hiervoor heeft geopteerd (**tabel**).

Het vestigen van opcentiemen is slechts mogelijk voorzover de gemeente geen eigen krotreglement heeft. Momenteel heeft ongeveer 20 % een eigen krotreglement. De meeste kernsteden

opteren voor de opcentiemen, uitgezonderd Aalst en Gent. Antwerpen en Hasselt daarentegen hebben een eigen krotreglement.

- 2 en 3. Hoewel het heffingsdecreet de gemeente de mogelijkheid geeft de westelijke heffing – inclusief de opcentiemen – zelf te innen, heeft nog geen enkele gemeente daarvoor geopteerd. Alle heffingen in het kader van leegstand en verkrotting worden momenteel geïnd via Abafim (administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management), die ressorteerd onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor Financiën en Begroting.

Voor specifieke kwesties binnen het fiscale luik kan men zich dus best wenden tot de betrokken minister.

Gemeenten met opcentiemen in 2001

Gemeente	Opcentiemen
Liedekerke	50
Vilvoorde	100
Steenokkerzeel	120
Zemst	50
Boechout	50
Kontich	50
Mechelen	50
Niel	100
Boom	100
Stabroek	25
Tienen	60
Hoegaarden	60
Heusden-Zolder	100
Lummen	50
Beringen	50
Kinrooi	50
Gingelom	50
Lommel	100
Zuienkerke	100
Oostende	50
Bredene	100
Kortrijk	50
Zonnebeke	50
Zelzate	75
Melle	100
Zele	10
Waasmunster	60
Ninove	50
Kluisbergen	10
Zingem	50
Oosterzele	50
Waarschoot	50
Hoogstraten	100
Leuven	50

Gemeente	Opcentiemen
Tongeren	20
Brugge	50
Zedelgem	50
Spiere-Helkijn	50
Nieuwpoort	25
Izegem	25
Beveren	40
Temse	30

Vraag nr. 24
van 12 november 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Fruitsector – Steenvruchten

Zie :
 Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 Vraag nr. 62
 van 12 november 2001
 van mevrouw Isabel Vertriest
 Blz. 984

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 25
van 12 november 2001
van de heer PAUL VAN MALDEREN

Expansiesteun – Subsidiëring tweedehands materieel

In het kader van expansiesteun worden investeringen in tweedehandsmachines niet in aanmerking genomen voor het toekennen van steun, zelfs niet indien het gaat om zeer recente machines. Subsidiëring van tweedehandsmachines is enkel mogelijk in geval van overname van de onderneming, of indien het noodzakelijk is om ecologische doelstellingen te realiseren.

Zeker voor zeer recent tweedehandsmaterieel is dit niet zo evident, voor KMO's zijn het vaak net die machines welke binnen hun financiële draagkracht vallen. Zij zien zich dus benadeeld ten opzichte van grotere ondernemingen, die wel kunnen investeren in nieuw materieel.

1. Welke redenen liggen aan de grondslag van deze behandeling ?
2. Wordt in het kader van de hervorming van de expansiesteun de lat gelijk gelegd wat de subsidiëring van nieuw en (zeer recent) tweedehandsmaterieel betreft ?

Antwoord

1. De aankoop van tweedehands materieel is uitgesloten van economische expansiesteun, zowel voor kleine, middelgrote als grote ondernemingen.

Ik verwijs terzake naar de vigerende richtlijnen VL 7 en MGB 3 ter uitvoering van de economische expansiewetgeving, met name de wetten van 4 augustus 1978 en 30 december 1970 en het decreet van 15 december 1993. Hierop waren twee uitzonderingen : in geval van overname van een onderneming of indien het tweedehands materieel noodzakelijk is om ecologische doelstellingen te realiseren. De overnamesteun is een tewerkstellingssteun. Met haar besluit van 20 april 2001 heeft de Vlaamse regering de tewerkstellingssteun met ingang van 27 april 2001 opgeschort, zodat de overnamesteun impliciet werd opgeheven.

De optie om bepaalde soorten investeringen zoals grond, kantoormeubilair en -materieel, personenwagens, bestelwagens en tweedehandsmaterieel niet te subsidiëren, is deels ingegeven door budgettaire beperkingen.

Er zijn ook beleidsmatige redenen.

- 1° De nood om de aankoop van tweedehands materieel te steunen, is minder groot omdat voor min of meer gelijkwaardige uitrustingsgoederen toch een lagere prijs moet worden betaald dan voor nieuwe outillage, wat reeds een financieel voordeel oplevert.
- 2° Met welk investeringsbedrag moet men rekening houden : de gebruikswaarde, de netto boekwaarde, al dan niet na versnelde afschrijvingen, de verkoopprijs ?

In het verleden, toen steun voor tweedehands materieel wel werd toegekend, zijn hieromtrent heel wat interpretatieproblemen ontstaan, wat de eenvoud en transparantie van de steunmaatregel niet ten goede komt.

3° Er moet worden vermeden dat op relatief korte termijn hetzelfde materieel meerdere keren gesubsidieerd wordt bij verschillende ondernemingen.

Ik wil er ook op wijzen dat startende zelfstandigen en ondernemingen wegens hun geringere financiële draagkracht een hoger steunpercentage kunnen genieten.

2. Met betrekking tot de hervorming van de economische expansiesteun zal ik mijn administratie opdracht geven om te onderzoeken of zeer recent en/of gereviseerd tweedehands materieel eventueel kan worden heropgenomen als subsidiabele investering, maar dan wel onder strikte, duidelijk geformuleerde voorwaarden, zonder mogelijkheid van uiteenlopende interpretaties.

Op de notie "recent" zal een expliciete termijn moeten worden geplakt.

Vraag nr. 26
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 10
 van 14 november 2001
 van mevrouw Brigitte Grouwels
 Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 27
van 29 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Sociale huisvesting – Migranten

De minister wil een betere spreiding van migranten en Belgen in sociale woningen en sociale woonwijken. Hij vindt dat de lokale huisvestingsmaatschappijen daarbij meer armslag moeten krijgen en mensen moeten kunnen weigeren, om gettovorming tegen te gaan.

Volgens de minister mag het inkomen niet het enige criterium zijn om een sociale woning toe te wijzen. Ook het maatschappelijk draagvlak moet in overweging worden genomen.

Hij zou daarbij geen groepen viseren, maar vindt dat appartementsblokken met tachtig procent allochtonen en twintig procent autochtonen, zoals in Antwerpen, niet goed zijn voor de integratie. Een lokale huisvestingsmaatschappij moet volgens de minister kunnen ingrijpen.

1. Beschikt de minister over exacte cijfers van het aantal migranten en Belgen in het Vlaams socialewoningenbestand ?

Zo ja, kan de minister een overzicht geven per erkende vennootschap ?

Welk percentage wordt als overdreven beschouwd ?

2. Welke maatregelen kunnen worden genomen op basis van het vroegere artikel 5, paragraaf 5 van het socialehuurbesluit ?

Antwoord

1. Als **bijlage** wordt de lijst verstrekt van de toewijzingen in het jaar 2000 volgens nationaliteit, onderverdeeld in drie categoriën : Belg, niet-Belg maar wel Europese Unie, en niet-Belg en geen Europese Unie. Die gegevens worden per socialehuisvestingsmaatschappij gegeven. Er zijn geen cijfers van de zittende huurders volgens nationaliteit beschikbaar.

Alleen op het terrein kan worden vastgesteld welk percentage als overdreven kan worden beschouwd, en dan nog kan er uiteraard een verschil zijn van wijk tot wijk.

2. Op basis van een vroegere reglementering kunnen geen maatregelen meer worden genomen.

Sedert 1 januari 2001 is het BVR van 20 oktober 2000 tot reglementering van het sociaal huurstelsel van kracht (*BVR : besluit van de Vlaamse regering – red.*). Overeenkomstig dat besluit moet bij de toewijzing van een woning steeds rekening gehouden worden met de leefbaarheid en met de rationele bezetting van de woning. De zorg voor een optimale leefbaarheid kan onder meer het nastreven van een sociale vermenging inhouden. Met "leefbaarheid" wordt bedoeld : de zorg voor een optimale leef-

baarheid van het patrimonium in het algemeen en van een woningencomplex in het bijzonder.

Om geldig te kunnen toewijzen, moet elke maatschappij over een door de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) goedgekeurd intern toewijzingsreglement beschikken. Dat reglement bevat het aan zijn specifieke situatie aangepaste kader waarin de sociale huisvestingsmaatschappij de toewijzingsregels van het socialehuurbesluit zal toepassen.

Het intern toewijzingsreglement moet minstens regels bevatten in verband met de wijze waarop de socialehuisvestingsmaatschappij :

1° de zorg voor een optimale leefbaarheid zal realiseren door preventieve of door andere maatregelen ;

2° de sociale vermenging zal nastreven ;

3° de rationele bezetting zal toepassen ;

4° sociale netwerken zal versterken en ondersteunen ;

5° de bewoners zal informeren en zal zorgen voor een structurele inbedding van de bewonersparticipatie in de werking van de socialehuisvestingsmaatschappij ;

6° bijzondere aandacht besteedt aan de meest behoeftige gezinnen en aan alleenstaanden.

Provincie Antwerpen

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Antwerpen				
1010 Ideale Woning – Antwerpen	227	4	43	274
1020 De Goede Woning – Antwerpen	320	10	91	421
1030 Huisvesting – Antwerpen	259	22	237	518
1050 Onze Woning – Antwerpen	290	19	166	475
1065 A.B.C. – Antwerpen	113	5	68	186
1110 Gew. Mij. tot het bouwen van sociale woningen – Boom	57	1	17	75
1140 Sociaal Wonen – Deurne	59	4	31	94
1180 CV Beter Wonen – Hoboken	105	2	10	117
1260 Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	6	1	1	8
1310 De Voorkempen – Wuustwezel	59	4	2	65
1320 Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	33	0	2	35
Subtotaal voor arr. Antwerpen :	1.528	72	668	2.268

Arrondissement Mechelen

1120 Gezellige Woningen – Bornem	26	0	0	26
1150 Volkswoningen Duffel – Duffel	83	0	5	88
1160 Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	55	2	4	61
1200 Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	31	4	3	38
1210 De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	129	20	19	168
1256 Eigen Woning – Puurs	33	0	9	42
1300 Volkshuisvesting – Willebroek	64	0	18	82
Subtotaal voor arr. Mechelen	421	26	58	505

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Turnhout				
1155 Geelse Bouwmaatschappij – Geel	95	2	5	102
1170 Eigen Haard – Herentals	18	1	3	22
1230 Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	39	3	1	43
1235 De Heibloem – Olen	15	0	5	20
1250 De Noorderkempen – Merksplas	41	1	1	43
1290 Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	56	1	11	68
1295 Zonnige Kempen – Westerlo	72	15	0	87
Subtotaal voor arr. Turnhout	336	23	26	385
Subtotaal voor prov. Antwerpen	2.285	121	752	3.158

Provincie Limburg

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Hasselt				
7000 Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	146	16	26	188
7030 Nieuw Dak – Genk	50	16	71	137
7050 Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	53	4	4	61
7055 Limburgs Tehuis – Hasselt	86	8	12	106
7090 Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	70	2	7	79
Subtotaal voor arr. Hasselt	405	46	120	571
Arrondissement Maaseik				
7064 Kempisch Tehuis – Houthalen – Houthalen-Helchteren	124	22	57	203
7070 Ons Dak – Maaseik	59	1	5	65
Subtotaal voor arr. Maaseik	183	23	62	268
Arrondissement Tongeren				
7015 Maaslands Huis – Maasmechelen	82	14	30	126
7110 Tongershuis – Tongeren	45	0	0	45
Subtotaal voor arr. Tongeren	127	14	30	171
Subtotaal voor prov. Limburg	715	83	212	1.010

Provincie Oost-Vlaanderen

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Aalst				
4010 CV voor Huisvesting gewest Aalst – Aalst	48	0	2	50
4015 Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	96	0	0	96
4200 Veilig Wonen – Aalst	156	1	6	163
4240 Welzijn – Ninove	53	2	5	60
Subtotaal voor arr. Aalst	353	3	13	369
Arrondissement Dendermonde				
4070 Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	9	0	5	14
4190 Zonnige Woonst – Hamme	65	0	4	69
4260 Hulp in Woningnood – Berlare	12	0	0	12
4290 Volkswelzijn – Dendermonde	54	1	10	65
4340 Eigen Dak – Wetteren	74	0	5	79
4350 Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	31	0	0	31
Subtotaal voor arr. Dendermonde	245	1	24	270
Arrondissement Eeklo				
4090 Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	0	0	51	51
4360 Gew. Mij. Huisvesting Zelzate – Zelzate	39	1	1	41
4360,1 VHM-woningen Zelzate	8	1	0	9
Subtotaal voor arr. Eeklo	47	2	52	101
Arrondissement Gent				
4080 Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	11	1	2	14
4110 De Goede Werkmanswoning – Gent	278	5	64	347
4140 De Gentse Haard – Gent	89	3	46	138
4150 Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	228	2	33	263
4160 Volkshaard – Gent	263	6	16	285
4160,1 VHM-woningen Wachtebeke	19	0	0	19
4180 Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	48	2	12	62
4230 Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	21	0	3	24
4370 Elk zijn Dak – Zomergem	9	0	0	9
Subtotaal voor arr. Gent	966	19	176	1.161
Arrondissement Oudenaarde				
4270 Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	131	1	6	138
4280 De Nieuwe Haard – Ronse	97	19	3	119
Subtotaal voor arr. Oudenaarde	228	20	9	257

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Sint-Niklaas				
4040 Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	147	0	8	155
4220 Tuinwijk – Lokeren	82	0	19	101
4300 Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	27	3	0	30
4310 Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	81	0	26	107
4320 Bouwmij. van Temse – Temse	76	3	6	85
Subtotaal voor arr. Sint-Niklaas	413	6	59	478
Subtotaal voor prov. Oost-Vlaanderen	2.252	51	333	2.636

Provincie Vlaams-Brabant

Arrondissement Halle-Vilvoorde

2228 Providentia – Asse	123	3	9	135
2290 Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	95	1	3	99
2350 Huisvesting Zennevallei – Halle	69	3	21	93
2630 Inter-Vilvoordse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	126	5	14	145
Subtotaal voor arr. Halle-Vilvoorde	413	12	47	472

Arrondissement Leuven

2010 Goedkope Woningen – Aarschot	11	0	0	11
2250 Diest-Uitbreiding – Diest	37	1	2	40
2351 Volkswoningbouw – Herent	42	0	0	42
2360 De Goede Haard – Heverlee	29	1	1	31
2420 Dijledal – Leuven	149	17	13	179
2455 Sociale Woningen Landen – Landen	20	1	0	21
2600 Elk zijn huis – Tervuren	69	4	24	97
2610 Huisvesting Tienen – Tienen	28	1	6	35
Subtotaal voor arr. Leuven	385	25	46	456
Subtotaal voor prov. Vlaams-Brabant	798	37	93	928

Provincie West-Vlaanderen

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Brugge				
3060 Het Lindenhof – Blankenberge	30	1	1	32
3070 Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	132	0	7	139
3100 Interbrugse Maatschappij – Brugge	126	0	0	126
3150 Heist-Best – Knokke-Heist	7	0	0	7
3150,1 VHM-woningen Knokke-Heist	0	0	0	0
9910 Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	9	0	0	9
Subtotaal voor arr. Brugge	304	1	8	313

	Belg	Niet-Belg-EU	Niet-EU	Aantal toewijzingen
Arrondissement Ieper				
3200 Ons Onderdak – Ieper	86	0	1	87
3421 De Leie – Wervik	23	1	1	25
Subtotaal voor arr. Ieper	109	1	2	112
Arrondissement Kortrijk				
3140 Mijn Huis – Harelbeke	98	1	5	104
3230 Goedkope Woning – Kortrijk	85	4	6	95
3240 Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	52	2	14	68
3250 Eigen Haard is Goud Waard – Menen	49	0	2	51
3280 Ons Dorp – Menen	32	2	6	40
3410 Helpt Elkander – Waregem	54	2	14	70
3431 De Vlashaard – Wevelgem	42	0	3	45
3440 Eigen Haard – Zwevegem	59	1	0	60
9920 Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestings- maatschappij – Kortrijk	32	0	6	38
Subtotaal voor arr. Kortrijk	503	12	56	571
Arrondissement Oostende				
3120 Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	44	0	1	45
3315 De Gelukkige Haard – Oostende	86	0	0	86
3320 Oostendse Haard – Oostende	70	0	0	70
Subtotaal voor arr. Oostende	200	0	1	201
Arrondissement Roeselare				
3210 De Mandelbeek – Ingelmunster	33	0	0	33
3220 Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	37	1	1	39
3330 De Mandel – Roeselare	168	2	16	186
Subtotaal voor arr. Roeselare	238	3	17	258
Arrondissement Tielt				
3380 Tieltsse Bouwmaatschappij – Tielt	11	0	3	14
Subtotaal voor arr. Tielt	11	0	3	14

Arrondissement Veurne

3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	19	0	0	19
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	28	0	0	28
Subtotaal voor arr. Veurne		47	0	0	47
Subtotaal voor prov. West-Vlaanderen		1.412	17	87	1.516
Totaal voor Vlaamse gewest 31/12/00		7.462	309	1.477	9.248
		80,69 %	3,34 %	15,97 %	
Totaal voor Vlaamse gewest 31/12/99		7.914	288	1.343	9.545
		82,91 %	3,02 %	14,07 %	

Vraag nr. 28
van 7 december 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Kritiek Rekenhof

Blijkens het Boek van het Rekenhof 2001 bevat de jaarrekening van Export Vlaanderen een openstaande vordering tegenover de gevolmachtigde vertegenwoordiger. Die zou de grootte daarvan evenwel betwisten. (*Stuk 36 (2001-2002) - Nr. 1, blz. 402 – red.*)

Kan de minister bevestigen dat die situatie intussen werd uitgeklaard ?

Antwoord

Het kantoor van de gevolmachtigde vertegenwoordiger werd gesloten. Betrokkene staat ten dienste van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

De boekhouding werd nagekeken en afgesloten.

Het dossier betreffende zijn verloning als secretaris-generaal van de VRE wordt eerstdaags afgehandeld. (*VRE : Vergadering van de Regio's van Europa – red.*)

Vraag nr. 29
van 7 december 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Kritiek Rekenhof (2)

In het Boek van het Rekenhof 2001 lees ik dat Export Vlaanderen maatregelen dient te treffen om een degelijke, volledige en tijdige inventarisatie

mogelijk te maken (*Stuk 36 (2001-2002) Nr. 1, blz. 402 – red.*). In hoeverre wordt daaraan tegemoetgekomen ?

Antwoord

Sinds 1 januari 2001 werkt Export Vlaanderen met een nieuw boekhoudpakket. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een inventarisatiemodule.

Hierdoor wordt een degelijke, volledige en tijdige inventarisatie mogelijk, rekening houdende met het feit dat Export Vlaanderen meerdere vertegenwoordigers heeft in het buitenland.

Vraag nr. 30
van 7 december 2001
van de heer CARL DECALUWE

Sociale huisvesting – Huurachterstallen

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 141 van 27 april 2001 inzake de achterstallige huur in de sociale huursector, beloofde de toenmalige minister van Huisvesting om de gegevens beschikbaar te stellen aan het Vlaams Parlement. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) was op dat ogenblik de gegevens aan het verwerken voor het jaar 2000 (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1983 – red.*).

Inmiddels zijn wij een half jaar verder en werden deze gegevens nog niet ter beschikking gesteld.

1. Kan de minister een overzicht geven van de huurachterstallen voor het jaar 2000, met een opsplitsing naar provincie ?

2. Wat is het aandeel huurachterstallen ten opzichte van de totale "te innen huur" ?
3. Wat is de evolutie in de huurachterstallen ? Wat heeft het onderzoek van de VHM hieromtrent uitgewezen ?
4. Welk effect hebben de opvolgingsinspecties op de evolutie van de huurachterstallen ?

Antwoord

1. Als **bijlage 1** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de gevraagde gegevens. De cijfers kunnen, vanwege correcties die in de loop van het jaar werden doorgevoerd, voor sommige maatschappijen lichtjes verschillen met die welke reeds op 12 juni 2001 ingevolge vraag nr. 141 van 27 april 2001 (cijfergegevens huurachterstallen 2000) werden verstrekt.

Deze cijfers moeten evenwel met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Zo is gebleken dat niet alle maatschappijen op hetzelfde moment hun huurachterstallen afschrijven.

In veel gevallen loopt de huurachterstand ook op omdat de huurders ten gevolge van hun inkomenssituatie pas op het einde van de maand betalen (in plaats van in het begin). Boekhoudkundig is er op het einde van de maand dan wel een aanzienlijk bedrag aan huurachterstand, terwijl dat bedrag in feite in het begin van de daaropvolgende maand (boekhoudkundig) wordt aangezuiverd.

Een ander feit waarmee rekening moet worden gehouden, is dat bedragen aan huurachterstand worden geblokkeerd door procedures van collectieve schuldbemiddeling.

Om al deze redenen worden, in overleg met de socialehuisvestingsmaatschappijen (SHM), afspraken gemaakt om in de toekomst een éénvoudig beeld en een betere inschatting van deze problematiek te krijgen.

2. Die gegevens zullen uiterlijk in de loop van de maand januari 2002 worden bezorgd (**bijlage 2**).
3. Als **bijlage 3** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de evolutie van de huurachterstand (jaren 1995 tot 2000), zoals deze ook reeds bij vraag nr. 141 van 27 april 2001 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger werd verstrekt.

Daaruit blijkt dat de huurachterstand bij de meeste maatschappijen stijgt. De socialehuisvestingsmaatschappijen leveren voortdurend inspanningen om de huurachterstand terug te dringen. Zij geven wel degelijk gevolg aan de richtlijnen die dienaangaande door de VHM worden verstrekt.

4. In eerste instantie moeten de huurachterstallen door de socialehuisvestingsmaatschappijen zelf worden opgevolgd. Bij hen ligt de eerste verantwoordelijkheid hiervoor.

Wat de rol van de VHM betreft, is het zo dat jaarlijks door de maatschappijen gerapporteerd wordt over de huurachterstand en de genomen maatregelen aan de VHM via de "statistische inlichtingen verhuring" (zie **bijlage 4**). Het ligt in de bedoeling op basis van deze statistische gegevens, gelet op de evolutie ervan (cf. antwoord punt 3), deze problematiek nog systematischer op te volgen om, m.b.t. de in het oog springende gevallen, gericht op te treden.

Hoe dan ook doet de Sociale Inspectie nu al periodiek onderzoek naar de (opvolging van de) huurachterstand. Daarbij worden de door de SHM aan de VHM gerapporteerde gegevens nagekeken en de wijze van opvolging door de SHM wordt nagegaan. Dit periodiek onderzoek zou in principe om de vier jaar bij elke maatschappij moeten plaatsvinden.

Indien de SHM in gebreke blijft, wordt zij aangemaand om striktere maatregelen te nemen. Zij wordt in voorkomend geval ook attent gemaakt op de (betere) manier waarop andere maatschappijen omgaan met huurachterstand. De bevindingen en aanbevelingen van de inspecteurs worden schriftelijk aan de betrokken SHM meegedeeld.

In het jongste nummer van het informatieblad van de VHM werd deze problematiek andermaal onder de aandacht van de maatschappijen gebracht, met de boodschap de nodige aandacht eraan te blijven besteden.

Aanvullend antwoord

(De gegevens vermeld in punt 2 van het antwoord werden verstrekt – red.)

(Bovenvermelde bijlagen 1 en 4 liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Bijlage 2 – Huurachterstallen – Procentueel

Provincie Antwerpen		Referentiedatum 31 dec. 2000		
		Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Antwerpen				
1010	Ideale Woning – Antwerpen	3.866.634	396.149.129	0,98
1020	De Goede Woning – Antwerpen	12.865.486	415.359.040	3,10
1030	Huisvesting – Antwerpen	6.204.876	591.773.977	1,05
1050	Onze Woning – Antwerpen	15.173.801	541.808.034	2,80
1065	A.B.C. – Antwerpen	2.639.703	195.021.475	1,35
1110	Gew. Mij. tot het bouwen van sociale woningen – Boom	2.422.977	126.247.440	1,92
1140	Sociaal Wonen – Deurne	3.447.744	152.752.489	2,26
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	2.643.534	133.045.216	1,99
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	478.942	39.288.298	1,22
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	966.513	86.364.904	1,12
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	615.326	53.965.650	1,14
Subtotaal voor arr. Antwerpen		51.325.536	2.731.775.652	1,88
Arrondissement Mechelen				
1120	Gezellige Woningen – Bornem	207.768	47.449.279	0,44
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	546.140	95.234.657	0,57
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	531.488	91.925.442	0,58
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	383.140	58.666.376	0,65
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	6.058.847	260.166.917	2,33
1256	Eigen Woning – Puurs	1.342.463	77.969.811	1,72
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	3.504.152	131.113.662	2,67
Subtotaal voor arr. Mechelen		12.573.998	762.526.144	1,65
Arrondissement Turnhout				
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	2.512.714	154.787.021	1,62
1170	Eigen Haard – Herentals	1.342.274	54.370.790	2,47
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	216.692	48.613.669	0,45
1235	De Heibloem – Olen	353.339	31.721.845	1,11
1250	De Noorderkempen – Merksplas	1.421.302	76.610.982	1,86
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	2.540.718	196.842.931	1,29
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	3.031.331	143.538.617	2,11
Subtotaal voor arr. Turnhout		11.418.370	706.485.855	1,62
Subtotaal voor prov. Antwerpen		75.317.904	4.200.787.651	1,79

Provincie Limburg

Referentiedatum 31 dec. 2000

	Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Hasselt			
7000 Kantonale Bouwmij. Beringen – Beringen	6.405.929	277.043.025	2,31
7030 Nieuw Dak – Genk	10.274.929	188.126.751	5,46
7050 Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	3.261.883	93.026.519	3,51
7055 Limburgs Tehuis – Hasselt	2.148.270	134.246.539	1,60
7090 Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	2.400.056	85.427.478	2,81
Subtotaal voor arr. Hasselt	24.491.067	777.870.312	3,15
Arrondissement Maaseik			
7064 Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	4.118.823	247.959.985	1,66
7070 Ons Dak – Maaseik	1.451.548	135.365.832	1,07
Subtotaal voor arr. Maaseik	5.570.371	383.325.817	1,45
Arrondissement Tongeren			
7015 Maaslands Huis – Maasmechelen	8.122.143	285.115.702	2,85
7110 Tongershuis – Tongeren	1.510.789	91.169.376	1,66
Subtotaal voor arr. Tongeren	9.632.932	376.285.078	2,56
Subtotaal voor prov. Limburg	39.694.370	1.537.481.207	2,58

Provincie Oost-Vlaanderen

Referentiedatum 31 dec. 2000

	Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Aalst			
4010 CV voor Huisvesting gewest Aalst – Aalst	997.129	59.645.114	1,67
4015 Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	9.256.251	71.780.584	12,90
4200 Veilig Wonen – Aalst	698.512	175.102.672	0,40
4240 Welzijn – Ninove	667.708	48.769.079	1,37
Subtotaal voor arr. Aalst	11.619.600	355.297.449	3,27
Arrondissement Dendermonde			
4070 Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	4.337.792	80.771.079	5,37
4190 Zonnige Woonst – Hamme	701.115	108.138.404	0,65
4260 Hulp in Woningnood – Berlare	198.890	29.689.468	0,67
4290 Volkswelzijn – Dendermonde	8.432.153	86.086.556	9,79
4340 Eigen Dak – Wetteren	975.531	60.618.310	1,61
4350 Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	153.622	52.117.477	0,29
Subtotaal voor arr. Dendermonde	14.799.103	417.421.294	3,55

	Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Eeklo			
4090 Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	841.379	119.766.873	0,70
4360 Gew. Mij. Huisvesting Zelzate – Zelzate	349.880	64.318.455	0,54
Subtotaal voor arr. Eeklo	1.191.259	184.085.328	0,65
Arrondissement Gent			
4080 Deinze Bouwmaatschappij – Deinze	52.030	31.464.326	0,17
4110 De Goede Werkmanswoning – Gent	13.955.851	289.349.860	4,82
4140 De Gentse Haard – Gent	5.154.788	165.932.983	3,11
4150 Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	4.211.633	400.985.841	1,05
4160 Volkshaard – Gent	2.370.802	372.170.521	0,64
4180 Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	2.457.462	100.417.491	2,45
4230 Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	243.333	34.154.144	0,71
4370 Elk zijn Dak – Zomergem	166.562	11.548.690	1,44
Subtotaal voor arr. Gent	28.612.461	1.406.023.856	2,03
Arrondissement Oudenaarde			
4270 Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	3.287.702	82.778.191	3,97
4280 De Nieuwe Haard – Ronse	5.152.709	60.338.727	8,54
Subtotaal voor arr. Oudenaarde	8.440.411	143.116.918	5,90
Arrondissement Sint-Niklaas			
4040 Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	1.987.876	150.079.722	1,32
4220 Tuinwijk – Lokeren	3.145.620	130.490.168	2,41
4300 Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	1.291.316	62.669.814	2,06
4310 Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	3.152.687	139.439.403	2,26
4320 Bouwmij. van Temse – Temse	401.219	79.485.841	0,50
Subtotaal voor arr. Sint-Niklaas	9.978.718	562.164.948	1,78
Subtotaal voor prov. Oost-Vlaanderen	74.641.552	3.068.109.793	2,43

Provincie Vlaams-Brabant		Referentiedatum 31 dec. 2000		
		Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
		Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Halle-Vilvoorde				
2228	Providentia – Asse	4.415.135	264.896.691	1,67
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	3.478.258	235.620.364	1,48
2350	Huisvesting Zennevalei – Halle	2.639.766	171.951.407	1,54
2630	Inter-Vilvoordse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	4.023.211	200.412.240	2,01
Subtotaal voor arr. Halle-Vilvoorde		14.556.370	872.880.702	1,67
Arrondissement Leuven				
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	512.086	28.304.927	1,81
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	1.687.670	53.528.430	3,15
2351	Volkswoningbouw – Herent	1.706.102	52.027.877	3,28
2360	De Goede Haard – Heverlee	1.461.944	28.119.078	5,20
2420	Dijledal – Leuven	2.945.971	282.906.116	1,04
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	398.090	37.936.194	1,05
2600	Elk zijn huis – Tervuren	1.120.499	149.626.738	0,75
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	1.101.616	37.594.231	2,93
Subtotaal voor arr. Leuven		10.933.978	670.043.591	1,63
Subtotaal voor prov. Vlaams-Brabant		25.490.348	1.542.924.293	1,65
Provincie West-Vlaanderen		Referentiedatum 31 dec. 2000		
		Achterstallenbedrag (fr.)	Te innen huur (fr.)	% huurachterstal
Arrondissement Brugge				
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	4.468.006	79.458.786	5,62
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	3.496.174	195.318.977	1,79
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	5.241.757	262.132.169	2,00
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	190.375	14.142.613	1,35
9910	Haard en Kouter – Brugge St. Kruis	217.806	19.252.031	1,13
Subtotaal voor arr. Brugge		13.614.118	570.304.576	2,39
Arrondissement Ieper				
3200	Ons Onderdak – Ieper	2.704.042	125.748.509	2,15
3421	De Leie – Wervik	1.170.233	87.736.713	1,33
Subtotaal voor arr. Ieper		3.874.275	213.485.222	1,81

Arrondissement Kortrijk

3140	Mijn Huis – Harelbeke	776.277	133.065.843	0,58
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	2.471.835	126.460.243	1,95
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	436.628	47.248.961	0,92
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	641.842	66.359.011	0,97
3280	Ons Dorp – Menen	432.735	88.814.895	0,49
3410	Helpt Elkander – Waregem	1.032.038	118.851.207	0,87
3431	De Vlashaard – Wevelgem	2.505.101	58.681.027	4,27
3440	Eigen Haard – Zwevegem	96.682	111.812.140	0,09
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestings- maatschappij – Kortrijk	318.067	40.117.941	0,79
Subtotaal voor arr. Kortrijk		8.711.205	791.411.268	1,10

Arrondissement Oostende

3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	381.280	26.003.330	1,47
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	6.296.885	170.783.806	3,69
3320	Oostendse Haard – Oostende	525.360	146.493.677	0,36
Subtotaal voor arr. Oostende		7.203.525	343.280.813	2,10

Arrondissement Roeselare

3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	1.220.883	26.812.921	4,55
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	282.157	30.925.638	0,91
3330	De Mandel – Roeselare	5.610.693	262.394.304	2,14
Subtotaal voor arr. Roeselare		7.113.683	320.132.863	2,22

Arrondissement Tielt

3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	2.122.111	31.001.011	6,85
Subtotaal voor arr. Tielt		2.122.111	31.001.011	6,85

Arrondissement Veurne

3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	262.090	52.100.842	0,50
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	509.810	99.442.275	0,51
Subtotaal voor arr. Veurne		771.900	151.543.117	0,51
Subtotaal voor prov. West-Vlaanderen		43.410.817	2.421.158.870	1,79
Algemeen totaal voor 31/12/00		258.554.991	12.770.461.814	2,02

Bijlage 3 – Huurachterstallen – Evolutie

Provincie Antwerpen		18/12/01
	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Antwerpen		
1010 Ideale Woning – Antwerpen	31/12/95	2.958.934
	31/12/96	2.859.240
	31/12/97	2.927.675
	31/12/98	2.769.102
	31/12/99	2.931.028
	31/12/00	3.866.634
1020 De Goede Woning – Antwerpen	31/12/95	3.213.077
	31/12/96	5.842.549
	31/12/97	8.851.933
	31/12/98	9.850.111
	31/12/99	11.951.849
	31/12/00	12.865.486
1030 Huisvesting – Antwerpen	31/12/95	1.885.772
	31/12/96	2.957.752
	31/12/97	3.340.074
	31/12/98	5.529.152
	31/12/99	5.710.833
	31/12/00	6.204.876
1050 Onze Woning – Antwerpen	31/12/95	8.377.568
	31/12/96	10.379.838
	31/12/97	10.359.304
	31/12/98	12.702.954
	31/12/99	13.902.409
	31/12/00	15.173.801
1065 A.B.C. – Antwerpen	31/12/95	1.367.749
	31/12/96	1.719.727
	31/12/97	2.131.677
	31/12/98	1.764.240
	31/12/99	2.046.871
	31/12/00	2.639.703
1110 Gew. Mij tot het bouwen van sociale woningen – Boom	31/12/95	1.014.172
	31/12/96	1.788.229
	31/12/97	2.420.956
	31/12/98	2.864.041
	31/12/99	2.590.511
	31/12/00	2.422.977
1140 Sociaal Wonen – Deurne	31/12/95	221.544
	31/12/96	466.960
	31/12/97	803.809
	31/12/98	875.836
	31/12/99	2.232.889
	31/12/00	3.447.744

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
1180 CV Beter Wonen – Hoboken	31/12/95	1.370.632
	31/12/96	1.702.004
	31/12/97	2.303.066
	31/12/98	2.998.067
	31/12/99	2.641.515
	31/12/00	2.643.534
1260 Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	31/12/95	257.090
	31/12/96	179.050
	31/12/97	143.753
	31/12/98	411.033
	31/12/99	686.307
	31/12/00	478.942
1310 De Voorkepen – Wuustwezel	31/12/95	1.567.295
	31/12/96	925.255
	31/12/97	879.121
	31/12/98	1.092.384
	31/12/99	1.186.717
	31/12/00	966.513
1320 Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	31/12/95	436.894
	31/12/96	496.115
	31/12/97	184.520
	31/12/98	558.709
	31/12/99	841.350
	31/12/00	615.326
Arrondissement Mechelen		
1120 Gezellige Woningen – Bornem	31/12/95	311.037
	31/12/96	259.757
	31/12/97	156.041
	31/12/98	95.680
	31/12/99	198.091
	31/12/00	207.768
1150 Volkswoningen Duffel – Duffel	31/12/95	254.124
	31/12/96	232.636
	31/12/97	408.668
	31/12/98	273.527
	31/12/99	486.769
	31/12/00	546.140
1160 Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	31/12/95	385.657
	31/12/96	373.478
	31/12/97	258.153
	31/12/98	244.452
	31/12/99	246.633
	31/12/00	531.488

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
1200 Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	31/12/95	361.922
	31/12/96	306.102
	31/12/97	299.429
	31/12/98	363.777
	31/12/99	617.107
	31/12/00	383.140
1210 De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	31/12/95	9.538.308
	31/12/96	8.976.130
	31/12/97	1.837.248
	31/12/98	12.074.363
	31/12/99	6.434.386
	31/12/00	6.058.847
1220 De Vrije Woonst – Mechelen	31/12/96	0
	31/12/97	0
	31/12/98	0
1256 Eigen Woning – Puurs	31/12/95	749.178
	31/12/96	928.133
	31/12/97	931.730
	31/12/98	718.308
	31/12/99	1.154.811
	31/12/00	1.342.463
1300 Volkshuisvesting – Willebroek	31/12/95	1.940.091
	31/12/96	2.495.655
	31/12/97	1.946.448
	31/12/98	1.918.329
	31/12/99	2.911.271
	31/12/00	3.504.152
Arrondissement Turnhout		
1155 Geelse Bouwmaatschappij – Geel	31/12/95	705.041
	31/12/96	1.392.114
	31/12/97	2.380.845
	31/12/98	2.137.327
	31/12/99	3.001.290
	31/12/00	2.512.714
1170 Eigen Haard – Herentals	31/12/95	679.696
	31/12/96	1.220.376
	31/12/97	772.715
	31/12/98	1.319.374
	31/12/99	1.083.862
	31/12/00	1.342.274
1230 Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	31/12/95	111.998
	31/12/96	107.605
	31/12/97	76.028
	31/12/98	124.654
	31/12/99	105.819
	31/12/00	216.692

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
1235 De Heibloem – Olen	31/12/95	361.537
	31/12/96	281.365
	31/12/97	214.412
	31/12/98	269.616
	31/12/99	228.510
	31/12/00	353.339
1250 De Noorderkempen – Merksplas	31/12/95	1.324.072
	31/12/96	1.803.792
	31/12/97	2.062.739
	31/12/98	749.341
	31/12/99	482.901
	31/12/00	1.421.302
1290 Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	31/12/95	3.511.486
	31/12/96	2.419.098
	31/12/97	1.623.173
	31/12/98	2.269.848
	31/12/99	2.137.686
	31/12/00	2.540.718
1295 Zonnige Kempen – Westerlo	31/12/95	1.618.789
	31/12/96	1.626.570
	31/12/97	1.631.427
	31/12/98	1.888.229
	31/12/99	2.383.688
	31/12/00	3.031.331

Provincie Limburg

18/12/01

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Hasselt		
7000 Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	31/12/95	5.218.122
	31/12/96	5.498.455
	31/12/97	4.941.504
	31/12/98	5.367.948
	31/12/99	5.692.866
	31/12/00	6.405.929
7030 Nieuw Dak – Genk	31/12/95	9.799.656
	31/12/96	9.271.684
	31/12/97	8.499.472
	31/12/98	0
	31/12/99	9.665.207
	31/12/00	10.274.929

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
7050 Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	31/12/95	3.296.247
	31/12/96	3.735.536
	31/12/97	1.919.295
	31/12/98	3.494.841
	31/12/99	3.488.213
	31/12/00	3.261.883
7055 Limburgs Tehuis – Hasselt	31/12/95	822.370
	31/12/96	1.171.193
	31/12/97	948.652
	31/12/98	1.274.138
	31/12/99	2.242.865
	31/12/00	2.148.270
7090 Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	31/12/95	1.039.183
	31/12/96	1.228.017
	31/12/97	953.028
	31/12/98	1.067.607
	31/12/99	1.552.462
	31/12/00	2.400.056
Arrondissement Maaseik		
7064 Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	31/12/95	2.668.770
	31/12/96	2.955.296
	31/12/97	5.451.347
	31/12/98	7.166.135
	31/12/99	6.730.418
	31/12/00	4.118.823
7070 Ons Dak – Maaseik	31/12/95	781.203
	31/12/96	839.437
	31/12/97	2.416.236
	31/12/98	1.382.302
	31/12/99	1.410.466
	31/12/00	1.451.548
Arrondissement Tongeren		
7015 Maaslands Huis – Maasmechelen	31/12/95	6.565.892
	31/12/96	5.456.626
	31/12/97	3.296.917
	31/12/98	5.999.041
	31/12/99	7.886.491
	31/12/00	8.122.143
7110 Tongershuis – Tongeren	31/12/95	624.643
	31/12/96	965.376
	31/12/97	796.017
	31/12/98	981.952
	31/12/99	1.165.790
	31/12/00	1.510.789

Provincie Oost-Vlaanderen

18/12/01

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Aalst		
4010 CV voor Huisvesting gewest Aalst – Aalst	31/12/95	1.483.970
	31/12/96	4.242.300
	31/12/97	3.373.069
	31/12/98	2.463.652
	31/12/99	1.719.680
	31/12/00	997.129
4015 Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	31/12/95	471.140
	31/12/96	739.798
	31/12/97	3.164.929
	31/12/98	3.232.432
	31/12/99	7.448.699
	31/12/00	9.256.251
4200 Veilig Wonen – Aalst	31/12/95	527.200
	31/12/96	618.148
	31/12/97	520.026
	31/12/98	437.617
	31/12/99	697.087
	31/12/00	698.512
4240 Welzijn – Ninove	31/12/95	572.495
	31/12/96	433.790
	31/12/97	333.165
	31/12/98	470.564
	31/12/99	741.104
	31/12/00	667.708
Arrondissement Dendermonde		
4020 Geluk in ons Huis – Baasrode	31/12/95	21.516
	31/12/96	13.746
	31/12/97	19.456
	31/12/98	0
	31/12/99	28.500
4070 Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	31/12/95	929.687
	31/12/96	1.179.792
	31/12/97	1.810.467
	31/12/98	2.684.340
	31/12/99	5.188.984
4190 Zonnige Woonst – Hamme	31/12/00	4.337.792
	31/12/95	491.348
	31/12/96	421.347
	31/12/97	414.978
	31/12/98	386.841
	31/12/99	746.298
	31/12/00	701.115

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
4260 Hulp in Woningnood – Berlare	31/12/95	257.284
	31/12/96	161.253
	31/12/97	114.308
	31/12/98	296.376
	31/12/99	132.317
	31/12/00	198.890
4290 Volkswelzijn – Dendermonde	31/12/95	4.426.903
	31/12/96	5.311.150
	31/12/97	6.294.490
	31/12/98	6.353.535
	31/12/99	7.111.153
	31/12/00	8.432.153
4340 Eigen Dak – Wetteren	31/12/95	806.748
	31/12/96	964.169
	31/12/97	788.540
	31/12/98	676.185
	31/12/99	1.019.498
	31/12/00	975.531
4350 Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	31/12/95	248.420
	31/12/96	182.520
	31/12/97	176.400
	31/12/98	401.231
	31/12/99	210.828
	31/12/00	153.622
Arrondissement Eeklo		
4090 Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	31/12/95	1.407.999
	31/12/96	2.102.953
	31/12/97	2.531.262
	31/12/98	1.265.933
	31/12/99	1.302.106
	31/12/00	841.379
4360 Gew. Mij. Huisvesting Zelzate – Zelzate	31/12/95	144.053
	31/12/96	98.246
	31/12/97	180.104
	31/12/98	151.021
	31/12/99	257.483
	31/12/00	349.880
4360 VHM-woningen Zelzate	31/12/95	118.351
	31/12/96	137.275
	31/12/97	40.744
	31/12/98	44.334
	31/12/99	114.656
	31/12/00	193.863

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Gent		
4080 Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	31/12/95	24.681
	31/12/96	105.133
	31/12/97	22.393
	31/12/98	68.777
	31/12/99	148.616
	31/12/00	52.030
4110 De Goede Werkmanswoning – Gent	31/12/95	4.844.438
	31/12/96	6.459.721
	31/12/97	7.147.807
	31/12/98	8.815.140
	31/12/99	10.772.498
	31/12/00	13.955.851
4140 De Gentse Haard – Gent	31/12/95	5.900.324
	31/12/96	4.791.831
	31/12/97	5.850.927
	31/12/98	4.107.449
	31/12/99	4.941.480
	31/12/00	5.154.788
4150 Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	31/12/95	2.163.804
	31/12/96	2.993.114
	31/12/97	2.204.835
	31/12/98	2.778.550
	31/12/99	3.396.881
	31/12/00	4.211.633
4160 Volkshaard – Gent	31/12/95	1.637.884
	31/12/96	1.577.133
	31/12/97	1.914.515
	31/12/98	2.353.191
	31/12/99	2.657.066
	31/12/00	2.370.802
4160 VHM-woningen – Wachtebeke	31/12/95	425.603
	31/12/96	323.820
	31/12/97	167.667
	31/12/98	248.003
	31/12/99	394.416
	31/12/00	442.696
4180 Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	31/12/95	304.745
	31/12/96	359.466
	31/12/97	717.210
	31/12/98	1.077.152
	31/12/99	2.062.172
	31/12/00	2.457.462

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
4230 Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	31/12/95	617.095
	31/12/96	507.180
	31/12/97	291.466
	31/12/98	556.207
	31/12/99	482.930
	31/12/00	243.333
4370 Elk zijn Dak – Zomergem	31/12/95	57.550
	31/12/96	177.255
	31/12/97	122.645
	31/12/98	44.779
	31/12/99	193.463
	31/12/00	166.562
Arrondissement Oudenaarde		
4250 Elk Gezin een Dak – Oudenaarde	31/12/95	435.403
	31/12/96	366.200
	31/12/97	1.039.178
	31/12/98	1.373.080
4255 Gew. Bouwmij. der Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	31/12/95	746.737
	31/12/96	712.666
	31/12/97	330.360
	31/12/98	752.079
4270 Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	31/12/99	2.305.768
	31/12/00	3.287.702
4280 De Nieuwe Haard – Ronse	31/12/95	5.051.650
	31/12/96	6.445.846
	31/12/97	6.250.271
	31/12/98	8.588.793
	31/12/99	9.682.480
	31/12/00	5.152.709
Arrondissement Sint-Niklaas		
4220 Tuinwijk – Lokeren	31/12/95	1.211.804
	31/12/96	1.026.992
	31/12/97	1.494.923
	31/12/98	1.639.939
	31/12/99	1.805.635
	31/12/00	1.987.876
4300 Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	31/12/95	963.022
	31/12/96	1.570.002
	31/12/97	1.606.071
	31/12/98	2.058.979
	31/12/99	2.416.641
	31/12/00	3.145.620
4300 Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	31/12/95	557.376
	31/12/96	502.922
	31/12/97	859.066
	31/12/98	559.872
	31/12/99	785.821
	31/12/00	1.291.316

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
4310 Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	31/12/95	1.401.412
	31/12/96	1.368.568
	31/12/97	2.554.145
	31/12/98	1.874.065
	31/12/99	2.091.096
	31/12/00	3.152.687
4320 Bouwmij. van Temse – Temse	31/12/95	432.914
	31/12/96	224.182
	31/12/97	304.969
	31/12/98	367.213
	31/12/99	467.989
	31/12/00	401.219

Provincie Vlaams-Brabant

18/12/01

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Halle-Vilvoorde		
2228 Providentia – Asse	31/12/95	5.379.959
	31/12/96	4.566.896
	31/12/97	3.560.187
	31/12/98	3.955.520
	31/12/99	4.621.608
	31/12/00	4.415.135
2290 Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	31/12/95	2.041.807
	31/12/96	2.353.498
	31/12/97	5.198.299
	31/12/98	3.260.047
	31/12/99	3.477.412
	31/12/00	3.478.258
2350 Huisvesting Zennevallei – Halle	31/12/95	4.872.957
	31/12/96	4.533.804
	31/12/97	4.597.210
	31/12/98	4.674.375
	31/12/99	2.968.593
	31/12/00	2.639.766
2490 Machelse Huisvesting – Machelen	31/12/95	364.691
	31/12/96	323.144
	31/12/97	395.316
	31/12/98	395.560
2630 Inter-Vilvoordse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	31/12/95	3.305.169
	31/12/96	3.582.251
	31/12/97	3.394.117
	31/12/98	3.327.870
	31/12/99	4.007.818
	31/12/00	4.023.211

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Leuven		
2010 Goedkope Woningen – Aarschot	31/12/95	248.785
	31/12/96	149.313
	31/12/97	351.036
	31/12/98	626.668
	31/12/99	855.789
	31/12/00	512.086
2250 Diest-Uitbreiding – Diest	31/12/95	1.560.055
	31/12/96	1.784.827
	31/12/97	1.499.003
	31/12/98	1.517.951
	31/12/99	1.567.591
	31/12/00	1.687.670
2351 Volkswoningbouw – Herent	31/12/95	2.497.284
	31/12/96	5.969.594
	31/12/97	7.059.402
	31/12/98	6.481.046
	31/12/99	4.384.876
	31/12/00	1.706.102
2360 De Goede Haard – Heverlee	31/12/95	1.236.705
	31/12/96	1.101.068
	31/12/97	1.234.468
	31/12/98	1.599.425
	31/12/99	1.281.258
	31/12/00	1.461.944
2420 Dijledal – Leuven	31/12/95	825.890
	31/12/96	1.300.779
	31/12/97	3.859.057
	31/12/98	2.919.209
	31/12/99	2.388.336
	31/12/00	2.945.971
2455 Sociale Woningen Landen – Landen	31/12/95	265.594
	31/12/96	252.131
	31/12/97	431.353
	31/12/98	297.385
	31/12/99	402.317
	31/12/00	398.090
2470 Gew. Mij. Huisvesting Leuven – Leuven	31/12/95	986.776
	31/12/96	2.652.807
2600 Elk Zijn Huis – Tervuren	31/12/95	418.179
	31/12/96	479.081
	31/12/97	761.824
	31/12/98	520.029
	31/12/99	1.243.845
	31/12/00	1.120.499

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
2610 Huisvesting Tienen – Tienen	31/12/95	671.440
	31/12/96	560.007
	31/12/97	719.423
	31/12/98	643.455
	31/12/99	651.402
	31/12/00	1.101.616
Provincie West-Vlaanderen		18/12/01
	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Brugge		
3060 Het Lindenhof – Blankenberge	31/12/95	1.911.017
	31/12/96	3.078.724
	31/12/97	3.888.126
	31/12/98	2.548.556
	31/12/99	6.575.689
	31/12/00	4.468.006
3070 Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	31/12/95	2.070.208
	31/12/96	2.213.204
	31/12/97	1.716.948
	31/12/98	2.412.709
	31/12/99	2.983.894
	31/12/00	3.496.174
3100 Interbrugse Maatschappij – Brugge	31/12/95	3.910.438
	31/12/96	3.377.214
	31/12/97	3.716.916
	31/12/98	3.778.105
	31/12/99	3.991.356
	31/12/00	5.241.757
3150 Heist-Best – Knokke-Heist	31/12/95	140.380
	31/12/96	212.938
	31/12/97	110.243
	31/12/98	110.434
	31/12/99	102.393
	31/12/00	190.375
3150 VHM-woningen Knokke-Heist	31/12/95	155.379
	31/12/96	201.520
	31/12/97	83.488
	31/12/98	55.146
	31/12/99	33.100
	31/12/00	50.774
3350 Eigen Heerd is Goud Weerd – Brugge	31/12/95	126.601
	31/12/96	116.954

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
9910 Haard en Kouter – Brugge St. Kruis	31/12/97	146.414
	31/12/98	164.921
	31/12/99	208.679
	31/12/00	217.806
Arrondissement Ieper		
3200 Ons Onderdak – Ieper	31/12/95	1.308.083
	31/12/96	1.009.848
	31/12/97	2.819.880
	31/12/98	1.303.386
	31/12/99	1.795.275
	31/12/00	2.704.042
3421 De Leie – Wervik	31/12/95	1.147.775
	31/12/96	1.019.747
	31/12/97	921.940
	31/12/98	1.026.702
	31/12/99	723.858
	31/12/00	1.170.233
Arrondissement Kortrijk		
3050 Leieland – Bissegem-Kortrijk	31/12/95	117.833
	31/12/96	254.329
	31/12/97	372.157
	31/12/98	268.553
3140 Mijn Huis – Harelbeke	31/12/95	374.345
	31/12/96	805.051
	31/12/97	449.526
	31/12/98	550.158
	31/12/99	783.565
	31/12/00	776.277
3190 Heulse Heerd – Kortrijk	31/12/95	334.275
	31/12/96	234.516
3230 Goedkope Woning – Kortrijk	31/12/95	1.788.925
	31/12/96	1.440.398
	31/12/97	1.646.084
	31/12/98	1.514.983
	31/12/99	2.161.437
	31/12/00	2.471.835
3240 Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	31/12/95	812.292
	31/12/96	1.156.381
	31/12/97	1.198.124
	31/12/98	1.735.773
	31/12/99	998.951
	31/12/00	436.628

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
3250 Eigen Haard is Goud Waard – Menen	31/12/95	107.241
	31/12/96	194.413
	31/12/97	3.285.125
	31/12/98	2.655.813
	31/12/99	1.386.647
	31/12/00	641.842
3275 Mijn Tehuis – Marke	31/12/95	3.117.053
	31/12/96	3.374.345
3280 Ons Dorp – Menen	31/12/95	630.027
	31/12/96	498.815
	31/12/97	496.763
	31/12/98	708.101
	31/12/99	834.075
	31/12/00	432.735
3410 Helpt Elkander – Waregem	31/12/95	287.656
	31/12/96	539.435
	31/12/97	636.237
	31/12/98	777.578
	31/12/99	775.395
	31/12/00	1.032.038
3431 De Vlashaard – Wevelgem	31/12/95	1.947.944
	31/12/96	2.081.478
	31/12/97	2.179.408
	31/12/98	1.879.304
	31/12/99	2.167.260
	31/12/00	2.505.101
3440 Eigen Haard – Zwevegem	31/12/95	65.204
	31/12/96	94.233
	31/12/97	84.442
	31/12/98	55.663
	31/12/99	45.053
	31/12/00	96.682
9920 Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	31/12/97	319.252
	31/12/98	70.466
	31/12/99	426.483
	31/12/00	318.067
Arrondissement Oostende		
3120 Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	31/12/95	42.290
	31/12/96	107.451
	31/12/97	190.082
	31/12/98	165.828
	31/12/99	275.955
	31/12/00	381.280

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
3315 De Gelukkige Haard – Oostende	31/12/95	1.430.565
	31/12/96	1.826.440
	31/12/97	2.067.016
	31/12/98	3.528.994
	31/12/99	3.808.109
	31/12/00	6.296.885
3320 Oostendse Haard – Oostende	31/12/95	471.012
	31/12/96	395.479
	31/12/97	326.649
	31/12/98	446.511
	31/12/99	484.202
	31/12/00	525.360
Arrondissement Roeselare		
3210 De Mandelbeek – Ingelmunster	31/12/95	524.561
	31/12/96	1.312.701
	31/12/97	1.083.230
	31/12/98	966.927
	31/12/99	1.351.168
	31/12/00	1.220.833
3220 Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	31/12/95	318.357
	31/12/96	386.068
	31/12/97	158.099
	31/12/98	140.276
	31/12/99	271.050
	31/12/00	282.157
3330 De Mandel – Roeselare	31/12/95	1.118.220
	31/12/96	1.167.098
	31/12/97	1.863.491
	31/12/98	2.485.838
	31/12/99	3.613.303
	31/12/00	5.610.693
Arrondissement Tielt		
3380 Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	31/12/95	1.684.462
	31/12/96	1.941.866
	31/12/97	2.379.434
	31/12/98	2.433.068
	31/12/99	2.392.075
	31/12/00	2.122.111

	Referentiedatum	Achterstallenbedrag (fr.)
Arrondissement Veurne		
3310 De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	31/12/95	172.390
	31/12/96	183.636
	31/12/97	105.273
	31/12/98	17.550
	31/12/99	133.214
	31/12/00	262.090
3390 Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	31/12/95	314.661
	31/12/96	343.667
	31/12/97	454.072
	31/12/98	246.251
	31/12/99	345.115
	31/12/00	509.810

Vraag nr. 31
van 7 december 2001
van de heer CARL DECALUWE

Economische expansie – Subsidiewetgeving

De toenmalige minister van Economie deelde vóór de zomervakantie aan de verschillende intercommunales mee dat de Europese Commissie de intrekking heeft bevolen van onder andere de artikelen 30, 31, 32 en 42 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

Deze wetgeving is echter van uitzonderlijk belang voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen door intercommunales. Immers, de subsidiewetgeving van de Vlaamse overheid is gebaseerd op deze wet ; vele onteigeningsprocedures worden gevoerd op basis van artikel 30 en een aantal belangrijke voorwaarden die opgelegd worden aan bedrijven, onder andere de terugkoopregeling, worden geregeld via deze wetgeving.

Navraag bij de administratie leert dat de intrekking van de bovenvermelde artikelen dient te gebeuren vóór eind 2003. De Europese Commissie heeft evenwel ook bepaald dat vastleggingen op basis van de wet van 30 december 1970 enkel kunnen gebeuren tot uiterlijk eind 2001. Dit betekent dat tot uiterlijk 24 september 2001 subsidieaanvragen ingediend konden worden bij de administratie, zodat nog voor eind 2001 de vastleggingen kunnen gebeuren.

De administratie verwacht dat in de loop van 2002 en een gedeelte van 2003 geen enkel nieuw dossier zal kunnen worden behandeld. Vooraleer een nieu-

we subsidiewetgeving van kracht kan worden, dient immers een nieuwe kaderwet ter vervanging van de wet van 30 december 1970 goedgekeurd te worden.

1. Kan de minister een overzicht geven per provincie van de alsnog ingediende subsidiedossiers en voor welke bedragen ?
2. Welke middelen zijn nog beschikbaar voor vastleggingen ? Volgens welke criteria worden er eventuele selecties gemaakt ?
3. Voor wanneer wordt een nieuwe subsidiewetgeving in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

1. Bij brief van 20 juni 2001 deelde de Europese Commissie inderdaad onder andere mee als dienstige maatregel genomen te hebben dat :
  - na 31 december 2001 geen enkele steun op grond van de artikelen 25, 30, 31, 32 en 42 van de wet op de economische expansie van 30 december 1970 mag worden toegekend ;
  - uiterlijk op 31 december 2003 de artikelen 1, 2B, 3-9, 18-25 en 30-48 van de bovenvermelde wet moeten worden ingetrokken.

Als gevolg hiervan werd meteen besloten de belanghebbenden (vooral gemeenten, intercommunale verenigingen en GOM's) via de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) aan te manen subsidieaanvragen uiterlijk op 24

september 2001 in te dienen om de kansen op een eventuele vastlegging te maximaliseren.

De volgende dossiers werden aldus vanaf september alsnog ingediend.

1. Nieuwe terreinen

Provincie	Gemeente	Terrein	Begunstigde	Subsidiebedrag (fr.)
Vl.-Brabant	Tienen	Bost-Gallic	GOM	5.220.494
Limburg	Tessenderlo	Ravenshout-Noord	gemeente	38.249.524
Limburg	Lommel	Maatheide	stad	5.085.812
Limburg	Lommel	Balendijk uitbr. – fase 2	stad	49.769.815
Limburg	Tongeren	Tongeren – Oost	stad	45.039.357
Limburg	Tongeren	Tongeren – Noord	stad	8.594.431
Limburg	Lanaken	Industrieweg – fase 6	gemeente	1.397.829
West-Vlaanderen	Brugge	Herdersbrug – fase 8	WVI	6.527.644
West-Vlaanderen	Oostkamp	Amb. zone Rudderveerde	WVI	6.857.537
West-Vlaanderen	Ledegem	Amb. zone St.-Eloois-Winkel	WVI	8.342.011
West-Vlaanderen	Ledegem	Fabriekstraat II	WVI	9.925.771
West-Vlaanderen	Tielt	Noord-Lo	WVI	14.841.587
West-Vlaanderen	Roeselare	Schaapbrugge	WVI	38.456.751
West-Vlaanderen	Kortemark	Amb. zone Voshoek	WVI	10.359.400
West-Vlaanderen	Wevelgem	Gullegem-Moorsele uitbr. Noord-West	Leiedal	72.181.110
West-Vlaanderen	Lo-Reninge	Amb. zone Reninge	WVI	21.885.518
West-Vlaanderen	Wingene	De Hille – Noord	WVI	8.282.724
West-Vlaanderen	Brugge	TZZ – fase 4	WVI	16.970.741
Oost-Vlaanderen	St.-Niklaas	Gazometerwijk	Land van Waas	13.016.109
Oost-Vlaanderen	Lochristi	De Lozen Boer	Veneco	2.003.507
Totaal				383.007.672

2. Terreinen reeds in onderzoek/aanleg

Provincie	Gemeente	Terrein	Begunstigde	Subsidiebedrag (fr.)
Antwerpen	Berlaar	Misstraat	Igemo	188.797
Antwerpen	Niel	Wetenschapspark Waterfront	GOM	6.084.825
Limburg	Heusden-Zolder	Mijnterrein	gemeente	7.633.092
Limburg	Genk	Silicaatsteen	gemeente	12.413.885
Limburg	Sint-Truiden	Brustem	stad	41.059.082
Limburg	Heusden-Zolder	Lange Beemden	gemeente	387.658
Limburg	Genk	Ford AG	gemeente	2.741.348
Limburg	Hasselt	Research Campus	stad	15.268.228
West-Vlaanderen	Zwevegem	Gaversstraat	Leiedal	904.936
Oost-Vlaanderen	Lochristi	De Lozen Boer	Veneco	8.279.624
Totaal				94.961.475

Sinds september werden dus in totaal 477.969.147 frank kredieten vastgelegd voor het aanleggen van bedrijventerreinen.

3. Geweigerde terreinen

Provincie	Gemeente	Terrein	Begunstigde	Subsidiebedrag (fr.)
Oost-Vlaanderen	Gent	site Trefil Arbed – Zuid	stad	13.645.116
Vlaams-Brabant	Halle	De Stroppen	Haviland	14.853.047

Deze dossiers werden geweigerd wegens het niet conform zijn met de voorwaarden van het besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1998 tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen.

N.v.d.r.

- WVI: West-Vlaamse Intercommunale voor Economische Expansie, Huisvestingsbeleid en Technische Bijstand
- Leiedal: Intercommunale Maatschappij voor Ruimtelijke Ordening, Economische Expansie en Reconvertie van het Gewest Kortrijk
- Land van Waas: Intercommunale Vereniging van het Land van Waas
- Veneco: Intercommunale Vereniging voor Ruimtelijke Ordening, Economische Expansie en Reconvertie van het Gewest Gent-Eeklo
- Igemo: Intercommunale voor Ontwikkeling van het Gewest Mechelen en Omgeving
- Haviland: Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en de Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde

2. Vóór september werd reeds een bedrag van 73.960.993 frank vastgelegd voor bedrijventerreinen.

Vermits de begroting 2001 in een bedrag van 700.000.000 frank aan vastleggingsmachtigingen had voorzien, ontstond er geen gebrek aan kredieten, zodat voor de aanvaarding van subsidiedossiers geen andere criteria dienden te worden aangelegd dan de conformiteit met voormeld subsidiebesluit.

3. Er werd reeds een eerste ontwerp van nieuw subsidiebesluit afgewerkt. Volgens de doelstellingen opgelegd aan de administratie voor 2002 zal dit ontwerp in de eerste helft van het jaar in samenwerking met mijn kabinet worden uitgewerkt en afgetoetst aan de Europese regelgeving, met de bedoeling een principiële goedkeuring van de Vlaamse regering te verkrijgen tegen 31 juli van dat jaar.

Deze planning zou uiteindelijk moeten resulteren in een definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering tegen eind 2002.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

**Vraag nr. 69
van 18 juni 2001
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Beleidsuitvoerende derden – Ministeriële vertegenwoordigers

Bij heel wat publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen die betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid van de minister, wordt de minister bij de leidinggevende organen ervan vertegenwoordigd door een persoon (een commissaris, een afgevaardigde, een gemachtigde, ...) die rechtstreeks onder hem/haar ressorteert en enkel aan hem/haar rekenschap verschuldigd is, en die dus onafhankelijk werkt van, en in zekere zin parallel met de bevoegde diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik stel vast dat de opdrachten van die vertrouwenspersonen, hun kwalificaties, hun rechten, hun plichten en hun vergoeding erg uiteenlopend geregeld werden, en ook in diverse soorten normen (decreten, besluiten, beheersovereenkomsten, ...).

1. Kan de minister een bondig overzicht bezorgen waarin vermeld wordt bij welke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen hij/zij vertegenwoordigd wordt door een persoon die rechtstreeks onder hem/haar

ressorteert en enkel aan hem/haar rekenschap verschuldigd is ; hoe de functie wordt omschreven (commissaris, afgevaardigde, gemachtigde, ...) ; of er kwalificatievereisten voor die functie bestaan ; welke rechten en plichten die persoon heeft ; welke vergoeding hij krijgt en in welke reglementering dit alles geregeld wordt ?

2. Kan de minister ook een lijst bezorgen van die functies, met vermelding van de datum van aanstelling ?
3. Hoe evalueert de minister de werking van dergelijke vertegenwoordigers ?

Genieten die vertegenwoordigers eenzelfde statuut, of bestaan er dienaangaande verschillen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Patrick Dewael

Voorzover deze vraag betrekking heeft op de departementen waarvoor de minister-president bevoegd is, met name Coördinatie en Algemene Zaken en Financiën, is hij in zijn tweede hoedanigheid belast met het bestuur van of het inhoudelijk toezicht op het Vlaams Fonds voor de Lastendeling, het Financieringsfonds voor de Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven en het Vlaams Egalisatie Rente Fonds.

Deze instellingen maken niet het voorwerp uit van de concretisering van de streekcharters via zogenaamde hefboomprojecten.

Financiën

1. De Vlaamse minister van Financiën en Begroting is vertegenwoordigd door een commissaris, gemachtigde van Financiën genoemd, bij de bestuursorganen van publiekrechtelijke instellingen (Vlaamse openbare instellingen) en privaatrechtelijke instellingen (VZW's, instellingen van openbaar nut, privaatrechtelijke vennootschappen).

De aanstelling van deze gemachtigden van Financiën gebeurt door de Vlaamse regering, op voordracht van de minister van Financiën en Begroting.

De rechtsgrond voor de aanstelling van de gemachtigden van Financiën is, wat de Vlaamse

openbare instellingen betreft, de wet van 16 maart 1954 "betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut" of het oprichtingsdecreet (sui generis statuut) van de betrokken Vlaamse openbare instelling (VOI). De rechten en plichten van de gemachtigde van Financiën volgen uit voormelde wetgeving. Deze werden verder geëxpliciteerd in een brochure "Opdracht van de Gemachtigde van Financiën/Commissaris bij de Vlaamse openbare instellingen", uitgave 1999, geactualiseerd 2001.

Er bestaan geen formele kwaliteitsvereisten voor die functie.

De aanstellingen gebeuren doorgaans onder de leden van de ministeriële kabinetten, leden van het korps van de Inspectie van Financiën en ambtenaren van niveau A.

De vergoedingen worden geregeld door het besluit van de Vlaamse Executieve van 27 januari 1988 "houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en presentiegelden aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse Executieve, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse Executieve behoren". Dit besluit voorziet in de indeling van de instellingen in drie categorieën volgens graad van belangrijkheid. De vergoedingen en het presentiegeld zijn aan de respectieve categorieën gelinkt.

Thans bedragen de op basis van voormeld besluit geïndexeerde vergoedingen en het geïndexeerde presentiegeld :

Forfaitaire jaarlijkse toelage (bruto) :

Cat I	38.047
Cat II	57.070
Cat III	76.094

Presentiegeld per vergadering (bruto) :

Cat I	1.268
Cat II	1.902
Cat III	2.536

2. Lijst van functies met datum van aanstelling

Zie **bijlage 1**.

3. De werking van de gemachtigden van Financiën wordt geëvalueerd volgens de brochure "Opdracht van de Gemachtigde van Financiën/

Commissaris bij de Vlaamse openbare instelling" die gaat als **bijlage**.

Het statuut van de gemachtigde van Financiën vertoont geen noemenswaardige verschillen bij de verschillende VOI's.

Bij de VZW's is het statuut van de gemachtigde van Financiën niet of ad hoc bepaald.

Steve Stevaert

Planning en Statistiek

Met betrekking tot de bevoegdheid Planning en Statistiek zijn er geen publiek- of privaatrechtelijke instellingen betrokken bij de uitvoering van het beleid en derhalve is minister Stevaert ook niet vertegenwoordigd door een persoon in een dergelijke instelling.

Ter aanvulling kan minister Stevaert meedelen dat één personeelslid van de administratie Planning en Statistiek aangewezen is als VHM-commissaris bij de Gewestelijke Bouwmaatschappij van Sint-Gillis en bij de Gentse Bouwmaatschappij (*VHM : Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – red.*). De wettelijke basis voor beide functies is de wet van 16 maart 1954 betreffende controle op sommige instellingen van openbaar nut. De betaling is algemeen geregeld door het besluit van 27 januari 1988 houdende maatregelen tot harmonisatie van toelagen en presentiegeld aan commissarissen.

Er zijn drie Vlaamse openbare instellingen waar minister Stevaert via een regeringscommissaris toezicht houdt :

- De Lijn, Geert Mareels, aangesteld op 1 november 2000 ;
- NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen, Albert Vanhoof, aangesteld op 7 december 1994 ;
- Dienst voor de Scheepvaart, Fred De Pauw, voor het eerst aangesteld op 1 september 1990 en door minister Stevaert heraangesteld op 1 november 2000.

De evaluatie gebeurt door een geregeld contact tussen de regeringscommissaris en het kabinet van minister Stevaert. Zij vertegenwoordigen hem op de raad van bestuur van de betrokken VOI en er is derhalve in de huidige structuur weinig of geen overlapping met andere diensten van de Vlaamse overheid.

Hun statuut en bezoldiging worden uniform geregeld door het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

Hun bevoegdheid wordt geregeld in het oprichtingsdecreet van de instellingen en/of door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Mieke Vogels

1. De regeringscommissaris bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap is de heer G. Steenkiste, adjunct-kabinetschef.

Er zijn geen theoretische competenties vastgelegd voor deze functie.

De commissaris houdt de minister na elke vergadering op de hoogte.

De forfaitaire vergoeding bedraagt 60.000 frank op jaarbasis, verhoogd met 2.000 frank presentiegeld.

2. De heer G. Steenkiste werd aangesteld door een besluit van de Vlaamse regering per 1 januari 2001.
3. De minister evalueert deze werking positief.

Bert Anciaux

Sport

1. Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie
  - commissaris (beleid)
  - geen kwalificatievereisten
  - vergoeding afhankelijk van categorie-instelling
  - decreet 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid artikel 41

- besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 (gewijzigd 14 mei 1996) houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitter en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

Coördinatieraad

- vertegenwoordiger van de minister
- geen kwalificatievereisten
- samenwerkingsakkoord inzake medisch verantwoorde sportbeoefening tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (nieuw akkoord goedgekeurd op VR 8/6/201 – nog niet gepubliceerd)

2. Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie

- commissaris : aangesteld op 3 december 1999.

Coördinatieraad

- vertegenwoordiger (+plaatsvervanger) : wordt op dit moment gewijzigd

3. Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie

- De commissaris overlegt voor elke raad van bestuur de agendapunten uit het oogpunt van het beleid en rapporteert na elke raad van bestuur.

Coördinatieraad

- Kabinetsmedewerker – continu overleg.

Ontwikkelingssamenwerking

Wat het bevoegdheidsdomein Ontwikkelingssamenwerking betreft, zijn er geen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen die betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid van de minister en waarbij de minister verte-

genwoordigd wordt door een persoon die rechtstreeks onder hem ressorteert en enkel aan hem rekenschap verschuldigd is.

Vlaamse Rand

Wat de administratieve coördinatie Vlaamse Rand en de administratieve coördinatie Brussel betreft, zijn er geen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen die betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid van de minister en waarbij de minister vertegenwoordigd wordt door een persoon die rechtstreeks onder hem ressorteert en enkel aan hem rekenschap verschuldigd is.

Overzicht instellingen zie **bijlage 2**.

Marleen Vanderpoorten

1. Bij de uitvoering van het onderwijsbeleid zijn betrokken (de onderwijsinstellingen van) : verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen ; steden en gemeenten ; provincies ; openbare instellingen en instellingen van openbaar nut.

In de leiding van de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen, de steden , de gemeenten en de provincies is de minister niet rechtstreeks vertegenwoordigd.

Vertegenwoordigers van de regering zijn aangesteld bij : het Gemeenschapsonderwijs ; de Dienst voor Infrastructuur van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) ; de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) ; de Vlaamse hogescholen ; de Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen (IVAH) ; de Vlaamse universiteiten ; het Universitair Ziekenhuis Gent ; de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) ; het interuniversitair Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer (IOB).

Gemeenschapsonderwijs

Functieomschrijving : een commissaris van de regering bij de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (Luc Coosemans).

Kwalificatievereisten : nihil.

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen.

Vergoeding : de regering bepaalt het geldelijk statuut van de commissaris, conform dat van de regeringscommissaris bij een universiteit.

Reglementering :

- artikel 60-61 van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 19 september 1990 houdende de regeling van de uitoefening van de bevoegdheden van de commissaris van de Vlaamse regering bij de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1988 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering ressorteren.

DIGO

Functieomschrijving :

- vier (van de twaalf) leden van de raad van bestuur (Luc Houbrechts, Roger Peeters, Gilbert De Neve en Rudi D'hauwers) ;
- een commissaris van de regering (Stijn Bute-naerts).

Kwalificatievereisten : nihil.

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen (commissaris van de regering).

Vergoeding :

- de regering bepaalt het bedrag van de vergoedingen die aan de leden van de raad van

bestuur mogen worden toegekend. De reglementering inzake reis- en verblijfkosten zoals die geldt voor het personeel van de diensten van de regering, is op de leden van de raad van bestuur van overeenkomstige toepassing ;

- de regering bepaalt de vergoedingen die aan de commissaris van de regering kunnen worden toegekend.

Reglementering :

- artikel 20bis en 20quinquies van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1988 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering ressorteren.

VLOR

Functieomschrijving : regeringscommissaris (Gabriël Hostens).

Kwalificatievereisten : nihil.

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen.

Vergoeding : de Vlaamse regering bepaalt de vergoedingen die aan de commissaris van de Vlaamse regering kunnen worden toegekend.

Reglementering :

- artikel 163 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 30 januari 1991 houdende uitvoering van het artikel 163, § 4 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II aangaande de bevoegdheden van de commissaris van de Vlaamse regering ;
- artikel 9 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1988 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering ressorteren.

Vlaamse hogescholen

(en de VZW's voor het beheer van de sociale voorzieningen)

Functieomschrijving :

- drie commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen (Rudi D'hauwers, Anita Ruttens, Nadine Van Haecke) ;
- één commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen (Paul Cottenie).

Kwaliteitsvereisten :

- ambtenaren van niveau A van het departement Onderwijs met ten minste drie jaar niveauanciënniteit (commissarissen) ;
- diploma van de tweede cyclus van een academische opleiding of een basisopleiding van academisch niveau en een nuttige ervaring verworven in of met de organisatie van het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen (commissaris-coördinator).

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen.

Vergoeding :

- de bezoldiging van de commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen wordt gedurende de vier eerste jaar van de opdracht vastgesteld in de salarisschaal A211, zoals opgenomen in bijlage 11 van de rechtspositieregeling van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Na vier jaar wordt de commissaris definitief ingeschaald in de salarisschaal A214, zoals opgenomen in bijlage 11 van de rechtspositieregeling van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap blijft op hen van toepassing ;

- de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen wordt gedurende de eerste vier jaar van de opdracht bezoldigd op dezelfde wijze als de directeur-generaal bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Na vier jaar wordt de commissaris-coördinator bezoldigd op dezelfde wijze als de gewoon hoogleraar bij de hogescholen. De Vlaamse regering stelt de bezoldigingsregeling van de commissaris-coördinator vast.

Reglementering :

- artikel 61vicies quinquies van het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen (voormali-

ge titel VIbis van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs) ;

- artikelen 242-252 en 253 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 5 april 1995 betreffende de taken van commissaris-coördinator en commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen ;
- het besluit van de Vlaamse regering van 18 mei 1999 tot vaststelling van het administratieve statuut van de commissaris-coördinator bij de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

IVAH

Functieomschrijving : de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen (Paul Cottenie).

Reglementering : artikel 205 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

Vlaamse universiteiten

Functieomschrijving : regeringscommissarissen (Joseph Bosmans, Yannick De Clercq, Jan De Groof, Werner Soetens).

Kwalificatievereisten : diploma van de tweede cyclus van een academische opleiding en ten minste vijf jaar nuttige ervaring.

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen.

Vergoeding : de bezoldiging van gewoon hoogleraar is op hen van toepassing. Hun dienstjaren als commissaris worden gelijkgesteld met academische dienstjaren.

Reglementering :

- artikel 41 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen ;
- artikelen 170-179 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap ;

- het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van het statuut van de regeringscommissarissen bij de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Universitair Ziekenhuis Gent

Functieomschrijving : regeringscommissaris (Yannick De Clercq).

Kwalificatievereisten : regeringscommissaris bij de Universiteit Gent.

Rechten en plichten : recht op toezicht op en beroep tegen beslissingen.

Vergoeding : niet bekend.

Reglementering :

- artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987 houdende de organisatie, de werking en het beheer van de rijksuniversitaire ziekenhuizen van Gent en Luik ;
- artikel 9 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

VLIR

Functieomschrijving : een afgevaardigde van de minister (N.N.).

Kwalificatievereisten : nihil.

Rechten en plichten : het recht om de vergaderingen van de Raad bij te wonen.

Reglementering : artikel 5 van het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking.

IOB

Functieomschrijving : een afgevaardigde van de minister (N.N.).

Kwalificatievereisten : nihil.

Rechten en plichten : het recht om de vergaderingen van de Raad bij te wonen.

Reglementering : artikel 6 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs,

wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening.

- De namen zijn waar mogelijk al vermeld in het antwoord op vraag 1.

De datum van aanstelling kon niet binnen de opgelegde termijn achterhaald worden en zal later in een aanvullend antwoord meegedeeld worden.

- De evaluatie van de werking van dergelijke vertegenwoordigers is positief.

Hun statuut is grotendeels hetzelfde, maar er bestaan verschillen.

Renaat Landuyt

Werkgelegenheid

De minister stelde geen ambtenaren van de administratie Werkgelegenheid aan als rechtstreeks ministerieel vertegenwoordiger in leidinggevende organen van enige publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instelling of onderneming die betrokken is bij het werkgelegenheidsbeleid.

In het beheerscomité van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) zetelen twee regeringscommissarissen namens de Vlaamse regering : één commissaris namens de functioneel bevoegde minister, één commissaris namens de minister bevoegd voor Financiën en Begroting. Deze regeringscommissarissen worden, krachtens het decreet van 20 maart 1984 houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en het decreet van dezelfde datum houdende uitbreiding van de bevoegdheden van deze dienst, benoemd door de Vlaamse regering.

De laatste aanwijzing van een "commissaris van de Vlaamse regering in het beheerscomité van de VDAB, afgevaardigde van de Vlaamse minister bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid" vond plaats op 17 december 1999. Deze regeringscommissaris ziet erop toe dat de VDAB zich ontwikkelt in de door de Vlaamse regering gewenste zin.

Toerisme

Niet de minister, maar wel de Vlaamse regering is vertegenwoordigd in de Vlaamse openbare instelling *Toerisme Vlaanderen*, door twee commissarissen van de Vlaamse regering. Deze beide commissarissen werden benoemd bij besluit van 10 december 1999.

De opdracht van de commissarissen wordt geregeld in artikel 18 van het decreet van 7 juli 1998 betreffende de openbare instelling Toerisme Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor het Toerisme. Hun opdracht bestaat in een toezichtsfunctie, die geregeld is bij artikel 9 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De vergoeding van de commissarissen is geregeld bij besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzonder commissies of van de raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 14 mei 1996.

In de VZW *Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen* (KMDA) is de Vlaamse regering vertegenwoordigd door een "bijzondere vertegenwoordiger", laatst aangewezen door de Vlaamse regering op 20 oktober 2000, op basis van de "bijzondere vertegenwoordigingsovereenkomst" afgesloten op 17 juli 1985 tussen de Vlaamse regering en de VZW KMDA.

Deze opdracht is niet vergoed. Er zijn geen bijzondere kwalificaties gesteld.

De vertegenwoordiger waakt over de correcte uitvoering van de bepalingen van het decreet houdende subsidiëring van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen VZW, inzonderheid over de toepassing van de bepalingen van artikel 3, § 2.

De vertegenwoordiger waakt erover dat de door de VZW opgemaakte jaarlijkse begroting geen hogere tegemoetkoming vereist van de Vlaamse Gemeenschap dan deze opgenomen in het decreet houdende subsidiëring van de KMDA VZW of vastgesteld in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Hij kan de goedkeuring van de begroting door de raad van beheer met maximum zeven werkdagen doen uitstellen ; de termijn begint te lopen op de dag na de vergadering waarop de goedkeuring van de begroting op de agenda werd ingeschreven.

Indien de vertegenwoordiger, op het ogenblik van de goedkeuring van de begroting door de raad van beheer, vaststelt dat de goedgekeurde begroting een hogere tegemoetkoming van de Vlaamse Ge-

meenschap zou kunnen vereisen, zal hij zijn bezwaren binnen de vier werkdagen meedelen aan :

- de gemeenschapsminister die de begrotingsartikelen beheert waarop de subsidie aan de VZW staat ingeschreven ;
- de gemeenschapsminister die de begroting betreffende de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet in zijn bevoegdheid heeft ;
- de Inspectie van Financiën.

Na overleg delen de betrokken gemeenschapsministers hun beslissing inzake het bezwaarschrift mee aan de voorzitter van de raad van beheer van de VZW.

Vera Dua

Leefmilieu

1 en 2. Wat het Vlaamse bevoegdheidsdomein Leefmilieu betreft, zijn er de volgende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen, betrokken bij de uitvoering van het beleid van de minister, waarbij de minister in de leidinggevende organen wordt vertegenwoordigd door een persoon die rechtstreeks onder de minister ressorteert en enkel aan de minister rekenschap verschuldigd is, en aldus onafhankelijk en in zekere zin parallel met de bevoegde diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werkt.

- De *Vlaamse Landmaatschappij* (VLM) is een Vlaamse openbare instelling van de categorie B, waarin de regering wordt vertegenwoordigd door twee commissarissen van de Vlaamse regering (de heren Cornelis en Ketels).

Voor deze functie zijn er geen bijzondere kwalificatievereisten.

Er is in een vergoeding voorzien, conform het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisering van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

Dit wordt geregeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

- De *Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening* (VMW) is een Vlaamse openbare instelling van de categorie B, waarin een commissaris van de Vlaamse regering (de heer Umans) aan mij rapporteert en een gemachtigde van Financiën (de heer Thomas) rapporteert aan de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting.

Voor deze functie zijn er geen bijzondere kwalificatievereisten.

Er is in een vergoeding voorzien, conform het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988, hierboven vermeld.

Dit wordt geregeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

- In de *Vlaamse Milieuholding* (VMH) wordt de Vlaamse regering vertegenwoordigd door een regeringscommissaris (de heer Van Speybroeck).

Voor deze functies zijn er geen bijzondere kwalificatievereisten.

De vergoeding werd bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanstelling van de heer Van Speybroeck, op basis van een tewerkstelling die 25 % bedraagt van een voltijdse tewerkstelling.

In het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg, meer bepaald in artikel 12, is in het toezicht op de investeringsmaatschappijen door een regeringscommissaris voorzien (*GIMV : Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen ; LIM : Limburgse Investeringsmaatschappij – red.*).

- Bij de *NV Aquafin* ten slotte is een bijzonder gevolmachtigde van het Vlaams Gewest (de heer Beels) aangesteld door de Vlaamse regering.

De kaderwet oppervlaktewater van 26 maart 1971, 32septies, § 3, zoals ingevoegd door het

decreet van 22 december 1993 in artikel 57, bepaalt het volgende.

"De Vlaamse regering duidt een bijzonder gevolmachtigde aan bij de in § 1 bedoelde onderneming (Aquafin NV) die belast is met de controle op de naleving van de bepalingen van de in § 2 bedoelde overeenkomst (overeenkomst tussen Aquafin en het Vlaams Gewest) volgens de regels vast te stellen door de Vlaamse regering en op te nemen in deze overeenkomst. De bezoldigingen en de vergoedingen van deze bijzonder gevolmachtigde worden aangerekend op het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur.

De overeenkomst tussen de NV Aquafin en het Vlaams Gewest van 10 november 1993 legt in artikel 38.2 tot en met artikel 38.6 de verantwoordelijkheden en taken, de werking en de rechten en plichten van de bijzonder gevolmachtigde vast.

De Vlaamse regering besliste op 6 juli 1994 tot aanstelling van de bijzonder gevolmachtigde van het Vlaams Gewest bij de NV Aquafin. Het betreft een mandaat van zes jaar, ingaand op 1 augustus 1994 (tot 31 juli 2000). De bijzonder gevolmachtigde ontvangt een bezoldiging volgens de salarisschaal A311, directeur-generaal, anciënniteit tien jaar. Op 1 december 2000 besliste de Vlaamse regering tot verlenging van het mandaat van de bijzonder gevolmachtigde voor twee jaar en drie maanden (1 augustus 2000 tot 31 oktober 2002) onder dezelfde voorwaarden als het oorspronkelijk mandaat.

De bijzonder gevolmachtigde oefent zijn mandaat uit met een contract van bepaalde duur (bediendencontract).

3. De vertegenwoordigers vervullen hun opdrachten naar behoren. Indien dit niet het geval zou zijn, zou er reeds opgetreden zijn, hetzij om een verbetering van de taakvervulling op te leggen, hetzij om in een vervanging te voorzien.

Twee van de bovenvermelde vertegenwoordigers hebben een uitgebreid rapport opgemaakt over de beleidsmateries waarop ze toezicht houden, namelijk :

- de heer B. Beels met "Rapport over de werking van de NV Aquafin over de periode

1990-1999", dat de basis vormde van de beleidsnota "Aquafin : strategische visie vanuit het algemeen belang" ;

- de heer P. Van Speybroeck met "Vlaamse Milieuholding NV : beschrijving en evaluatie van de werking", dat de basis vormde van de principenota betreffende de herstructurering van de Vlaamse Milieuholding (VMH), voorgelegd aan de Vlaamse regering in juni 2001.

De kwaliteit van de vermelde rapporten en de intensieve kennis van de vertegenwoordigers getuigen van een grote deskundigheid en betrokkenheid bij de materie en de organisaties waarop toezicht wordt uitgeoefend. Aan de andere vertegenwoordigers is tot op heden geen dergelijke analyse gevraagd en daar volstaat de regelmatige rapportering over de gang van zaken.

Land- en tuinbouw, visserij

Wat het Vlaamse bevoegdheidsdomein Land- en Tuinbouw en Visserij betreft, zijn er de volgende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen, betrokken bij de uitvoering van het beleid van de minister, waarbij de minister in de leidinggevende organen wordt vertegenwoordigd door een persoon die rechtstreeks onder de minister ressorteert en enkel aan de minister reekenschap verschuldigd is, en aldus onafhankelijk en in zekere zin parallel met de bevoegde diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werkt.

Het *Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing*, afgekort : "VZW VLAM", waarbij de minister sinds 22 oktober 1999 wordt vertegenwoordigd door een kabinetsraadgever als waarnemer zonder stemrecht in de raad van beheer.

Voor deze functie bestaan geen bijzondere kwalificatievereisten. Evenmin is er in een vergoeding voorzien. Artikel 5, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 4 februari 1997 houdende erkenningsvoorwaarden voor een Vlaams promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing bepaalt dat de minister bevoegd voor het promotiebeleid inzake landbouw één of twee vertegenwoordigers als waarnemer zonder stemrecht bij het Promotiecentrum kan aanwijzen.

Het *Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten*, afgekort : "VZW VCBT", waarbij de minister sinds 2 april 2001 wordt vertegenwoor-

digd door een kabinetsraadgever als lid van de raad van bestuur.

Voor deze functie bestaan geen bijzondere kwalificatievereisten. Evenmin is er in een vergoeding voorzien. Een beslissing van de Vlaamse regering van 24 juli 1996 bepaalt dat onder meer de minister bevoegd voor het landbouwbeleid iemand in de raad van bestuur dient aan te wijzen als vertegenwoordiger van de Vlaamse regering.

Dirk Van Mechelen

Wetenschapsbeleid

1. Voor het beleidsdomein wetenschaps- en technologische innovatiebeleid werden volgende personen als ministeriële vertegenwoordiger van minister Van Mechelen aangesteld :

VITO : Valère Vautmans, regeringscommissaris vanaf 1 november 2000 ;

VIB : Marc Luwel, regeringscommissaris vanaf 1 november 2000 ;

IMEC : Antoon Soete, regeringscommissaris vanaf 1 november 2000 ;

VLIZ : Marie-Claire Van de Velde, regeringscommissaris vanaf 2 april 1999 ;

IWT : Hans Bracquené, regeringscommissaris vanaf 22 oktober 1999.

Voor de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen verwijs ik naar het antwoord van minister Landuyt, toezichthoudend minister van de KMDA.

(VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek ; VIB : Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie ; IMEC : Interuniversitair Micro-elektronicacentrum ; VLIZ : Vlaams Instituut voor de Zee ; IWT : Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie – red.)

De rechten en plichten van de commissarissen worden vermeld in de statuten van de instellingen en eventueel ook in afgesloten beheersovereenkomsten. Deze commissarissen hebben volgende rechten en plichten :

- toezicht op de inhoudelijke invulling door de instelling van haar doelstellingen in het algemeen en van haar specifieke activiteiten ;
- deelname met adviserende stem aan de raad van bestuur en, wat VIB, VLIZ, IMEC en VITO betreft, aan de algemene vergadering ;
- binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing van de algemene vergadering of van de raad van bestuur die hij strijdig acht met de inhoudelijke invulling door de instelling van haar doelstellingen. Dit beroep schort de beslissing op. De Vlaamse regering kan de betrokken beslissing binnen een termijn van twintig dagen nietig verklaren.

Voor de reglementering betreffende de vergoeding van ministeriële vertegenwoordigers verwijs ik naar de volgende besluiten van de Vlaamse regering :

- besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren ;
- besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1988 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 ;
- besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 ;
- besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 tot vaststelling van het presentiegeld en de vergoedingen van de voorzitter en de leden van de raad van bestuur, van de gemachtigde van Financiën en Begroting en van de commissaris van de Vlaamse regering van het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie ;
- besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 tot vaststelling van het presentiegeld en de vergoedingen van de voorzitter en de leden van de raad van bestuur, van de gemachtigde van Financiën en van de commissaris van de Vlaamse regering van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek.

2. De datum van aanstelling van de ministeriële vertegenwoordigers wordt vermeld in het antwoord op vraag 1.
3. Er is geen vast protocol voor evaluatie. Op geïntegreerde basis echter wordt er informatie uitgewisseld en worden er afspraken gemaakt. Er is geen reden voor ontevredenheid.

Ruimtelijke Ordening

1. Wat mijn bevoegdheden in het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening betreft, word ik bij geen leidinggevende organen van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen door een vertrouwenspersoon vertegenwoordigd.
- 2 en 3. Gelet op het antwoord op vraag 1 zijn deze vragen niet relevant.

Media

1. Bij de VRT is er één gemeenschapsafgevaardigde van de Vlaamse regering.

In artikel 25 van de gecoördineerde mediadecreten van 25 januari 1995 wordt het toezicht door de gemeenschapsafgevaardigde geregeld.

Samengevat komt de opdracht erop neer dat de gemeenschapsafgevaardigde erop toeziet dat de openbare omroepopdracht conform wetten, decreten, besluiten en beheersovereenkomst wordt uitgevoerd. Hij woont de vergaderingen van de algemene vergadering en van de raad van bestuur met raadgevende stem bij. Hij ontvangt alle documenten en notulen van die vergaderingen en van het directiecomité en kan alle documenten en geschriften inzien en ontvangen. Binnen een termijn van vier dagen na kennisname of ontvangst van de betrokken beslissing kan de gemeenschapsafgevaardigde bij de Vlaamse regering een gemotiveerd beroep instellen tegen elke beslissing die niet strookt met wetten, decreten, besluiten of beheersovereenkomst.

Bij decreet van 13 april 1999 tot regeling van de rechtspositie van het statutair en contractueel personeel van het VRT-Filharmonisch Orkest en het VRT-koor werd artikel 25 van de gecoördineerde mediadecreten gewijzigd en werd het toezicht uitgebreid tot de uitvoering van dit decreet van 13 april 1999. Alle VRT-beslissingen met betrekking tot het statutair personeel van orkest en koor moeten aan de gemeenschapsaf-

gevaardigde worden meegedeeld. Hij kan een gemotiveerd beroep instellen als hij meent dat de beslissing onverantwoord is en de belangen van de Vlaamse Gemeenschap schaadt.

Als directeur-generaal van de administratie Media ressorteert de gemeenschapsafgevaardigde rechtstreeks onder mij. Inzake financiële aangelegenheden rapporteert hij aan mij als voogdijminister en aan de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting.

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 24 februari 1993 betreffende de uitoefening bij de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, van de opdracht van de gemeenschapsafgevaardigde bepaalt in artikel 10 dat de vergoeding 233.359 frank (100 %) bedraagt.

2. De heer P. Van de Velde werd bij besluit van 24 februari 1993 tot benoeming van de gemeenschapsafgevaardigde bij de Nederlandse Radio- en Televisieuitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, met ingang van 1 februari 1993 benoemd.
3. De rechtstreekse contacten tussen mij en de gemeenschapsafgevaardigde, zijn grondige kennis van de sector en zijn stipte opvolging van de dossiers en pro-actieve tussenkomsten zorgen voor een adequaat toezicht.

Economie

Vlaams Waarborgfonds

1. Artikel 23 van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering voorziet in de benoeming van een regeringscommissaris bij de minister van Financiën (huidige Vlaamse minister bevoegd voor Financiën) en een regeringscommissaris bij de minister die Middenstand onder zijn bevoegdheid heeft (de huidige Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid). De regeringscommissarissen bij het beheerscomité hebben dezelfde bevoegdheden als de commissarissen bij de vroegere NKBK (*Nationale Kas voor Beroepskrediet – red.*).

Het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse gewest, gewijzigd door artikel 14 van het decreet van 15 april 1997 tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal, bepaalt

in artikel 14 de samenstelling van de leden van het beheerscomité.

Het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 tot benoeming van de leden van het comité van het Vlaams Waarborgfonds voorziet, naast de benoeming van de leden, in de aanstelling van twee regeringscommissarissen : 1 regeringscommissaris van de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid ; 1 regeringscommissaris van de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën.

De vergoeding van de regeringscommissarissen is geregeld via het KB van 27 november 1959 gewijzigd bij KB van 27 maart 1975. Momenteel bedraagt de maandelijks vergoeding 16.902 frank.

2. Zie punt 1. Dit besluit is in werking getreden op 17 juli 2000. De benoemingen gelden voor een periode van vijf jaar.
3. Gelet op de recente datum van aanstelling kan hierover niet worden geoordeeld. In principe betreft deze vraag een perceptie van de functioneel bevoegde minister over de administratie heen.

GOM's

1. Artikel 18 van het decreet van 12 juli 1990 houdende organisatie van de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) bepaalt dat de Vlaamse regering twee regeringscommissarissen voor de vijf GOM's benoemt.

Artikel 18 en 19 van vermeld decreet geven een verdere omschrijving van de opdracht van de commissarissen van de Vlaamse regering :

- de commissarissen staan in voor de klassieke toezichtshandelingen en controlefuncties ;
- daarnaast zijn zij belast met het bevorderen van het overleg tussen de GOM's, de SERV en de Vlaamse regering (*SERV : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen – red.*).

Hierdoor combineren de commissarissen de klassieke toezichtshandelingen met de rol van verbindingspersoon.

Het besluit van de Vlaamse regering van 18 maart 1992 bepaalt de voorwaarden en de wijze waarop de commissarissen van de Vlaamse re-

gering bij de GOM's in dienst worden genomen. Hierbij werd in de volgende regeling voorzien :

- de commissarissen worden voltijds in dienst genomen voor een periode van drie jaar, het mandaat is verlengbaar, de weddeschaal A211 is van toepassing ; bij de aanwijzing werd uitgegaan van het CV (diploma's, ervaring) (*CV : curriculum vitae – red.*) ;
- wat rechten en plichten betreft (verlof, kinderbijslag, verblijfskosten, ...), vallen de commissarissen onder de voorwaarden bepaald voor het personeel van de Vlaamse Gemeenschap.

Het voorgaand besluit werd bij besluit van 4 mei 1999 op de volgende punten gewijzigd :

- de duur van de mandaten van de commissarissen wordt op zes jaar gebracht ;
  - na een verlenging van het mandaat voor zes jaar wordt een hogere salarisschaal toegekend (i.c. van A211 naar A212 bij een eerste verlenging ; van A212 naar A213 bij een tweede verlenging). Deze aanpassing werd in de nota aan de Vlaamse regering gemotiveerd door te verwijzen naar het uitgebreide takenpakket van de commissarissen. Gezien hun ruime opdracht en de ruime contacten die zij hebben, werden en worden zij tevens ingeschakeld voor de controle en opvolging van programma's waarvan het budgettaire en financiële beheer bij de GOM's ondergebracht werd, worden ze van nabij betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van het regionaal-economisch beleid en worden hen ad hoc taken en opdrachten toebedeeld.
2. De commissaris voor de GOM-Oost-Vlaanderen en de GOM-Limburg oefent het mandaat van commissaris uit sedert 1 november 1991. De commissaris voor de GOM-Antwerpen, de GOM-Vlaams-Brabant en de GOM-West-Vlaanderen oefent het mandaat van commissaris uit sedert 15 september 1995. Tussentijds werd bij besluit in de verlenging van de mandaten voorzien. Het huidige mandaat loopt vanaf 1 mei 1999.
  3. Gelet op de duurtijd van beide mandaten (respectievelijk bijna 10 en 6 jaar) mag worden gesteld dat het werk van de commissarissen beantwoordt aan de verwachtingen.

VIZO

1. Het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen staat onder controle van de Vlaamse regering. Deze controle wordt uitgeoefend door twee gemeenschapscommissarissen, die door de Vlaamse regering worden benoemd. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de uitoefening van de opdracht. De Vlaamse regering bepaalt eveneens de vergoeding.

De gemeenschapscommissarissen wonen de vergaderingen van de raad van bestuur en de praktijkcommissie met raadgevende stem bij. Zij kunnen eventueel beroep instellen bij de Vlaamse regering tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wet, het algemeen belang of het decreet.

Er zijn voor de benoeming geen bijzondere kwalificatievereisten.

De toelagen die worden toegekend aan de gemeenschapscommissarissen bij het VIZO zijn die welke krachtens de artikelen 4 en 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 bepaald zijn voor de instellingen die tot categorie III behoren.

Naast bovenvermeld besluit worden de rechten en plichten, alsmede de vergoedingen geregeld door :

- artikel 49 tot en met 53 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de KMO's ;
- besluit van de Vlaamse regering van 29 mei 1991 houdende nadere regelen voor de uitoefening van de opdracht van de gemeenschapscommissarissen bij het VIZO ;
- besluit van de Vlaamse regering van 29 mei 1991 tot vaststelling van het presentiegeld en de vergoedingen van de voorzitters, de gemeenschapscommissarissen, de leden van de raad van bestuur en de praktijkcommissie van het VIZO.

2. Er zijn twee gemeenschapscommissarissen :

- op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor het VIZO werd met ingang van 1 november 2000 een nieuwe gemeenschapscommissaris benoemd ;

- op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting werd met ingang van 1 mei 2001 eveneens een nieuwe gemeenschapscommissaris benoemd.

3. Gelet op de recente datum van aanstelling kan hierover niet worden geoordeeld. In principe betreft deze vraag een perceptie van de functioneel bevoegde minister over de administratie heen.

Gimvindus

1. Gimvindus staat onder controle van de Vlaamse regering, via een commissaris van de Vlaamse regering. Deze wordt benoemd en ontslagen door de Vlaamse regering. Het Vlaams Gewest draagt de kosten verbonden aan de uitoefening van zijn/haar ambt (artikel 12, § 1 van het decreet van 13 juli 1994 op de Vlaamse investeringsmaatschappijen).

De voorwaarden en de wijze waarop de commissarissen van de Vlaamse regering bij de investeringsmaatschappijen in dienst worden genomen, zijn geregeld door het besluit van 14 december 1994. Hierbij wordt uitdrukkelijk gesteld dat de commissaris voor een periode van maximum zes jaar bij éénzelfde maatschappij kan worden aangesteld. De aanstelling kan enkel bij een andere maatschappij worden verlengd. De commissarissen worden bezoldigd in de weddeschaal A311. De nieuwe commissaris wordt bezoldigd.

2. Met ingang van 1 juni 2001 werd een nieuwe commissaris van de Vlaamse regering aangesteld met 25 % van de opdracht met volledige prestatie en wordt als dusdanig ook bezoldigd (25 % van een volledige prestatie).
3. Gelet op de recente datum van aanstelling kan hierover niet worden geoordeeld. In principe betreft deze vraag een perceptie van de functioneel bevoegde minister over de administratie heen.

Limburgse Reconversie maatschappij (LRM)

1. Zelfde regeling als voor Gimvindus, ook qua bezoldiging.
2. Een nieuwe commissaris is met ingang van 1 maart 2001 aangesteld. Betrokkene is tevens commissaris van de NV Mijnen (100 % dochtervennootschap van de LRM) met ingang van 1 juni 2001.

3. Gelet op de recente datum van aanstelling kan hierover niet worden geoordeeld. In principe betreft deze vraag een perceptie van de functioneel bevoegde minister over de administratie heen.

*NV Mijnschade
en Bemaling Limburgs Mijng gebied*

1. Afdeling 5 van het decreet van 19 december 1997 houdende oprichting van de naamloze vennootschap Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied regelt het toezicht door de Vlaamse regering via een commissaris van de Vlaamse regering.
2. De aanstelling van een inhoudelijk competent Vlaams ambtenaar als commissaris van de Vlaamse regering bij deze vennootschap laat toe om :
  - het functioneren van de onderneming van nabij op te volgen ;
  - de beslissingen van de raad van bestuur te toetsen aan het algemeen belang ;
  - een snelle informatie-uitwisseling tussen de administratie en de onderneming te realiseren ;
  - tot beleidsafstemming te komen tussen de administratie en de onderneming.
3. Bij beslissing van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 werd de regeringscommissaris van LRM en Mijnen tevens benoemd tot regeringscommissaris bij de NV Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied.

Door deze benoeming hebben de drie vennootschappen nu dezelfde commissaris.

Paul Van Grembergen

- A. Vanuit mijn huidige bevoegdheden kan ik het volgende meedelen.
1. Zoals blijkt uit hoofdstuk III van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, waarin per lid van de Vlaamse regering een overzicht wordt gegeven van de bevoegdheden inzake bestuur van of toezicht op de Vlaamse openbare instellingen, oefen ik als Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands

Beleid geen toezicht uit op een van de Vlaamse openbare instellingen.

Inzake Ambtenarenzaken oefen ik toezicht uit op de VZW Sociale Dienst en op het Vlaams Selectiecentrum voor Overheidspersoneel (Scope, tegenwoordig Jobpunt Vlaanderen genoemd).

Het toezicht op de VZW *Sociale Dienst* wordt uitgeoefend door een regeringscommissaris, die hiervoor geen vergoeding ontvangt.

De bevoegdheden van de regeringscommissaris zijn opgenomen in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 21 november 1990 betreffende de Sociale Dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De regeringscommissaris zetelt met raadgevende stem in de algemene vergadering en in de raad van bestuur van de Sociale Dienst en beschikt voor de vervulling van zijn opdrachten over de ruimste bevoegdheden. Hij mag evenwel geen beheersdaden stellen of de uitvoering van regelmatig genomen beslissingen verhinderen.

De regeringscommissaris kan binnen een termijn van acht kalenderdagen beroep instellen bij de Vlaamse minister bevoegd voor Ambtenarenzaken tegen elke beslissing die hij met de wet, het decreet, de statuten of het algemeen belang strijdig acht. Het beroep is opschortend. De termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, voorzover de regeringscommissaris daarbij aanwezig was, of in het andere geval de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

Bij decreet van 2 maart 1999 werd de Vlaamse regering gemachtigd om een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid op te richten voor de uitvoering van opdrachten met betrekking tot de werving en selectie van overheidspersoneel. In uitvoering van dit decreet keurde de Vlaamse regering op 1 juni 1999 de ontwerpstatuten van het *Vlaams Selectiecentrum voor Overheidspersoneel* goed en wees ze haar vertegenwoordigers voor de algemene vergadering en de raad van bestuur aan. Deze vertegenwoordigers vertegenwoordigen evenwel de Vlaamse regering in haar geheel, en worden hier dan ook buiten beschouwing gelaten.

2. Bij besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 werd de heer Jef Mannaerts, directeur bij de administratie Ambtenarenzaken, met ingang

van 1 mei 1992 benoemd tot regeringscommissaris bij de *VZW Sociale Dienst*.

3. Er bestaat geen vaste werkwijze omtrent de evaluatie van de vertegenwoordigers van een Vlaamse minister of van de Vlaamse regering in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen. Deze evaluatie gebeurt praktisch aan de hand van de door hen uitgebrachte adviezen.

Er bestaat evenmin een uniform statuut voor deze vertegenwoordigers. De kwalificatievereisten voor de functie, de rechten en plichten en de vergoeding van deze vertegenwoordigers worden ad hoc geregeld in de afzonderlijke decreten of besluiten van de Vlaamse regering tot oprichting van de betrokken publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instelling.

4. In het beleidsveld *Monumenten en Landschappen* is er een regeringscommissaris aangewezen namens de minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen in de *Stichting Vlaams Erfgoed*.

Hij woont de vergaderingen bij van de beheerraad, voor de functie zijn geen bijzondere kwalificaties vereist, er zijn geen bijzondere reglementaire beperkingen over zijn statuut en hij wordt niet vergoed.

Deze regeringscommissaris werd aangesteld in december 2000.

De aanwezigheid van een regeringscommissaris heeft een gunstig effect op de goede afstemming van de werking van de betrokken vereniging op de verwezenlijking van de doelstellingen en de uitvoering van de resultaatafspraken.

5. Binnen het bevoegdheidsdomein Buitenlands Beleid zijn er geen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen waarin ik voor de uitvoering van het beleid beschik over een ministeriële vertegenwoordiger. Dit geldt eveneens voor het beleidsveld Binnenlandse Aangelegenheden.
- B. Voor de bevoegdheid Huisvesting, die ondertussen door collega Gabriëls uitgeoefend wordt, kan ik nog volgende gegevens bezorgen.

Domus Flandria NV

De overeenkomst van 7 september 1992, in uitvoering van artikel 49 van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992, bepaalt in artikel 14, § 1 :

"De Raad van Bestuur van Domus Flandria zal op voordracht van het Gewest, bij Domus Flandria een bijzonder gevolmachtigde aanduiden. Deze bijzonder gevolmachtigde heeft de volgende opdrachten, waarvoor geen kosten aan Domus Flandria kunnen aangerekend worden :

1. het bijwonen, met raadgevende stem, van de vergaderingen van de bestuursorganen van Domus Flandria ;
2. verslag uitbrengen aan de minister in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op de uitvoering van deze overeenkomst ;
3. waken over de naleving van de bepalingen van deze overeenkomst.

Met het oog op de uitvoering van de in het vorige lid bedoelde opdrachten kan de bijzonder gevolmachtigde :

1. kennis nemen van alle informatie die in het bezit is van Domus Flandria en die van belang kan zijn voor het Gewest om de naleving van de bepalingen van deze overeenkomst te kunnen controleren ;
2. beroep instellen bij de minister tegen elke beslissing die hij strijdig acht met de overeenkomst. Het beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van drie werkdagen, die ingaat op de dag dat de beslissing werd genomen. Een afschrift van het beroep wordt onmiddellijk toegezonden aan Domus Flandria. Het beroep werkt opschortend. De minister beschikt over een termijn van tien werkdagen vanaf dezelfde datum om zijn standpunt bekend te maken. Heeft de minister binnen deze termijn zijn standpunt niet betekend, vervalt definitief de opschorting. In het andere geval en indien de minister het standpunt van de bijzonder gevolmachtigde volgt, verbindt Domus Flandria zich ertoe de voorgenomen beslissing niet uit te voeren."

In uitvoering van deze beslissing werd de heer Chris De Witte aangesteld als bijzonder gevolmachtigde. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, heeft deze gevolmachtigde zijn ontslag ingediend en werd hij tot op heden niet vervangen.

VOB

Artikel 57, § 2 van de Vlaamse Wooncode voorziet in een commissaris die door de Vlaamse regering benoemd wordt voor het Vlaams Overleg Bewonersbelangen (VOB). Verder wordt bepaald dat deze commissaris toezicht houdt op het gebruik van de subsidies die worden toegekend aan huurdersorganisaties en sociale verhuurkantoren.

Bedoelde commissaris is tot op heden nog niet aangewezen.

Jaak Gabriels

1. Binnen het domein Huisvesting ben ik bij volgende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen vertegenwoordigd door een persoon die rechtstreeks onder mij ressorteert en enkel aan mij rekenschap verschuldigd is : de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij ; het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen CVBA.

Het betreft mandaten van commissarissen die toezicht uitoefenen conform de Vlaamse Wooncode (decreet 15 juli 1997), artikel 30 wat de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij betreft, artikel 55 wat het Vlaams Woningfonds betreft.

De benoeming alsook de uitoefening van de bevoegdheid van deze commissarissen passen in de bepalingen van artikel 9 en 10 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De vergoedingen voor deze commissarissen zijn bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en het presentiegeld aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

2. Met ingang van 1 november 2000 werd de heer A. Vanhoof bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij benoemd tot commissaris van de

Vlaamse regering, als gemachtigde van de Vlaamse minister bevoegd voor Huisvesting.

Eveneens met ingang van 1 november 2000 werd de heer H. Vandriessche benoemd tot commissaris van de Vlaamse regering, als gemachtigde van de Vlaamse minister bevoegd voor Huisvesting.

3. Aan de hand van de verslagen die deze commissarissen opstellen, wordt hun werking geëvalueerd.

(Bovengenoemde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

Vraag nr. 2 van 2 oktober 2001 van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Raden van bestuur

De voorbije periode werden geregeld leden van raden van bestuur van Vlaamse openbare instellingen (VOI) vervangen. Deze vervangingen gebeurden niet altijd omdat het mandaat beëindigd was. Als we de kranten mogen geloven, blijken deze vervangingen dikwijls gemotiveerd te zijn vanuit het aspect "politieke evenwichten".

Graag stelde ik de minister enkele vragen over de VOI's onder zijn/haar bevoegdheid.

1. Hoeveel besluiten werden genomen voor de beëindiging van een lopend mandaat en de vervanging ervan ? Wat was telkens de motivatie ? Wat was het politieke etiket ?
2. Wat is de politieke samenstelling van de raden van bestuur van de VOI's, enerzijds vóór 13 juni 1999 en anderzijds vandaag ?
3. In welke mate spelen ervaring en dossierkennis mee bij deze verschuivingen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord**Patrick Dewael**

Als minister-president vallen er sinds 1 augustus 2001 geen VOI's meer onder mijn bevoegdheid.

Steve Stevaert*De Lijn*

1. Bij de Vlaamse Vervoermaatschappij werd sinds 13 juni 1999 geen enkel lopend mandaat beëindigd.
- 2 en 3. De samenstelling van de raad van bestuur van de Vlaamse Vervoermaatschappij is geregeld door artikel 15, § 1 van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij :

"De raad van bestuur bestaat uit elf leden waaronder de voorzitter en de ondervoorzitter. De leden worden benoemd door de Vlaamse Executieve. Twee bestuurders namens de gemeenten worden benoemd in overleg met de representatieve organisatie van de gemeenten van het Vlaamse Gewest. Twee bestuurders worden benoemd op voordracht van de representatieve organisaties van werknemers, vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Twee bestuurders worden benoemd op voordracht van de representatieve organisaties van werkgevers, vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen".

NV Zeekanaal

1. De vertegenwoordigers van het Vlaams Gewest in de raad van bestuur van de NV Zeekanaal werden in de voorbije periode niet vervangen.

De vertegenwoordigers van de gemeenten en de GOM's werden bij beëindiging van hun mandaat vervangen door nieuwe vertegenwoordigers aangewezen door de gemeenten en de GOM's, zoals dit in het decreet en het statuut van de NV Zeekanaal is vastgelegd (*GOM : gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij – red.*).

- 2 en 3. De samenstelling van de raad van bestuur van de NV Zeekanaal is gebaseerd op de deskundigheid met het oog op de opdrachten en de uitdagingen van de vennootschap.

Dienst voor de Scheepvaart

1. De raad van bestuur van de Dienst voor de Scheepvaart werd op 25 maart 1997 opnieuw samengesteld. De duur van de mandaten bedraagt zes jaar.

Bij de samenstelling van de raad van bestuur werd rekening gehouden met het decreet op de evenwichtige verdeling van de mandaten over de verschillende geslachten.

De raad van bestuur bestaat uit :

- zes leden die het Vlaams Gewest vertegenwoordigen ;
- vier vertegenwoordigers van de gebruikers van de scheepvaartwegen ;
- één vertegenwoordiger van het personeel ;
- één vertegenwoordiger van de haven van Antwerpen.

2. De raad van bestuur van de Dienst voor de Scheepvaart bleef na 13 juni 1999 ongewijzigd.
3. Bij de Dienst voor de Scheepvaart waren er geen verschuivingen.

Mieke Vogels

Wat de samenstelling van de raad van bestuur van de Vlaamse openbare instelling *Kind en Gezin* betreft.

1. Er werden twee vervangingsbesluiten genomen voor leden die zelf om ontslag hadden verzocht.
2. De leden worden meestal voorgedragen door organisaties of zijn deskundigen zoals bepaald in het oprichtingsdecreet. Daartoe behoren geen politieke organisaties.
3. Van de leden worden op basis van het curriculum vitae de voldoende ervaring en deskundigheid nagegaan.

Wat de samenstelling van de raad van bestuur van de Vlaamse openbare instelling *Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap* betreft.

1. Er werden vier vervangingsbesluiten genomen. Drie leden werden op eigen verzoek vervangen en één werd op vraag van de afgevaardigde organisatie vervangen.
2. De samenstelling van de raad van bestuur wordt geregeld volgens de bepalingen van artikel 8 van het decreet van 27 juni 1990 :
  - een voorzitter ;
  - twee ondervoorzitters ;
  - twaalf leden gekozen uit personen die actief zijn in of bevoegd zijn inzake de werking van voorzieningen die op het vlak van de opdrachten van het Fonds werkzaam zijn, en uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van de verenigingen die de personen met een handicap of hun gezinnen vertegenwoordigen ;
  - zes leden gekozen uit de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.
3. Uit de samenstelling van de raad zoals bepaald in artikel 8 van het decreet vloeit voort dat alle leden van de raad over specifieke ervaring en dossierkennis moeten beschikken.

Wat de samenstelling van de raad van bestuur van het *Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel* betreft.

1. Er werden drie vervangingsbesluiten genomen. Twee wegens persoonlijke redenen, één wegens wettelijke onverenigbaarheid.
2. De leden van de raad van bestuur worden telkens aangesteld volgens de criteria vermeld in artikel 14 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid (Belgisch Staatsblad van 21 december 1990).
3. Van de leden worden op basis van het curriculum vitae de ervaring, deskundigheid en interesse nagegaan.

Wat de samenstelling van de raad van bestuur van het *Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem* betreft.

1. Er werden drie vervangingsbesluiten genomen voor leden die zelf om ontslag hadden verzocht.

2. De leden van de raad van bestuur worden telkens aangesteld volgens de criteria vermeld in artikel 14 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid (Belgisch Staatsblad van 21 december 1990).
3. Van de leden worden op basis van het curriculum vitae de ervaring, deskundigheid en interesse nagegaan.

Bert Anciaux

1. Onder de huidige Vlaamse regering werden de volgende besluiten genomen die met de samenstelling van de raad van bestuur van het *Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (Blos)* verband houden.

Besluit van de Vlaamse regering van 3 december 1999

Aanstelling van Jan Bonnarens, Frank De Vis, Hilde Dierickx, Freddy Dupaix, Eddy Laere-mans, Mia Maes, Valere Steegmans, Guido Van Craen, Jan Vranken als leden van de raad van bestuur, vertegenwoordigers van de Vlaamse regering.

Motivering : het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid bepaalt dat het mandaat van de negen leden die de Vlaamse regering vertegenwoordigen, vervalt drie maanden na de hernieuwing van het Vlaams Parlement.

Ministerieel besluit van 3 december 1999 (minister Johan Sauwens)

Aanstelling van Paul De Knop als voorzitter van de raad van bestuur, ter vervanging van Jef Van Geet. Aanstelling van Eric De Boever en Chris Massez als leden van de raad van bestuur, vertegenwoordigers van de sportsector, ter vervanging van respectievelijk Paul De Knop en Arlette Van Huffel.

Besluit van de Vlaamse regering van 3 december 1999

Aanstelling van Christophe Delecluse als commissaris van de Vlaamse regering, afgevaardigd door de Vlaamse minister bevoegd voor Sport, ter vervanging van Luk Verschuere.

Ministerieel besluit van 14 september 2000

Aanstelling van Karin Hupperts als lid van de raad van bestuur, vertegenwoordiger van de sportsector, ter vervanging van Greet Bekaert.

Motivering : ontslag op eigen verzoek van Greet Bekaert.

Besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 2001

Aanstelling van Paul De Knop, Lut Wille, Freddy Dupaix, Karin Hupperts, Frank De Vis, Jef Van Geet, Marijke Taks, Staf Neel, tot leden van de raad van bestuur. Aanstelling van Paul De Knop tot voorzitter van de raad van bestuur. Aanstelling van Karin Hupperts tot ondervoorzitter van de raad van bestuur.

Motivering : uitvoering van het decreet van 8 december 2000 (Belgisch Staatsblad van 13 januari 2000) waarbij artikel 38 van het decreet bestuurlijk beleid van 12 december 1990 wordt gewijzigd en de raad van bestuur Bloso wordt gereduceerd tot acht leden.

2. Samenstelling van de raad van bestuur van Bloso op 12 juni 1999 (19 leden)

Voorzitter : Jef Van Geet.

Leden die de Vlaamse regering vertegenwoordigen : Eric De Boever, Hedwig De Koker, Anne De Lille, Guy Dequeecker, Eddy Laeremans, Mia Maes, Chris Massez, Stany Meskens, Valere Steegmans.

Leden die de sportsector vertegenwoordigen : Greet Bekaert, Georges De Doncker, Paul De Knop, Pierre Janssens, Marijke Taks, Arlette Van Huffel, Jef Van Linden, Wim Verstraete, Lut Wille.

Commissarissen van de Vlaamse regering : Luk Verschuere, Daniël Ketels.

Samenstelling van de raad van bestuur van het Bloso op 1 oktober 2001 (8 leden)

Voorzitter : Paul De Knop.

Ondervoorzitter : Karin Hupperts.

Leden : Frank De Vis, Freddy Dupaix, Staf Neel, Marijke Taks (ontslagnemend), Jef Van Geet, Lut Wille.

Commissarissen van de Vlaamse regering : Christophe Delecluse, Daniël Ketels.

3. Bij de aanstelling van de leden van de raad van bestuur zijn ervaring in de sportsector en dossierkennis de voornaamste criteria. Tevens dient bij verschuivingen steeds rekening gehouden te worden met de verdeling mannen en vrouwen.

Marleen Vanderpoorten

VLOR

De Vlaamse Onderwijsraad bestaat uit een algemene raad, specifieke raden voor elk onderwijsniveau en het vast bureau (raad van bestuur). Binnen dit vast bureau werd geen enkel besluit genomen voor de beëindiging van een lopend mandaat. Wel gebeuren er nu en dan verschuivingen van leden van belangenorganisaties die actor zijn in het schoolgebeuren. Deze verschuivingen zijn dus niet van partijpolitieke aard.

Wat de verkiezing van leden van het vast bureau betreft, bepaalt het reglement van orde van de VLOR het volgende : "De geledingen vertegenwoordigd in de algemene raad, dragen de kandidaten voor het vast bureau voor onder de werkende leden van de algemene raad. De algemene raad wijst de leden aan. Indien een lid ontslag neemt, wijst de algemene raad een opvolger aan. Dit lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger."

Het vast bureau heeft dus geen politieke samenstelling.

Het Gemeenschapsonderwijs

Met betrekking tot de raad van bestuur (de "Centrale Raad") van het Gemeenschapsonderwijs werd geen besluit getroffen inzake vervanging van een lid.

Wel is het zo dat een lid diende te worden vervangen aangezien hij, door zijn aanstelling tot schepen van de gemeente Beersel op 9 januari 2000, zich in de onverenigbaarheid bevond krachtens artikel 27, § 1 van het bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs van 19 december 1988 (dat in dit geval nog geldig is krachtens artikel 75 van het bijzonder decreet betreffende het Gemeenschapsonderwijs van 14 juli 1998).

Dit lid was evenwel één van de zes rechtstreeks verkozen leden conform artikel 24, b van voormeld bijzonder decreet van 19 december 1988 (en dus

geen van de door de Vlaamse regering op voordracht van het Vlaams Parlement benoemde leden). Hij werd in zijn mandaat opgevolgd door de eerste opvolger conform de uitslag van de rechtstreekse verkiezing van 9 oktober 1997 (Belgisch Staatsblad van 22 november 1997).

Het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs verandert de samenstelling van de raad, die volledig zal worden gede-politiseerd. Vanaf 1 januari 2003 zal de nieuw samengestelde raad zijn bevoegdheden uitoefenen.

De samenstelling van de huidige Centrale Raad (mandaat van 1 januari 1998 tot 31 december 2002) die door de regering is benoemd, is sedert 13 juni 1999 ongewijzigd gebleven. Deze vijf leden, voorgedragen door drie van de vier grootste fracties in het Vlaams Parlement en bij besluit van de Vlaamse regering benoemd op 15 juli 1997, zijn de volgende : Peter Steenhaut, Johan Van den Brande, André Macharis, Roger Coenen, Rudy Rydant.

Ook hier moet negatief geantwoord worden op de vraag met betrekking tot beëindiging en vervanging wegens de ongewijzigde situatie wat de mandaten in de Centrale Raad betreft.

DIGO

De samenstelling en werking van de raad van bestuur van de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs wordt geregeld door de wet van 29 mei 1959, zoals gewijzigd door het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs.

De DIGO wordt bestuurd door een raad, samengesteld uit twaalf leden die door de Vlaamse regering worden benoemd voor een periode van zes jaar, die hernieuwbaar is. Het mandaat van zes jaar van de huidige raad van bestuur eindigt op 7 maart 2002 (besluit Vlaamse regering van 28 februari 1996).

Er werd één nieuw besluit genomen.

Per 1 juli 2001 werd de heer Rudi D'Hauwers benoemd ter vervanging van de heer Henri Duqué, die met ingang van 1 maart 2001 benoemd werd als administrateur-generaal van de DIGO.

Samenstelling raden van bestuur DIGO

Vóór 13 juni 1999

Als vertegenwoordigers van de Vlaamse regering :

- de heer Luc Houbrechts uit Tongeren ;
- de heer Gilbert Deneve uit Aalter ;
- De heer Henri Duqué uit Heverlee ;
- de heer Roger Peeters uit Antwerpen.

Als vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de inrichtende machten van het gesubsidieerd vrij onderwijs :

- de heer Louis Genoe uit Tessenderlo (voorzitter) ;
- eerwaarde heer Robert Maertens uit Brugge ;
- eerwaarde zuster Monica Van Kerrebroeck uit Gent ;
- de heer Rudi Warson uit Leuven.

Als vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de inrichtende machten van het gesubsidieerd officieel onderwijs :

- mevrouw Carla Cattoir uit Zomergem (ondervoorzitter) ;
- de heer Jozef De Ridder uit Dilbeek ;
- de heer Eddy De Waele uit Sint-Niklaas ;
- de heer Alexander Vercamer uit Heusden.

Ter info : commissaris van de Vlaamse regering is de heer Stijn Butenaerts uit Brussel.

Vandaag

Als vertegenwoordigers van de Vlaamse regering :

- de heer Luc Houbrechts uit Tongeren ;
- de heer Gilbert Deneve uit Aalter ;

- de heer Rudi D'Hauwers uit St.-Lievens-Houtem ;
- de heer Roger Peeters uit Antwerpen.

Als vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de inrichtende machten van het gesubsidieerd vrij onderwijs :

- de heer Louis Genoe uit Tessenderlo (voorzitter) ;
- eerwaarde heer Robert Maertens uit Brugge ;
- eerwaarde zuster Monica Van Kerrebroeck uit Gent ;
- de heer Rudi Warson uit Leuven.

Als vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de inrichtende machten van het gesubsidieerd officieel onderwijs :

- mevrouw Carla Cattoir uit Zomergem (ondervoorzitter) ;
- de heer Jozef De Ridder uit Dilbeek ;
- de heer Eddy De Waele uit Sint-Niklaas ;
- de heer Alexander Vercamer uit Destelbergen.

Ter info : commissaris van de Vlaamse regering is de heer Stijn Butenaerts uit Brussel.

De heer Rudi D'Hauwers is, net zoals zijn voorganger Henri Duqué, een voormalig adjunct van de directeur bij de afdeling Begroting en Gegevensbeheer van het Onderwijsdepartement en commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen van de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse regering komt niet tussenbeide in de benoeming of vervanging van leden van de raad van bestuur van het Universitair Ziekenhuis Gent.

De samenstelling wordt geregeld door artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987 houdende de organisatie, de werking en het beheer van de rijksuniversitaire ziekenhuizen van Gent en Luik (Belgisch Staatsblad van 16 april 1987).

De raad van bestuur wordt als volgt samengesteld :

- de rector van de Universiteit Gent, die de raad van bestuur voorzigt ;

- de decaan van de faculteit Geneeskunde van de Universiteit Gent ;

- drie leden verkozen door de raad van bestuur van de Universiteit Gent, uit zijn midden ;

- twee leden verkozen door de hoofdgeneesheer en door de geneesheren – diensthoofden, uit hun midden ;

- twee leden verkozen door de geneesheren die geen diensthoofd zijn en minimaal een halftijdse opdracht vervullen, uit hun midden ;

- maximaal twee leden gecoöpteerd, op basis van hun bevoegdheid op het vlak van het beheer, door de overige leden van de raad van bestuur van het universitair ziekenhuis.

De verkiezingsprocedure voor de leden vermeld onder 4° tot 6° wordt bepaald in het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur. De duur van de mandaten van deze leden is vier jaar. Wanneer aan hun mandaat vroegtijdig een einde komt of wanneer zij gedurende hun mandaat hun hoedanigheid op basis waarvan zij aangewezen werden, verliezen, houden zij op deel uit te maken van de raad van bestuur en wordt een opvolger verkozen die het mandaat beëindigt.

Artikel 39 van het huishoudelijk reglement stelt dat de raad van bestuur geacht wordt geldig te zijn samengesteld :

- a) indien wegens het ontbreken of niet voordragen van kandidaten niet alle mandaten zijn bezet ;
- b) wanneer aan het mandaat van een lid van de raad van bestuur vroegtijdig een einde komt ;
- c) wanneer een lid van de raad van bestuur gedurende zijn mandaat zijn hoedanigheid verliest op basis waarvan het verkozen werd.

Binnen twee maanden na het verdwijnen van een lid van de raad van bestuur zullen verkiezingen worden uitgeschreven om een opvolger aan te wijzen, die het mandaat beëindigt. Indien men overgaat tot nieuwe verkiezingen, is het zo dat men kan aannemen dat de kiesgerechtigden rekening houden met de ervaring en de kennis van de kandidaten.

Binnen de raad van bestuur van het Universitair Ziekenhuis Gent werd nog nooit een lopend mandaat beëindigd vóór het einde van de termijn van vier jaar. In het geval van de rector en de decaan is

het uiteraard zo dat deze personen worden vervangen wanneer er een nieuwe rector/decaan wordt aangesteld.

IVAH

De Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen werd in uitvoering van het hogescholedecreet opgericht op 1 september 1995. Vanaf de oprichting tot op heden heeft de IVAH 646 beslissingen genomen. Op 1 oktober 1997 werd een lid van de raad van bestuur vervangen wegens zijn terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen. Tussen 1 september 1995 en 30 september 1997 heeft de raad van bestuur van IVAH 190 beslissingen genomen.

Conform artikel 202, § 1 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap is de raad van bestuur van de IVAH samengesteld uit de algemeen directeurs van de vijf Vlaamse autonome hogescholen. De algemeen directeur wordt aangewezen door de raad van bestuur van de betrokken Vlaamse autonome hogeschool. Het betreft hier geen politieke aanstellingen.

De algemeen directeurs van de hogescholen zijn van rechtswege lid van de raad van bestuur van de IVAH. Eén lid werd op 1 oktober 1997 vervangen omdat hij niet meer de hoedanigheid bezat om in de raad van bestuur te zetelen. Het betreft hier geen verschuiving, maar een nieuwe aanstelling van rechtswege.

Renaat Landuyt

1. Tijdens de ambtstermijn van minister Landuyt werden door de raad van bestuur van de *Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)* vier besluiten genomen om nieuwe "leden" aan te wijzen ter vervanging van lopende mandaten.

Eén lid werd vervangen omdat hij in zijn organisatie van functie veranderde, één omdat hij gepensioneerd werd en één wegens zijn overlijden. Het vierde besluit werd genomen in opvolging van het decreet van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheers- en bestuursorganen van de instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid. Met dit besluit werden vier mannen vervangen door vier vrouwen.

Voor *Toerisme Vlaanderen* werd één besluit genomen voor de beëindiging van een lopend bestuursmandaat. Ter vervanging van de heer Ferdinand Chaffart, die zelf zijn ontslag indiende als voorzitter van de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen, werd bij besluit van de Vlaamse regering van 12 januari 2001 de heer Piet Jaspaert benoemd tot voorzitter.

2. De samenstelling van het beheerscomité van de *VDAB* is ongewijzigd gebleven en bestaat uit een voorzitter, acht leden van de representatieve werkgeversorganisaties, acht leden van de representatieve werknemersorganisaties en twee gemeenschapscommissarissen.

De raad van bestuur van *Toerisme Vlaanderen* is samengesteld uit zes vertegenwoordigers van de toeristische sector en zes vertegenwoordigers van de Vlaamse regering. Na de vernieuwing van het Vlaams Parlement werden bij besluit van de Vlaamse regering van 10 november 1999 de nieuwe vertegenwoordigers namens de Vlaamse regering in de raad van bestuur benoemd. Artikel 12, § 1, 1° van het decreet op de openbare instelling Toerisme Vlaanderen (7 juli 1998) bepaalt de wijze waarop de vertegenwoordiging van de Vlaamse regering wordt samengesteld : met name : één mandaat voor een vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, één mandaat voor de Vlaamse provincies, één mandaat voor de Vlaamse gemeenten en drie mandaten vrij in te vullen. De voorzitter van de raad van bestuur wordt benoemd onder de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering.

3. Wat de vraag over ervaring en dossierkennis betreft, kan erop gewezen worden dat het decreet houdende oprichting van de *VDAB* bepaalt dat de leden worden benoemd door de Vlaamse regering op lijsten voorgedragen door de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers.

Wat *Toerisme Vlaanderen* betreft, hebben bij de benoeming van een nieuwe voorzitter voor de raad van bestuur zowel kennis van het toeristisch werkveld, als ervaring in het leiden van een raad van bestuur een belangrijke impact gehad.

Vera Dua

In antwoord op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger deelt de *Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)* volgende gegevens mee.

1. Bij de onder mijn bevoegdheid ressorterende VOI's werden in de beschouwde periode geen besluiten genomen voor de beëindiging van lopende mandaten. Wel werden bij de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening drie personen benoemd of herbenoemd.

Bij de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening wordt conform de statuten jaarlijks één lid van de raad van bestuur benoemd of herbenoemd door de Vlaamse regering voor een mandaat met een duurtijd van vijf jaar. Eenzelfde lid is ten hoogste tweemaal herbenoembaar.

Sinds 13 juni 1999 werden volgende personen benoemd of herbenoemd :

- bij besluit van de Vlaamse regering van 27 oktober 2001 de heer Jan Larosse, benoemd tot bestuurder in de plaats van de heer Sylvain Libert. Deze laatste was uittreidend en niet meer herbenoembaar ;
- bij besluit van 27 oktober 2001, prof. dr. ir. Ludo Gelders, benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur in de plaats van de heer Louis Gaethofs. Deze laatste was uittreidend en niet meer herbenoembaar ;
- bij besluit van 8 juni 2001 de heer Stefaan Goclon. De heer Stefan Goclon was uittreidend en herbenoembaar.

In de periode sinds 13 juni 1999 werden bij de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening geen besluiten genomen voor de beëindiging van een lopend mandaat als lid van de raad van bestuur.

- 2 en 3. De raad van bestuur van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening bestaat uit tien leden en een voorzitter.

Vijf leden worden benoemd door de algemene vergadering van vennoten (gemeenten en provincies) op voordracht van een regionaal comité, waarin de vertegenwoordigers van gemeenten van de betrokken provincies zetelen. Bij deze voordracht moeten twee kandidaten voorgedragen worden. De vijf andere leden en de voorzitter worden benoemd door de Vlaamse regering. Onder punt 1 zijn de benoemingen en herbenoemingen vermeld sinds 13 juni 1999.

De benoeming of herbenoeming van bestuurders door de Vlaamse regering gebeurt uitsluitend op basis van het curriculum vitae en de

meerwaarde die zij bieden voor de VMW. Hun politiek etiket speelt hierbij geen rol.

VLM

1. Bij de Vlaamse Landmaatschappij werden geen lopende mandaten beëindigd sinds 13 juni 1999.

Door een decreetswijziging van 8 december 1998 werd in het oprichtingsdecreet van de Vlaamse Landmaatschappij het aantal leden van de raad van bestuur gebracht op minimum dertien en maximum zeventien. Bij besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999 werd het aantal leden vastgesteld op zestien.

Ingevolge dit besluit werd de raad van bestuur uitgebreid met drie bijkomende leden. Bij besluit van de Vlaamse regering van 3 maart 2000 werden de volgende drie leden aan de raad van bestuur toegevoegd : mevrouw Hilde Vandendriessche ; mevrouw Fabienne Van Raemdonck (heeft intussen zelf ontslag ingediend en is nog niet vervangen) ; de heer Erik Rombaut.

Deze leden werden door mij voorgedragen wegens hun specifieke deskundigheid.

2. De procedure van de benoeming van de raad van bestuur is vastgelegd in het oprichtingsdecreet van de maatschappij.

Onder de leden worden zoveel bestuurders benoemd als er provincies vertegenwoordigd zijn in de vergadering der aandeelhouders, op een door deze provincies voorgedragen dubbele lijst waarbij elke provincie een mannelijk en vrouwelijke kandidaat voordraagt. De overige leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering.

3. De drie leden die door de uitbreiding aan de raad van bestuur werden toegevoegd, werden op basis van hun bekwaamheid, ervaring en dossierkennis benoemd door de Vlaamse regering.

Dirk Van Mechelen

Wetenschap en Innovatie

1. Voor de *Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)* betreft het de volgende drie besluiten : besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2000 tot ontslag en benoeming van leden van de raad van bestuur van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek ; het besluit

van de Vlaamse regering van 6 oktober 2000 tot ontslag en bekrachtiging van een afgevaardigd bestuurder van VITO ; het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 2001 houdende de bekrachtiging van de aanwijzing van de afgevaardigd bestuurder van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek.

Voor het *Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT)* betreft het de volgende twee besluiten : het besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 2001 ter uitvoering van sommige bepalingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie van IWT-Vlaanderen ; het besluit van de Vlaamse regering van 27 april 2001 tot eervol ontslag en tot benoeming van bestuurders bij IWT-Vlaanderen.

Het tweede en het derde deel van de vraag worden beantwoord in punt 3 van bovengenoemde parlementaire vraag.

2. Wat de politieke samenstelling van de raden van bestuur betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger geen antwoord geven op zijn vraag. De leden van deze raden worden immers benoemd uitsluitend op basis van hun deskundigheid, ervaring en dossierkennis. Er werd voorafgaandelijk niet gepeild naar een politieke band.
3. Wat VITO betreft: het besluit van de Vlaamse regering tot goedkeuring van de statuten van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek van 3 mei 1991 stelt in Hoofdstuk V, Bestuursorganen van de VITO, Afdeling 1, De Raad van Bestuur :

"Artikel 20, § 2. De Vlaamse regering benoemt de voorzitter en de overige leden van de raad van bestuur. Bij de benoeming van bestuurders streeft de Vlaamse regering naar een verdeling, waarbij de experts uit de diverse onderzoeksdomeinen, inclusief de ermee verbonden maatschappelijke aspecten, vertegenwoordigd zijn."

Wat IWT-Vlaanderen betreft : het decreet betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie van 23 januari 1991 stelt in Hoofdstuk III, Bestuur en werking, Afdeling 1 :

"Raad van bestuur en directiecomité :

Artikel 8, § 1. Het IWT wordt bestuurd door een raad van bestuur, bestaande uit een voorzitter en elf leden, allen stemgerechtigd en door de Vlaamse regering aangewezen op grond van hun deskundigheid en verdiensten in het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in industrie en landbouw."

Deze bepaling werd gewijzigd door het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie van 18 mei 1999. Hoofdstuk III, Bestuur en werking, Afdeling 1, De raad van bestuur, Onderafdeling B, Samenstelling, bepaalt :

"Artikel 13, § 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse regering.

Artikel 12, § 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie."

Als operationeel gevolg hiervan werd een nieuwe raad van bestuur samengesteld begin 2001, zoals gesteld in het voorwoord van het Jaarverslag 2000 van IWT-Vlaanderen.

Voor beide instellingen is de samenstelling van de raden van bestuur in de respectieve jaarverslagen terug te vinden.

Financiën en Begroting

Binnen de bevoegdheid van de administratie van minister Van Mechelen is er geen enkele VOI met een raad van bestuur, de zogenaamde VOI's type B. Bijgevolg is deze vraag niet relevant.

In de VZW Pensioenfonds, die echter geen VOI in de strikte zin kan worden genoemd, zijn geen wijzigingen in de raad van bestuur voorgekomen.

Media

De VRT kreeg een nieuw statuut met het decreet van 29 april 1997, dat de openbare instelling BRTN omvormde tot een naamloze vennootschap van publiek recht.

De leden van de raad van bestuur die nog benoemd waren door het Vlaams Parlement, bleven hun lopende mandaat na de omzetting van de

BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht verder uitoefenen als lid van de raad van bestuur van de VRT, en dit tot 31 december 1999, datum die in het decreet zelf was vastgelegd, meer bepaald in artikel 4 van dat decreet, waarmee artikel 11, § 4 van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie werd vervangen.

Met ingang van 1 januari 2000 heeft de algemene vergadering van de VRT, die bestaat uit de Vlaamse Gemeenschap vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, de leden van de raad van bestuur van de VRT, die uit twaalf leden bestaat, benoemd voor een periode van vijf jaar, zoals voorgescreven door artikel 11 van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie.

De Cultuurpactwet dient te worden gerespecteerd bij de samenstelling van de raad van bestuur van de VRT.

Sinds 1 januari 2000 is er slechts één vervanging gebeurd. Na het vrijwillig ontslag van Ingrid Pira, werd Paskal Deboosere benoemd door de algemene vergadering van de VRT voor de resterende periode van het mandaat van Ingrid Pira.

Paul Van Grembergen

Minister Van Grembergen heeft geen VOI's onder zijn bevoegdheid.

Jaak Gabriels

1. Het decreet van Export Vlaanderen van 23 januari 1991, zoals gewijzigd met het decreet van 20 december 1996, bepaalt :

"De Raad van Bestuur bestaat uit twaalf leden. Zij worden benoemd en ontslagen door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering benoemt tevens de voorzitter en ondervoorzitter onder de leden van de Raad van Bestuur.

De Vlaamse overheid wordt in de Raad van Bestuur vertegenwoordigd door zes leden. De leidende ambtenaar van de administratie Buitenlands Beleid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap maakt van rechtswege deel uit van de vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in de Raad van Bestuur.

De Vlaamse particuliere sector wordt in de Raad van Bestuur vertegenwoordigd door zes leden. Twee leden worden gekozen uit een lijst met zes kandidaten gezamenlijk ingediend door

de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Vier leden worden gekozen uit een lijst van twaalf kandidaten gezamenlijk ingediend door de representatieve werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Zij plegen hiertoe overleg met Vlaamse bedrijfsgroeperingen waarvan de leden een belangrijk aandeel van de Vlaamse uitvoer vertegenwoordigen. De helft van deze kandidaten moet een leidinggevende functie bekleden in een Vlaamse onderneming die een groot deel van haar omzet naar meerdere markten uitvoert.

De leden van de Raad van Bestuur die de particuliere sector vertegenwoordigen worden benoemd voor vijf jaar. Evenwel neemt het mandaat van de leden die de Vlaamse overheid vertegenwoordigen een einde bij het ontslag van de Vlaamse regering. Alle leden zijn herbenoembaar. Zij vervullen hun mandaat tot hun vervanging of hernieuwing effectief is. Indien hun mandaat voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger."

Eén van de vertegenwoordigers van de overheid werd vervangen omdat de titularis verplicht was zijn ontslag in te dienen omwille van een tewerkstelling in het buitenland. Deze persoon werd vervangen door een ondernemer. Eén van de vertegenwoordigers van de privé-sector stelde vroegtijdig een einde aan haar mandaat en werd vervangen door een vertegenwoordiger van dezelfde organisatie.

2. Alle leden van de raad van bestuur vertegenwoordigen ofwel een bedrijf, ofwel een sociaal-economische organisatie zoals een Kamer van Koophandel, het VEV en Unizo (*VEV : Vlaams Economisch Verbond ; Unizo : Unie van Zelfstandige Ondernemers – red.*).

Eén lid is universiteitsprofessor, terwijl een vertegenwoordiger van de administratie ambtshalve zetelt in de raad van bestuur.

De vertegenwoordigers uit de privé-sector en de sociale sector worden gekozen uit een lijst van personen aangewezen door de SERV (*Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen – red.*).

3. Alle personen zijn bevoegd op het gebied van exportbevordering, hetzij als bedrijfsleider, hetzij als vertegenwoordiger van economische instellingen of beroepsfederaties, hetzij als verte-

genwoordiger van de studiedienst van vakbonden.

**Vraag nr. 9
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS**

Overheidscampagnes – Evaluatie

De Vlaamse overheid lanceert geregeld allerlei campagnes. Het gaat vaak om sensibiliseringscampagnes, soms om evenementen die deelname stimuleren, een andere keer laat de regering haar beleid hertalen zodat het voor iedereen begrijpbaar is.

Heel vaak worden die campagnes op traditionele wijze gevoerd (affiches, folders, radio- of tv-spots, ...), waarbij plaatsen waar veel mensen komen (postkantoor, gemeentehuis, ...) een belangrijke rol spelen voor het verspreiden van de informatie.

Of en in welke mate nieuwe of andere media worden gebruikt, is mij onduidelijk.

Graag zou ik, telkens voor het afgelopen jaar, het volgende vernemen.

1. Waarvoor werden door de minister of door de administraties of Vlaamse openbare instellingen (VOI) onder zijn/haar bevoegdheid campagnes op het getouw gezet ?
2. Hoe en langs welke kanalen werden die campagnes gevoerd ?
3. Wat was de kostprijs van die campagnes ?
4. Wat was de respons, voorzover die te meten valt ? Bestaan daar cijfers over (folders die zijn meegenomen, specifieke oproepen naar de Vlaamse Infolijn, aantal bezoekers voor evenementen) ?
5. Werden de campagnes in overleg met derden geconcipieerd, werden ze integraal uitbesteed of werden ze in eigen beheer ontwikkeld ? Indien dit in samenwerking met derden gebeurde, met welke instelling of bedrijf ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Campagne Vlaanderendag

Op zondag 22 april 2001 had voor de tweede keer de Vlaanderendag plaats, een opendeurdag voor de diensten en instellingen van de Vlaamse overheid, op initiatief van de Vlaamse regering.

Deze Vlaanderendag werd vooraf ondersteund met een campagne om de Vlamingen uit te nodigen tot deelname aan het evenement en hen te informeren over het aanbod op die dag. De VRT werkte aan de campagne mee door de herhaalde uitzending van een televisiespot en radiospot op al haar zenders. Verder bestond de campagne uit de uitzending van een televisiespot op alle regionale televisieomroepen en advertenties in de huis-aan-huisbladen en in de kranten.

De creatie van de campagne werd toevertrouwd aan het bureau BAD, voor een bedrag van 2,77 miljoen frank. Er werd mediaruimte aangekocht voor een totaalbedrag van 11,6 miljoen frank.

De Vlaanderendag groeide uit tot een groot succes ; hij mocht rekenen op 95.311 bezoekers.

Campagne Euronauten

Naar aanleiding van het Belgisch EU-voorzitterschap tijdens de tweede helft van 2001 besliste de Vlaamse regering een campagne op te zetten om jongeren te sensibiliseren met betrekking tot Europa en de Europese eenwording.

Teneinde het jonge publiek aan te spreken, werd gekozen voor een bijzondere aanpak, waarbij enerzijds een gespecialiseerde website centraal stond en anderzijds een tentoonstellingsboot een aantal Vlaamse steden aanded. In elk van die steden werd ook een jongerenfuif gehouden, om extra aandacht voor de boot te wekken.

De creatie en realisatie van de campagne werd gegend aan het bureau Slangen & Partners. Het totale campagnebudget bedroeg, inclusief mediaruimte, 40 miljoen frank.

Campagne Kleurrijk Vlaanderen

Met het project Kleurrijk Vlaanderen wil de Vlaamse regering het toekomstdenken in brede kring over Vlaanderen op gang trekken, voeden en

structureren, en daarbij maximale interactie tussen de beleidsmensen, de bevolking, themaspecialisten en een brede waaier aan organisaties van het middenveld tot stand brengen.

In 2001 waren er Vlaamse conferenties, ging Forum 21 aan het werk en werd de discussie ook gevoerd in visiegroepen. De grootschalige en intensieve publieke discussie zal worden georganiseerd in 2002 en 2003, en zal worden ondersteund door een aantal aankondigingen en advertenties in de media.

Inzake communicatie lag de klemtoon in 2001 op het voorbereidende werk. Het strategisch advies inzake de communicatieaanpak van het project werd toevertrouwd aan het bureau Slangen & Partners, voor een bedrag van 10,16 miljoen frank. De eigenlijke creatie en realisatie van de campagne is uitbesteed aan het bureau LDV-Bates, voor een bedrag van 10,4 miljoen frank. De mediacampagne is wat 2001 betreft beperkt gehouden tot de publicatie van 21 stellingen in de Vlaamse kranten. De kostprijs hiervan bedroeg 4,7 miljoen frank.

Campagne euro en Vlaamse Infolijn

De invoering van de euro roept veel concrete en praktische vragen op bij de bevolking. De Vlaamse overheid beschikt over een ideaal instrument om op een professionele en gestructureerde manier deze vragen klantvriendelijk te beantwoorden, namelijk de Vlaamse Infolijn. Daarom lanceert de Vlaamse overheid eind 2001 een informaticacampagne naar het brede publiek waarbij de Vlaamse Infolijn fungeert als vraagbaak over de euro. Het is trouwens een gelegenheid bij uitstek om de Vlaamse Infolijn te positioneren als een bij uitstek klantvriendelijke instelling.

Deze campagne loopt in samenwerking met de federale overheid. Deze samenwerking steunt op twee pijlers : enerzijds kan de Vlaamse Infolijn voor het beantwoorden van de eurovragen een beroep doen op informatie van de federale overheid. Anderzijds verwijst de federale overheid in haar Nederlandstalige campagne naar de Vlaamse Infolijn als vraagbaak voor de euro. De Vlaamse overheid voert haar euro-/Vlaamse-Infolijncampagne autonoom, doch de Vlaamse eurocampagne overlapt niet de federale campagne, noch inhoudelijk, noch wat de in te schakelen media betreft.

Voor de Vlaamse campagne wordt een beroep gedaan op radiospots en kleine advertenties in de dagbladen, voor een totaalbudget van 30 miljoen frank.

De campagne loopt in drie golven, van midden december 2001 tot eind februari 2002. Daardoor is het op het moment dat de redactie van dit antwoord afgesloten wordt, nog niet mogelijk de publieke respons op de campagne in de vorm van vragen aan de Vlaamse Infolijn in kaart te brengen.

Steve Stevaert

Wegen en Verkeer

1. In 2001 werden twee grote campagnes gevoerd door de administratie Wegen en Verkeer (AWV) :

- een campagne "mobiliteit", bestaande uit vier subcampagnes ;
- een campagne "energiebesparend rijden".

Daarnaast werden vanuit de administratie Wegen en Verkeer een campagne van het BIVV (voldoende afstand laten voor de fietser) en een campagne van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) (bestrijding zwerfvuil) ondersteund. Deze ondersteuning bestaat uit het betalen van een aantal deelaspecten van de campagne : aankoop zendtijd voor televisiespot (BIVV) of druk- en aanplakkosten voor een affiche (OVAM). (*BIVV : Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid – red.*)

2. De twee grote campagnes via de administratie Wegen en Verkeer werden als volgt gevoerd.

Campagne mobiliteit

De vier deelcampagnes handelden over woonwerkverkeer (16 april tot 5 mei), verkeersleefbaarheid (4 juni tot 1 juli), recreatief verkeer (30 juli tot 26 augustus) en alternatief vervoer (27 augustus tot 23 september).

Voor elk van de deelcampagnes werd een affichebeeld ontworpen voor de afficheborden langs de autosnel- en gewestwegen. Elke affichecampagne werd bovendien ondersteund door een radiospot. Zowel de affiches als de radiospots van de verschillende deelcampagnes vertoonden onderling een grote overeenkomst in stijl, zodat duidelijk was dat ze alle pasten in één groter verhaal.

Het affichebeeld en de perstekst bevinden zich ook op de website www.wegen.vlaanderen.be. Daarnaast komen de thema's van de verschil-

lende deelcampagnes ook aan bod in het tweemaandelijks mobiliteitsblad *Uitweg*, eveneens uitgegeven door de administratie Wegen en Verkeer.

Campagne energiebesparend rijden

Deze campagne liep van 22 oktober tot 30 november. Ze bevatte opnieuw een affiche, dit keer ondersteund door een televisiespot.

In samenwerking met de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie (administratie Economie) werd bovendien een brochure uitgegeven met tips en weetjes over energiebewust en veilig rijden (aan te vragen via de Vlaamse Infolijn, te vinden in gemeentehuizen, krantenwinkels, ...). De brochure en de televisiespot zijn ook terug te vinden op de bovenvermelde website.

3. De creatie van deze twee campagnes werd uitbesteed aan een extern bureau, aangewezen op basis van een daartoe uitgeschreven algemene offerteaanvraag.

De kostprijs van deze opdracht bedroeg 156.172,92 euro (6,3 miljoen frank). De reseruaties voor mediazendtijd kostten per radiospot een kleine 123.946,76 euro (5 miljoen frank). Voor de televisiespot bedroeg de mediazendtijd ongeveer 247.893,52 euro (10 miljoen frank). Het aanplakken van de affiches kostte 9.915,74 euro (0,4 miljoen frank) per campagne.

Redactie en lay-out van de folder gebeurde door de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie. De administratie Wegen en Verkeer verzorgde mee de eindredactie en betaalde de helft van de drukkosten, goed voor ongeveer 4.957,87 euro (0,2 miljoen frank). Al deze prijzen zijn inclusief BTW.

4. Voor de mobiliteitscampagnes van dit jaar lieten we een onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit ervan naar de doelgroep. Deze studie wordt binnenkort gepresenteerd.

Natuurlijk ontvangen wij per campagne ook verschillende telefoons, brieven en e-mails, maar die worden niet systematisch gebundeld. De aanvragen die bij de Vlaamse Infolijn toekwamen met betrekking tot de brochure rond energiebewust en veilig rijden, worden wel zorgvuldig bijgehouden en geteld.

5. Zoals blijkt uit punt 3 werden de twee bovenvermelde campagnes in één opdracht uitbesteed

aan het communicatiebureau Quattro D'Arcy uit Brussel. De uitwerking van de verschillende (deel)campagnes gebeurde in nauw overleg met de administratie.

Secretariaat-generaal departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN) – afdeling Organisatie

(Administratie-overschrijdende campagnes)

1. Met betrekking tot het domein Mobiliteit initieerde en begeleidde de cel Communicatie van de afdeling Organisatie in 2001 een aantal administratie-overschrijdende campagnes.

- Volgende jaarlijks weerkerende communicatiecampagnes hebben als doel de deelname aan de initiatieven te stimuleren en de bevolking te sensibiliseren tot een "ander" mobiliteitsgedrag : Week van de Zachte Weggebruiker – 9 tot 20 mei ; Week van Vervoering – 22 tot 30 september.
- Aanleunend bij de campagneweeken "Week van de Zachte Weggebruiker" en "Week van Vervoering" is in samenwerking met de Mobiliteitscel een studieopdracht toegewezen voor het onderzoek naar "Kritische succesfactoren autoluwe dagen". Tijdens de Week van Vervoering wordt immers één dag in het licht gesteld van "autoluwe stadskernen".
- In het kader van het Europees voorzitterschap werd in samenwerking met de Mobiliteitscel van het departement LIN de conferentie "e-Mobility" georganiseerd.
- Beperkte communicatie – als start van een ruimere campagne – werd gevoerd rond het "ontwerp-Mobiliteitsplan Vlaanderen". Het is de bedoeling om vanaf 2002 te starten met een publieksvoorlichting.

Verder werd het "Jaarboek LIN 2000" opge maakt en verspreid en vond op 22 april de tweede Vlaanderendag plaats ; het departement nam deel op een tiental locaties.

2. De campagnes werden als volgt ingevuld.

Campagnes "Week van de Zachte Weggebruiker" en "Week van Vervoering"

Inhoudelijk wordt het programma van beide Weken, in opdracht van de minister, ingevuld door Komimo, in samenwerking met het departement LIN. Komimo Comité voor Milieu en

Mobiliteit, verenigt de Fietsersbond, de Voetgangersbeweging, Langzaam Verkeer, de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers, Taxistop en de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen. De campagnes worden ook ondersteund door De Lijn en de NMBS.

De campagnes hebben als doel het gebruik van alternatieve vervoerswijzen te promoten : "zachte verplaatsingswijzen" (Week van de Zachte Weggebruiker), "openbaar of gemeenschappelijk vervoer" (Week van de Vervoering).

Voor elke campagne afzonderlijk werd een tv-spot ontwikkeld en via onderscheiden tv-kanalen uitgezonden (30" Week van de Zachte Weggebruiker : VTM-VAR-RTVM / 10" + 4 varianten 20" Week van Vervoering : VTM-VAR-RTVM-VT4) om de initiatieven bij een zo ruim mogelijke doelgroep extra bekend te maken (VAR : *Vlaamse Audiovisuele Regie* ; RTVM : *Regionale TV Media – red.*). De spots bevatten een wervende en sensibiliserende boodschap.

Het programma van de Weken wordt telkens opgenomen in een campagnekrant (buiten budget van de Vlaamse overheid), die verspreid wordt op ± 150.000 exemplaren (Week van de Zachte Weggebruiker) en ± 300.000 exemplaren (Week van Vervoering, waaronder ook de Trein-, tram-busdag valt). Per campagne worden 30.000 brochures via de infozuilen van de Vlaamse Gemeenschap (bibliotheken-gemeentebesturen-culturele centra) verspreid. Voor de Week van Vervoering werd voor het eerst het MVG-circuit naar een selectie van krantenwinkels ingeschakeld (15.000 kranten) (MVG : *Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – red.*). Voor beide Weken werd ook een affiche aangemaakt die ter beschikking werd gesteld van de deelnemende gemeenten. Beide Weken worden telkens (kort) gepromoot via het tweemaandelijks mobiliteitsblad Uitweg, dat wordt uitgegeven door de administratie Wegen en Verkeer (140.000 exemplaren).

Het programma van de Weken en het doel van de campagnes zijn te bekijken op de website van Komimo (met link naar www.wegen.vlaanderen.be). De Vlaamse Infolijn werd ingeschakeld voor primaire informatie over de acties. Enkele dagen voorafgaand aan de start van de weken is een persconferentie georganiseerd.

Conferentie "e-Mobility"

Op 16 en 17 oktober vond de "e-Mobility, a stimulus for intermodalityconferentie" plaats. Deze conferentie werd georganiseerd door de Mobiliteitscel van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, onder het Belgische EU-voorzitterschap. De conferentie heeft de mogelijkheden onderzocht van de telematica om verkeer en vervoer efficiënter en soepeler te begeleiden, zowel op het land als te water. Doelgroep van de conferentie waren beleidsvormers uit privé- en overheidssector in Europa.

Conferenties vormen een van de domeinen waar het gebruik van internettechnieken in de communicatie het verst is doorgedrongen. Bij de communicatie rond de "e-Mobility, a stimulus for intermodality"-conferentie hebben de Mobiliteitscel en de afdeling Organisatie daarom consequent gekozen voor een elektronisch communicatiemodel dat zogenaamde pull- en pushtechnieken oordeelkundig combineert : de doelgroep kon een website bezoeken, maar kreeg ook gerichte, viertalige e-mailberichten toegezonden. De respons was groot. Dit model is alleszins veelbelovend en zal verder uitgewerkt worden in een case-studie.

Ontwerp-Mobiliteitsplan Vlaanderen

In het najaar werd het plan toegelicht in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie van het Vlaams Parlement. Daarvoor werd een dynamische PPT-presentatie ontwikkeld (PPT : *Powerpoint – red.*). Het integrale werk is ook aangeboden in printversie, op cd-rom en op de website van de Vlaamse overheid.

In 2002 zullen publieksgerichte en doelgroepgerichte acties worden gevoerd en de nodige producten worden ontwikkeld.

Jaarboek LIN

Het Jaarboek geeft een overzicht van beleid en acties van het voorbije jaar en schetst aanzetten naar het volgende jaar. Het bundelt de dienstverlening van het departement op een overzichtelijke wijze.

Het Jaarboek wordt verspreid via de post (3.000 exemplaren) naar "externe doelgroepen" (klan-

ten van de administraties, verenigingen, aanverwante administraties van de andere gewesten, het politieke veld, ...) en via interne post (3.000 exemplaren) naar de eigen ambtenaren en het topkader van het MVG.

Vlaanderendag

Op 22 april nam het departement LIN deel aan de tweede Vlaanderendag. Op een tiental locaties werden de deuren opengesteld voor een ruim publiek. Doel is om de bevolking kennis te laten maken met de dienstverlening van de Vlaamse overheid – en voor LIN in het bijzonder met het rijke aanbod aan maatschappelijke taken die door het departement worden ingevuld.

De promotie van de Vlaanderendag gebeurde centraal door het departement Coördinatie (brochures, website, spot). Enkele locaties van LIN hebben extra aandacht besteed aan het losweken van redactionele artikels in de geschreven pers of de regionale tv-kanalen. Bij LIN was ook een deelwebsite aangemaakt om de acties extra te duiden.

3. Kostprijs van de campagnes

- Week van de Zachte Weggebruiker :
 creatie 73.138,53 € (2.950.401 fr.)
 mediaruimte 233.948,72 € (9.437.468 fr.)
- Week van Vervoering :
 creatie 78.760,28 € (3.177.182 fr.)
 mediaruimte 247.529,74 € (9.985.325 fr.)
- Studieopdracht "Kritische succesfactoren autoluwe dagen" – Budget voor de studie (geen creatie) : 24.541,26 € (990.000 fr.)
- "e-Mobility : geen kosten voor communicatie
- Ontwerp-Mobiliteitsplan (geen)
- Jaarboek LIN : 65.687,32 € (2.649.820 fr.)
- Vlaanderendag :
 drukkosten diverse folders over toepassingen en tentoonstellingsaffiches : 20.047,36 € (808.706 fr.)

4. Respons

Week van de Zachte Weggebruiker

De Week wordt door de betrokken partijen van Komimo, het kabinet en de betrokken vertegenwoordigers van het departement LIN gezamenlijk geëvalueerd. De evaluatie wordt geformaliseerd in een rapport, met toevoeging van alle verschenen persartikels (ruime media-aandacht). Ook de nationale en de regionale zenders vermeldden meermaals de activiteiten van de Week. De belangstelling – het aantal deelnemende gemeenten, bewonersgroepen, scholen, ... – neemt elk jaar toe. Geschat aantal deelnemers aan een activiteit tijdens de Week : 60 à 70.000. Oproepen via de Vlaamse Infolijn waren mager (± 100 vragen om een programmabrochure).

Week van Vervoering

De Week wordt door de betrokken partijen van Komimo, het kabinet en de betrokken vertegenwoordigers van het departement LIN gezamenlijk geëvalueerd. De evaluatie wordt geformaliseerd in een rapport, met toevoeging van alle verschenen persartikels (ook hier ruimte media-aandacht : alle kranten belichtten meermaals onderwerpen van de Week). Idem dito wat de nationale en de regionale zenders betreft. Het aantal deelnemende gemeenten aan de "autoluwe dagen" steeg ten opzichte van 2000. Geschatte aantal deelnemers aan de verschillende activiteiten (inbegrepen de Trein-, tram-bus-dag) : 80 à 100.00. Oproepen via de Vlaamse Infolijn waren veeleer mager (± 150 vragen om een programmabrochure).

Studieopdracht "Kritische succesfactoren autoluwe dagen"

De studie loopt en zal input leveren om de "autoluwe dagen" die plaatsvinden tijdens de Week van Vervoering efficiënt te promoten (o.m. handleiding voor gemeenten).

e-Mobility

Van de iets meer dan 2.000 gerichte e-mailadressen reageerde een kwart van de geadresseerden, dit is een zeer hoge respons. Uiteindelijk schreven 150 deelnemers zich via elektronische weg in voor de conferentie.

Ontwerp-Mobiliteitsplan

Positieve reacties, constructieve debatten.

Jaarboek LIN

De respons valt moeilijk te meten, jaarlijks worden een 100-tal positieve (individuele) reacties ontvangen. Jaarlijks wordt het adressenbestand ook met een 300-tal nieuwe adressen uitgebreid door bestellingen via de website.

Vlaanderendag

De Vlaanderendag wordt op basis van gegevens van de deelnemende departementen centraal geëvalueerd ; het Ferrarisgebouw bijvoorbeeld ontving $\pm$ 1.800 bezoekers. Tijdens het evenement kon een evaluatieformulier ingevuld worden ; de reacties van de bezoekers waren zeer positief.

5. Uitbesteed of in eigen beheer ?

- Week van de Zachte Weggebruiker : uitbesteed ; creatie : Grappa, Alpenroosstraat 23, 2900 Schoten ; mediaruimte : verschillende regies, zie punt 3
- Week van Vervoering : uitbesteed ; creatie : "Ten" communicatiebureau, IJzerenpoortkaai 3, 2000 Antwerpen ; mediaruimte : verschillende regies, zie punt 3
- Studieopdracht "Kritische succesfactoren autoluwe dagen" : uitbesteed (geen creatie) Komimo, H. Frère-Orbanlaan 570, 9000 Gent
- "e-Mobility" : in eigen beheer ontwikkeld
- Ontwerp-Mobiliteitsplan : prestaties in eigen beheer
- Jaarboek LIN : uitbesteed – Quattro D'Arcy, divisie See You Soon, Rogierlaan 20, 1030 Brussel
- Vlaanderendag : drukwerken en panelen uitbesteed aan diverse kleinere drukkerijen (Artoos, Primesis, Masterprint, Mounting, Sadocolor, Debelder). De gedrukte folders kunnen verder worden gebruikt.

Waterwegen en Zeewezen

Campagne "Geïntegreerd kustverdedigings- en havenproject Oostende"

1. Door de afdeling Waterwegen Kust (administratie Waterwegen en Zeewezen – AWZ) werd in de loop van de maand oktober een communicatieactie ondernomen voor de sensibilisering van de Oostendse bevolking naar aanleiding van het geïntegreerd kustverdedigings- en havenproject Oostende (bouw groeistrand en westelijke havendam).

2. Deze campagne is gevoerd door middel van een gratis publieke tentoonstelling (3.10 tot 16.10) in een Oostendse zaal, aangekondigd door middel van advertenties in twee lokale gratis beelde weekbladen en affiches.

Aan de tentoonstelling gingen persmededelingen vooraf via alle dagbladen en via de lokale televisie. Ter illustratie van de tentoonstelling zijn een gratis kleurenbrochure verspreid en een gratis kleurenposter, die alle inhoudelijke en visuele aspecten van het project toelichten.

3. De kostprijs van deze campagne (inclusief externe begeleiding en realisatie van de expo, externe lay-out en drukwerk van brochure en poster) kan worden vastgesteld op 115.220,90 euro (4.648.000 frank). Daarbij moet worden vermeld dat na de tentoonstelling het resterende drukwerk nog voor verdere verspreiding en bijkomende acties blijft zorgen.

4. De enige meetbare respons was het bezoekersaantal van de tentoonstelling, dat de 5.000 mensen benaderde – bijkomende respons zijn de positieve reacties in de schrijvende pers en een voelbare (evenwel niet te meten) toename van de interesse onder de bevolking voor dit project. Zo'n 3.000 folders zijn meegenomen, alsook een bij benadering gelijk aantal posters ; diverse vragen worden nog steeds via de Vragenlijn op de AWZ-website gesteld.

5. De campagne werd geconcipieerd in overleg met derden. Het betreft hier de firma Eco Consult Milieucommunicatie BVBA, Damstraat 236 bus 7, uit 9180 Moerbeke-Waas, die de totale communicatiebegeleiding bij dit project uit-

voert. Eco Consult is aangesteld via de procedure van algemene offerteaanvraag.

Algemene Administratie Diensten & afdeling Organisatie, Secretariaat-generaal LIN

Onderstaande campagne werd bugettair begroot op DAB Vlaams Infrastructuurfonds (*DAB : dienst met afzonderlijk beheer – red.*). Ze werd uitgewerkt onder de bevoegdheid van toenmalig minister Sauwens, die tevens de rapportering ontving. Inhoudelijk was de campagne in hoofdzaak toegespitst op de domeinen die onder de bevoegdheid van minister Stevaert vallen.

Campagne "Rekrutering van gekwalificeerd technisch personeel"

1. Door de administratie Algemene Diensten (AAD) werd, in samenwerking met de cel Communicatie van de afdeling Organisatie, in 2001 een externe communicatiecampagne rond campuswerving uitgewerkt : "Strategie voor en uitwerking van een campagne : rekrutering van gekwalificeerd technisch personeel". Inhoudelijk nam de afdeling Personeel (AAD) het voortouw in dit project.

Ze verzekeren zich van inhoudelijke afstemming en ondersteunende acties vanuit het werkveld door de organisatie van de werkgroep Campuswerving. Zowel personeelsverantwoordelijken als communicatiespecialisten zijn hierin verzameld.

Het departement Leefmilieu kampt niet alleen met een nijpend tekort aan personeel, het heeft bovendien een personeelsbestand waarvan de gemiddelde leeftijd schommelt tussen 50 en 65 jaar. In de nabije toekomst zal onvoldoende kunnen worden ingespeeld op een massaal aantal uittreedende personeelsleden. Daarnaast kampt de overheid in het algemeen ook met een imagoprobleem. Dit imagoprobleem is des te schrijnender, omdat de Vlaamse overheid de laatste jaren duidelijk is geëvolueerd naar een modern overheidsapparaat.

Het departement LIN stond (en staat nog steeds) op korte termijn voor twee uitdagingen : hoe op een zo goed mogelijke wijze rekruteren en hoe een degelijk retentiebeleid uitbouwen ? Daarom werd ook een communicatiecampagne ontwikkeld die de acties en de afdeling Personeel naar haar doelgroepen (nieuw aan te werven personeelsleden) professioneel moest ondersteunen.

De grootste nood heeft betrekking op de academische ingenieurs (bouwkunde, elektronica en milieu), de industriële ingenieurs in de richtingen bouwkunde, elektromechanica en elektronica en de (in deze richtingen) gegradueerden in de industriële wetenschappen en technologie. Deze doelgroepen werden zowel door campuswervingen op de universiteiten en de hogescholen, als door intern georganiseerde acties (bv. Vlaanderendag) benaderd.

2. De communicatiecampagne werd door onder meer volgende producten en kanalen ingevuld.

Direct mailing

Dit gebeurde een eerste keer voor het examen projectingenieur voor de administraties AWV en AWZ. Een direct-mailactie per brief en een "e-mailing" werden verstuurd naar laatstejaarsstudenten burgerlijk ingenieur bouwkunde, evenals naar de pas afgestudeerden.

Beursstand

Voor de jobbeurzen en infostands op de universiteiten werden twee lijnen ontwikkeld : één genre beursmateriaal richtte zich expliciet naar ingenieurs (burgerlijk en industrieel), de andere lijn sprak een iets bredere doelgroep aan (ook gegradueerden). Er werden banners en vellen voor een eenvoudige structuurstand ontwikkeld.

Infofolder

Een specifieke infofolder werd opgemaakt om tijdens de beurs te verspreiden. De infofolder kon ook aangevraagd worden via de Vlaamse Infolijn (vermeld op alle communicatie) en zet de sterke kanten van LIN voor ingenieurs extra in de verf.

Advertenties

Imagoadvertenties werden geregeld opgenomen in bijvoorbeeld "Het Ingenieursblad". De bedoeling is de doelgroep attent te maken op het "moderne werkklimaat bij LIN".

Campusaffiches

De affiches verspreid via de campuscircuits kondigen de jobbeurzen en infodagen aan waarop LIN aanwezig zou zijn.

Verder

Verder werden nog een aantal producten ontwikkeld zoals boomerangs, "hou-me-op-de-hoogte-kaarten", adreskaarten van de verantwoordelijken, "hoe solliciteren ?", ... Rechtstreekse ontmoetingen met studenten werden onder meer gepland tijdens de Vlaanderendag. Er gebeurde ook bekendmaking rond stageopportunities.

3. Kostprijs van de communicatiecampagne

Voor de aanbesteding "Strategie voor en uitwerking van een campagne : rekrutering van gekwalificeerd technisch personeel" werd een budget van 61.973,38 euro (2,5 miljoen frank) begroot. Hierin waren alle productiekosten, verzendkosten, kosten rond projectbegeleiding, ... vervat.

Daarnaast werd een bedrag van 49.578,70 euro (2 miljoen frank) begroot voor de reservatie van mediaruimte (campusmedia, advertenties, boomerangs, etc.). Dit budget is slechts voor de helft opgenomen, omdat één mediakanaal (Vespasius) tijdens het verloop van de campagne niet langer opportuun leek.

4. Respons op de campagne

De evaluatie van de campuswervingscampagne vraagt een genuanceerd antwoord.

De campagne voor de werving van technische functies is een sterk doelgroepgerichte campagne. En de beoogde doelgroep is een kleine visvijver van burgerlijk ingenieurs, industrieel ingenieurs, ... Daarmee rekening houdende, zijn de effecten bij directe communicatieacties zoals jobbeurzen en evenement veel directer en makkelijk meetbaar. De effecten van imagebuilding-advertenties in gespecialiseerde vakbladen, een communicatief beleid dat het departement LIN al een aantal jaren consequent voert, zijn natuurlijk veel minder makkelijk grijpbaar.

Ten slotte werd deze communicatiecampagne ook begeleid door een interne communicatiecampagne, naar de afdeling Personeel, naar de administraties waar veel ingenieurs werken, ten einde hen te betrekken bij het beeld van LIN zoals we dit tonen in de campagne. Op dit niveau – werknemerstevredenheid, de evolutie van personeelsbeheer naar actief personeelsbeleid – wordt "meten" nog moeilijker.

Toch een aantal indicaties.

De reacties op de campagne waren positief tot zeer positief : zowel van de personeelsleden, van de afgestudeerden, als van de "concurrerende bedrijven" op de jobbeurzen. LIN was in staat een databank aan te leggen van een 500-tal geïnteresseerde studenten met het juiste profiel.

Bij LIN kwamen in 2001 aanzienlijk meer vrije sollicitaties binnen. Gerichtte mailings met knelpuntvacatures – gebaseerd op deze databank – konden op een veel grotere opkomst van kandidaten rekenen dan een opengestelde vacature zonder gericht mailing. Op de jobbeurzen werden aan geïnteresseerden minimum 1.500 informatiefolders en minimum 3.000 boomerangs rond LIN uitgedeeld.

De inschakeling van de Vlaamse Infolijn – ondanks een prima samenwerking – was een kleiner succes. Door de directe communicatie op de jobbeurzen – de enthousiaste toelichtingen van de projectingenieurs bijvoorbeeld – namen de studenten veeleer contact op met de afdeling Personeel of de personeelsverantwoordelijken van LIN, dan de Vlaamse Infolijn te contacteren.

5. Uitbesteed of in eigen beheer ?

In het kader van de werkgroep Campuswerving werd een bestek uitgeschreven "Strategie voor en uitwerking van een campagne : rekrutering van gekwalificeerd technisch personeel". De opdracht is toegewezen aan Quattro D'Arcy.

De opdracht omvatte een periode van negen maanden die samenloopt met de tweede helft van het academiejaar 2000-2001 en het begin van het academiejaar 2001-2002. Zo konden nu nog de laatstejaarsstudenten (academiejaar 2000-2001) als belangrijk potentieel op een dergelijke wijze benaderd worden. Naast studenten wou de afdeling Personeel ook wervingsacties voeren naar "werkende" kandidaten.

Uit het voorgaande en ook de toekomstige acties blijkt een grondige insteek vanuit het departement LIN en de administraties ervan. Van een "volledige" uitbesteding is dus geen sprake. Het afbakenen van het probleem, het detecteren van de knelpuntfuncties binnen het departement LIN, het organiseren van de jobbeurzen, evenementen en dergelijke, gebeuren door de medewerkers van het departement LIN. Aangezien de ondersteuning van het communicatiebu-

reau en de projectleiding vanuit de administratie sterk verweven zijn, gaat het veeleer om een "samenwerking".

Energie

1. Campagne waarvoor ?

Campagne rationeel energiegebruik : Energie. De rekening is voor u en het milieu.

Campagne 1 – In oktober 2000 startte de Vlaamse overheid met een grootschalige campagne rond rationeel energiegebruik onder de slogan : "Energie. De rekening is voor u en het milieu". De communicatiecampagne werd uitgewerkt door communicatiebureau LG&F.

Uit een enquête blijkt dat Vlamingen een vrij hoog milieubesef hebben. Dit besef wordt evenwel niet altijd in milieuvriendelijk gedrag omgezet, zeker niet als het over energiegebruik gaat. De communicatiecampagne moet op termijn een energiezuinig gedrag teweegbrengen bij bedrijven en particulieren. De campagnes balanceren op de dualiteit dat energie besparen niet alleen goed is voor de eigen portemonnee (de egoïst), maar eveneens voor het milieu (de idealist).

Het hoofdaccent in de eerste campagnegolf lag op drie radiospots en drie aansluitende advertenties in magazines bestemd voor de doelgroep huishoudens, met algemene thema's zoals spaarlampen, isolatie en energiezuinige koelkasten. De eerste campagnegolf was vooral bedoeld voor het creëren van een koepelconcept voor energiebesparende campagnes van de overheid. Oktober 2000 werd door de Vlaamse overheid eveneens uitgeroepen tot de Maand van de Energiebesparing. In die maand vonden meer dan 50 activiteiten plaats die alle te maken hadden met zuinig energiegebruik in de industrie, in scholen, in het huishouden, op kantoor, ...

Campagne 2 – In een tweede campagnegolf, in februari-maart 2001, werd vooral gefocust op het thema "energiezuinig bouwen en verbouwen". Het is belangrijk dat de bouwer en verbouwer reeds bij het maken van hun bouwplannen terdege rekening houden met het latere energieverbruik van de woning. Vooral op het moment dat de woning gebouwd wordt, zijn energiebesparende maatregelen het meest rendabel.

Campagne 3 – Tussen 1 en 21 oktober 2001 voerde de Vlaamse overheid een sensibiliseringscampagne om het energiebewustzijn bij de bevolking aan te scherpen. De titel van de campagne is : "Energie sparen : de winst is voor u en het milieu". De televisiespot liep op alle Vlaamse zenders. De tv-spot moet duidelijk maken dat "energie verkwisten net zo dom is als voedsel verkwisten".

Aansluitend bij de campagnes werden ook nieuwe brochures gemaakt en grootschalig verspreid met als thema's energiezuinig wonen, energiezuinig bouwen en verbouwen, premies voor energiebesparing, subsidie voor fotovoltaïsche panelen, energiekalender, energiezuinige kantoren, energiebesparing in de tuinbouwsector, ...

Voor de bouwbeurzen werd een nieuwe beursstand aangemaakt, getiteld "Ideeën voor energiezuinig wonen". De bezoeker aan deze beursstand kan op een speelse en informatieve manier kennismaken met de ingrediënten voor een energiezuinige woning. Hij maakt als het ware een wandeling door de verschillende kamers van de woning, met onder meer een living, een keuken en een berging met apparaten om te wassen, te drogen en te strijken. In iedere ruimte van de woning kan er energie bespaard worden.

De volgende jaren worden de campagnes verder uitgebreid naar andere doelgroepen : bedrijven, overheden, kantoren, verzorgingsinstellingen, leerlingen en leerkrachten, architecten, aannemers, ... Vooral op het vlak van de invoering van de nieuwe energieprestatieregelgeving (EPR) zullen grootschalige mediacampagnes worden opgezet.

2. Hoe en langs welke kanalen ?

Campagne 1 : radio en advertenties in dagbladen en tijdschriften ; campagne 2 : radio en advertenties in tijdschriften voor een bouwlustig publiek ; campagne 3 : zeven tv-zenders.

De communicatieactiviteiten inzake energiegebruik blijven niet beperkt tot de campagnes zelf, maar worden aangevuld met de continue verspreiding van brochures via bibliotheken en gemeenten, via de Vlaamse Infolijn, de website www.energiesparen.be, e-mail : energie@vlaanderen.be, per telefoon, ...

Ter illustratie wordt hierbij een overzicht gegeven van het drukwerk dat in 2001 werd aangeemaakt en via die verschillende kanalen werd verspreid.

Drukwerk in 2001 + oplage

- Moderne kantoren : meer comfort met minder energie (14.000 ex.)
- Energie in de glastuinbouw : van kennis tot besparing (6.000 ex.)
- Ideeën voor energiezuinig wonen (30.000 ex.)
- Ideeën voor energiezuinig bouwen en verbouwen (65.000 ex.)
- Ideeën voor energiebewust en veilig rijden (44.000 ex.)
- Energie besparen bij u thuis en in uw bedrijf : premies en acties van uw elektriciteits- en aardgasleveranciers 2001 (45.000 ex.)
- Warmte uit zonlicht (10.000 ex.)
- Elektriciteit uit zonlicht (10.000 ex.)
- 75 % subsidie voor fotovoltaïsche zonnepanelen – subsidie 2001 (16.500 ex.)
- Biomassa (5.000 ex.)
- Duurzame energie : wegwijzer 2001 (10.000 ex.)
- Energiekalender 2002 (6.000 ex.)

Deelname aan bouwbeurzen in 2001

- Bouw- en Prefabsalon Antwerpen (13-21 januari 2001)
- Batibouw Heizel (1-11 maart 2001)
- Bouw- en Immobiliensalon (BIS) Gent (5-14 oktober 2001)
- Bouwen Wonen Nu Brugge (23 november tot 3 december 2001)

Er wordt eveneens getracht om de campagnes verder te ondersteunen door middel van free publicity via diverse kanalen (krant, radio, tv, website, ...), met onder meer redactionele arti-

kels die de noodzaak van energiebesparing aantonen.

3. Kostprijs campagnes

- Kostprijs campagne 1 (oktober 2000 + Maand van de Energiebesparing : 17.377.756 frank (op begroting 2000)
- Kostprijs campagne 2 (voorjaar 2001) : 2.357.483 frank (op begroting 2000)
- Kostprijs campagne 3 (oktober 2001) : 11.033.375 frank (begroting 2001)
- Kostprijs communicatiebureau 2000 : 4.830.925 frank (begroting 2000)
- Kostprijs communicatiebureau 2001 + 2002 : 9.822.172 frank (begroting 2001) – ongeveer 35 % hiervan is ook effectief bestemd voor campagnes die in 2001 liepen
- Drukwerk aangerekend op begroting 2001 : 2.289.647 frank
- Deelname aan beurzen + standenbouw op begroting 2001 : 3.615.037 frank (hiervan is ongeveer 2,2 miljoen frank bestemd voor de opbouw van onze beursstand in 2002 en 2003)

4. Respons

De respons voor de effectieve verandering van energiebewust gedrag is moeilijk te meten. Binnenkort worden enkele cijfers bekendgemaakt van een peiling die werd uitgevoerd in september 2001 omtrent het energiebewustzijn en energiebewust gedrag, waarin ook kort gepeild werd naar de bekendheid van onze communicatiecampagnes en brochures. Een uitgebreide meting van de effecten van onze campagnes werd nog niet gepland.

De Vlaamse overheid is niet de enige instantie die campagnes voor energiebesparing voert. Ook de energieproducenten, gemeentebesturen, provincies, producenten van energiebesparende producten, voeren campagnes. Het is bijgevolg ook zeer moeilijk te meten welk percentage van de gedragswijziging effectief veroorzaakt wordt door de campagnes georganiseerd door de Vlaamse overheid.

Een meetfactor kan de verspreiding van het aantal brochures op jaarbasis zijn (zie boven). In 2001 werden er zo'n 261.500 brochures gedrukt, waarvan reeds ongeveer 80 % ook effectief verspreid werd (ruim 200.000 brochures) in de loop van 2001. Op Batibouw 2001 werden zo'n 23.000 brochures verspreid, op het Bouwen Prefabsalon 2001 in Antwerpen zo'n 11.600 en op de BIS-beurs 2001 in Gent zo'n 11.000 brochures.

In de maand oktober 2001 hebben zo'n 1.500 personen een bezoek gebracht aan de website www.energiesparen.be.

5. Campagnes in overleg met derden ?

Het overgrote deel van de communicatiecampagne werd uitbesteed aan een communicatiebureau (2000-2001 : LG&F, 2001-2002 : LG&F). Zij zorgen voor de radiospots, advertenties, tv-spots, lay-out van drukwerk, concept van activiteiten, ...

De conceptbegeleiding, de redactionele uitwerking van brochures en de lay-out van sommige brochures gebeuren intern binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De campagnes worden centraal mee gecoördineerd door de cel van de Informatieambtenaar van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (concept, aanbesteding, kwaliteit, creativiteit, ...).

De Lijn

1. In het jaar 2000 werden volgende campagnes gevoerd :

- de *Buzzy-campagne* : campagne ter promotie van het openbaar vervoer bij de jongeren ;
- de *Oudejaarsnachtcampagne* : campagne ter bekendmaking van het aanbod van De Lijn op de oudejaarsnacht ;
- de *campagne "Op één Lijn"* : een informatie- en sensibiliseringscampagne voor de gemeenten en provinciale overheden (campagne die voor de eerste maal gevoerd werd in 1992).

2. Kanalen waarlangs deze campagnes gevoerd werden :

- de *Buzzy-campagne* : uitgave van folders (met o.a. verspreiding via displays in scholen), affiche in de voertuigen en in de voorverkooppunten, affiches op de buitenkant van de voertuigen, affiches in de schuilhuisjes en in de metrokasten, tv-spots, radiospot, website, advertenties ;
- de *Oudejaarsnachtcampagne* : uitgave van een dienstregelingsfolder, affiche in de voertuigen en in de voorverkooppunten, affiches op de buitenkant van de voertuigen, tv-spot, radiospot, website, advertenties ;
- de *campagne "Op één Lijn"* : uitgave van een campagnekrant vijfmaal per jaar, verspreiding van folders en thematische publicaties, organisatie van studiedagen.

3. Kostprijs van deze campagnes :

- de *Buzzy-campagne* : 20 miljoen frank over een periode van een jaar ;
- de *Oudejaarsnachtcampagne* : 3,5 miljoen frank, gerecupereerd door sponsoring ;
- de *campagne "Op één Lijn"* : ongeveer 8,5 miljoen frank op jaarbasis.

4. Respons

De respons op deze soort campagnes is onmogelijk exact weer te geven.

5. Samenwerking met derden :

- de *Buzzy-campagne* : in samenwerking met het reclamebureau Tou-Can ;
- de *Oudejaarsnachtcampagne* : in samenwerking met het reclamebureau Tou-Can ;
- de *campagne "Op één Lijn"* : in samenwerking met Kluwer en met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.

NV Zeekanaal

Door NV Zeekanaal werden in het afgelopen jaar geen campagnes op het getouw gezet.

Wel werd medewerking verleend aan de Vlaanderendag op zondag 22 april 2001. De hiervoor gevoerde communicatiecampagne was in handen van de afdeling Communicatie en Ontvangst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Dienst voor de Scheepvaart

Door de Dienst voor de Scheepvaart werden in het afgelopen jaar geen overheidscampagnes gevoerd.

Mieke Vogels

Administraties Gezin en Maatschappelijk Welzijn, Gezondheidszorg en Gelijke Kansen

Een eerste groep campagnes in 2001 was gericht op het grote publiek :

- Slachtofferhulp (volwassenen en kinderen)
- Vrijwilligers
- Hersenvliesontsteking
- Holebi (ja-en-dan)
- Veilig genieten
- Vlaamse zorgverzekering.

Een tweede groep campagnes was gericht op specifieke doelgroepen :

- Forensisch welzijnswerk (gedetineerden)
- Integrale jeugdhulp
- Woonwagengewoners
- Lokale dienstencentra.

De campagnes werden uitbesteed aan communicatiebureaus. Aangezien er verschillende grotere en kleinere communicatieprojecten waren binnen de werkdomeinen Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en het de bedoeling was om een eenheid in de communicatie te bewaren, werd ervoor geselecteerd om voor meerdere campagnes gedurende een jaar één communicatiebureau aan te stellen. Het bureau Gruppo Due begeleidde daarom de volgende campagnes : slachtofferhulp, vrijwilligers (interdepartementale luik), hersenvliesontsteking, holebi (ja-en-dan), forensisch welzijnswerk, integrale jeugdhulp, woonwagengewoners en lokale dienstencentra.

De campagne "Veilig genieten" werd begeleid door het bureau Mc Cann-Erickson. De campagne rond de zorgverzekering door het bureau Darwin. Verder werd het luik Welzijn en Gezondheid van de campagne Vrijwilligerswerk begeleid door het bureau Link.

Slachtofferhulp

De campagne Slachtofferhulp heeft twee luiken : enerzijds slachtofferhulp voor volwassenen, anderzijds slachtofferhulp specifiek voor kinderen. In het totaal kostte de campagne Slachtofferhulp ongeveer 3,75 miljoen frank (92.960,07 euro).

Slachtofferhulp – volwassenen

Wat de slachtofferhulp aan volwassenen betreft, is het de bedoeling van de campagne om mensen die te maken hebben gehad met een schokkende gebeurtenis, op weg te helpen naar de beschikbare hulpverlening.

Er werden 160.000 folders en 10.000 affiches verspreid naar politiekantoren, huisartsen, slachtofferopvang bij de parketten, de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor slachtofferhulp, om deze diensten te ondersteunen bij het begeleiden van slachtoffers. Deze folders beantwoorden zeker aan een behoefte, aangezien er een spoedige herdruk nodig was. De centra voor slachtofferhulp vangen in de eerste plaats de oproepen op.

Slachtofferhulp – kinderen

Het is de bedoeling van de campagne om kinderen te helpen om een schokkende gebeurtenis te verwerken. Dit gebeurt vooral door een gedragsverandering te bevorderen bij mensen uit de omgeving van deze kinderen. Het gaat om ouders en grootouders, maar ook om al wie kinderen professioneel of in het kader van vrijwilligerswerk begeleidt : leiders jeugdbeweging, artsen, Kind en Gezin, centra voor leerlingenbegeleiding, centra voor algemeen welzijnswerk, enzovoort. Ook leerkrachten en opvoeders behoren tot de doelgroep. In tweede instantie kunnen ook (grotere) kinderen rechtstreeks aangesproken worden door de campagne.

Er werden ongeveer 85.000 folders "Kinderen slachtoffer van een schokkende gebeurtenis" en ongeveer 10.000 affiches verspreid naar politiekantoren, huisartsen, slachtofferopvang bij de parketten, de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor slachtofferhulp. Verder waren er advertenties in verschillende tijdschriften, waaronder ook Klasse voor Ouders en Leerkrachten.

De respons op de campagne "Slachtofferhulp voor kinderen" is nog moeilijk te meten, aangezien ze pas in de tweede helft van november van start ging. Op vijftien dagen tijd waren er hierover al een 300-tal oproepen bij de Infolijn. Het zijn evenwel de centra voor slachtofferhulp die de meeste oproepen zullen ontvangen.

Vrijwilligers

Eén Vlaming op vijf is vrijwilliger. Het doel van de vrijwilligerscampagne is om deze mensen te bedanken voor hun inzet. Daarnaast wil de Vlaamse regering het vrijwilligerswerk aanmoedigen. Een belangrijk aspect van de campagne is dat benadrukt wordt dat vrijwilligerswerk een engagement is dat Vlamingen tegenover elkaar hebben, en dat de overheid hierin slechts een ondersteunende rol speelt.

De minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen werd binnen de Vlaamse regering aangewezen als trekker van het luik Vrijwilligerswerk binnen het project Kleurrijk Vlaanderen.

De campagne richt zich in eerste instantie naar het brede publiek, met specifieke aandacht voor twee doelgroepen : jongeren en 55-plussers. Daarnaast werd ook aan bestaande vrijwilligersorganisaties gevraagd om de campagne te ondersteunen. Er waren advertenties en encartages in verschillende tijdschriften (postkaarten om vrijwilligers te bedanken). Deze werden ondersteund door radiospots op Radio Donna, Radio 1, Studio Brussel en Top Radio. Vrijwilligersorganisaties kregen het nodige materiaal om via hun ledenbladen aandacht te vragen voor het vrijwilligerswerk. Verder waren er ook boomerangkaartjes.

Meer info was te vinden in de folder (verspreid via bibliotheken, gemeentebesturen en provinciale steunpunten), op de website www.vlaanderen.be/vrijwilligers (nu tijdelijk www2.vlaanderen.be/vrijwilligers) of in de ondersteunende folder. Ook de Vlaamse Infolijn werd ingeschakeld. De campagne startte in juni. Er waren over het vrijwilligerswerk een 500-tal oproepen in de periode juni-juli. In juni werd de website 1.850 keren bezocht, in de periode juni tot november ging het om 4.700 bezoekers. De website werd in eigen beheer aangemaakt, gebruikmakende van het campagnemateriaal.

Specifiek voor het luik Welzijn en Gezondheid was er een brochure "Internationaal Jaar van de Vrijwilligers" en een slotevenement ter afsluiting van het Jaar. Er waren eveneens dank-je-welkaartjes.

Verder werden verschillende organisaties ondersteund door middel van vorming en enkele goede-praktijkvoorbeelden in de welzijns- en gezondheidsinstellingen in de bloemetjes gezet.

Aan het interdepartementale luik van de campagne werd ongeveer 10 miljoen frank (247.893,52 euro) besteed. Aan het luik Welzijn en Gezondheid ongeveer 2,7 miljoen frank (66.931,25 euro).

Hersenvliesontsteking

Deze campagne kwam vanwege het urgente karakter in de plaats van de geplande campagne Milieu en Gezondheid.

De doelstelling van de campagne is de bevolking te sensibiliseren met betrekking tot hersenvliesontsteking. Op die manier kunnen zij mogelijke symptomen herkennen en tijdig een arts raadplegen. De campagne geeft ook informatie over vaccinaties. Een secundaire doelgroep wordt gevormd door degenen die hierbij professionele ondersteuning kunnen leveren : artsen, Kind en Gezin, centra voor leerlingenbegeleiding.

Er waren radiospots op Q-music, Donna, Radio 1 en Radio 2. De brochure werd verspreid in alle bussen in Vlaanderen en Brussel (ongeveer 3 miljoen adressen).

Een website werd in eigen beheer aangemaakt, gebruikmakende van het campagnemateriaal. Tussen 20 november (start campagne) en eind november werd hij bijna 2.500 keren bezocht. De eerste dagen van de campagne waren er op de Vlaamse Infolijn tot 800 oproepen per dag.

Het totaalbudget voor de campagne bedroeg ongeveer 14,5 miljoen frank (359.445,61 euro).

Holebi

De boodschap van de campagne is : homo, hetero, lesbienne of biseksueel zijn, is o.k. Verder is het ook de bedoeling om vooroordelen rond holebi's weg te werken.

De campagne richt zich vooral tot jongeren. Deze worden bereikt via de media, maar ook via scholen, jeugdverenigingen, JIC, JAC, enzovoort (*jongereninformatiecentra, jongerenadviescentra – red.*). De campagne verloopt via radiospots op lokale zenders (voor en na De Holebifabriek), advertenties op trams en bussen, boomerangkaartjes, affiches en een folder. Daarnaast is er een website die

aangemaakt werd door het communicatiebureau www.ja-en-dan.be. Aangezien de campagne pas gelanceerd is, is het aantal bezoekers aan de website nog niet bekend.

De totale kosten voor de campagne bedragen ongeveer 5 miljoen frank (123.946,76 euro).

Veilig genieten

De doelstelling van de campagne is jongeren te sensibiliseren voor en te informeren over veilig vrijen. Verder wordt er een gedragsverandering nastreeft: een vermindering van het aantal ongewenste zwangerschappen en seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA).

De campagne verliep via advertenties in tijdschriften, Vespasiusaffiches, boomerangkaarten en radio-spots op Top Radio, IP Radio, Studio Brussel en Radio Donna. Er was samenwerking met de Vlaamse ministers van Onderwijs en van Jeugd. Scholen, leerkrachten in opleiding en jeugdwerkers ontvingen een educatief pakket.

Daarnaast was er de website www.vlaanderen.be/veiliggenieten (nu tijdelijk www2.vlaanderen.be/veiliggenieten). Deze kreeg in de periode februari (lancering)-november bijna 25.000 bezoekers. Met een topper van meer dan 10.000 bezoekers tijdens de lancering van de campagne in februari. Ook de sites van CGSO Trefpunt en Sensoa (waarnaar een link werd gelegd vanuit de Veilig Genieten-site) vertoonden respectievelijk een verdrievoudiging en een verdubbeling van het aantal bezoekers in deze periode. (*CGSO : centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding – red.*)

Voor jongeren bleek de drempel om informatie in te winnen via de telefoon groter dan via de website. Het aantal telefonische oproepen naar de Veilig Genieten-lijn was volgens een ruwe schatting een vijftal per dag, en naar de Aids- en SOA-telefoon een zestal per dag.

Uit de thesis van Toon De Bock "Evaluatie campagne Veilig genieten" (september 2001) blijkt dat 84 % van de respondenten iets gezien heeft van of gehoord heeft over de campagne. De jongeren hebben de boodschap goed begrepen en de campagne heeft een positieve attitude gecreëerd inzake veilig vrijen en anticonceptiegebruik. De negatieve reacties op de campagne kwamen veelal van ouders en van scholen. Dit werd mede in de hand gewerkt door de media.

In totaal kostte de campagne ongeveer 8,5 miljoen frank (210.709,50 euro).

Vlaamse zorgverzekering

De Vlaamse zorgverzekering is een initiatief van de Vlaamse overheid. Het doel is om de vaak hoogoplopende niet-medische kosten voor zwaar-zorgbehoevenden te verlichten. De bedoeling van de campagne is te informeren, op te roepen tot solidariteit, aan te zetten tot het storten van de bijdragen. Verder is het ook de bedoeling dat de zwaarzorgbehoevenden zich tijdig aansluiten, zodat zij de voordelen van de zorgverzekering kunnen genieten.

De campagne wordt uitgebouwd naar drie verschillende subdoelgroepen: de zwaarzorgbehoevenden zelf, de gehele bevolking vanaf 25 jaar, de Vlamingen in Brussel. Voor de Vlamingen in Brussel gold een specifieke situatie: aansluiten mocht, maar moest niet. Er waren tv-spots op TV1, VTM, Kanaal 2 en VT4 en een aangepaste spot op TV Brussel. Daarnaast waren er advertenties in kranten en tijdschriften, waaronder in "Deze Week in Brussel". Verder waren er een folder, affiches, een algemene brochure en een brochure specifiek voor Brussel. Daarnaast was er campagnemateriaal om de zorgkassen te ondersteunen bij hun communicatie.

De website www.vlaamsezorgverzekering.be werd sinds de lancering van de campagne in september tot november ongeveer 13.000 keer bezocht. Er zijn een 2.700-tal vragen gesteld aan de Vlaamse Infolijn.

De totaalprijs voor de campagne was ongeveer 34,2 miljoen frank (847.795,85 euro).

Forensisch welzijnswerk

(hulp aan gedetineerden)

Het doel van de campagne is om gedetineerden te informeren over het beschikbare hulp- en dienstverleningsaanbod, zodat zij er gebruik van kunnen maken. Op deze manier worden ze gemotiveerd om zelf verantwoordelijkheid op te nemen voor een latere reïntegratie in de samenleving.

De communicatie gebeurt via een geregionaliseerde krant, die drie keer per jaar verschijnt. De gedetineerden zelf vormen de doelgroep, maar ook het penitentiair personeel (gevangenisdirecties) en de familieleden van de gedetineerden. Voor de campagne wordt samengewerkt met het federale Mi-

nisterie van Justitie. Het 0-nummer hiervan is onlangs verschenen.

De kostprijs voor de campagne in 2001 bedroeg ongeveer 350.000 frank (8.676,27 euro).

Integrale jeugdhulp

De bedoeling van het nieuwe project rond integrale jeugdhulp is de hulp aan jongeren vlotter en efficiënter te laten verlopen. Zes sectoren zijn bij het proces betrokken : de bijzondere jeugdbijstand, de geestelijke gezondheidszorg, het algemeen welzijnswerk, het onderwijs (centra voor leerlingenbegeleiding), het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en Kind en Gezin. Zij werken grensoverschrijdend samen. De campagne ondersteunt hen daarbij.

Om de samenwerking te onderstrepen, werd door het communicatiebureau een eigen grafische stijl ontwikkeld. Deze werd ook doorgetrokken naar de website van de vernieuwers, die in eigen beheer werd ontwikkeld : www.jeugdhulp.be. De website – die tegelijk als werkinstrument dient – werd sinds de lancering in november 2000 bijna 17.000 keer bezocht.

Er waren verschillende info- en studiedagen. Daarnaast was er begin december een jongerendag. De bedoeling hiervan is om jongeren bottom-up te betrekken bij het debat over integrale jeugdhulp.

De kostprijs van de campagne was ongeveer 2 miljoen frank (47.578,70 euro).

Woonwagengewoners

Het doel van de campagne is lokale besturen warm te maken voor het aanleggen van woonwagenterreinen. Verder ook ze te informeren over de eenvoudige wijze waarop een woonwagenterrein gecreëerd kan worden en over de subsidies die ze hiervoor kunnen krijgen.

De provincie- en gemeentebesturen ontvingen de folder "Wonen op wielen". Daarnaast is er voor geïnteresseerden een meer uitgebreide brochure beschikbaar.

De campagne Woonwagengewoners kostte ongeveer 733.000 frank (18.170,60 euro).

Lokale dienstencentra

Wie een lokaal dienstencentrum bezoekt, vindt daar alles wat hij nodig heeft. Op sportief, educa-

tief en cultureel vlak, maar ook op sociaal, materieel en financieel gebied. De bedoeling van de campagne is gemeentebesturen en OCMW's te motiveren om lokale dienstencentra op te richten.

De communicatie gebeurde onder meer via een folder en een kalender waarin de troeven van de lokale dienstencentra worden uiteengezet. Verder is er nog een studiedag gepland.

De kostprijs bedraagt ongeveer 1,3 miljoen frank (32.226,16 euro).

Kind en Gezin

In 2001 heeft Kind en Gezin een above-the-line-mediacampagne gevoerd, in uitvoering van het Beleidsplan Kinderopvang en het ondernemingsplan van Kind en Gezin. Het was de bedoeling van de campagne om zoveel mogelijk mensen te bewegen om bijkomende plaatsen te realiseren in de zelfstandige kinderopvangsector, namelijk 1.500 plaatsen in 2001 en vervolgens de basis voor de uitbreiding met nog eens 2.500 plaatsen per jaar de komende vier jaar.

Er werd gekozen voor een mediacampagne die vooral kandidaten moest aanspreken die een initiatief voor kinderopvang wilden uitbouwen als zelfstandige (opvangouder, mini-crèche, zelfstandig kinderdagverblijf). De mediacampagne bestond uit een golf van 45 tv-spots (TV1 en VTM), verspreid over veertien dagen, uit een golf van drie inlassingen van advertenties in acht verschillende weekbladen, en uit het verdelen van wervingsfolders op openbare plaatsen en in wachtkamers. Doel was kandidaten te leiden naar de speciaal voor de campagne uitgewerkte informatieve website en/of naar het call center dat de campagne begeleidde. De kostprijs van de campagne bedroeg 13.682.236 frank (339.173,77 euro).

De respons was bijzonder goed. Op een totaal van 3.045 geregistreerde klantenfiches hebben 840 mensen (27 %) gemeld dat zij het call center gecontacteerd hebben als gevolg van de advertentie in een magazine, 609 (20 %) deden dit na het zien van een spot op tv en 912 mensen (30 %) gebruikten het nummer na een bezoek aan de website. De overige dragers (leaflet, affiche, ...) werden duidelijk minder als trigger om te bellen naar voren geschoven (respectievelijk 6 % en 1 %). De gegevens over de website, die gelijktijdig werd opgezet en uitgewerkt, als een integraal deel van de campagne, tonen eveneens de kracht van de mediacampagne, omdat webstatistieken duidelijk een piek vertonen qua aantal bezoekers tijdens de weken dat de cam-

pagne gelopen heeft op tv en in de magazines. De campagne is gerealiseerd door een samenwerking tussen de afdelingen Kinderopvang, ICT en Marketing en Communicatie van Kind en Gezin en de vaste communicatiepartner van Kind en Gezin, het bureau Mosquito.

VFSIPH

In het kader van de uitvoering van de regelgeving inzake het persoonlijk assistentiebudget (PAB – BVR van 15 december 2000) werden op vrijdag 20 april en zaterdag 21 april de mensen uitgenodigd die voor dit PAB reeds een aanvraag hadden ingediend (1.200 personen).

Deze personen werden uitgenodigd op een studienamiddag in het ICC en werden hiervoor persoonlijk uitgenodigd (ICC : Internationaal Congrescentrum – red.). Op deze namiddag werden de doelstellingen en werkwijze van het PAB toegelicht en werden vragen van de deelnemers beantwoord.

Totale kostprijs (personeelskosten Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap niet inbegrepen) : 560.318 frank (13.889,92 euro).

Er waren voor beide dagen in totaal 419 inschrijvingen. De studiedagen werden volledig in eigen beheer en in samenwerking met mijn kabinet ontwikkeld en uitgevoerd.

Bert Anciaux

Brusselse Aangelegenheden

Imagocampagne van de Vlamingen naar anderstalige Brusselaars

1. Van november 2000 tot juni 2001 werd een meertalige imagocampagne van de Vlaamse Gemeenschap naar de anderstalige Brusselaars gevoerd, met nadruk op de Brusselaars van buitenlandse origine.
2. De voornaamste campagne-instrumenten waren 20 en 11m²-affiches, affiches op standaardformaat, een radiospot op de Marokkaanse radiozender Al Manar, een tv-spot op TV Brussel en Télé Bruxelles en een folder.

Daarnaast waren er ook advertenties in de Brusselse en Franstalige pers en in periodieken voor anderstaligen : The Bulletin, Newcomer en Passport Sabena (Engels), Der Kontakt en Brüssel Rundschau (Duits), Qui Italia (Italiaans), El Sol de Belgica (Spaans), Hürriyet en

Milliyet (Turks), Euroepirotiki (Grieks), Le Soir, La Libre Belgique en Vlan (Frans), Brussel Deze Week (Nederlands) en Tram 81 (meertalig).

3. De volledige kostprijs van de campagne bedroeg ongeveer 20 miljoen frank (BTW inclusief).
4. Het is zeer moeilijk de effecten van imagocampagnes te meten. Hard cijfermateriaal is niet voorhanden, behalve dan misschien dat in totaal 50.000 folders werden verspreid in Brussel.

Op 23 mei 2001 werd het project toegelicht in de Gemengde Commissie voor overleg met de bevolking van buitenlandse oorsprong (binnen de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie) en daar waren de reacties overwegend positief. Op 10 september 2001 werd een evaluatievergadering gehouden met de voornaamste Brusselse zelforganisaties op het Intercultureel Centrum voor Migranten. Ook daar werd de campagne positief beoordeeld.

5. De campagne werd geconcipieerd door communicatiebureau Texys Consulting uit Brussel.

Campagne rond de ontmoetingsdagen met de Brusselaars van buitenlandse origine

1. In het verlengde van de imagocampagne van de Vlamingen naar anderstalige Brusselaars werden op 10 en 17 november 2001 twee ontmoetingsdagen van de Vlaamse Gemeenschap met de Brusselaars van buitenlandse origine georganiseerd.

Het programma bestond uit een bezoek aan de fototentoonstelling "Brussel, in het oog, in het hart", een stadswandeling en een ontvangst in het Vlaams Parlement. Daarrond werd een kleine mediacampagne opgezet.

2. De campagne werd gevoerd aan de hand van een drietalige brochure en meertalige advertenties in de volgende periodieken : The Bulletin en European Voice (Engels), Das Belgien Magazin en Brüssel Rundschau (Duits), Qui Italia (Italiaans), El Sol de Belgica (Spaans), Hürriyet en Milliyet (Turks), Euroepirotiki (Grieks), Capital News (Chinees), La Semaine de l'Europe (Frans), Brussel Deze Week (Nederlands) en Tram 81 (meertalig).
3. De kostprijs van die campagne bedroeg ongeveer 1,2 miljoen frank (BTW incl.).

4. Op de ontmoetingsdag van 10 november 2001 waren ongeveer 100 deelnemers, op die van 17 november 2001 waren ongeveer 220 deelnemers.
5. De teksten van de brochure en de advertenties werden door de administratie en door VZW Onthaal en Promotie Brussel geschreven. De vormgeving van de brochure en de advertentie gebeurde door communicatiebureau Texys Consulting uit Brussel.

Opfrissingscampagne Wonen in Brussel

1. Tijdens het jaar 2000 werd een grootscheepse en succesrijke mediacampagne rond het info-centrum Wonen in Brussel gevoerd ten bedrage van 16 miljoen frank.

Zonder geregelde mediacampagnes leidt Wonen in Brussel een sluimerend bestaan. Daarom werd besloten tijdens de maand november 2001 een opfrissingscampagne te voeren.

2. De campagne werd geconcentreerd op radio-spots op Radio 1 en tv-spots op TV1 en Canvas. Daarnaast waren er pavés in de woonkaternen van de VUM- en Hoste-groep en advertenties in de Metrokrant en in het tweewekelijkse blad Maomagazine.

In december wordt ook nog een gerichte post-folderactie gehouden bij de laatstejaarsstudenten van de Vlaams-Brusselse hogescholen en universiteiten.

3. De kostprijs van de campagne bedroeg 4,7 miljoen frank (BTW incl.).
4. Het is nog te vroeg om de effecten van deze novembercampagne te meten. Feit is dat de campagne van vorig jaar heel wat effect had :

Aantallen	1999 (totaal)	2000
Telefoonoproepen	4.473	2.200 (feb-maart)
E-mailvragen		476
Hits op de website	3.897	9.907
Vragen aan de balie	600 (+/-)	432
Opgestelde dossiers	1.252	2.456

5. De campagne werd geconcipieerd door communicatiebureau Funcke & Co uit Brussel.

Campagne rond de 11-juliviering in Brussel

1. De Brusselse 11-juliviering werd dit jaar radicaal vernieuwd. Onder de titel "De Gulden Ontsporing" stelden de organisatoren een origineel programma voor, gericht op een nieuw en breed publiek.

Om dit evenement in Vlaanderen promotioneel te ondersteunen, werd ook een tv-spot op TV1 en Canvas uitgezonden.

2. Tv-spot op TV Brussel, TV1 en Canvas.
3. De kostprijs bedroeg ongeveer 1.250.000 frank (BTW incl.).
4. Vorig jaar waren er ongeveer 2.000 deelnemers ; dit jaar waren er ongeveer 5.000, maar daar moet natuurlijk wel aan worden toegevoegd dat het programma veel uitgebreider was.
5. De tv-spot werd gemaakt door TV Brussel.

Ontwikkelingssamenwerking

1. Bij de overschakeling naar koffie met het Max Havelaar-keurmerk werd in 2001 een informatiecampagne gelanceerd naar de Vlaamse ambtenaar.
2. Er werden 300 affiches, 1.000 zelfklevers en 10.000 folders met een kortingsbon verspreid onder de ambtenaren, samen met een begeleidende brief van ministers Sauwens en Anciaux.

De pers werd eerder van de beslissing van de Vlaamse Gemeenschap om koffie van het keurmerk Max Havelaar te schenken, op de hoogte gebracht.

3. De kostprijs van deze campagne was 79.578 frank.
4. Alle promotiemateriaal werd verspreid, er bestaan geen cijfers over de respons bij de ambtenaren.

De beslissing om Max Havelaar-koffie te schenken, heeft ruime aandacht in de pers gekregen en waar mogelijk heeft ook Max Havelaar dit in latere persberichten opgenomen.

5. Het promotiemateriaal werd gemaakt door Max Havelaar.

Vlaamse Rand

1. Uitzending van een promotiespot van 30 seconden gedurende één week op vol ritme op de regionale zender Ring TV voor de bekendmaking en de ondersteuning van de 11-juliviering van de Vlaamse Gemeenschap op de Grote Markt van Brussel.

De spot werd aangemaakt door derden (TV Brussel) ; enkel de uitzendtijd op Ring TV werd ten laste genomen van het budget Vlaamse Rand. Het bedrag hiervoor bedroeg 7.556,98 euro (304.848 frank).

Het Feest van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, waarbij dit jaar ook veel randactiviteiten georganiseerd werden, zoals lezingen in bibliotheken, stadswandelingen en dergelijke, had veel succes.

2. Op de regionale zenders Ring TV en ROB TV werden drie reportages van telkens vijf minuten die het beleid van de Vlaamse regering in de Vlaamse Rand nader toelichtten, tweemaal uitgezonden.

Deze reportages werden aangemaakt door het bedrijf Eye-D-producties, in samenwerking met Ring TV. Het maken van de reportages kostte 32.091,48 euro (1.294.567 frank). De kostprijs voor de uitzendtijd op RingTV en ROB TV bedroeg tweemaal 35.634,2 euro (1.437.480 frank).

Het doel van de reportages was de bevolking op de hoogte te stellen van het gebiedsspecifieke beleid dat de Vlaamse regering in de Vlaamse Rand voert met het oog op de versterking van het Vlaams karakter van de regio en om de integratie van de vele anderstaligen in het gebied te vergemakkelijken.

Cultuur, Jeugd en Sport

In antwoord op bovenvermelde vraag vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger hieronder een schematisch overzicht van de voornaamste campagnes wat het beleidsdomein Cultuur betreft. Het overzicht loopt van januari tot en met november 2001 en heeft betrekking op de inhoud, de kostprijs, de communicatiekanalen en de aard van ontwikkeling. Wat de output betreft, zijn er op dit moment nog geen gesystematiseerde gegevens beschikbaar.

Deze campagnes worden ingezet om enerzijds de diverse reglementeringen aan het doelpubliek be-

kend te maken en anderzijds het brede publiek te sensibiliseren tot participatie aan culturele evenementen.

Wat de verspreiding van folders en dergelijke betreft, wordt zoveel als mogelijk gebruikgemaakt van kanalen die dicht bij het doelpubliek aanleunen, bijvoorbeeld verspreiding via jeugthuizen, publicaties in ledenbladen en dergelijke.

De advertentiecampagnes in de dag- en weekbladpers verlopen via het departement Coördinatie, dat daaromtrent een raamcontract met de Vlaamse perswereld heeft afgesloten, zodat deze campagnes professioneel en prijsbewust worden opgezet.

Campagne leeskringen

Kostprijs : 481.225 frank – Communicatiekanalen : affiches, folders/bladwijzers – Ontwikkeling : maak affiches en folders door Big Bazart BVBA – Brussel.

Campagne experimenteel jeugdwerk

Kostprijs : 590.000 frank – Communicatiekanalen : algemene advertentie in dag- en weekbladpers.

Campagne jong talent

Kostprijs : 682.224 frank – Communicatiekanalen : algemene advertentie in dag- en weekbladpers.

Campagne internationaal reglement

Kostprijs : 579.351 frank – Communicatiekanalen : algemene advertentie in dag- en weekbladpers.

Campagne boekencheque

Kostprijs : 4.524.328 frank – Communicatiekanalen : advertenties in de verschillende media.

Campagne jeugdcultuursubsidies

Kostprijs : 1.053.963 frank – Communicatiekanalen : advertenties, affiches, displays, website.

Ontwikkeling :

- concept, uitwerking van de campagne : Remedi BVBA – Kortrijk
- flyers en affiches : drukkerij Vansevenant – Ieper
- displays : Crea Pack NV – St.-Baafs-Vijve

- distributie flyers en affiches : Scenter VZW – Gent.

Campagne popmuziek

Kostprijs : 10.742.289 frank – Communicatiekanalen : advertenties, radiospot, affiches, cd-rom, website, zomerfestivals (borden, lucifers, plectrums), het muzikale circuit (wobblers, bierviltjes, plectrums, lucifers) – Ontwikkeling : aanmaak communicatiemiddelen Vegas BVBA – Leuven.

Campagne erfgoedweekend

Kostprijs : 8.849.098 frank – Communicatiekanalen : folders, advertenties, affiches, erfgoedweekend, radiospot, tv-spot, achterruitcampagne op bussen, website.

Campagne jongeren maken plannen

Kostprijs : 4.817.907 frank – Communicatiekanalen : persconferentie, persmap, ... – Ontwikkeling : Ethicom, Bornem-Hingene ; Artefact.

Campagne muziekdecreet

Kostprijs : 184.204 frank

Campagne "Wie sport moet weten waar de lijn ligt"

Op 25 april 2001 werd een campagne "Wie sport moet weten waar de lijn ligt" opgestart. Dit initiatief wil bijdragen tot een betere informatie en communicatie van de sportbeoefenaar op het vlak van medisch verantwoord sporten in het algemeen en dopingbestrijding in het bijzonder.

De Vlaamse overheid wil hiermee vermijden dat mensen uit onwetendheid zich toch laten verleiden tot het gebruik van doping. Die onwetendheid kan zich voordoen op verschillende vlakken : onwetendheid over de nadelige effecten van doping op de gezondheid en/of onwetendheid over het al dan niet op de verboden lijst staan van een bepaalde substantie.

De dopinglijn is te bereiken telefonisch, schriftelijk en via e-mail. Deze hulpverlening werd georganiseerd in samenwerking met de Vlaamse Infolijn. De Infolijn Vlaanderen is hiervoor de front office en de afdeling Preventieve en Sociale Gezondheidszorg van de administratie Gezondheidszorg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de back office.

De campagne werd langs diverse kanalen gevoerd, waaronder :

- een dopinglijn, tv-spot en een magazinecampagne ;
- een website www.vlaanderen.be/dopinglijn ;
- een mailing aan drie sportgerelateerde doelgroepen, bevattende een begeleide brief, een A2-affiche en een informatiefolder. Deze informatie werd verspreid naar huisartsen, specialisten en paramedische beroepen, middelbare scholen, universiteitsfaculteiten en hogescholen, gemeentelijke sportdiensten en sportverenigingen ;
- de verspreiding van een video en cd-rom "Sport zonder doping in Vlaanderen". Deze informatie werd verspreid ten behoeve van de controleartsen medisch verantwoord sporten, de keuringsartsen medisch verantwoord sporten en de Vlaamse sportfederaties. Een Engelse versie werd naar aanleiding van het EU-voorzitterschap eveneens gerealiseerd ;
- de aanschaf van een dopingbus voor dopingcontroles. De aanschaf van dit mobiel goed uitgerust en gestandaardiseerd onderzoekslokaal heeft tot doel de zichtbaarheid van het controlebeleid van de Vlaamse Gemeenschap te verhogen.

De kostprijs van deze campagnes bedraagt :

- dopinglijn : 12 miljoen frank
- video en cd-rom : 3 miljoen frank
- dopingbus : 4,6 miljoen frank.

Voor de promotiecampagne "Gezonde sportbeoefening" werd binnen de Vlaamse Gemeenschap samengewerkt met de verantwoordelijken van de Vlaamse Infolijn, de informatieambtenaar, de Multimediaceel en de opdrachthouder Communicatie van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Voor de dopinglijn werd een beroep gedaan op de De Kie Communications NV. Wat de video "Sport zonder doping" betreft, werd een beroep gedaan op de firma Mostra Communication.

BLOSO

1. In 2001 werd door het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtcreatie

(Bloso) geen echte campagne gevoerd, maar wel een beperkte sensibiliseringsactie rond de vrijwilliger in de sport in het kader van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger.

Deze sensibiliseringsactie werd rond vijf thema's opgebouwd, namelijk :

- werving van jonge vrijwilligers ;
  - waardering jarenlange inzet van vrijwilligers in de sport ;
  - aandacht voor een aangepast vrijwilligersstatuut ;
  - vormingsinitiatieven voor clubbestuurders ;
  - concrete actie op het terrein "Het Sportlint".
2. De boodschap werd vertaald via een beperkte mediacampagne en een aangepaste communicatiestrategie. Er werden een logo en een slogan uitgewerkt, met name "Vrijwilliger in de sport, dat verdient goud". Deze slogan/boodschap werd verspreid via posters (oplage 15.000) en via een algemene tv-spot, die op alle regionale tv-zenders werd uitgezonden (10 dagen in halftijds regime op 11 regionale zenders).

Ter versterking van de boodschap werd ook op het terrein actie gevoerd. Van 12 tot en met 20 oktober 2001 organiseerde Bloso, samen met de provinciale en de gemeentelijke sportdiensten, een sportieve estafette van 465 kilometer dwars door Vlaanderen. Om dit evenement te promoten, werd enerzijds een quadri promotiefolder (oplage 150.000) aangemaakt en een poster (oplage 9.000). Daarnaast werd ook een specifieke tv-spot aangemaakt, die op alle regionale tv-zenders (11) gedurende tien dagen in halftijds regime werd uitgezonden.

3. Op de Bloso-begroting 2001 (art. 12.31) werd een bedrag van 10 miljoen frank ingeschreven.
4. De respons op het geheel van de sensibiliseringsactie is niet te meten, maar projectsgewijze volgen hieronder enkele resultaten.

Om de waardering uit te drukken voor een jarenlange belangeloze inzet van de vrijwilliger in de sport werden lokaal in 141 gemeenten huldingenplechtigheden georganiseerd. Hierbij werden niet de topsporters, maar de vrijwilligers uit de sportclubs, sportfederaties en/of scholen ge-

huldigd. In totaal kregen 5.746 vrijwilligers met minimum 21 jaar actieve inzet de "Gouden medaille van de Vlaamse minister van Sport" plus een officieel attest. Daarnaast kregen ook nog eens 1.151 jongeren die reeds twee jaar actief zijn als vrijwilliger, een eigentijds geschenk in de vorm van een Polar-hartslagmeter.

Aan de concrete actie op het terrein, met name "Het Sportlint", waarbij speciale aandacht werd besteed aan het belang van het vrijwilligerswerk (o.a. via de organisatie van huldigheden in de gemeenten op het gevolgde parcours), namen 8.254 sportievelingen deel uit 52 gemeenten verspreid over de vijf provincies.

Om het kwalitatieve aanbod van de vrijwilligers te verhogen, werd door Bloso het initiatief genomen om samen met de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en de provinciale sportdiensten (VVP), vormingsinitiatieven te ontwikkelen (VVP : *Vereniging van Vlaamse Provincies – red.*). Zo werden bijscholingen voor clubbestuurders georganiseerd rond vijftien verschillende thema's.

5. Deze beperkte sensibiliseringsactie werd, wat het creatieve gedeelte betreft, uitbesteed aan het reclame-adviesbureau Markad. Dit bureau werd door een jury geselecteerd uit de drie bureaus die meegedongen hebben voor deze opdracht. De productie van de diverse drukwerken en de tv-spot werd aan verschillende firma's uitbesteed.

De mediaruimte werd door Bloso onderhandeld met RTR op basis van een 50/50-partnership. Ook wat de hartslagmeters betreft, werd van de firma Polar een sponsoring van 50 % bedongen.

Marleen Vanderpoorten

1. Het departement Onderwijs realiseerde in 2001 volgende campagnes.

Imago- en wervingscampagne "Word leerkracht"

In de campagne werd gefocust op de positieve inhoudelijke aspecten van het lerarenberoep. De campagne was in de eerste plaats gericht naar jongeren tussen de 18 en 22 jaar om hen te stimuleren om : ofwel een lerarenopleiding te volgen (laatstejaars secundair onderwijs) ; ofwel effectief voor een job als leraar te kiezen (studenten lerarenopleiding).

De campagne richtte zich in tweede orde naar : mensen die in andere sectoren werken, maar geïnteresseerd zijn in een job in het onderwijs ; het brede publiek, om het bewust te maken van het belang van goede leraars.

De baseline van de campagne was dan ook : "1.200.000 Vlaamse meisjes en jongens kunnen niet zonder jou. Maak jezelf onmisbaar".

Regeringsmededeling bij de aanvang van het schooljaar 2001-2002

Bij de start van elk nieuw schooljaar is het belangrijk om de burgers (en vooral de leerlingen, de ouders en het onderwijspersoneel) te informeren over de aandachtspunten/accenten van het onderwijsbeleid.

De regeringsmededeling ging specifiek in op het belang van Europa voor het onderwijs en de leerlingen (n.a.v. het Belgisch voorzitterschap).

Studietoelagen

Een studietoelage kan het verschil maken tussen het al dan niet verder (kunnen) studeren.

Daarom worden ouders en studenten geïnformeerd over het bestaan van studietoelagen en het belang van het (tijdig) aanvragen ervan.

BIS

Een belangrijke prioriteit in het onderwijsbeleid is het levenslang leren. BIS (Begeleid Individueel Studeren) is een mogelijkheid om te blijven leren.

De campagne heeft als doel het brede publiek te informeren over het aanbod en de mogelijkheden.

- De kanalen en de manier waarop campagne gevoerd werd

Imago- en wervingscampagne "Word leerkracht"

Aanmaak van twee verschillende tv-spots. De spots werden in de periode van 5 tot 25 juni uitgezonden (415 keer in totaal) op TV1, Canvas, VT4, Jim TV en TMF.

Aanmaak van vier verschillende advertenties. Het ontwerp van de advertenties werd ook gebruikt voor de affiches en de boomerangkaartjes, om de herkenbaarheid te vergroten. De ad-

vertenties verschenen (in totaal 19 keer) in de periode van 4 tot 29 juni in Humo, Flair, Bonanza, P-magazine, Teek en Clickx.

Aanmaak van vier verschillende affiches. De affiches (in totaal 1.850) hingen in de periode van 14 tot 27 juni in horecazaken (verspreid via het Vespasiusnetwerk).

Aanmaak van vier verschillende boomerangkaartjes. De kaartjes (in totaal 215.000) werden in de periode van 5 tot 26 juni verspreid via het boomerangnetwerk.

De website "Word leerkracht" – ontwikkeld door het departement Onderwijs – waar geïnteresseerden een antwoord vonden op de meest gestelde vragen over het lerarenberoep.

Regeringsmededeling bij de aanvang van het schooljaar 2001-2002

De regeringsmededeling bestond uit een spot van drie minuten. Zij werd uitgezonden op 2 september op TV1 en VTM.

Studietoelagen

De brochure "Studietoelagen 2001-2002" werd aangemaakt op 105.000 exemplaren. Deze brochure werd onder andere verspreid via gemeenten en bibliotheken, secundaire scholen, hogescholen, universiteiten, SID-in's (= studie-informatiedagen voor laatstejaars secundair onderwijs), vakbonden en de krantenwinkels (de Vlaamse overheid verspreidt haar publicaties in een netwerk van 900 krantenwinkels).

Er werden twee versies van eenzelfde advertentie gemaakt : in de eerste versie lag de nadruk op de studietoelage zelf, in de tweede versie werd gefocust op het belang van het tijdig indienen (31/10 is de deadline voor het indienen van de aanvraag). De eerste versie verscheen half september, de tweede versie begin oktober in Dag Allemaal, TV-blad, TV Story, Blik, Flair, P-magazine, Teek, Zondag en de verschillende regionale edities van De Streekkrant.

BIS

Aanmaak van een advertentie (6 verschillende versies) die in de periode van 7 tot 20 mei 32 keer verscheen in kranten (De Standaard, De Morgen, Het Laatste Nieuws, Het Belang van Limburg, Gazet van Antwerpen, Zondag) en tijdschriften (Humo, Dag Allemaal, Libelle,

Clickx). Aanmaak van twee radiospots die in de periode van 14 tot 20 mei 162 keer werden uitgezonden op Radio 2, Radio Donna en een mix van regionale zenders.

3. De kostprijs alles inbegrepen (zowel aanmaak producten als aankoop mediaruimte of zendtijd) was :

- imago- en wervingscampagne "Word leerkracht" : 17.315.160 frank ;
- regeringsmededeling bij de aanvang van het schooljaar 2001-2002 : 2.333.655 frank ;
- studietoelagen : 5.870.737 frank ;
- BIS : 10.500.000 frank.

4. De respons valt moeilijk te meten. De eerste bedoeling van elk van deze campagnes is het doelpubliek te informeren. Bij een campagne zoals de regeringsmededeling wordt er niet direct respons verwacht, behalve dat het doelpubliek beter dan voordien (maar hoe meet je dit ?) op de hoogte is van de prioriteiten die het onderwijsbeleid legt.

Imago- en wervingscampagne "Word leerkracht" : tot 20 juli werd het aantal telefoons naar aanleiding van de campagne bijgehouden, dat waren er toen 1.914. Tot diezelfde datum werd het aantal hits op de website bijgehouden, dat waren er 5.314.

Regeringsmededeling bij de aanvang van het schooljaar 2001-2002 : zie boven.

Studietoelagen : er is dit jaar een stijging (een kleine 10.000) van het aantal aanvragen. Dit komt deels door het nieuwe decreet waarin een aantal nieuwigheden (bv. de jokerbeurs) het aantal rechthebbenden vergroot, deels door de informatiecampagne. Uit de telefoons en brieven blijkt dat mensen beter geïnformeerd zijn, ze verwijzen bijvoorbeeld naar de advertentie of naar de brochure.

BIS : 1.427 personen gebruikten het antwoordstrookje bij de advertentie om de brochure aan te vragen. 980 personen vroegen de brochure aan via de website.

5. Werd samengewerkt met derden ?

Voor elk van deze campagnes is samengewerkt met derden. De wet op de overheidsopdrachten

wordt toegepast : bij de meeste campagnes werd gewerkt volgens de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking. Er wordt altijd aan verschillende mogelijke leveranciers gevraagd om een offerte in te dienen. Bij de beoordeling van de offertes krijgt het criterium prijs/kwaliteitsverhouding (naast het criterium creativiteit) een groot gewicht. Voor het aankopen van mediaruimte wordt samengewerkt met de informatie-ambtenaar van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het systeem van centrale media-aankoop.

Imago- en wervingscampagne "Word leerkracht" : de advertenties, affiches, kaartjes en tv-spots werden gemaakt door Ten Advertising NV uit Antwerpen.

Regeringsmededeling bij de aanvang van het schooljaar 2001-2002 : de spot werd gemaakt door ENG Videohouse uit Vilvoorde.

Studietoelagen : de advertentie werd gemaakt door Ten Advertising NV uit Antwerpen.

BIS : de advertenties en radiospots werden gemaakt door De Kie Communications uit Beveren.

Renaat Landuyt

Werkgelegenheid

In het afgelopen jaar heeft de administratie Werkgelegenheid twee campagnes opgezet omtrent de volgende thema's.

Gelijke kansen

Dit is een campagne in het kader van zwaartepunt 5 van het Europees Sociaal Fonds (ESF). De midelen binnen zwaartepunt 5 dienen om meer vrouwen aan het werk te krijgen en projecten te subsidiëren omtrent gelijke kansen van mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt.

De projecten moeten passen in één van de vier vooropgezette maatregelen van het beleid :

- maatregel 1 : gevarieerde, gender-neutrale beroepskeuze ;
- maatregel 2 : toeleiding, opleidingstrajecten en arbeidsmarkt gender-sensitief maken ;
- maatregel 3 : gender-bewust personeelsmanagement ;

- maatregel 4 : flexibele arbeidssystemen en kinderopvang.

Het doel van de campagne is tweeledig : organisaties en bedrijven sensibiliseren rond deze problematiek en hen aanzetten projecten daarvoor in te dienen.

Trivisi, baanbrekend ondernemen voor mens, milieu en maatschappij

Dit project in het kader van het Vlaams werkgelegenheidsbeleid heeft als doel de verschillende aspecten van duurzaam en baanbrekend ondernemen verder te verkennen en te verdiepen. Daarbij bereiden experts, academici, bedrijfsleiders en vertegenwoordigers van het middenveld en van de Vlaamse overheid nieuwe bedrijfstoets (handleidingen, good practices, ...) voor. De drie werkgroepen zijn : "Levenslang leren", "Aandacht voor diversiteit in het personeelsbeleid" en "Stakeholdersmanagement".

Doel van de campagne is het sensibiliseren van bedrijven omtrent de thema's van Trivisi. Deze campagne is gestart in november 2001 en is nog volop aan de gang.

De campagne rond gelijke kansen wordt op drie terreinen gevoerd : affiches via de Vlaamse infozulen, advertenties in kranten en tijdschriften, mailing aan kamers van koophandel. De mailing omvat, naast een situering van de campagne, een aanbod voor de organisatie van een infoavond voor bedrijven om de projectindiening in het kader van ESF verder toe te lichten. Er is ook een informatiefolder uitgewerkt.

De Triviscampagne behelst een advertentiecampaagne in kranten en tijdschriften, een tv-spot, de ontwikkeling van een nieuwsbrief en een basislayout van een website.

De ontwikkelingskosten van de gelijkekansencampagne bedragen 25.790 euro (1.040.366 frank). De reservering van mediaruimte heeft 158.766,11 euro (6.404.609 frank) gekost.

De kostprijs voor de uitwerking van de Triviscampagne bedraagt 74.927,80 euro (3.022.580 frank). De mediaruimte voor de advertentie kost 173.525,47 euro (7.000.000 frank).

De respons op beide campagnes kan nog niet volledig weergegeven worden, aangezien ze nog niet zijn afgerond. In het kader van de gelijkekansencampagne zijn tot en met 27 november 26 telefoni-

sche oproepen om bijkomende informatie bij de Vlaamse Infolijn geregistreerd. Bij de Triviscampagne zijn tot en met dezelfde datum 20 e-mails met infovragen aangekomen op het vermelde e-mailadres.

Beide campagnes werden na de wettelijk bepaalde gunningsprocedure integraal toegewezen aan een communicatiebureau. De gelijkekansencampagne is ontwikkeld door de firma BAD, de Triviscampagne door de firma Slangen & Partners. De mediacampagne en reservering van mediaruimte is verlopen via Statt, de regie die is aangewezen om alle mediacampagnes van de Vlaamse Gemeenschap op dat vlak te coördineren.

VDAB

De VDAB, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, heeft in 2001 twee campagnes gevoerd : imagocampagne VDAB ; imagocampagne VDAB on line.

Imagocampagne VDAB

Doelstelling : naambekendheid onderhouden ; VDAB positioneren als een dynamisch bedrijf met een sociale opdracht.

Doelgroep : werkzoekenden in Vlaanderen, werkgevers, decision-makers algemeen in Vlaanderen.

Mediaplan : verspreid over twee golven, eind februari-begin april ; september-oktober.

Communicatiekanalen :

- televisie : TV1, Canvas en regionale televisiezenders (RTVM) ;
- printmedia : tijdschriften, B-to-B-tijdschriften (*business-to-business – red.*) ;
- affiches : verspreid in de VDAB-kantoren ;
- folders : overzichtsfolder met het VDAB-aanbod voor werkzoekenden, verspreid in alle VDAB-locaties, in de infokiosken van de Vlaamse overheid, in alle krantenwinkels.

Kostprijs : 570.155,11 euro (23 miljoen frank).

Respons : imagometing : stijging VDAB-naambekendheid van 84 % naar 88 %.

Ontwikkeling campagne : Slangen & Partners.

Imagocampagne VDAB on line

Doelstelling : bekendmaking van de VDAB-website www.vdab.be, de portaalsite voor iedereen die werk zoekt. Drempelverlagende serviceverlening, professioneel imago.

Doelgroep : de jongeren, werkzoekenden in Vlaanderen, internauten, werkgevers, decision-makers algemeen in Vlaanderen.

Mediaplan : eind mei-juni.

Communicatiekanalen :

- televisie : TV1, Canvas en regionale televisiezenders (RTVM) ;
- printmedia : tijdschriften, B-to-B-tijdschriften, alle Vlaamse kranten ;

- openbaar vervoer : kusttram, stadsbussen, stadstrams ;
- folders : promoten van on-line-inschrijving voor schoolverlaters.

Kostprijs : 495.787,05 euro (20 miljoen frank).

Respons : stijging van het aantal bezoekers op de website ; oktober 2000 : 133.934 bezoekers ; oktober 2001 : 312.068 bezoekers.

Ontwikkelingcampagne : Slangen & Partners.

Toerisme Vlaanderen

De promotie van Vlaanderen als vakantiebestemming in het binnenland, Nederland, Duitsland en Frankrijk. Het gaat hier wel over promotie voor Vlaanderen, de centrale opdracht van Toerisme Vlaanderen, en niet over een traditionele informatiecampagne voor de burgers.

Land	Hoe	Kanaal
Binnenland	Via het reclamebureau DVN	Direct mail, advertenties in magazines, distributie via De Post en diensten voor toerisme. Verwijzing naar Toerisme Vlaanderen-website, waar de brochure Vlaanderen Vakantieland besteld kan worden.
Nederland	Via het reclamebureau Cohen & Partners	Direct mail, advertenties in RTV-bladen, tv-spot, radiospot en ANWB-distributie. De klant kan via e-mail of via de campagnewebsite brochurepakketten aanvragen.
Duitsland	Via het reclamebureau Brandit	Direct mail, advertenties in RTV-bladen, advertenties in magazines, brochure-finder-advertenties en joint promotions met Duitse reisindustrie. De klant kan via e-mail of via de campagnewebsite brochurepakketten aanvragen.
Frankrijk	Via het reclamebureau IMP	Direct mail en joint promotions met Thalys.

(RTV : radio en televisie ; ANWB : Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB – red.)

Kostprijs

Binnenland : 718.891,22 € (29 mln. fr.)

Nederland : 731.285,90 € (29,5 mln. fr.)

Duitsland : 731.285,90 € (29,5 mln. fr.)

Frankrijk : 260.288,20 € (10,5 mln. fr.)

Totaal : 2.441.751,20 € (98,5 mln. fr.)

Respons

Binnenland : aanvraag van 109.441 infopakketten. Nederland : aanvraag van 73.518 toeristische informatiepakketten. Duitsland : aanvraag van 33.934 toeristische informatiepakketten. Frankrijk : aanvraag van 19.809 toeristische informatiepakketten. In totaal werden 236.702 toeristische infopakketten aangevraagd.

Ontwikkeling campagnes

Al deze campagnes werden geconcipieerd in overleg met de diensten voor toerisme van de zes kunststeden (Brussel, Brugge, Gent, Antwerpen, Leuven en Mechelen) en met de vijf toeristische federaties van de provincies (Limburg, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen).

Deze "copromotoren" brachten de volgende financiële middelen bij :

binnenland 433.813,67 € (17,5 mln. fr.) ;

Nederland 611.057,54 € (24,65 mln. fr.) ;

Duitsland : 561.478,83 € (22,65 mln. fr.) ;

Frankrijk : 88.497,99 € (3,57 mln. fr.) ;

Totaal 1.694.847,90 € (68,37 mln. fr.).

Al deze campagnes werden voor uitvoering uitbesteed aan reclamebureaus (cfr. supra).

Vera Dua**Aminal**

De **afdeling Milieuvergunningen** heeft in 2001 meegewerkt aan een samen met het kabinet, VMM en Aquafin opgezette sensibiliseringscampagne

rond "optimalisatie van RWZI-infrastructuur" en "tussentijdse evaluaties van de milieuvergunningen". De campagne rond "optimalisatie van RWZI-infrastructuur" en "tussentijdse evaluaties van de milieuvergunningen" bestond uit de organisatie van vijf infonamiddagen, waarvan één in elke provincie heeft plaatsgehad. De uitgaven voor de campagne rond "optimalisatie van RWZI-infrastructuur" werden gedragen door Aquafin en VMM. Voor de campagne rond "optimalisatie van RWZI-infrastructuur" was er per infodag een aanwezigheid van een 200-tal personen te noteren. Beide voormelde campagnes werden georganiseerd in eigen beheer. (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.*)

Door de **afdeling Natuur** werden volgende campagnes op touw gezet.

Brussel

- Nacht van de Vleermuis

West-Vlaanderen

- Dag van het Park, mei
- Zappen op het platteland, augustus
- Vogels uit De Broeken, juli-augustus 2001
- Deelname Canon Natuurdagen, november 2001 (organisator : afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (Aminabel))

Oost-Vlaanderen

- De 10.000ste hectare erkend natuurreserveaat
- Vlaams natuurreserveaat "De Roggeman" : informatie naar aanleiding van de commotie rond de aangekochte gronden
- LIFE-project Kraenepoel, reactieve toelichting in verband met Habitatherstel

Antwerpen

- Schelde-estuarium
- Grenspark Kalmthoutse Heide
- Grenspark Taxandria (Turnhout en omgeving)
- Opendeurdag Fort VII

Limburg

- Natuur- en bosbeheer op militaire domeinen

Vlaams-Brabant

- Openstelling van het natuurreservaat "Wolfspuiten", met uitwerking nieuwe stand (Open Natuurdagen)
- Persontmoeting naar aanleiding van natuurbouw in natuurreservaat "Vallei van de Drie Beken"

(Canon : Cultuurcel van het Departement Onderwijs ; LIFE : L'Instrument Financier pour l'Environnement – red.)

De campagnes werden langs volgende kanalen gevoerd.

West-Vlaanderen : evenementen (bv. fietstochten, wedstrijden, tentoonstellingen, ...), spreekbuizen (geschreven pers, lokale radio en tv, lokale besturen, website), doelgroepbenadering (scholen en verenigingen).

Oost-Vlaanderen : persconferentie in samenwerking met kabinet. "De Roggeman", infoavond en publicatie infoblad. LIFE-project Kraenepoel, persconferentie in samenwerking met partner stad Aalter en met kabinet.

Antwerpen : Schelde Nieuwsbrief (LIFE-MARS-project) en krantje, lessenpakketten, gidsenopleidingen via website, participatie aan Wereldwaterforum Vlaanderen in samenwerking met Aminabel (MARS : Marsh Amelioration along the River Scheldt – red.). Cd-rom, infopanelen, folder en brochures, informatiekiosk voor Taxandria. Nieuwsbrief Wissels, pers en publiciteit, opendeurdag, natuurtheater, Libelhamelclub, natuurinformatiebijeenkomsten, website, gidsenbijeenkomsten en bijscholingen, instellingsactiviteiten voor het Grenspark Kalmthoutse Heide.

Limburg : studiedag in eerste instantie gericht naar militairen.

Vlaams-Brabant : Folder en infopanelen concipiëren en uitbesteden voor realisatie, bemanning van een stand, rondleidingen, ...

Volgende kosten werden gedragen door de afdeling Natuur tot en met oktober 2001.

Titel campagne	Prijs (fr.)
Dag van het Park (WV)	5.000
Zappen op het platteland (WV)	840.000
Vogels uit De Broeken (WV)	470.000
Persconferentie 10.000 ha (OV)	9.550
De Roggeman (OV)	750
Kraenepoel (OV)	11.850
Schelde-estuarium (A)	2.197.200
Grenspark Kalmthoutse Heide (A)	1.809.446
Grenspark Taxandria (A)	4.359.585
Opendeurdag Fort VII (A)	87.000
Studiedag militaire domeinen (L)	120.946
Campagne Wolfspuiten (VB)	1.497.542
Pers Vallei van de Drie Beken	3.100

Voor de afdeling Natuur was de respons de volgende.

Titel campagne	Aantal "deelnemers"
Nacht van de Vleermuis (B)	Zie Natuurpunt
Dag van het Park (WV)	± 100
Zappen op het platteland (WV)	± 3.600
Vogels uit De Broeken (WV)	± 4.000
Persconferentie 10.000 ha (OV)	± 60*
De Roggeman (OV)	± 40*
Kraenepoel (OV)	± 40*
Schelde-estuarium (A)	Zeer ruim verspreid
Grenspark Kalmthoutse Heide (A)	Zeer ruim verspreid
Grenspark Taxandria (A)	Zeer ruim verspreid
Opendeurdag Fort VII (A)	Zeer ruim verspreid
Militaire domeinen	247 inschrijvingen
Campagne Wolfspuiten (VB)	± 100
Pers Vallei van de Drie Beken (VB)	12 journalisten*

* De persconferenties hadden elk behoorlijk wat artikelen en uitzendingen tot gevolg, waardoor het bereikte publiek een veelvoud is.

Sommige campagnes werden in overleg met derden opgezet.

Titel campagne	Samenwerking	Totale kostprijs (ontwerp, lay-out, druk, verspreiding) :
Nacht van de Vleermuis (B)	Natuurpunt	– "Werk maken van erosiebestrijding" : 1.200.000 frank ;
Dag van het Park (WV)	Natuurpunt	
Zappen op het platteland (WV)	VLM	– "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ... " : 1.000.000 frank.
Vogels uit De Broeken (WV)	Natuurpunt	De respons kan enkel worden beoordeeld aan de mate van uitputting van de oplage :
Persconferentie 10.000 ha (OV)	Kabinet	
De Roggeman (OV)	Gemeente Hamme	– "Werk maken van erosiebestrijding" : de totale oplage van eerste, tweede en derde druk (11.000 exemplaren) is voor 90 % uitgeput, de verspreiding gaat door ;
Kraenepoel (OV)	Stad Aalter en kabinet	
Schelde-estuarium (A)	BOWS, AWZ, Stuurgroep Aminal	– "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ... " : de totale oplage van eerste druk (10.000 exemplaren) is voor 75 % uitgeput, de verspreiding gaat nog door.
Grenspark Kalmthoutse Heide (A)	Ned. ministerie van LNV	
Grenspark Taxandria (A)	–	De brochure "Werk maken van erosiebestrijding" werd door de administratie Aminal in samenwerking met het studiebureau NV Soresma uit Antwerpen ontworpen.
Opendeurdag Fort VII (A)	Natuurpunt	
Militaire domeinen	–	De brochure "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ..." werd door de administratie Aminal in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij ontworpen.
Campagne Wolfspuiten (VB)	–	
Pers Vallei van de Drie Beken (VB)	–	Door de afdeling Water werd in het kader van de verdrogings-, watervervuilings- en overstromingsproblematiek in maart 2000 de campagne "Water. Elke druppel telt." gelanceerd.

(VLM : Vlaamse Landmaatschappij ; BOWS : Be-stuurlijk Overleg Westerschelde ; LNV : Landbouw, Natuurbeheer en Visserij – red.)

Vanuit de **afdeling Aminabel** (cel NME en I) zijn het afgelopen jaar geen campagnes gevoerd. Ze hebben wel een paar permanente projecten (Groene School en MOS) en een aantal manifestaties (Canon Natuurdag) of lokale tentoonstellingen (Grimminge en Kalmthout). De twee centra bieden ook hun permanent educatief programma aan schoolse en niet-schoolse doelgroepen aan. (NME en I : Natuur- en Milieueducatie en Informatie ; MOS : Milieuzorg op School – red.)

Door de **afdeling Land** werden twee brochures uitgegeven, met een door de minister ondertekend voorwoord, waarvan de directeur-generaal van Aminal verantwoordelijk uitgever is ("Werk maken van erosiebestrijding" en "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ...").

Er was een ruime verspreiding van de brochures (mailing, beurzen, op aanvraag) :

- "Werk maken van erosiebestrijding" (oplage : 11.000 exemplaren) ;
- "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ..." (oplage 10.000 exemplaren).

Totale kostprijs (ontwerp, lay-out, druk, verspreiding) :

- "Werk maken van erosiebestrijding" : 1.200.000 frank ;
- "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ..." : 1.000.000 frank.

De respons kan enkel worden beoordeeld aan de mate van uitputting van de oplage :

- "Werk maken van erosiebestrijding" : de totale oplage van eerste, tweede en derde druk (11.000 exemplaren) is voor 90 % uitgeput, de verspreiding gaat door ;
- "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ..." : de totale oplage van eerste druk (10.000 exemplaren) is voor 75 % uitgeput, de verspreiding gaat nog door.

De brochure "Werk maken van erosiebestrijding" werd door de administratie Aminal in samenwerking met het studiebureau NV Soresma uit Antwerpen ontworpen.

De brochure "Ruilverkaveling, veel meer dan kavels ruilen ..." werd door de administratie Aminal in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij ontworpen.

Door de **afdeling Water** werd in het kader van de verdrogings-, watervervuilings- en overstromingsproblematiek in maart 2000 de campagne "Water. Elke druppel telt." gelanceerd.

De campagne werd in golven van een tweetal maanden gevoerd. In 2001 was dit in de periode 22 maart 2001 – mei 2001, met voor de landbouw een opvolgende golf in gespecialiseerde vakbladen. Televisie : TV1 en Canvas. Tijdschriften : een ruime selectie van weekbladen en enkele "lifestyle" maandmagazines, selectie van vaktijdschriften voor de landbouw. Folders en posters op plaatsen waar zuilen van de Vlaamse overheid opgesteld staan. Brochures en folders gratis te verkrijgen via de Vlaamse Infolijn (werd vermeld in alle advertenties).

Voor de afdeling Water werd in 2001 volgend krediet besteed :

- kosten aanmaak communicatieproducten (spot, poster) : 3.720.750 fr. ;
- kosten aanmaak advertenties : 254.100 fr. ;

- kosten aanmaak folder : 161.000 fr. ;
- kosten zendtijd tv : 5.744.687 fr. ;
- kosten adverteerruimte tijdschriften, maandbladen en landbouwvakpers : 8.413.867 fr. ;
- drukwerk folder en posters "kwaliteit" : 75.032 fr. ;
- drukwerk "Landbouw en grondwaterkwaliteit" : 175.813 fr. ;
- herdruk folders "besparen regenwater" : 56.840 fr. ;
- herdruk brochure "milieuvriendelijk huishouden" : 261.595 fr. ;
- herdruk posters : 24.380 fr. ;
- totaalbudget campagne "Water. Elke druppel telt." in 2001 : 18.888.064 frank.

Respons – Bij de aanvang van de campagne in 2000 werd een "nulmeting" uitgevoerd bij 1.000 Vlaamse gezinnen. Bij deze steekproef werd gepeild naar het gedrag en de ingesteldheid van de Vlaamse bevolking inzake rationeel watergebruik. Eerstdaags wordt een vervolgmeting gestart. In deze vergelijkende steekproef wordt opnieuw gepeild naar gedrag en ingesteldheid van 1.000 gezinnen en daarnaast naar gedrag en ingesteldheid van een steekproef uit aanvragers van de brochure. Hoewel de cijfers nog onvolledig zijn, lijkt het drinkwaterverbruik, zoals gerapporteerd door de Vlaamse drinkwaterbedrijven, in 2000 met enkele procenten gedaald te zijn ten opzichte van 1999.

Verspreide hoeveelheden :

- folders : 160.000 folders, waarvan 90.000 in 2001 ;
- brochures gezinnen : 13.000, waarvan 8.000 in 2001 ;
- brochures landbouw : 1.500 in 2001 ;
- posters : 7.500, waarvan 3.000 in 2001.

Het concept werd uitgewerkt door de afdeling Water in samenwerking met de Vlaamse Milieu-maatschappij en de dienst van de informatieambtenaar van de Vlaamse overheid. De uitvoering werd uitbesteed aan een extern communicatiebureau (Liebens, Ghewy & Fauconnier).

De **afdeling Bos en Groen**, verantwoordelijk voor de bossen, parken en andere groeninfrastructuren, het wildbeheer en het vogelbeheer in Vlaanderen, stimuleert geregeld acties door adviezen, bewustmaking, vorming, financiële en praktische ondersteuning. Op het gebied van bewustmaking organiseert de afdeling jaarlijks onder andere twee initiatieven, namelijk de Dag van het Park en de Week van het Bos. Vroeger werden deze initiatieven afzonderlijk georganiseerd. Sinds 1995, bij het operationeel worden van de afdeling Bos en Groen, worden deze acties door eenzelfde orgaan georganiseerd.

Om deze acties kenbaar te maken zowel bij specifieke doelgroepen als bij het grote publiek, dient een communicatiecampagne te worden gevoerd. Vorige jaren werden de twee initiatieven afzonderlijk aangekondigd. Dit geldt ook nog voor de Dag van het Park 2001. Voor de Week van het Bos 2001 en de Dag van het Park 2002 koos de afdeling Bos en Groen echter voor een koepelcampagne, een communicatiecampagne die een duidelijke koppeling vormt, waarbij het mogelijk wordt om op een gestroomlijnde en afgesproken manier beleidsinformatie door te spelen naar diverse doelgroepen. Zo wordt ook aan de doelgroepen duidelijk gemaakt dat achter deze twee aparte initiatieven één orgaan zit.

In de Beleidsnota Leefmilieu 1999-2004 (*Stuk 141 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*) worden een aantal aandachtspunten aangegeven op het vlak van externe communicatie die in dit project een toepassing vinden :

- aanspreken vanuit één overheid (= koppelen van de campagnes) zodat boodschappen elkaar versterken ;
- mediacampagnes zullen op elkaar worden afgestemd.

De volgende campagnes van de afdeling Bos en Groen werden gevoerd langs volgende kanalen.

Dag van het Park 2001

- Affiches en programmabrochures werden verspreid via gemeente, bibliotheken, culturele centra, ...
- Advertenties werden geplaatst in dagbladen.
- Een aankondiging van de Dag van het Park werd gedaan via de lichtkranten in de stations.

- Op de regionale televisie werd een tv-spot van 30 seconden gebracht.
- De Vlaamse Infolijn werd ingeschakeld. Langs deze weg konden de mensen ook een programmaprochure verkrijgen.
- Via Dito (nieuwsbrief voor informatieambtenaren van de gemeenten) werden de gemeentebesturen nog eens extra ingelicht.

Week van het Bos 2002

- Affiches en programmaprochures werden eveneens verspreid via gemeente, bibliotheken, culturele centra, ...
- Advertenties werden geplaatst in weekbladen.
- Via de website van VBV (Vereniging voor Bos in Vlaanderen) konden de mensen zich informeren over het programma van de Week van het Bos.
- Op VRT (TV1) werd de week vooraf een tv-spotje uitgezonden met de aankondiging van de Week van het Bos. De eerste twee dagen duurde dat spotje 60 seconden, de daaropvolgende dagen 30 seconden.

De kostprijs voor de Dag van het Park bedroeg drie miljoen frank. Voor de koepelcampagne is een budget uitgetrokken van zestien miljoen frank. Drie miljoen werd besteed aan het ontwikkelen van concept, drukwerk en verzending voor de Week van het Bos. Drie miljoen wordt uitgetrokken voor de Dag van het Park 2002 en de overige tien miljoen wordt besteed aan de mediacampagne (reservering van advertentieruimte/tv-spot).

Op de Dag van het Park heeft men 120.000 bezoekers gehad. Dit getal werd verkregen op basis van reële steekproeven bij de deelnemende gemeenten. Het exacte aantal bezoekers bij de Week van het Bos is niet bekend. Een schatting brengt het aantal bezoekers op 150.000 die hebben deelgenomen aan de activiteiten aangeboden door de afdeling Bos en Groen zelf. Naast deze activiteiten waren er ook nog externe partners die activiteiten aanboden. Het aantal deelnemers daarvan is echter niet bekend. Naast deze activiteiten waren er gedurende de maand oktober geregeld schoolbezoeken. 45.000 kinderen kunnen dus ook worden meegeteld. Dat brengt het totaal op ongeveer 195.000 bezoekers voor de Week van het Bos.

De Dag van het Park werd volledig door de afdeling Bos en Groen georganiseerd. Voor de Week van het Bos kreeg de Vereniging voor Bos in

Vlaanderen de opdracht om de Week van het Bos samen met de afdeling Bos en Groen te organiseren. Voor de koepelcampagne werd, na een selectieprocedure, het communicatiebureau Liebens, Ghewy & Fauconnier (LG&F) aangewezen voor de ontwikkeling van het concept. Het bureau creëerde voor de beide evenementen een opvallende en ludieke campagne die de twee initiatieven aankondigt.

Vlaamse openbare milieu-instellingen

De **Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)** heeft in de loop van 2001 geen eigen sensibiliseringscampagnes gelanceerd. Bijgevolg zijn vragen 2, 3, 4 en 5 zonder gevolg. Ze heeft zich in de loop van 2001 wel aangesloten bij sensibiliseringsinitiatieven van andere instellingen, zonder evenwel in te staan voor de publiciteit of de organisatie van deze initiatieven. Zo werkte ze in 2001 mee aan onder andere :

- de activiteiten van VZW De Milieuboot ;
- de educatieve tentoonstelling "Water. Elke druppel telt." in het NME-centrum "De Helix" (Geraardsbergen-Grimminge) ;
- de demonstratiedag "Goede praktijk voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen", een initiatief van Fedagrim, de feitelijke vereniging Internationale Werktuigendagen en het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (Ministerie van Landbouw) ;
- de campagne "Kraantjeswater is drinkbaar" van het overkoepelend samenwerkingsverband Aquaccord naar aanleiding van Wereldwaterdag.

(Fedagrim : Belgische Federatie van de Uitrusting voor de Landbouw, de Tuinbouw, de Veeteelt en de Tuin – red.)

De **Vlaamse Landmaatschappij (VLM)** is een VOI die de zorg voor de open ruimte als missie heeft (*Vlaamse openbare instelling – red.*). Zij werkt vooral projectmatig en de communicatie is dan ook hoofdzakelijk projectgericht.

De VLM voert geen grootschalige, gebiedsdekkende mediacampagnes. Wel integreert zij steeds vaker nieuwe media (infoverspreiding en inspraak via internet, redactionele bijdragen op regionale tv) in haar communicatieacties.

De **Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)** controleert de kwaliteit van het zwemwater aan de kust en van de zwem- en recreatiezones in het binnen-

land. De zwemwatercampagne is erop gericht het publiek te informeren dat de overheid waakt over de kwaliteit van het zwemwater en dat de overheid ook inspanningen doet om de analyseresultaten bekend te maken. In de campagne worden bovendien tips gegeven om veilig te zwemmen.

Voor de zwemwatercampagne werden twee folders verspreid, één voor de kust en één voor het binnenland (recreatievijvers). De folder voor de kust werd verspreid via de infokiosken van de Vlaamse overheid, via de toeristische diensten aan de kust en via dokterskabinetten. De folder voor de recreatievijvers werd voornamelijk via de recreatievijvers en via de infokiosken van de Vlaamse overheid verspreid. Er werden advertenties geplaatst in een aantal specifieke, toeristische bladen.

De VMM sluit jaarlijks een contract af met de eigenaar van de oriëntatiepalen aan de kust. Daardoor kan de VMM gebruikmaken van de infoboxen aan de palen om de zwemwaterkwaliteit bekend te maken. De contractant actualiseert de analyseresultaten wekelijks, op vrijdagmiddag. Door de overeenkomst mag de VMM in haar communicatie gebruikmaken van het beeld van de oriëntatiepalen.

Tijdens het hoogseizoen (15 juli-15 augustus) werden drie jobstudenten ingezet voor informatieverbreiding op het strand.

De stad Oostende startte met een proefproject, "de strangaoper". De VMM kreeg in het kader van dit project gratis een strandcabine ter beschikking waarin via panelen het verhaal van zwemwateranalyse en veilig zwemmen aan de badgasten kon worden verteld.

De VMM maakte ook en vooral veel gebruik van free publicity in de media.

De zwemwatercampagne kostte de VMM dit jaar 2.168.408 frank. De prijs van de folders zit daar niet in vervat, aangezien die vorig jaar reeds werden ontworpen en gedrukt. Enkel voor de kust werden 10.000 exemplaren bijgedrukt. Kostenverdeling : gebruik oriëntatiepalen en wekelijkse aanpassing analyseresultaten 1.452.000 frank ; advertenties 272.884 frank ; jobstudenten, sensibilisering op het strand 302.500 frank ; herdruk folder kust 52.333 frank ; aanmaak panelen strandcabine 88.691 frank.

Dit jaar zijn een 50.000 folders verspreid aan de kust en een 20.000 aan de zwem- en recreatievijvers in het binnenland. De informatie in de folder

geeft niet direct aanleiding tot telefonische oproepen. De boodschap van de campagne is dat de overheid waakt over de kwaliteit van het zwemwater, waarom en hoe ze dat doet en waar het publiek de onderzoeksresultaten kan terugvinden. De resultaten worden bekendgemaakt op het strand zelf, aan de oriëntatiepalen. Met deze dienstverlening is Vlaanderen uniek in Europa. Nergens anders zal je gegevens over de kwaliteit van het zwemwater op het strand zelf terugvinden. Door de herhaalde campagnes weet de burger stilaan waar hij terecht kan voor informatie over de zwemwaterkwaliteit. In de folder wordt voor bijkomende informatie verwezen naar de VMM-website en naar het VMM-infoloket. Bij het infoloket zijn deze zomer slechts dertien vragen gesteld over de zwemwaterkwaliteit. Dit is geen 10 % van het totaal aantal oproepen. De ervaring leert ons dat het aantal oproepen toeneemt zodra er een zwemverbod is aan de kust. Deze zomer werden geen zwemverboden ingesteld.

De zwemwatercampagne werd geconcipteerd in samenwerking met Media Consulting (idee) en Transparant (grafische vormgeving).

In de campagne "Water. Elke druppel telt." heeft de Vlaamse Milieumaatschappij voor een klein deel geparticipeerd. De campagne werd getrokken door Aminal, afdeling Water. In dit verband verwijs ik naar hun antwoord op voorliggende parlementaire vraag.

OVAM, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest, heeft in de loop van 2001 volgende campagnes op touw gezet.

Zwerfvuilpreventie

Langs volgende kanalen werd de campagne gevoerd :

- affichageborden (20 m²) langs autostrades en gewestwegen (via LIN) ;
- alpha-netwerk (affichagekaders van 30x40 cm) aan de binnen- en de buitenkant van 502 krantenwinkels in een tiental grote en middelgrote Vlaamse steden ;
- doordruk van deze affiches via gemeenten en intercommunales ;
- affiches tevens in het Frans opgemaakt ;

- advertenties in maandbladen, weekbladen, regionale weekbladen, periodieken en in de gratis regionale pers ;
- OVAM-website.

Papierpreventie op school, kantoor en thuis

De campagne werd gevoerd via :

- magazines ;
- regionale weekbladen ;
- periodieken ;
- huis aan huis ;
- kranten.

Afvalpreventie

De campagne werd gevoerd via :

- alle printmedia ;
- televisie ;
- affiches van alle thema's verdeeld naar gemeenten, intercommunales, provincies en op aanvraag ;
- brochures van vorige campagne "Wie afval vermijdt, moet het niet kwijt", nieuwe brochures "Afvalarme eindejaarsfeesten", te bestellen via Vlaamse Infolijn ;
- OVAM-website.

Milieuvriendelijke schoolaankopen

De campagne werd gevoerd via :

- mailing naar Vlaamse basisscholen over de campagne en mogelijkheid tot het bestellen van :
  - folder voor leerlingen met praktische tips over milieuvriendelijk schoolgerief ;
  - educatief dossier voor leerkrachten om het thema in de lessen te bespreken ;
  - affiche met mascotte, affiche met tips.
- samenwerking met FEDIS en distributieketens :
  - affiche met mascotte, affiche met tips in winkelpunten ;

wobbler bij milieuvriendelijke producten in winkelpunten ;

productplacement en "redactionele" aandacht in folders van grootdistributie ;

(Fedis : Belgische Federatie van de Distributieondernemingen – red.)

- affiche met twaalf tips verdeeld naar gemeente, intercommunales, provincies en op aanvraag ;
- OVAM-website.

Vlaams afvalbeheer in de kijker

De campagne werd gevoerd via :

- massa-evenement in het kader van de Open Bedrijvendag (OBD) op 30 september 2001, met 37 deelnemende bedrijven ; communicatie vooraf via diverse kanalen.

De kostprijs van al deze campagnes is als volgt.

Vooraf : printmedia.

In de Milieubeleidsovereenkomst (MBO) Papier die op 17 april 1998 werd afgesloten tussen het Vlaams Gewest enerzijds en de Nationale Federatie der Informatieweekbladen, de Belgische Vereniging van Dagbladuitgevers, de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers en de Verenigde Uitgevers van de Katholieke Pers anderzijds, werd overeengekomen dat voornoemde pers gratis advertentieruimte ter beschikking stelt van het Vlaams Gewest. Deze advertentieruimte werd in 2001 door de OVAM benut voor de vijf gevoerde campagnes.

Vervolgens wat de overige kosten betreft.

- Zwerfvuilpreventie : creatie en productie : 1.061.774 frank (incl. BTW).
- Papierpreventie op kantoor, school en thuis : creatie en productie : de kosten hiervan vallen onder de Milieubeleidsovereenkomst Papier.
- Afvalpreventie : creatie, productie en tv : 31,5 miljoen frank (incl. BTW).
- Milieuvriendelijke schoolaankopen : creatie en productie : 790.000 frank (incl. BTW).
- Afval in de kijker : volledige organisatie evenement, creatie en productie beeldmateriaal : 5,5 miljoen frank (incl. BTW).

De respons was de volgende.

- Zwerfvuilpreventie : geen responsparameters in deze campagne.
- Papierpreventie op school, kantoor en thuis : geen responsparameters in deze campagne.
- Afvalpreventie

Thema "algemene afvalpreventie"

Aantal bestellingen boekjes "Wie afval vermijdt, moet het niet kwijt" : 1.405 aanvragen via de Vlaamse Infolijn.

Thema "Robinsonlijst"

De toename van de aanvragen tot opname in de Robinsonlijst via de Vlaamse Infolijn en rechtstreeks bij het BDMV : het totaal aantal aanvragen van het inschrijvingsformulier bedroeg in 2001 4.271, waarvan 3.345 aanvragen in de periode april tot juni, net na de campagne. In 2000 bedroeg het aantal 1.827 ; het totaal aantal effectieve inschrijvingen tussen mei en augustus 2001 bedroeg 1.550. In 2000 schreven 831 personen zich effectief in op de Robinsonlijst ; het totaal aantal inschrijvingen op de Robinsonlijst vóór de campagne bedroeg 7.964. Momenteel zijn er 9.791 officiële adressen ingeschreven. Een stijging met 23 %. (*BDMV : Belgisch Direct Marketing Verbond – red.*)

Thema "herbruikbare fles"

Aantal malen eerstelijnsinformatie via de Vlaamse Infolijn : elf oproepen met vragen om eerstelijnsinformatie.

Thema "composteren"

Een kwalitatieve bevraging van de compostmeesters/milieuambtenaren na het Weekend (via Vlaco, medeorganiserende partner). Enkele cijfers : uit 24 intercommunales namen 110 gemeenten deel aan het Weekend van de Compostmeester. In totaal werden meer dan 200 activiteiten georganiseerd. Via de website van Vlaco kwamen 1.135 vragen om informatie binnen. (*Vlaco : Vlaamse Organisatie ter Bevordering van de Afzet van GFT- en Groencompost – red.*)

Aantal aanvragen van het programma van het Weekend van de Compostmeester, aantal malen eerstelijnsinformatie via de Vlaamse Infolijn : 911 oproepen bij de Vlaamse Infolijn met vragen om eerstelijnsinformatie, zowel over het

Weekend van de Compostmeester als overcomposter in het algemeen.

Thema "kringloopwinkels"

De toename in gebrachte goederen naar de winkelpunten via KVK (Koepel van Vlaamse Kringloopcentra) : nog niet bekend.

De toename in verkoopsomzet (KVK) : nog niet bekend.

Aantal aanvragen van provinciale adresboekjes via Vlaamse Infolijn : 110 boekjes (Vlaams-Brabant : 30, Antwerpen : 24, Limburg : 15, West-Vlaanderen : 19, Oost-Vlaanderen : 22).

Aantal malen eerstelijnsinformatie en aanvragen van het programma van de Dag van de Kringloopwinkel via Vlaamse Infolijn : 232.

Thema "eindejaarsfeesten"

Aanvragen van de brochure : campagne loopt nog.

- Milieuvriendelijke schoolaankopen

Aantal verstuurde folders, brochures en affiches : folder 170.000 ; educatief dossier 7.000 ; affiche met tips 5.764 ; affiche met mascotte 6.770.

- Afval in de kijker

Totaal aantal bezoekers : 96.955 personen ; kringloopcentra : 7.870 personen ; afvalintercommunales : 38.372 personen ; NME-centra : 1.133 ; privé-bedrijven : 31.770 ; operatoren en verwerkers : 16.850 ; aanvragen programma via Vlaamse Infolijn (15 tot 30 september) : 20 ; bezoekers website "Afval in de kijker" van respectievelijk OVAM, OBD, Fost Plus of VVSG : niet geregistreerd.

- Zwerfvuilpreventie : werd in overleg en samen met het departement LIN geconcipeerd.
- Papierpreventie op school, kantoor en thuis : gebeurde in overleg met de leden van de coördinatiegroep van de MBO Papier.

Eventuele samenwerkingsverbanden waren de volgende.

- Afvalpreventie

Thema "algemene afvalpreventie" : gebeurde in eigen beheer. Thema "Robinsonlijst" : in overleg met het Belgisch Direct Marketing Verbond.

Thema "herbruikbare fles" : eigen beheer.
 Thema "composteren" in overleg met VZW Vlaco.
 Thema "kringloopwinkels" : in overleg met de Koepel van Vlaamse Kringloopcentra.
 Thema "eindejaarsfeesten" : eigen beheer.

- Milieuvriendelijke schoolaankopen : gebeurde in overleg met Fedis, distributiebedrijven (Delhaize, GB, Maxi GB, Colruyt, Cora, Ecobos ...), Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Waals Gewest.
- Afval in de kijker : gebeurde in overleg met het kabinet van Leefmilieu, Fost Plus, Vlaamse afvalintercommunales als inhoudelijke partners ; VZW Open Bedrijvendag als logistieke partner ; Navemha (federatie van zuivelhandelaars), Tupperware, GAP Vlaanderen, Kiddy Bips en Stof & Aarde als preventiepartners ; Koepel van Vlaamse Kringloopcentra ; 8 kringloopwinkels, 14 intercommunales, 7 preventiebedrijven, 2 NME-centra, 6 operatoren en verwerfers als deelnemers.

Dirk Van Mechelen

Financiën en Begroting

1. Een vernieuwde folder "Kijk- en luistergeld", dit is een informatiebrochure met aangifteformulier, werd in april 2001 verspreid.

Daarnaast werd medio september 2001 een informatieve bijlage verstuurd bij de laatste vloot van de aanslagen voor het kijk- en luistergeld.

2. De vernieuwde folder "Kijk- en luistergeld" werd verspreid via de gemeenten en de openbare bibliotheken enerzijds, en via de Vlaamse Infolijn en de publicatiedatabank op www.vlaanderen.be anderzijds.

De informatieve bijlage bij de laatste aanslagen voor het kijk- en luistergeld werd, om misverstanden rond de afschaffing te vermijden, medio september 2001 verstuurd, samen met de 2,1 miljoen aanslagbiljetten.

3. De kosten van deze campagnes vallen niet rechtstreeks ten laste van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management, doch zitten vervat in het contract met Cipal (*Centrum voor Informatica Provincies Antwerpen en Limburg – red.*).

De kostprijs voor de vernieuwde folder bedroeg 900.650 frank, exclusief BTW.

De kostprijs voor de informatieve bijlage bedroeg 1.180.711 frank, exclusief BTW.

4. Van de vernieuwde folder werden via de openbare bibliotheken en de gemeenten ongeveer 80.000 exemplaren verspreid. Via de Vlaamse Infolijn en de publicatiedatabank werden in totaal tot nu toe 94 exemplaren van de vernieuwde folder aangevraagd.

Iedere belastingplichtige uit het tweede verval heeft de informatieve bijlage ontvangen.

5. De conceptuele ontwikkeling van bovengenoemde folder en bijlage werd niet uitbesteed aan derden, doch gebeurde volledig in eigen beheer.

Wetenschap en Innovatie

Het afgelopen jaar werden drie overheidscampagnes gevoerd, waarvan twee door de administratie Wetenschap en Innovatie en één door het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT).

Communicatiecampagne "Blijf niet achter – Volg Wetenschappen"

1. Onder de noemer "Blijf niet achter – Volg Wetenschappen" werd een communicatiecampagne opgezet met als algemene doelstelling ten aanzien van wetenschap, techniek en technologische innovatie een imagoverbetering en (studenten)werving te bewerkstelligen.

De primaire doelgroep van deze campagne waren de jongeren van het laatste jaar secundair onderwijs.

2. Het mediaplan van de campagne was als volgt :
  - advertentie : vier versies (+ 1 reserve), waarvan één enkel voor festivalbijlagen (immers met duidelijke link naar festivalgebeuren), respectievelijk in de festivalbijlagen ZIPP (De Standaard), Sherpa (De Morgen), Humo en Teek. De andere advertenties werden geplaatst in Humo, Bonanza en Flair ;
  - tv-spot I: één versie van 30 seconden op VT4, JIM TV en TMF ;
  - folder : dunne folder (recto-verso A4), verdeeld op Axion Beach, Gentse Feesten en Infokiosk Vlaamse Gemeenschap ;
  - boomerangkaartje : één versie (zoals festivalbijdrage) ;
  - website : www.vlaanderen.be.

3. Kostprijs (in frank) :

Opmaak campagne	4.851.249
Mediaruimte (juni-juli)	8.434.155
Mediaruimte (aug-sept)	4.310.199
Verdeling festivals	200.860
Totaal	17.796.463

4. Er werden 100.000 folders verdeeld en er waren telefonische vragen om extra informatie. De campagne wordt verder ook kwalitatief geëvalueerd en vergeleken met andere campagnes.

5. De campagne werd uitbesteed aan een communicatiebureau (Scholze and Friends – Antwerpen), maar zowel qua concept als qua mediaplan werd nauw samengewerkt met de bevoegde administratie en de diensten van de informatieambtenaar.

Mediacampagne "Enter21"

1. Enter21-mediacampagne ter promotie van technologische innovatie (in het kader van het Actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie AWI).
2. Programma van zeven minuten met voorbeelden van technologische innovatie die aansluiten bij het dagelijkse leven, uitzending op alle regionale zenders van het Vlaamse gewest. April 2001 – maart 2002 : reeks van 20 afleveringen.
3. 40 miljoen = 2 miljoen frank per aflevering.
4. Resultaten volgens marktonderzoek (na 5 afleveringen)

Belangrijkste resultaten : totale onderzoekspopulatie (N) : 3.542 ; daarvan kijker regionale tv (n) : 2.485 of 69 % ; daarvan kijker overheidsinformatie : 1.251 of 52 % (35 % van N) ; daarvan kijker Enter21 : 469 of 37 % (13 % van N) ; hiervan herkenden 298 het programma spontaan (bij naam).

De waardering van het programma (populatie : 469) : op een schaal van 1-20 (20 heel goed) kregen de algemene appreciatie, de kwaliteit en de onderwerpen een gemiddelde score van 15. De beoordeling van het uitzendmoment en de herhalingen scoorden iets lager met 14.

Het bereikte publiek

Hierover werden twee vragen gesteld (populatie : 469). Leeftijdscategorie : de grootste groep (44 %) zijn > 55 jaar, circa 40 % zijn tussen 36 en 55, 13 % tussen 26 en 35. Jongeren van 18-25 keken nauwelijks naar Enter21 (1 %).

Beroep : vooral gepensioneerden, bedienden en huisvrouwen/mannen hadden gelegenheid om naar het programma te kijken (31, 22 en 19 %). Minst vertegenwoordigd zijn de vrije beroepen, kaders en studenten met telkens 1 %. Er werd verder voor de meeste vragen gekeken naar de verdeling volgens zendgebied.

In januari 2002 is een evaluatie gepland.

5. Concept in overleg met het kabinet-Van Mechelen, uitbesteed aan de regionale zenders en productiehuis Turnkey. Productie in nauw overleg qua inhoud met AWI.

Mediacampagne "Programma tot stimulering van technologische innovatie bij KMO's", georganiseerd door IWT-Vlaanderen

1. Mediacampagne voor het nieuwe programma voor KMO's "Programma tot stimulering van technologische innovatie bij KMO's".

Vier projectvormen zijn gedefinieerd : tot 5.000 euro voor KMO-innovatiestudies type 1 ; tot 15.000 euro voor KMO-innovatiestudies type 2 ; tot 25.000 euro voor KMO-innovatiestudies type 3 ; tot 175.000 euro voor KMO-innovatieprojecten type 4.

2. Via kranten, tijdschriften, radio- en tv-spots, folders (met inbegrip van verspreiding via krantenwinkels).
3. 9 miljoen frank (incl. BTW).
4. De campagne startte midden oktober en loopt nog tot begin volgend jaar ; derhalve is het zeer moeilijk om nu al evaluatiecijfers bekend te maken (zal zeker mogelijk zijn eind januari 2002).
5. Voor de uitwerking van de mediacampagne hebben we een beroep gedaan op de firma Big Bazart.

Media

Geen campagnes in 2001.

Ruimtelijke Ordening

1. Voor het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening werden informatieve en sensibiliserende campagnes gevoerd.

Een eerste campagne had als voorwerp het handhavingsbeleid, met als deelthema's zonevreemde woningen en niet-vergunningplichtige werken (vereenvoudiging procedures). Een tweede campagne behandelde op een vulgariserende wijze verschillende thema's uit het beleidsdomein.

2. Voor de campagne "handhaving" werd gekozen voor een mediamix, bestaande uit tv-spots op nationale en regionale tv, advertenties in een selectie van dag- en weekbladen, verspreiding van folders en brochures langs het gebruikelijke distributiekanaal van gemeentehuizen en bibliotheken of op aanvraag.

Bijkomende ondersteuning kwam er via de Vlaamse Infolijn en de website van de Vlaamse overheid. De start van de campagne ging gepaard met een regeringsmededeling op de verschillende tv-zenders.

Voor de vulgariserende campagne werd een reeds van elf uitzendingen in reportageformat aangemaakt, die werd uitgezonden van begin september tot midden november op de regionale tv-zenders. Deze campagne werd zo geprogrammeerd dat ze gedeeltelijk samenviel met de handhavingscampagne, zodat de uitzending over handhaving parallel liep met de verspreiding van de nieuwe brochures "handhaving" via het normale distributiecircuit. De kijkers hadden de gelegenheid om vragen te stellen in verband met het thema van de afgelopen en de komende uitzending.

3. De volgende kredieten werden vastgelegd.

Handhavingscampagne (met deelcampagne en regeringsmededeling)

	Euro	Frank
Productiekosten		
Burson&Marsteller (regeringsmededeling)	43.361,83	1.749.212
Slangen&Partners (campagne handhaving)	520.860,38	21.011.456
Mediakosten		
Regionale tv (RTVM)	246.941,31	9.961.588
VAR	246.919,79	9.960.720
UUPP (periodieke pers)	35.806,38	1.444.426
CVBA Vlaamse Dagbladpers	246.875,17	9.958.920
CVBA Vlaamse Dagbladpers (deelcampagne)	185.994,51	7.503.000
CVBA Vlaamse Dagbladpers (deelcampagne)	51.760,84	2.088.027
CVBA Regie der Informatieweekbladen	211.081,68	8.515.014
Mediakosten regeringsmededeling		
RTVM	7.452,87	300.648
VTM	42.141,90	1.700.000

TV-reeks

	Euro	Frank
Productiekosten		
Eye-D	207.800,16	8.382.638
Mediakosten		
RTVM	647.020,71	26.100.751

4. Er zijn geen specifieke responsmetingen georganiseerd voor de campagne "handhaving" en "zonevreemde woningen". Er bleek echter een grote belangstelling voor de aangemaakte fol-

ders (gedrukt op resp. 50.000 en 80.000 exemplaren).

Van de mogelijkheid om tijdens de uitzendingen van de vulgariserende tv-programma's vragen te stellen over de uitgezonden en komende thema's werd slechts zeer sporadisch gebruikgemaakt.

Paul Van Grembergen

1. Met uitzondering van de afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen hebben de administraties die onder mijn bevoegdheid vallen, geen sensibiliseringscampagnes gelanceerd.

Er werd in oktober 2001 een communicatiecampagne naar de arbeidsmarkt op het getouw gezet om het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als werkgever bekend te maken. Dit noemt men in het vakjargon "een werkgeversmerk creëren". Het ministerie is immers een aantrekkelijke werkgever, met een enorme verscheidenheid aan jobs en sectoren. Toch wordt het steeds moeilijker om goede kandidaten aan te trekken.

De krappe arbeidsmarkt zit daar ongetwijfeld voor iets tussen. Maar het ministerie kampt ook met een aantal bijkomende handicaps. Zo zijn de rekruterings- en selectieprocedures vaak onduidelijk en ondoorzichtig, of kan er amper onderhandeld worden over het loon. Bovendien heeft de overheid als werkgever vaak nog een duf imago. Het beeld van de saaie en vastgeroeste ambtenaar zit blijkbaar diepgeworteld in de geest van het publiek en dus ook van de mogelijke werknemer.

2. De voorstelling van de communicatiecampagne draait rond het beeld van een jongeman die zijn liefde voor Vlaanderen uit door een verkeerspaal te kussen, onder het motto "Ben je ook zo gek op Vlaanderen, maak er dan je werk van". De ludieke aanpak moet niet alleen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als potentiële werkgever onder ogen brengen, maar ook aanstekelijk werken om er aan de slag te gaan.

Die campagne wordt langs volgende kanalen gevoerd :

- plaatsing van advertenties in een aantal magazines (Knack, Humo, P-magazine, I-Medair ;

- verspreiding van boomerangkaarten in cafés, bioscopen, uitgaansplaatsen, ... ;

- verspreiding van posters op universiteitscampussen ;

- verspreiding van een brochure die kort en bondig uitlegt waarom het boeiend is om voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te werken, hoe je moet solliciteren, wat de verschillende selectieprocedures zijn voor statutaire en contractuele banen en welke voordelen er aan een job bij het ministerie verbonden zijn ;

- via de portaalsite van de Vlaamse overheid, namelijk <http://www.vlaanderen.be> ;

- ontwikkeling van een banner en beursstand voor deelname aan jobbeurzen.

3. De kostprijs van de campagne bedraagt 13 miljoen frank voor de conceptuele ontwikkeling door een communicatiebureau, de aankoop van de mediaruimte en de productie van de verschillende producten.

4. De afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen heeft overwegend positieve reacties ontvangen door de originaliteit van de campagne en de ludieke aanpak ervan.

De gemeten reacties zijn tot nu toe : 202 telefonische oproepen ; 65 mails met vragen om inlichtingen ; 53 aangevraagde brochures.

De campagne is nu pas op kruissnelheid aan het komen ; dit geldt evenzeer voor de jobbeurzen en de verspreiding van de brochures.

5. Voor de conceptuele ontwikkeling van de campagne en het ontwerp van de verschillende producten is een beroep gedaan op het Antwerpse communicatiebureau Ten Advertising. De opdracht werd door deze firma wel in nauw overleg met de afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen en de afdeling Communicatie en Ontvangst uitgevoerd. De cel van de informatieambtenaar bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft samengewerkt voor de media-aankoop.

Voornoemde firma verzorgde de productie van de brochures, de posters en de boomerangkaarten, terwijl de afdeling Communicatie en Ontvangst instond voor de productie van de banner, de beursstand en de website.

Jaak Gabriels

Buitenlandse Handel

Het afgelopen jaar werden geen specifieke sensibiliseringscampagnes voor het grote publiek georganiseerd door Export Vlaanderen.

Wel werd dit jaar voor het eerst "De Leeuw van de Export", een Vlaamse prijs voor de beste exporteur en de jongste exporteur, uitgereikt, en dit op initiatief van de minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting. Aan deze uitreiking ging een advertentiecampaignede vooraf om kandidaten te werven (FET, Exportbrief, De Vlaamse Ondernemer, KMO-magazine, ZO-magazine en Trends) (*FET: Financieel Economische Tijd – red.*). Kostprijs van de advertentiecampaignede is 1.182.948 frank. 52 bedrijven stelden zich kandidaat. Voor de uitwerking en de praktische uitvoering van deze campagne werd een beroep gedaan op een communicatiebureau, namelijk Impuls uit Genk (totale kostprijs uitwerking, praktische uitvoering, organisatie uitreikingsplechtigheid : 3 miljoen frank, BTW inbegrepen). Ook via de website van Export Vlaanderen werd "De Leeuw van de Export" bekendgemaakt.

Economie

1. Campagnes

Marketingstrategie van de DIV

De marketingstrategie van de Dienst Investeren in Vlaanderen past volledig in het strategisch plan 2000-2005 en onderbouwt de centrale DIV-missie : "Klanten-buitenlandse ondernemingen snel en slim overtuigen om in Vlaanderen te groeien".

DIV wil zijn klanten-buitenlandse ondernemingen overtuigen om hun Europese activiteiten in Vlaanderen te vestigen en uit te breiden.

DIV richt zich daarbij rechtstreeks tot de potentiële investeerders en tevens tot hun beïnvloeders (zoals relocatieconsultants, vastgoedmakers, banken).

DIV is daarbij proactief in de regio's Europa, VSA en Asia-Pacific.

Netwerking speelt hierin een heel belangrijke rol.

Campagnes van het VIZO

Algemene imagocampagne ter promotie en ondersteuning van de activiteiten van het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen en het netwerk van de centra (vorming en opleiding, advies, KMO-mediatheek).

Promotie Matrix-netwerk voor bedrijfsadvies : promotie van de brochure "Werken met een KMO-adviseur" (vooral gericht naar de KMO, deels ook naar adviseurs).

Promotie van de website www.kmoloket.be (online-dienstverlening voor ondernemers).

2. Kanalen

Marketingstrategie van de DIV

De volgende marketingmix wordt daarbij gehanteerd.

Prioriteit	Actie
Hoog	Website Direct mail Editorial placement
Medium	Seminaries en beurzen Rondetafels en beperkte meetings Bezoeken aan Vlaanderen Buitenlandse missies Brochures en jaarverslag
Laag	Verlichte affiches in Zaventem Advertenties

Daarbij werd de boodschap éénduidig gecommuniceerd door : systematisch overall onze Unique Selling Proposition "Flanders ... your fastest link to the European market" mee te nemen ; kennis te promoten in plaats van subsidies, daarbij telkens gefocused op de technologie sectoren die terzake werden geselecteerd : auto-industrie en toeleveranciers, life sciences, chemie, logistiek, DSP, multimedia, grafische sector, e-business en telecom.

Campagnes van het VIZO

Algemene imagocampagne : via print in dagbladen, tijdschriften en vakbladen.

Promotie Matrix-netwerk : campagne eind 2000 in de FET, De Morgen, De Standaard en begin 2001 in ZO-magazine ; zelfde campagne eind 2001 FET, De Morgen, in de Standaard en zelfde advertentie dan begin 2002 in ZO-magazine ; december 2001 : teasers (kleine advertenties) in de algemene dagbladen.

Promotie van de website : via print in de algemene dagbladpers en bijlagen (job@, intermediair, vacature.com) + posters en pancartes met verdeelbakje voor folders op 400 locaties (gemeentehuizen, post, bibliotheken, kamers voor ambachten en neringen, kamers van koophandel, VIZO-centra, ...).

3. Kostprijs

Marketingstrategie van de DIV

Het wereldwijde marketingbudget voor 2001 is 117 miljoen frank.

Campagnes van het VIZO

Algemene imagocampagne : ± 3.463.000 frank.

Promotie Matrix-netwerk : campagne eind 2000 in de FET, De Morgen, De Standaard, telkens tweemaal, alles samen ± 600.000 frank en begin 2001 in ZO-magazine 200.000 frank ; zelfde campagne einde 2001 in de FET, De Morgen, De Standaard, telkens tweemaal, alles samen ± 650.000 frank en zelfde advertentie dan begin 2002 in ZO-magazine 200.000 frank ; december 2001 : teasers (kleine advertenties) in de algemene dagbladen, 1.200.000 frank.

Promotie website : media 1.572.830 frank, en drukwerken en verdeling posters en pancartes : 790.000 frank.

4. Respons

Marketingstrategie van de DIV

Respons per type actie :

Type actie	Respons
Website	Een gemiddelde van 4.522 bezoekers per maand
Direct mail	36 direct mailings met een bereik van 100.034 personen
Editorial placement	86 artikels over Vlaanderen of investeringsprojecten zijn verschenen, met een totale circulatie van 25.070.996
Seminaries en beurzen	Aan 50 seminaries en beurzen werd deelgenomen of zelf georganiseerd. Totaal aantal deelnemers/bezoekers : 1.350.872
Rondetafels en beperkte meetings	190 rondetafels en kleinere meetings werden georganiseerd of bijgewoond, met een totaal bereik van 2.227 mensen
Bezoeken aan Vlaanderen en buitenlandse missies	In 11 bezoeken aan Vlaanderen en 7 buitenlandse missies werden derde partijen met 269 personen in contact gebracht
Brochures	10.708 brochures werden op aanvraag verstuurd
Verlichte affiches	9 verlichte affiches rond de technologieclusters in Zaventem, met een jaarlijks bezoekersaantal van 21.635.996
Advertenties	12 advertenties in buitenlandse kranten of tijdschriften
Totaal	Totaal bereik 48.225.366 personen

Campagnes van het VIZO

Algemene imagocampagne : het VIZO heeft niet de mogelijkheden om op geregelde basis effectenmetingen of marktonderzoeken te voeren naar wie op welke manier met het VIZO-netwerk in aanraking is gekomen. Van dergelijke algemene acties is de output ook meestal niet direct meetbaar of waarneembaar. De ervaring toont wel dat deze advertenties op een positieve manier bijdragen tot de beeldvorming van het VIZO-netwerk. In de vakbladen zijn de effecten duidelijker meetbaar, omdat men hier een meer afgebakende doelgroep heeft (resultaat = grotere bekendheid in de sector, verhoging van het aantal inschrijvingen).

Promotie Matrix-netwerk :

- campagne eind 2000, begin 2001 : 400 brochures opgevraagd ;
- campagne eind 2001 : resultaten in 2002 ;
- campagne december 2001 : nog geen resultaten bekend.

Promotie website : start van de campagne 15 december 2001 : meting 2002.

5. Uitbesteding

Marketingstrategie van de DIV

Geen enkele campagne werd integraal uitbesteed aan een derde partij. In alle evenementen werden de strategie, de inhoud en het doelpublik bepaald door DIV-medewerkers zelf.

Sommige campagnes werden samen met derden ontwikkeld. Het gaat om de volgende acties.

Campagne	Derde partij
Website	Hosting, technische ontwikkeling en lay-out : 1eEurope
Direct mail	Mailing van jaarverslag en 3 nieuwsbrieven in US door DCI
Bezoeken aan Vlaanderen	Persbezoeken aan Vlaanderen samen met Kyodo PR, Weber Shandwick, E-Port
Buitenlandse missies	Samen met GOM, Flanders Multimedia Valley, Ernst & Young, Devgen, Plassendale, CropDesign, AGHA, Havenbestuur
Brochures en jaarverslag	Lay-out en drukwerk door Production Concepts, Quattro D'Arcy, inhoud samen met copywriter
Verlichte affiches	Aanmaak affiches Production Concepts
Advertenties	Aanmaak films door Production Concepts en Quattro D'Arcy

Alle campagnes van het VIZO worden opgezet in overleg met het communicatieadviesbureau Impuls uit Genk, in het kader van het goedgekeurde marketing- en communicatieplan van het VIZO. Specifieke campagnes, bijvoorbeeld rond Matrix of KMO-Loket, lopen in het kader van de realisatie van specifieke projecten zelf. Dit verloopt in overleg met de cel Communica-

tie en eveneens in samenwerking met hetzelfde bureau Impuls – Villa Adagio, Schaapsdries 5, 3600 Genk.

Huisvesting

De afdelingen Woonbeleid/Financiering Huisvesting voerden in 2001 campagnes voor de verzekering tegen inkomensverlies (december) en voor de nieuwbouw- en renovatiepremie (maart-april).

De campagne voor de inkomensverliesverzekering liep enkel via een advertentie in kranten en tijdschriften ; voor de nieuwbouw- en renovatiepremie liep daarnaast ook een radiospot.

Voor beide campagnes werd ook een folder verspreid via Infolijn, bibliotheken, gemeentehuizen, OCMW's en – sinds kort – ook krantenwinkels.

De kostprijs bedroeg voor de inkomensverliesverzekering 5.930.220 frank (enkel mediakosten, daar het een reeds bestaande advertentie was) en voor de nieuwbouw- en renovatiepremie 6.233.077 frank aan mediakosten en 1.108.080 frank voor de creatie van de advertentie en de radiospot.

De Vlaamse Infolijn noteerde van januari tot eind november 2001 511 vragen in verband met de verzekering tegen inkomensverlies. In verband met de nieuwbouwpremie en de renovatiepremie kreeg de Vlaamse Infolijn 3.901 oproepen te beantwoorden.

De creatie van de campagnematerialen (folders, advertenties, spots, ...) werd uitbesteed aan een reclamebureau (in het geval van de nieuwbouw- en renovatiepremie : Funcke).

Vraag nr. 10 van 14 november 2001 van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Werden door de minister initiatieven gepland naar aanleiding van de herdenking van de zevenhonderdste verjaardag van de Guldensporenslag en zo ja, welke ?

Wordt ervoor gezorgd dat deze initiatieven niet zullen onderdoen voor gelijkaardige herdenkingen in het buitenland ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Ik heb beslist om de zevenhonderdste verjaardag van de Guldensporenslag op een bijzondere manier te vieren en deze gelegenheid met de gepaste luister te omringen.

- Te dien einde heb ik een budget van 2.286.000 euro (92 miljoen frank) ter beschikking gesteld op het budget 2002 van de administratie Kancelarij en Voorlichting, afdeling Communicatie en Ontvangst. Het betreft het samenvoegen van het bestaande budget van 551.000 euro (22 miljoen frank) voor de coördinatie van de 11-julivieringen door de VZW Vlaanderen-Europa en een éénmalig extra budget voor het feestjaar 2002 van 1.735.000 euro (70 miljoen frank).
- Er werd op mijn vraag een werkgroep opgericht voor het ontwikkelen van een creatief concept dat de bewustmaking en participatie van een zo ruim mogelijk aantal inwoners uit de Vlaamse Gemeenschap voor het feestjaar 2002 moet bevorderen. Dit concept zal begin volgend jaar aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.
- Voor de uitvoering van het concept zal een subsidie worden toegekend aan meerdere VZW's.

De ministers Anciaux en Landuyt melden verder dat, wat hun beleidsdomein betreft (respectievelijk Cultuur en Toerisme), twee grote evenementen aandacht zullen besteden aan de 700-jarige herdenking van de Guldensporen, met name Brugge 2002 en Anno '02.

Met "Brugge 2002, culturele hoofdstad van Europa" wil Vlaanderen de historische kwaliteit als de hedendaagse waarde van onze kunst en cultuur uitdragen. Alhoewel in het programma niet een duidelijk moment wordt gesitueerd waarbij 1302 als dusdanig onder de aandacht wordt gebracht, moet eigenlijk het gehele jaar gezien worden als een feestelijk in de kijker stellen van onze culturele rijkdom. Zowel historisch, cfr. de drie grote tentoonstellingen, als vanuit de actuele kunst en cultuurproductie en -beleving, denken we maar aan het nieuwe concertgebouw en zijn programma. Via deze weg krijgen Vlamingen én buitenlandse bezoekers een ruim zicht op wat het Vlaamse volk door de eeuwen heen heeft gerealiseerd.

Anno '02 werd in de steigers gezet om evenementen in het kader van de 2002-vieringen, de zevenhonderdste verjaardag van de Guldensporenslag, op te zetten en te coördineren in de regio zuidelijk West-Vlaanderen. Dit gaat gepaard met een hele

reeks activiteiten en festiviteiten die in het Zuid-West-Vlaamse gebied plaatsvinden.

Anno '02 is een ambitieus, duurzaam en mobiliserend cultuurproject, dat meer wil zijn dan een herdenkingsfeest. Het wil tegelijk een nieuw cultureel samenwerkingsverband opstarten en een hedendaags programma doen slagen met zowel nationale als internationale accenten.

De minister van Onderwijs, Marleen Vanderpoorten, opteerde ervoor om zich bij deze twee belangrijke evenementen aan te sluiten, met name Brugge 2002 en Anno '02.

- Voor Brugge 2002 wordt dit schooljaar 2.800.000 frank ter beschikking gesteld om leerlingen op een creatieve manier de kans te geven onder leiding van een kunstenaar hun ervaringen te uiten in een artistiek eindproduct. Dit project mondt uit op een internationaal congres in mei 2002 rond het thema "Recht op cultuur" ;
- Anno '02 ontving een subsidie van 269.000 frank voor "De grote klap", een project waarbij wordt onderzocht hoe de relatie en communicatie tussen de werelden van onderwijs en cultuur beter op elkaar kunnen worden afgestemd. De resultaten van deze gesprekken zullen worden gebundeld en vormen de aanleiding voor een internationaal gesprek op 3 mei 2002 in Tielt rond het thema "Cultuur en Onderwijs".

Besluit : de uitgetrokken middelen en de schaal van de herdenkingsinitiatieven garanderen dat deze buitengewone 11-juliviering zich zonder schroom naast andere, gelijkaardige vieringen in het buitenland zal kunnen scharen.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 31
van 6 november 2001
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Borstkankerscreening – Faciliteitengemeenten

De laatste weken werden vrouwen tussen 50 en 69 aangeschreven door de overheid om een gratis borstkankerscreening te ondergaan. Een dergelijk initiatief voor de preventie van borstkanker kan

worden toegejuicht, voorzover er op een wetenschappelijke wijze wordt gehandeld en met inachtneming van een psychologisch verantwoorde melding van de resultaten aan de onderzochte personen.

1. Hoe verliep deze actie in gemeenten met een bijzonder taalstatuut : werden de vrouwen in deze leeftijdscategorie in hun taal uitgenodigd ?

Had het verplegend personeel voldoende kennis van het Frans om deze personen te woord te staan ?

2. In welke taal werden de resultaten overgezonden aan de onderzochte personen in deze gemeenten ?
3. Wat was het percentage van de opkomst van de vrouwen in deze gemeenten ten opzichte van het aantal uitnodigingen ?

Antwoord

Sedert 15 juni 2001 is in het Vlaamse landsgedeelte de georganiseerde borstkankerscreening van start gegaan, waarbij rekening werd gehouden met de Europese aanbevelingen terzake.

De borstkankerscreening in de zes faciliteitengemeenten valt onder de hoede van het Leuvense Universitair Centrum voor Kankerpreventie, dat hiertoe werd aangewezen door de centrum-Logo en erkend is door de Vlaamse overheid als regionaal screeningscentrum (*LOGO : lokaal gezondheidsoverleg – red.*).

1. In twee van de zes faciliteitengemeenten is er reeds een georganiseerde actie geweest, namelijk in Sint-Genesius-Rode en in Linkebeek. In Wemmel en Wezembeek-Oppem zal de georganiseerde actie in 2002 plaatsvinden. Er loopt thans een goede samenwerking met de gemeenten Kraainem en Drogenbos.

In Sint-Genesius-Rode en in Linkebeek werd gewerkt met de mammobiel (mobiel mammografietoestel in aangepaste onderzoekswagen) en de radiologen uit de streek. Het gebrek aan samenwerking van de gemeentebesturen van Sint-Genesius-Rode en Linkebeek is ronduit beschamend. Deze gemeenten weigeren zelfs iedere logistieke steun (water en elektriciteit voor de mammobiel) aan de georganiseerde actie.

De vrouwen werden door het regionaal screeningscentrum in het Nederlands uitgenodigd, maar op de uitnodigingsbrief staat in het Frans vermeld dat men op eenvoudige vraag – via een gratis 0800-nummer – een Franstalige uitnodiging kan krijgen. Indien zij dit te kennen geven, dan verloopt vanaf dat moment alle briefwisseling met deze vrouwen in het Frans.

In de mammobiël wordt iedereen in het Nederlands aangesproken, maar wanneer de vrouw te kennen geeft dat ze Franstalig is, dan antwoordt de receptioniste in het Frans en dan gebeurt de verdere procedure in het Frans.

2. Zodra de vrouw te kennen heeft gegeven dat ze Franstalig is, verloopt de briefwisseling verder in het Frans, dus ook de brieven met de mededeling van het resultaat.
3. In Rode hebben 257 vrouwen deelgenomen aan de screening via het tweede spoor (rechtstreeks uitgenodigd door screeningscentrum). Dat is 12 % van het aantal uitgenodigde vrouwen. In Linkebeek waren dat 57 vrouwen, of 10 % van het aantal uitgenodigde vrouwen.

Vele vrouwen uit deze gemeenten stappen in het opsporingsprogramma via het eerste spoor (via hun huisarts of gynaecoloog), of laten in Brussel een screeningsmammografie nemen. Volgens nog niet bevestigde cijfers zou in deze gemeenten al meer dan 50 % van de doelgroep gescreend zijn.

Ik verwacht van beleidsverantwoordelijken in alle gemeenten van Vlaanderen voldoende verantwoordelijkheidszin om constructief mee te werken aan dit programma, dat tot doel heeft de vermijdbare sterfte door borstkanker terug te dringen. Ik wil hierbij niet nalaten om de houding van die gemeenten welke kleingeestig handelen, aan de kaak te stellen.

Vraag nr. 33
van 12 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Kinderopvang Vlaamse Rand – Taalvereisten

Reeds in 1999 bevestigde Kind en Gezin dat er zich in de Vlaamse Rand rond Brussel wel degelijk een probleem voordeed met Franstalige particuliere zelfstandige opvanggezinnen of opvanginstellingen die niet door Kind en Gezin erkend zijn, maar die wel onder het toezicht van de instelling staan. In

dat verband werd erop gewezen dat in de voorwaarden om een attest van toezicht te verkrijgen geen taalvoorwaarden vermeld zijn, gelet op de grondwettelijke vrijheid van het taalgebruik tussen particulieren.

Kind en Gezin meldde evenwel dat over deze problematiek toen al overleg gevoerd werd met de Vlaamse regering. Er zou worden getracht om via een wijziging van het ministerieel besluit dat voorziet in de minimale kwaliteitseisen, toch een taalvereiste op te nemen als kwaliteitsvoorwaarde.

Wat is in dat verband de stand van zaken ?

Antwoord

Vroeger kwam het invoeren van een taalvereiste in de reglementering voor particuliere opvangvoorzieningen nauwelijks ter sprake, omdat dit botste op de grondwettelijke vrijheid van taalgebruik. Het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin bepaalt dat enkel voorzieningen die door Kind en Gezin erkend, opgericht of gesubsidieerd worden, onderworpen zijn aan de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken.

Twee jaar geleden werd opnieuw de vraag gesteld of er geen taalvereisten in de algemene voorwaarden voor toezicht voor de particuliere opvanggezinnen en particuliere opvanginstellingen moeten worden opgenomen. Een antwoord op die vraag formuleren, is niet evident.

Zo zijn er onder meer volgende knelpunten : hoe eenduidig vaststellen of een initiatief Franstalig of Nederlandstalig is ? Wat met bijvoorbeeld Engels-talige initiatieven? Wat met faciliteitengemeenten, waar aan de Franstaligen toch bepaalde faciliteiten worden toegekend ?

Een mogelijke oplossing kan erin bestaan taalvereisten vast te leggen die rechtstreeks verband houden met, of noodzakelijk zijn voor de kwaliteit van de opvang. Enkele mogelijke voorwaarden in deze context zijn :

- een van de begeleiders in het opvanginitiatief moet de inspectie in het Nederlands te woord kunnen staan en Nederlandstalige briefwisseling en rondzendbrieven kunnen begrijpen ;
- de begeleiders moeten Nederlandstalige vormingscursussen kunnen volgen en begrijpen ;

- de voorziening moet zich extern profileren als Nederlandstalig initiatief ;
- de voorziening moet in het Nederlands kunnen communiceren met ouders en kinderen.

Bij een volgende herziening van het ministerieel besluit van 30 juli 1997 houdende de algemene voorwaarden voor toezicht zal ik, in overleg met Kind en Gezin, dat waakt over de opvangkwaliteit in Vlaanderen, het inschrijven van specifieke kwaliteitscriteria in verband met het taalgegeven onderzoeken.

Ik vermeld in deze context dat bij het subsidiëren van particuliere opvanginstellingen – een maatregel die recentelijk werd ingesteld – het taalgegeven van meet af aan als bindend criterium is ingeschreven.

Vanaf dit jaar kunnen mini-crèches (kleine particuliere opvanginstellingen) die aan bepaalde opleidings-, vormings- en kwaliteitsvoorwaarden voldoen, een jaarlijkse financiële ondersteuning van 371 euro (14.966 fr.) per plaats per jaar aanvragen. Volgens de regelgeving van de Vlaamse regering vallen deze mini-crèches dan wél onder de door Kind en Gezin gesubsidieerde voorzieningen die onderworpen zijn aan de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken.

Dit betekent dat een (particuliere) opvanginstelling in Vlaanderen (behalve in de faciliteitengemeenten) en Brussel die een financiële ondersteuning krijgt van Kind en Gezin, dienstverlening in het Nederlands moet aanbieden en dat van degenen die er werken een grondige kennis van het Nederlands wordt vereist. Deze kennis blijkt uit een diploma of studiegetuigschrift van genoten onderwijs (Nederlandstalig diploma) of, bij gebrek daaraan, uit een taalexamen.

**Vraag nr. 36
van 14 november 2001
van mevrouw RIA VAN DEN HEUVEL**

Bemiddeling – Ondersteuning

"Bemiddelen is een steeds meer gangbare oplossingsgerichte aanpak, hetzij op niveau van vraag-aanbod, hetzij in de benadering van conflict-situaties. Bemiddelen en bemiddelingsinstanties vinden we terug in steeds meer sectoren van het maatschappelijk leven, nu blijkt dat heel wat mensen niet op eigen kracht uit de relationele en financiële conflictsituatie geraken. Illustratief zijn de re-

latiebemiddeling, de scheidingsbemiddeling, de schuldbemiddeling, de buurtbemiddeling, de herstelgerichte bemiddeling ... Constructieve samenspraak tussen actoren door bemiddeling van een deskundige mediator geeft aan een verduisterde situatie een nieuw perspectief."

Bovenstaande tekst komt uit het editoriaal van het nummer 34 van Weliswaar (extra editie september 2001), een uitgave van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Er wordt dus veel "bemiddeld" in Vlaanderen. Ook nog adoptiebemiddeling, arbeidsbemiddeling, ouder-kindbemiddeling,

1. Welke vormen van bemiddeling zijn er in Vlaanderen binnen de bevoegdheden van de minister, wat houden ze in ? Kan de minister ook bondig aangeven aan welke regelgeving ze onderhevig zijn ?
2. Welke subsidiëeringswijzen zijn van kracht en over hoeveel middelen gaat het ?
3. Welke inhoudelijke ondersteuning wordt aangeboden/georganiseerd ?
4. Hoeveel middelen worden ingezet ?
5. Welke effecten van federale regelgeving zijn zichtbaar/voelbaar in de gemeenschappen/gewesten ?
6. Welke bemiddelingsopdrachten worden toegevoerd aan de federale overheid, welke aan de gemeenschappen en gewesten ?
7. Hoe wordt bij de verschillende bemiddelingsopdrachten de kwaliteit bewaakt ?
8. Aan welke kwaliteitscriteria moeten zij beantwoorden ?

Antwoord

1. Vlaanderen heeft heel wat vormen van bemiddeling.
  - In het kader van de bijzondere jeugdbijstand is per gerechtelijk arrondissement een *bemiddelingscommissie* opgericht om te bemiddelen inzake bemiddelingsverzoeken die de commissies ter kennis zijn gebracht. De bemiddelingscommissies hebben tot taak tussen de opgeroepen partijen te bemiddelen

met het oog op het bereiken van een minnelijke regeling. Deze bemiddeling valt onder de gecoördineerde decreten inzake bijzondere jeugdbijstand van 4 april 1990.

Daarnaast bestaat binnen de bijzondere jeugdbijstand *herstelbemiddeling*. Met ondersteuning van (een) neutrale professionele derde(n) wordt bemiddeld tussen minderjarige dader(s) en slachtoffers, met als finale doelstelling het herstel van de schade door het delict. Herstelbemiddeling wordt geregeld door de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de gecoördineerde decreten inzake bijzondere jeugdbijstand van 4 april 1990.

- In het kader van het algemeen welzijnswerk bestaan vier soorten van bemiddeling.

Relatiebemiddeling betreft alle activiteiten die ertoe strekken personen met elkaar in contact te brengen, of deze contacten mogelijk te maken, en hen daarbij eventueel te begeleiden, teneinde huwelijken of partnerrelaties tot stand te brengen of te bevorderen. Deze bemiddeling valt onder de wet van 9 maart 1993, gewijzigd bij de wet van 11 april 1999, als federale regeling van de bemiddeling als economische activiteit. Via het decreet van 10 november 1993 houdende maatregelen tot kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door huwelijks- en relatiebemiddelaars regelt de Vlaamse Gemeenschap de kwaliteitsaspecten van de bemiddeling. Over de opheffing van dit decreet wordt momenteel gedebatteerd.

Scheidingsbemiddeling is bedoeld om uit elkaar gaande partners zoveel mogelijk kansen te geven om tot aanvaardbare afspraken te komen en een duidelijke overeenkomst af te sluiten onder meer over geld, goederen en eventueel kinderen. Via de scheidingsbemiddeling kan ook begeleiding geboden worden bij de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag.

De *schuldbemiddeling* betreft hier de sociale en financiële begeleiding van mensen met schuldoverlast (wordt verder ook behandeld in het kader van de OCMW-opdrachten) en valt onder het decreet van 24 juli 1996 houdende de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap en het besluit van de Vlaamse regering

(BVR) van 25 maart 1997 tot uitvoering van dit decreet.

- In het kader van de beleidscel Samenleving en Criminaliteit loopt een project rond de uitbouw van een herstelgericht aanbod aan gedetineerden vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

Het betreft hier een experimenteel project rond de uitbouw van herstelbenadering en *dader-slachtofferbemiddeling*, rond de positie van elk van de actoren en rond de welzijnsgerichte benadering in het kader van de samenwerking met Justitie.

- In het kader van de lokale besturen (OCMW's) is de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake schuldbemiddeling beperkt tot de bevoegdheid tot het erkennen van instellingen die aan schuldbemiddeling doen. Dit wordt geregeld door het decreet van 24 juli 1996 en het besluit van de Vlaamse regering van 25 maart 1997 tot uitvoering van vermeld decreet.

Ten gronde zijn de regelingen waaraan schuldbemiddeling onderhevig is federale materie, met als voornaamste wetten de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet en de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid tot verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen.

- *Zorgbemiddeling* is een vorm van bemiddeling die wordt toegepast in het Vlaams Fonds en wordt in het BVR van 18 december 1998 omschreven als : "het zoeken naar de best mogelijke begeleidings-, behandelings- of opvangvorm voor de gestelde individuele zorgvraag, rekening houdende met de aard van de zorgvraag, de urgentiegraad van de aanvraag en met het beschikbare regionale aanbod" (artikel 1, 4°).

Op basis van dit besluit nam op 24 april 2001 de raad van bestuur van het Vlaams Fonds de beslissing om, binnen het kader van de Centrale Wachtlijstwerking (wettelijke grondslag bovenvermeld BVR van 18 december 1998), de in de begroting van 2001 ingeschreven middelen toe te wijzen aan deze Centrale Wachtlijstwerking.

- Onder impuls van het Koninklijk Commissariaat voor het Migrantenbeleid en van het

Centrum voor Etnische Minderheden en Gezondheidszorg is in 1999 het project "*interculturele bemiddelaars in de gezondheidszorg*" van start gegaan.

Het project had tot doel laaggeschoolde allochtone vrouwen op te leiden tot en in te zetten als interculturele bemiddelaars in de gezondheidsvoorzieningen.

Eind 1998 werd dit project afgerond. De bevoegdheid ligt nu bij het departement Onderwijs.

- Het Vlaams Patiëntenforum voorziet ook in een bemiddelingsfunctie in het kader van het *klachtenrecht*.
- *Adoptiebemiddeling* ten slotte betreft de selectie van kandidaat-adoptanten, gezinsrapportering en adviesverstrekking in het kader van de interlandelijke adoptie, en wordt geregeld door het decreet van 15 juli 1997 inzake interlandelijke adoptie, en het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1998 inzake interlandelijke adoptie.

2. Algemeen kan worden gesteld dat bemiddeling gefinancierd wordt door middel van een enveloppesubsidie. Daarnaast kan ook de input worden gefinancierd door middel van personeel en werking tegen bewezen kosten. Deze tweede vorm van subsidiëring is alleen maar van toepassing op de adoptiebemiddeling. In wat volgt, wordt per sector de wijze van subsidie meer specifiek toegelicht.

Wat het *Vlaams Fonds* betreft, werd aan elke provincie 1,6 miljoen frank toegekend om de zorgbemiddeling te organiseren. De middelen hiervoor werden ingeschreven in de begroting van 2001.

Bemiddeling bij de *bijzondere jeugdbijstand* wordt als volgt gesubsidieerd.

- Bemiddelingscommissies zijn samengesteld uit vrijwilligers, gekozen op grond van hun deskundigheid in jeugdzorgmateries en benoemd voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar.

De vergoeding bestaat uit presentiegeld en uit verplaatsingskosten. Verder beschikken grote commissies (met 11 leden) over 60.000 frank werkingskosten en de kleinere com-

missies (6 leden) over 30.000 frank werkingskosten.

Voor elke commissie is een locatie gehuurd en wordt voorzien in de bemanning van een administratief secretariaat.

- Met de uitvoerders wordt een subsidiëringsovereenkomst afgesloten, omvattende zowel personeels- als werkingskosten.

Voor de personeelskosten gelden de sectorbarema's. Het precieze budget is moeilijk te bepalen, omdat bedoelde overeenkomsten meestal meerdere vormen van herstelgerichte afhandeling regelen : naast herstelbemiddeling ook gemeenschapsdiensten en leerprojecten (budget 50 miljoen op jaarbasis).

In het kader van het *algemeen welzijnswerk* wordt de subsidiëring geregeld via de globale enveloppefinanciering aan de centra voor algemeen welzijnswerk.

Aan de projecten van de beleidscel *Samenleving en Criminaliteit* worden volgende subsidies uitgereikt :

- aan het project Slachtoffer in Beeld : op de begroting 2000 2,8 miljoen frank en op de begroting 2001 4,4 miljoen frank ;
- aan het project Suggnomé : op de begroting 2000 3,15 miljoen frank en op de begroting 2001 5,8 miljoen frank.

In het kader van de *openbare besturen* (OCMW's : schuldbemiddeling) wordt een opleiding "schuldbemiddelaars" voorzien. (Project samenwerking van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en de Vlaamse Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) : op de begroting 2000 4 miljoen fr. en op de begroting 2001 6,3 miljoen fr., omdat naast de continuëring van de opleiding ook in de oprichting van een juridische helpdesk is voorzien.)

De subsidiëring van de erkende *adoptiebemiddelingsdiensten* gebeurt volgens het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1998, artikel 36.

De adoptiediensten die bemiddelen en die erkend zijn voor een periode van langer dan twee jaar ontvangen :

- een eenmalige subsidiëring van 4.957,87 euro (200.000 fr.) voor de uitrustingsgoederen ;
- een jaarlijkse subsidiëring van 7.436,81 euro (300.000 fr.) voor de werkingskosten ;
- per herkomstland een jaarlijkse subsidiëring van 2.478,94 euro (100.000 fr.) voor onderzoek of evaluatie van buitenlandse kanalen in de herkomstlanden, waarbij de adoptiedienst maximaal de subsidiëring van twee kanaalonderzoeken per jaar kan aanvragen.

De adoptiediensten die voldoen aan bovenvermelde voorwaarde en die een gestructureerde samenwerking opzetten met het oog op een fusie, kunnen bijkomend een jaarlijkse forfaitaire subsidiëring ontvangen van 800.000 frank.

3. Inhoudelijke ondersteuning gebeurt op verschillende manieren. Bij de *bemiddelingscommissies* gebeurt de inhoudelijke ondersteuning door het hoofdbestuur van de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, zowel inzake actieve communicatie, vorming, als de aanwijzing van een contactambtenaar die de brugfunctie tussen de bemiddelingscommissies en de afdeling verzorgt. Bij *herstelbemiddeling* wordt inhoudelijke ondersteuning aangeboden via de VZW Ondersteuningsstructuur Bijzondere Jeugdzorg, waarmee een overeenkomst is afgesloten. Voor deze overeenkomst is er in een budget van 12 miljoen frank op jaarbasis voorzien.

Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk verricht zowel ondersteunende als dienstverlenende opdrachten. Voor alle opdrachten samen, inclusief deze voor de vermelde bemiddeling, krijgt het steunpunt in 2001 een subsidie van 215 miljoen frank.

In het kader van de schuldbemiddeling door *openbare besturen* (OCMW's) hebben de lopende subsidies betrekking op een samenwerkingsverband tussen het algemeen welzijnswerk en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Ondersteuning gebeurt zowel door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, als door de VVSG.

Inhoudelijke ondersteuning wordt door het Vlaams Fonds gegarandeerd via het uitbestedingsmodel. Een ambtenaar is belast met de coördinatie.

Wat de adoptiebemiddeling betreft, gebeurt de inhoudelijke ondersteuning op de drie volgende manieren :

- een kindstudie wordt uitgevoerd volgens het schema in de bijlage van dit besluit, teneinde de juridische en psychosociale adoptabiliteit aan te tonen ;
- per adoptiekanaal legt de adoptiedienst aan de Vlaamse Centrale Autoriteit ter goedkeuring een volledig informatiedossier voor conform de "Handleiding buitenlandse kanalen", opgemaakt door de Vlaamse Centrale Autoriteit ;
- de adoptiedienst registreert op systematische en overzichtelijke wijze de besprekingen van het interdisciplinair team inzake de toewijzing van de kinderen aan de kandidaat-adoptanten, zoals bedoeld in artikel 6, § 2, 5° van het decreet.

4. Op de middelenvraag werd reeds gedeeltelijk geantwoord in vraag 2.

Naast de financiering zoals voorgesteld in antwoord 2, zijn er de personele middelen, die hier niet verder worden gespecificeerd.

5. Eventuele effecten van federale regelgeving zijn in de meeste soorten van bemiddeling niet van toepassing. De opgave echter van de maatregelen inzake als misdrijf omschreven feiten, is een federale gelegenheid.

De herstelgerichte afhandeling is een praktijk die de laatste jaren niet meer is weg te denken, maar niet is opgenomen in de opgave.

6. Het antwoord op deze vraag werd reeds gegeven in de vorige antwoorden.

7. Kwaliteit is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de instellingen, en niet van de overheid. Toezicht gebeurt dan wel weer door de overheid, door middel van de inspectie.

Door de jaarlijkse rapportering van de Centrale Wachtlijstwerking aan het *Vlaams Fonds* inzake inzet van de subsidie wordt de kwaliteit bewaakt. Daarnaast nemen regio-inspecteurs van het Vlaams Fonds deel aan de Centrale Wachtlijstwerking.

Bij *herstelbemiddeling* wordt de kwaliteit bewaakt door het planmatig en methodisch han-

delen via de opgelegde vereisten inzake handlingsplan en participatie door de cliënten, door opleiding en training van bemiddelaars en door overleg en ondersteuning.

In het *algemeen welzijnswerk* wordt begeleiding en ondersteuning geboden bij het zorgen voor kwaliteit door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. In het kader van de schuldbemiddeling door *openbare besturen* worden structuren ondersteund bij de samenwerkingsovereenkomsten, verslagen nagelezen en wordt de naleving van erkenningscriteria opgevolgd.

De *bemiddelingscommissies* bij de bijzondere jeugdbijstand echter worden jaarlijks door de overheid zelf geëvalueerd. Hier treedt de overheid dan wel op als verantwoordelijke voor de kwaliteit. Er werd ook een wetenschappelijk onderzoek verricht dat tien jaar bemiddelen evalueerde en dat aanleiding moet geven tot het bijsturen van de knelpunten en het verbeteren van de bemiddelingsmethodiek.

8. Algemeen beschouwd, liggen de kwaliteitscriteria waaraan moet zijn voldaan vast in het kwaliteitsdecreet. Meer specifieke kwaliteitscriteria per sector zijn dan weer vastgelegd in sectorgebonden regelgeving, zoals hieronder beschreven voor de bijzondere jeugdbijstand en Kind en Gezin.

In de meeste gevallen kan worden gesteld dat, wanneer er een reguliere erkenningsregelgeving aanwezig is, de normen bepaald zijn in deze regelgeving (de specifieke vigerende sectorale regelgevingen zijn opgesomd in A). Deze regelgevingen zijn ook het voorwerp van periodieke opvolging door de inspectiediensten.

Voor projecten geldt steeds dat in het subsidiebesluit of de overeenkomst wordt bepaald wat de inhoud is en op welke wijze de verantwoording moet gebeuren. Verlenging van deze projecten is gekoppeld aan een evaluatie van de uitvoering en de bereikte effecten.

Voor de bemiddelingscommissie inzake bijzondere jeugdbijstand zijn de specifieke criteria de cliëntgerichtheid, het respect voor de kinder-

rechten, de aandacht voor de privacy en het naleven van deontologische codes.

Voor de herstelgerichte afhandeling van als misdrijf omschreven delinquente feiten gepleegd door minderjarigen, loopt momenteel een tweejarige wetenschappelijke studie die de basis moet leggen voor de verdere organisatorische, methodische en kwaliteitsvolle invulling van het Vlaams beleid terzake.

Ten slotte moeten momenteel de adoptiediensten die bemiddelen voor een kind dat in België is geboren, voldoen aan het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1994.

De adoptiediensten die bemiddelen voor een kind dat in het buitenland is geboren, moeten voldoen aan het decreet van 15 juli 1997 inzake interlandelijke adoptie en aan het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1998.

Naar aanleiding van het kwaliteitsdecreet werden de respectieve regelgevingen aangepast. Dit resulteerde in twee nieuwe besluiten, namelijk :

- het besluit van de Vlaamse regering betreffende adoptiediensten die bemiddelen voor binnenlandse kinderen,
- het besluit van de Vlaamse regering betreffende interlandelijke adoptie.

Deze nieuwe besluiten bevatten de sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen die een concretisering zijn van de criteria gebruikersgerichtheid, doeltreffendheid, doelmatigheid en maatschappelijke aanvaardbaarheid (cfr. kwaliteitsdecreet), toegepast op de hulp- en dienstverlening van de adoptiediensten.

Beide besluiten werden goedgekeurd door de Vlaamse regering en worden momenteel door de Raad van State nagekeken.

Het is de bedoeling dat de nieuwe besluiten in werking treden vanaf 1 januari 2002.

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD, SPORT,
BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 8
van 2 oktober 2001
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse openbare instellingen – Raden van bestuur

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 2
van 2 oktober 2001
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 1065

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 9
van 5 oktober 2001
van de heer CARL DECALUWE

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie
Vraag nr. 25
van 5 oktober 2001
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 917

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Vraag nr. 10
van 5 oktober 2001
van de heer CARL DECALUWE

Overheidsdiensten – Decentralisatie en werkgelegenheid

In het kader van het mobiliteitsbeleid en van een klantvriendelijke benadering hebben bepaalde overheidsdiensten er alle belang bij zo dicht mogelijk lokaal bij de bevolking gehuisvest te zijn.

In verschillende dossiers wordt echter vastgesteld dat doorgevoerde reorganisaties de verhuis van arrondissementele diensten naar de provinciehoofdplaatsen impliceren.

1. Kan de minister mij een overzicht geven van de evolutie van de tewerkstelling bij overheidsdiensten en Vlaamse openbare instellingen (VOI) onder zijn/haar bevoegdheid sedert 1995, en dit voor de arrondissementen van de provincie West-Vlaanderen ?
2. Welke criteria worden gebruikt voor de beslissing tot afbouw van de werkgelegenheid in bepaalde arrondissementen ten voordele van andere arrondissementen ? Werd hierbij rekening gehouden met het mobiliteitseffect ?
3. In welke mate wordt thuiswerk in dit perspectief mee aangeboden ?

Binnen welke diensten en VOI's wordt reeds met thuiswerk geëxperimenteerd ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

(Gecoördineerd antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 838 – red.)

Vraag nr. 12
van 18 oktober 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Correspondentie van bedrijven – Taalgebruik

Naar verluidt stellen nogal wat bedrijven hun correspondentie met en facturen voor overheidsdiensten in het Engels op.

Het lijkt me voor de hand te liggen dat een Vlaamse overheid dit gebrek aan respect voor onze taal niet kan aanvaarden. Als belangrijke klant kan de overheid terzake overigens gemakkelijk eisen stellen.

1. Worden er in dat verband richtlijnen gehanteerd voor de behandeling van anderstalige brieven en documenten van bedrijven die toekomen op de departementen die onder de bevoegdheid van de minister vallen ?
2. Worden anderstalige facturen zonder meer betaald ?
3. Bevatten de lastenboeken, offertes en bestellingen die uitgaan van zijn/haar departementen, systematisch vermeldingen inzake het taalgebruik ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

(Gecoördineerd antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 843 – red.)

Vraag nr. 18
van 6 november 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Ministeriële voertuigen – Aankoop en onderhoud

Zie :
 Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 Vraag nr. 72

van 6 november 2001
 van de heer Johan De Roo
 Blz. 925

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 19
van 12 november 2001
van de heer JAN ROEGIERS

Overheidscampagnes – Evaluatie

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 9
 van 12 november 2001
 van de heer Jan Roegiers
 Blz. 1075

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 25
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 10
 van 14 november 2001
 van mevrouw Brigitte Grouwels
 Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 25
van 12 november 2001
van de heer DIRK DE COCK

Loonstudie leerkrachten – Tweede fase

Na de presentatie van de resultaten van de eerste fase van de loonstudie stelde de minister dat er ook een tweede fase komt. De resultaten van deze tweede fase zijn in vele opzichten van belang.

Zo zullen ze bepalend zijn voor het toekomstig beleid rond de begeleiding van beginnende leerkrachten, rond de wisselwerking privé – school en het aantrekken van mensen uit de privé-sector en rond de omvorming van het systeem van weddeanciëntiteit (zie hiervoor ook mijn vraag om uitleg van 25 oktober 2001 en het bijbehorende antwoord van de minister ; *Handelingen C39 van 25 oktober 2001, blz. 10 – red.*).

Ik zou hierover dan ook, ter informatie, enkele vragen willen stellen.

1. Wat is het tijdsplan dat voor deze tweede fase is uitgestippeld ?
2. Zijn er reeds tussentijdse resultaten bekendgemaakt ? Zo ja, krijgen we hierin inzage ?

Antwoord

Zoals in mijn "Beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2001-2002" onder rubriek 1 "Waardering van het leerkrachtenberoep" aangekondigd, zal de tweede fase van de loonstudie eerlang worden opgestart (*Stuk 903 (2001-2002) – Nr. 1, blz. 6 – red.*). Met het consultingbureau werden terzake reeds de eerste afspraken gemaakt.

In de uittekening van de zogenaamde "blauwdruk van het nieuw beloningsbeleid" kunnen een aantal mijlpalen worden onderscheiden die noodzakelijk zijn om aanvaardbare voorstellen te kunnen formuleren.

Zo wordt in volgende fasen voorzien :

- werksessie 1 : opleiding in beloningsbeleid (ten behoeve van de stuurgroep, vakbonden en inrichtende machten) ;
- werksessie 2 (stuurgroep) : meningen rond beloningsbeleid (afbakening van uitgangspunten) ;
- werksessie 3 (stuurgroep) : ervaringen in het buitenland die dienstig kunnen zijn bij het uittekenen van de krachtlijnen van het nieuw beloningsbeleid ;
- toetsing met inrichtende machten en vakbonden ;
- interne werkgroep consultingbureau : voorzet voor een blauwdruk ;
- werksessie 4 (stuurgroep) : bespreking van eerste blauwdruk en randvoorwaarden ;
- interne werkgroep consultingbureau : uitgewerkte blauwdruk ;
- werksessie 5 (stuurgroep) : finale versie blauwdruk ;
- toetsing met inrichtende machten en vakbonden.

Vraag nr. 26
van 14 november 2001
van de heer JOHAN DEMOL

Niet-benoemde leerkrachten – Stand van zaken

1. Hoeveel niet-benoemde leerkrachten zijn er momenteel in Vlaanderen in het onderwijs werkzaam ?
2. Hoeveel hiervan zijn werkzaam in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest ?
3. Wat is het grootste beletsel om over te gaan tot definitieve benoemingen ?
4. Binnen welke termijn mogen de meeste niet-benoemde leerkrachten hun benoeming verwachten ?

Antwoord

1 en 2. Niet-benoemde leerkrachten

Tijdelijk bestuurs- en onderwijzend personeel in Vlaanderen (februari 2001)

	M	V	Eind-totaal
Basisonderwijs	1.301	9.324	10.625
Buitengewoon basis- onderwijs	155	865	1.020
Secundair onderwijs	3.735	6.041	9.776
Buitengewoon secun- dair onderwijs	361	556	917
Sociale promotie se- cundair onderwijs	1.218	1.300	2.518
Sociale promotie hoger onderwijs	647	306	953
Deeltijds kunstonder- wijs	383	530	913
Hogescholenonder- wijs	1.807	1.460	3.267
Eindtotaal	9.607	20.382	29.989

Tijdelijk bestuurs- en onderwijzend personeel in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest

	M	V	Eind-totaal
Basisonderwijs	73	445	518
Buitengewoon basis- onderwijs	3	31	34
Secundair onderwijs	136	197	333
Buitengewoon secun- dair onderwijs	12	30	42
Sociale promotie se- cundair onderwijs	33	43	76
Sociale promotie hoger onderwijs	99	46	145
Deeltijds kunstonder- wijs	27	37	64
Hogescholenonder- wijs	493	206	699
Eindtotaal	876	1.035	1.911

Het aantal personeelsleden wordt uitgedrukt in fysieke personen. De fysieke personen worden geregistreerd in het onderwijsniveau waar zij de grootste lesopdracht hebben. Dit betekent dat er geen dubbeltellingen zijn. De vervangingen van minder dan één jaar (interimopdrachten) worden buiten beschouwing gelaten. Alle personeelsleden die voor één of meer uren nog niet benoemd zijn, worden opgenomen in dit overzicht.

3 en 4. *Leerplichtonderwijs*

De tijdelijke aanstelling, de vacantverklaring van betrekkingen en de vaste benoeming van een personeelslid in het onderwijs behoren tot de bevoegdheid van de inrichtende macht.

De Vlaamse Gemeenschap treedt in het onderwijs enkel op als financierende of subsidiërende overheid, en niet als inrichtende macht of werkgever.

Als overheid legt de Vlaamse Gemeenschap een aantal regels op waar de personeelsleden die worden aangesteld of worden benoemd in het onderwijs aan moeten voldoen. Deze regels spitsen zich hoofdzakelijk toe op de subsidiëring of financiering van de betrekkingen die in de school worden opgericht. De overheid komt dan ook enkel tussenbeide als een inbreuk wordt gepleegd op deze regels. Op het vlak van vaste benoeming beperkt de bevoegdheid van de Vlaamse overheid zich tot de erkenning van de vaste benoeming. De eigenlijke vaste benoeming behoort tot de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht.

De voorwaarden waaraan zowel het personeelslid in kwestie als de betrekking moeten voldoen opdat de vaste benoeming zou worden erkend door de overheid, zijn vastgelegd in de decreten "rechtspositie" van 27 maart 1991.

Een vaste benoeming kan pas worden uitgesproken als de inrichtende macht betrekkingen vacant heeft verklaard. In het gesubsidieerd onderwijs is de inrichtende macht verplicht om alle betrekkingen die op 15 april van het lopende schooljaar vacant zijn, vacant te verklaren met het oog op vaste benoeming op 1 januari daaropvolgend (artikel 33 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding). Er is een uitzondering mogelijk op deze verplichting als het bevoegd

paritair comité hierover een overeenkomst sluit. Bij mijn weten wordt deze mogelijkheid tot op heden enkel aangewend door bepaalde methodescholen (onder meer de Steinerscholen). Als een betrekking vacant is verklaard, komt zij in aanmerking voor vaste benoeming. Vanaf het ogenblik dat een personeelslid dat aan alle voorwaarden inzake benoeming voldoet, zich kandidaat stelt bij de inrichtende macht, is zij verplicht de vaste benoeming uit te spreken.

In het gemeenschapsonderwijs behoort de vacantverklaring tot de bevoegdheid van de scholengroep (inrichtende macht) (artikel 28 tot en met 28ter van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs). Zij stelt de vacantverklaring op van de betrekkingen die op 15 april van het lopende schooljaar vacant zijn. Bij deze vacantverklaring kan zij evenwel rekening houden met de stabiliteit van de betrekking op 1 september van het volgende schooljaar. Dit houdt in dat de scholengroep kan beslissen om bepaalde betrekkingen niet vacant te verklaren. Zij is dus niet aan een absolute verplichting tot vacantverklaring gebonden. Als zij evenwel een betrekking vacant heeft verklaard, moet zij – net als in het gesubsidieerd onderwijs – een vaste benoeming uitspreken als een personeelslid dat aan alle voorwaarden inzake benoeming voldoet, zich kandidaat heeft gesteld.

Een personeelslid kan slechts vast worden benoemd in het onderwijs als het aan een aantal voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in de reeds eerder vermelde decreten "rechtspositie" van 27 maart 1991 (artikelen 30 tot en met 36 van het decreet personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 en artikelen 35 tot en met 40ter van het decreet personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991).

Eén van de voorwaarden is beschikken over voldoende dienstanciënniteit. Zo moet een personeelslid, afhankelijk van het onderwijsniveau, ten minste twee tot drie volledige schooljaren hebben gepresteerd voordat hij aan deze voorwaarde beantwoordt.

Rekening houdende met de instapleeftijd van de personeelsleden in het onderwijs, die verschilt volgens het onderwijsniveau en daarenboven afhankelijk is van het diplomaniveau van betrokkenen, betekent dit dat een personeelslid theoretisch gezien vanaf de leeftijd van 23 à 25

jaar voor het eerst in aanmerking komt voor een vaste benoeming.

Recente cijfers met betrekking tot de vaste benoemingen die bijvoorbeeld in het secundair onderwijs op 1 januari 2000 werden uitgesproken in het ambt van leerkracht, geven volgend beeld : 43,09 % van het aantal vaste benoemingen vindt plaats in de leeftijdsgroep 24-29 jaar, 36,49 % in de leeftijdsgroep 30-39 jaar, 16,50 % in de leeftijdsgroep 40-49 jaar en 3,88 % in de leeftijdsgroep 50-59 jaar.

Deze cijfers tonen aan dat het overgrote deel van de personeelsleden binnen vijf tot tien jaar na de indiensttreding een vaste benoeming krijgt in het onderwijs.

Hoger onderwijs

Het belangrijkste beletsel om tot benoeming over te gaan, wordt gevormd door de decretaal vastgelegde maximumpercentages inzake het aantal benoemde leden van het onderwijzend personeel.

Zo bepaalt artikel 231 van het hogescholendecreet van 13 juli 1994 dat het aantal vastbenoemde personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, ten hoogste 64 % van het aantal leden van het onderwijzend personeel uitgedrukt in voltijdse eenheden mag bedragen. Bovendien bepaalt artikel 122, § 2 van hetzelfde decreet dat ten hoogste 25 % van het aantal assistenten, uitgedrukt in voltijdse eenheden, kan worden benoemd. Wanneer een hogeschool dit percentage heeft bereikt, kan ze in principe geen personeelsleden benoemen. Dit geldt voor vier van de bedoelde hogescholen. Het decreet voorziet wel in een aantal afwijkingen voor tijdelijke personeelsleden die voldoen aan bepaalde overgangsmaatregelen (cfr. artikel 318, 2° ; 231bis, 231ter en 231quater van hetzelfde decreet).

Daarnaast kan ook het niet hebben van het vereiste bekwaamheidsbewijs een rol spelen. Op grond van overgangsmaatregelen kunnen sommige personeelsleden wel fungeren in een bepaald ambt, maar kunnen ze er nooit in benoemd worden, omdat ze het vereiste bekwaamheidsbewijs niet bezitten.

In CAO VI, zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 22 juni 2001, werd bepaald dat de in punt 3 vermelde maximumgrens van 64 % zal worden opgetrokken tot 72 % (CAO : *collectie-*

ve arbeidsovereenkomst – red.). Wanneer deze bepaling decretaal verankerd wordt, zal dit nieuwe perspectieven openen voor hogescholen die wel onder de nieuwe maximumgrens blijven (dit geldt voor twee van de bedoelde hogescholen), en kunnen er nieuwe benoemingen plaatsvinden.

Volwassenenonderwijs

De decreten "rechtspositie" regelen de tijdelijke aanwerving en de vaste benoeming van het onderwijzend personeel (afdeling V van hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden in het gemeenschapsonderwijs – BS 25 mei 1991, en afdeling 3 van hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding – BS 25 mei 1991). Om vast benoemd te worden, moeten de tijdelijke personeelsleden voldoen aan alle opgesomde voorwaarden ten opzichte van de betrekking en ten opzichte van het personeelslid.

Een vaste benoeming is slechts mogelijk in een vacant verklaarde betrekking. In afwijking met het gewoon secundair onderwijs, is de verplichting tot vacantverklaring in het onderwijs voor sociale promotie geregeld bij artikel 57 van het decreet "volwassenenonderwijs" van 2 maart 1999, dat luidt als volgt :

"In afwijking van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra bepalen de besturen jaarlijks op basis van een beleidsplan en na onderhandelingen in het lokaal comité welke openstaande betrekkingen zij al dan niet vacant verklaren. Voor de openstaande betrekkingen waarover de onderhandelingen niet tot een akkoord hebben geleid, zijn de besturen gehouden de openstaande betrekkingen met de hiernavolgende kenmerken vacant te verklaren tijdens het schooljaar dat de kenmerken verworven worden :

1. de openstaande betrekkingen die gedurende twee opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor lineair onderwijs zullen worden aangewend ;

2. de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor modulair onderwijs zullen worden aangewend ;

3. de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor gecombineerd onderwijs zullen worden aangewend.

(decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs)

Ten opzichte van het personeelslid zijn de voorwaarden gelijklopend voor de personeelsleden van het gewoon secundair onderwijs en het onderwijs voor sociale promotie. De voorwaarde bij uitstek om vast benoemd te kunnen worden, is het uitoefenen van de betrekking als hoofdambt (artikel 2, paragraaf 2bis van het koninklijk besluit nummer 63 van 20 juli 1982 houdende wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan – BS 29 juli 1982). Organiek moet betrokkene eveneens beschikken over een pedagogisch bekwaamheidsbewijs.

Om de specifieke opdracht van het onderwijs voor sociale promotie te vervullen, moeten de besturen van de centra voor volwassenenonderwijs, in tegenstelling tot de inrichtende machten van het gewoon secundair onderwijs, personeelsleden aanwerven die beroepservaring hebben buiten het onderwijs. Door hun hogere inkomsten buiten het onderwijs, oefenen deze personeelsleden vaak een bijbetrekking uit en komen ze niet in aanmerking voor vaste benoeming. Bovendien hebben deze personeelsleden vaak nuttige ervaring in de nijverheid, maar geen pedagogisch bekwaamheidsbewijs.

Het is best mogelijk dat het personeelslid dat zijn kandidatuur voor een vaste benoeming stelde aan alle voorwaarden voldoet, maar dat de vaste benoeming niet doorgaat omdat :

- de betrekking op 1 januari na de vacantverklaring niet meer bestaat,
- de afdeling waarbinnen de vaste benoeming gebeurt, ondertussen afgebouwd wordt,

- de betrekking ondertussen door mutatie of affectatie is toegewezen aan een ander personeelslid,
- de betrekking door reffectatie of wedertewerkstelling moet worden toegewezen aan een wegens ontstentenis van betrekking ter beschikking gesteld personeelslid.

Het modulair onderwijs dat de centra voor volwassenenonderwijs organiseren, is meer dan het leerplichtonderwijs afhankelijk van maatschappelijke verschuivingen, en niet het minst van verschuivingen binnen de arbeidsmarkt. Het is dus mogelijk dat na verloop van de termijn die nodig was om tijdelijk aangesteld te zijn voor doorlopende duur, de betrekking niet meer bestaat of de module niet meer georganiseerd wordt bij gebrek aan cursisten.

De termijn waarbinnen een tijdelijk aangesteld personeelslid vast kan worden genoemd aan een centrum voor volwassenenonderwijs is nogal uiteenlopend. Zoals beschreven onder punt 3, is een bestuur onder bepaalde voorwaarden niet verplicht om alle openstaande betrekkingen vacant te verklaren, ook al voldoen tijdelijk aangestelde personeelsleden aan alle andere voorwaarden. Bovendien wordt de termijn vooral bepaald door de voorwaarde van de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur.

In het onderwijs voor sociale promotie betekent dit dat het onderwijzend personeelslid minstens 720 dagen dienstanciënniteit, waaronder 600 dagen werkelijk gepresteerd, bereikt moet hebben op 30 juni van het schooljaar voorafgaand aan de vaste benoeming :

- bij hetzelfde bestuur,
- verspreid over ten minste drie schooljaren,
- in het ambt van vaste benoeming indien hij/zij over een vereist bekwaamheidsbewijs beschikt, of in het vak zelf als hij ervoor een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft.

De minimum te verwachten termijn is dus in elk geval drie jaar.

Aangezien er in het onderwijs voor sociale promotie geen scholengemeenschappen bestaan en het volume van de openstaande betrekkingen gemiddeld lager ligt dan in het gewoon secundair onderwijs, zal de termijn van tijdelijke aanstelling er vaak zes jaar bedragen.

Deeltijds kunstonderwijs

De decreten "rechtspositie" regelen de tijdelijke aanwerving en de vaste benoeming van het onderwijzend personeel (afdeling V van hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden in het gemeenschapsonderwijs – BS 25 mei 1991, en afdeling 3 van hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding – BS 25 mei 1991). Om vast benoemd te worden, moeten de tijdelijke personeelsleden voldoen aan alle opgesomde voorwaarden ten opzichte van de betrekking en ten opzichte van het personeelslid.

Een vaste benoeming is slechts mogelijk in een vacant verklaarde betrekking. De aan te wenden pakketten uren-leraar worden voor het deeltijds kunstonderwijs jaarlijks berekend op basis van het aantal financierbare leerlingen op 1 februari van het voorgaande schooljaar. De fluctuaties in die aantallen en verschuivingen binnen de opties, maken dat niet alle betrekkingen vacant worden voor vaste benoeming. Experimenten in het deeltijds kunstonderwijs die in de tijd beperkt zijn, komen niet voor vacantverklaring in aanmerking.

Een klein aantal personeelsleden oefent in het deeltijds kunstonderwijs een bijbetrekking uit, of heeft een bekwaamheidsbewijs van de categorie "andere", en komt om die reden niet voor vaste benoeming in aanmerking.

Het is best mogelijk dat het personeelslid dat zijn kandidatuur voor een vaste benoeming stelde aan alle voorwaarden voldoet, maar dat de vaste benoeming niet doorgaat omdat :

- de betrekking op 1 januari na de vacantverklaring niet meer bestaat,
- de afdeling waarbinnen de vaste benoeming gebeurt, ondertussen afgebouwd wordt,
- de betrekking ondertussen door mutatie of affectatie is toegewezen aan een ander personeelslid,
- de betrekking door reffectatie of wedertewerkstelling moet worden toegewezen aan een wegens ontstentenis van betrekking ter beschikking gesteld personeelslid.

De verhouding vastbenoemd/tijdelijk personeel in het deeltijds kunstonderwijs ligt momenteel rond 80/20.

Uit de voorwaarden waar het personeelslid aan moet voldoen om benoemd te kunnen worden, vloeit voort dat meestal een minimumtermijn van drie jaar te verwachten is.

Het is overigens aan te nemen dat de verhouding van vastbenoemd en tijdelijk personeel in het deeltijds kunstonderwijs in de eerstkomende jaren rond de 80/20 blijft.

Vraag nr. 27
van 14 november 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 10
 van 14 november 2001
 van mevrouw Brigitte Grouwels
 Blz. 1114

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
 VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 14
van 30 oktober 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Antitankkanaal Antwerpen – Fiets- en wandelpaden

Het Antitankkanaal vormt een groene verbindingsstructuur die ook ideaal kan worden ingericht om te wandelen, te fietsen, paard te rijden en te vissen. Dit kan, aangezien de reservatie voor infrastructuur (wegen of waterwegen) niet langer in aanmerking komt.

Van Stabroek tot Oelegem zou deze gracht met een lengte van 40 kilometer een ruggengraat kunnen vormen voor recreatie dicht bij de Antwerpse agglomeratie. Er liggen al acht bewegwijzerde fietsroutes langs het Antitankkanaal of in de directe omgeving ervan.

Maar op dit ogenblik is enkel het gedeelte van het traject tussen Sint-Job en Oelegem geschikt voor recreatie. Ook het gedeelte tussen Stabroek en Sint-Job zou recreatief kunnen worden ontwikkeld. Voor de aanleg van wandel- en fietsroutes tussen Stabroek en Sint-Job dienen wel enkele hindernissen te worden weggewerkt. In Stabroek kan men langs de gracht wel wandelen, maar niet langs beide oevers. Op het traject van Schrans Smoutakker tot de Danckersesteenweg is fietsen onmogelijk. Twee derde van de route op Kapels grondgebied kan men, onder andere wegens omheiningen, niet betreden. Een privé-domein sluit het traject af en het feit dat ook een spoorlijn moet worden overgestoken, vormt een extra belemmering. In Brasschaat kan je langs de rechteroever fietsen en wandelen van het Fort tot aan het natuurgebied van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Bos en Groen, maar vandaar kan je niet meer verder.

De uitbouw van recreatieve fiets- en/of wandelroutes op dit traject zou een forse meerwaarde betekenen voor het hele gebied.

Worden deze mogelijkheden onderzocht en wordt hierrond samenwerking gezocht met de provinciale en de betrokken gemeentelijke overheden ?

Wordt hierover ook overleg gepleegd met de minister bevoegd voor Mobiliteit ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Antwoord

De toeristisch-recreatieve en ecologische waarde van de Antitankgracht en zijn omgeving is groot en biedt een belangrijk ontwikkelingsperspectief.

In het verleden was er sprake van een status quo op het vlak van de ruimtelijke planning, daar de zone op het gewestplan bestemd was als reservatiestrook voor het geplande duwvaartkanaal. De situatie is nu gewijzigd, zodat er vanuit diverse hoeken visies met betrekking tot de ruimtelijke bestem-

ming van dit gebied noordelijk van Sint-Job-in-'t Goor, in aansluiting met het zuidelijk deel tot Oelegem, ontwikkeld worden.

Een eerste belangrijk uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkelingen is het ruimtelijk structuurplan van de provincie Antwerpen (goedgekeurd in de provincieraad van januari 2001), dat de Antitankgracht en zijn omgeving definieert als een strategisch project en dit ruimtelijk lijnelement wil uitbouwen tot een samenhangend groen en recreatief element. Deze zone, gedefinieerd als een toeristisch-recreatieve ruimte, wordt gecatalogeerd als een gebundeld netwerk waarbij diverse recreatieve activiteiten gebundeld langs één lijn kunnen worden beleefd. Deze activiteiten zijn fietsen, wandelen, paardrijden, enzovoort. De ruimtelijke-ontwikkelingsvisie van het provinciaal bestuur en de provincieraad is hiermee duidelijk geschetst.

De belangstelling vanwege Toerisme Provincie Antwerpen voor dit gebied is niet nieuw. Zij heeft in deze regio Voorkempem, via haar strategische toeristische werking, reeds vele initiatieven genomen en haar visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de Antitankgracht en zijn omgeving bekendgemaakt. Deze visie is trouwens terug te vinden in het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen en in meer recente nota's van derde partijen, zoals onder andere de nota van het ACW – Verbond Antwerpen, die op 6 oktober jongstleden werd publiek gemaakt (*ACW : Algemeen Christelijk Werknemersverbond – red.*). Toerisme Provincie Antwerpen onderkent het belang van deze recreatieve as, maar is op dit ogenblik niet actief bezig met de ontwikkeling van de zone Sint-Job-in-'t Goor tot Stabroek.

Het provinciaal niveau speelt bij de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve projecten een cruciale rol en wordt hierin door het Vlaamse niveau gestimuleerd.

De effectieve realisatie zal, zoals met andere gemeentegrensoverschrijdende toeristisch-recreatieve projecten het geval is, in een gecoördineerd provinciaal verband moeten worden opgenomen. De provinciale toeristische federaties plegen voor dit soort van projecten steeds overleg met de gedecentraliseerde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald met de afdeling Wegen en Verkeer, de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer, de afdeling Ruimtelijke Ordening en de afdeling Maas en Albertkanaal.

Het Vlaams niveau kan een stimulerende rol spelen bij de ontwikkeling, onder meer bij middel van

de subsidiemogelijkheden voor toeristisch-recreatieve projecten.

(*Antwoord Steve Stevaert : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7-8-9 van februari/maart 2002, blz. 769 – red.*)

Vraag nr. 22
van 29 november 2001
van de heer FILIP DEWINTER

Technisch Comité van de Reisbureaus – Samenstelling

De Vereniging van Vlaamse Reisbureaus (VVR) is een door de ministeries van Verkeer, Middenstand, Toerisme en Cultuur erkende VZW. De VVR is een grote en belangrijke onafhankelijke beroeps- of belangenvereniging in de reisbureausector, met meer dan 600 leden en bijna 1.000 verkooppunten.

Als grootste onafhankelijke en KMO-beroepsvereniging in de reissector heeft deze organisatie recht op vertegenwoordiging in het Technisch Comité van de Reisbureaus.

1. Kan de Vlaamse minister van Toerisme mij meedelen waarom hij van de vijftien te begeven mandaten in dit Technisch Comité van de Reisbureaus er elf toekende aan federaal gestructureerde verenigingen en slechts vier aan de grootste Vlaamse beroepsvereniging ?
2. Overweegt de minister alsnog om de door de VVR ingediende kandidaturen (acht) in aanmerking te nemen, rekening houdende met de door hemzelf vooropgestelde evenwichten en representativiteit inzake het aantal leden, de omzet, het tewerkgesteld personeel, enzovoort ?
3. Heeft de minister gevolg gegeven aan het verzoek van de voorzitter en de gedelegeerd beheerder van de VVR om een persoonlijk onderhoud ?

Antwoord

1. Voor de samenstelling van het Technisch Comité van de Reisbureaus heb ik mij gebaseerd op de vigerende wettelijke bepalingen, namelijk de artikels 5 en 6 van het decreet van 5 maart 1985 tot oprichting van de Vlaamse Adviesraad voor Toerisme.

Deze artikels luiden als volgt :

"Artikel 5.

§ 5. Het technisch comité van de reisbureaus is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de erkende reisbureaus en/of van de beroepsverenigingen die hun belangen behartigen.

Artikel 6.

§ 1. Ieder technisch comité bestaat uit ten hoogste vijftien leden die door de Vlaamse regering benoemd worden voor een termijn van vier jaar, en uit een secretaris aangeduid door de raad van beheer van het VCGT.

§ 3. De leden van de technische comités worden benoemd op voordracht van de rechtspersonen, verenigingen, bedrijven of instanties die daarin vertegenwoordigd kunnen zijn."

(VCGT : Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme – red.)

Wat de VVR betreft, wil ik er nog aan toevoegen dat ook het werkingsveld van deze vereniging ruimer is dan Vlaanderen, daar een aantal van haar leden houder is van een Waalse of Brusselse reisbureauvergunning. Ik verwijs hiervoor naar de website van de VVR VZW, waar men de ledenlijst kan vinden. Deze Franstalige leden van de VVR VZW zijn te herkennen aan hun vergunningsnummer, dat bestaat uit de letter A of B gevolgd door vier cijfers eindigend op een paar getal.

2. De VVR heeft zeven leden voorgedragen.

Door het benoemen van vier leden van de raad van beheer van de VVR VZW, waaronder haar voorzitter en toenmalige ondervoorzitter, heb ik terdege rekening gehouden met een evenwichtige verhouding, onder andere gebaseerd op het belang en de representativiteit van de VVR ten opzichte van de totale reisindustrie, zoals gemotiveerd in het overwegend gedeelte van mijn besluit.

In elk geval zal ik geen initiatief van aanpassing van mijn besluit van 23 juli 2001 nemen tot de Raad van State uitspraak heeft gedaan over het verzoek tot schorsing ingediend door de VVR VZW.

3. Ja, het onderhoud had plaats op 31 augustus 2001.

De voorzitter van de VVR VZW kon wegens een verblijf in het buitenland op de dag van het persoonlijk onderhoud niet aanwezig zijn en werd hierbij, op eigen initiatief van de VVR VZW, vervangen door een vooraanstaande medewerker van de VVR VZW, tevens lid van de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen VOI (*Vlaamse openbare instelling – red.*).

**Vraag nr. 23
van 29 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS**

Technisch Comité van de Reisbureaus – Samenstelling

1. Met het ministerieel besluit van 23 juli 2001 werden de leden van het Technisch Comité van de Reisbureaus benoemd. Er bereikten ons klachten dat het aantal mandaten voor de Vereniging van Vlaamse Reisbureaus (VVR) werd verminderd en niet in verhouding is tot haar representativiteit.

Door welke principes heeft de minister zich laten leiden bij de hersamenstelling van het Technisch Comité van de Reisbureaus ?

2. Bovendien zijn er naar verluidt een aantal vertegenwoordigers van onbestaande verenigingen benoemd. Zo zouden de VZW Vlaamse Raad voor Touroperators, de VZW Federatie van de Toeristische Industrie van Vlaanderen, de Belgian Travel Organisation Vlaanderen en de VZW Beroepsfederatie van de Natuursportondernemingen niet bestaan.

Kan de minister dit misverstand uit de wereld helpen door de identificatienummers toegekend door het Staatsblad aan deze VZW's mee te delen ?

Antwoord

1. Voor het antwoord op dit deel van de vraag verwijs ik naar het antwoord op deel 2 van vraag nr. 22 van 29 november 2001 van de heer Filip Dewinter (*zie blz. 1130 – red.*).

2. Voor de samenstelling van het Technisch Comité van de Reisbureaus heb ik mij gebaseerd op de vigerende wettelijke bepalingen, namelijk de artikels 5 en 6 van het decreet van 5 maart 1985 tot oprichting van de Vlaamse Adviesraad voor Toerisme.

Deze artikels luiden als volgt :

" Artikel 5.

§ 5. Het technisch comité van de reisbureaus is samengesteld uit vertegenwoordigers van de erkende reisbureaus en/of van de beroepsvereniging die hun belangen behartigen.

Artikel 6.

§ 1. Ieder technisch comité bestaat uit ten hoogste vijftien leden die door de Vlaamse regering benoemd worden voor een termijn van vier jaar, en uit een secretaris aangeduid door de raad van beheer van het VCGT.

§ 3. De leden van de technische comités worden benoemd op voordracht van de rechtspersonen, verenigingen, bedrijven of instanties die daarin vertegenwoordigd kunnen zijn."

Ik ontken dat er vertegenwoordigers van onbestaande verenigingen zijn benoemd. Voormelde artikelen stellen bovendien niet welke rechtsvorm deze verenigingen moeten hebben. In sommige gevallen gaat het om de statutair voorgeschreven Vlaamse vleugel van vermelde VZW's.

Op de griffie van de respectieve rechtbanken van eerste aanleg kan men normaal het rechtspersoonsdossier van eventuele VZW's nazien.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 19
van 5 oktober 2001
van de heer JOS DE MEYER

Genetisch gemodificeerde gewassen – Standpunt

Op de laatste informele Raad van Europese ministers van Landbouw werden de genetisch gemodificeerde gewassen nog door de toenmalige federale landbouwminister als gespreksonderwerp gelanceerd.

Als ik de pers goed begrijp, is deze thans Vlaamse minister, onder meer bevoegd voor enkele landbouwmateries, voorstander van het toelaten van het gebruik van GGO's.

De Waalse landbouwminister José Happart doet de hele discussie af als "een probleem van rijke mensen. Wie honger heeft, weet wel wat hij moet kiezen", is zijn stelling.

De Vlaamse minister van Landbouw gaf blijkbaar een ander signaal.

Graag vernam ik het officieel standpunt van de Vlaamse minister van Landbouw en van de Vlaamse regering in verband met het gebruik van GGO's.

Welk standpunt zal ons land te gepasten tijde in Europa verdedigen ?

Antwoord

Mijn officieel standpunt inzake GGO's is vooral gebaseerd op :

- de bezorgdheid voor mogelijke risico's van GGO's voor de gezondheid van de mens ;
- de bezorgdheid om de consumenten een vrije keuze te laten in verband met de aankoop van uit GGO's bestaande, GGO's bevattende, of met GGO's geproduceerde producten (en producten afkomstig van dieren gevoed met GGO's) ;
- de bezorgdheid voor mogelijke toxische effecten op fauna en flora ;
- de mogelijke risico's voor ongewenste contaminatie in het milieu met betrekking tot biodiversiteit ;
- een open maar kritische geest ten opzichte van de positieve ontwikkelingen in de biotechnologie voor producent, consument en maatschappij, en vooral de bijdrage ervan tot de landbouw ; (Bij de voorbereiding van de Europese verordening in verband met de traceerbaarheid en etikettering van GGO's werd het Belgisch standpunt als volgt geformuleerd : "Wat betreft de traceerbaarheid en etikettering vindt België dat men de consument zo volledig mogelijk moet informeren. Vanuit die bezorgdheid denken wij dat de traceerbaarheid van producten afkomstig van dieren gevoed met GGO's ook de nodige aandacht moet krijgen, zij het in een later stadium.")
- de noodzaak van gemotiveerde vergunningen / toelatingen voor biotechnologisch onderzoek en

de effectieve monitoring, controle en inspectie van deze vergunningen / toelatingen ;

- de overtuiging dat het publiek wordt geïnformeerd en het maatschappelijk debat wordt gevoerd met betrekking tot nieuwe (bio)technologieën en dat participatie voor het publiek moet worden bevorderd ;
- het voorzorgsprincipe dat stelt dat bij wetenschappelijk onderbouwde twijfel over een potentieel risico, de overheid niet mag worden weerhouden om maatregelen te nemen teneinde schade aan het leefmilieu en de volksgezondheid te voorkomen.

In die zin onderschrijf ik de bestaande Europese, federale en regionale regelgevingen en ook het standpunt van de federale overheid inzake het Europese moratorium voor de commercialisering van GGO's. Overeenkomstig het voorzorgsprincipe stel ik dat de opheffing van het moratorium pas kan als er een duidelijk wettelijk kader is voor traceerbaarheid en etikettering inzake GGO's – als verdere uitwerking van richtlijn 2001/18/RG inzake de doelbewuste introductie van GGO's in het milieu.

In overleg met alle bevoegde federale en regionale overheden zal in de loop van de volgende maanden getracht worden een gemeenschappelijke houding uit te werken inzake GGO's, waarbij mijn standpunt zal gebaseerd zijn op de bovenvermelde principes.

**Vraag nr. 36
van 26 oktober 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Zeemeeuwenpopulatie – Maatregelen

Een toenemend aantal zeemeeuwen blijkt het erg goed te vinden aan de kust. Wetenschappers van de afdeling Biologische Evaluatie van het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen van België hebben de laatste weken honderden van deze grote vogels in hun netten gevangen. Het doel van deze operatie was het actualiseren van een studie betreffende hun demografische evolutie door de jaren heen.

Gebleken is dat deze zeemeeuwen, die zich vroeger grotendeels voedden met vis en schelpdieren, hun eetgewoonten hebben gewijzigd. Zij zijn kennelijk verlekkerd op het huishoudelijk afval of het door de wandelaars toegereikte voedsel. Dit trou-

wens in weerwil van politiereglementen die dit verbieden.

Het resultaat is een ongebreidelde aangroei van deze vogelpopulatie. Volgens experts zouden er nu vele tienduizenden langs de kust vertoeven, terwijl er nauwelijks een tiental jaar geleden praktisch geen te zien waren.

Door hun groot aantal dreigen de zeemeeuwen een bedreiging te vormen voor de andere vogelsoorten en het natuurlijk evenwicht te verstoren.

1. Werd een dergelijke vaststelling ook reeds gedaan door de diensten van Leefmilieu, die instaan voor het vrijwaren van het natuurlijk evenwicht ?
2. Worden maatregelen vooropgesteld om de aangroei van het aantal zeemeeuwen af te remmen en het natuurlijk evenwicht te herstellen ?

Antwoord

1. Ik heb de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger voorgelegd aan het Instituut voor Natuurbehoud, dat reeds sinds vele jaren de populaties meeuwen en sterns langs de Vlaamse kust bestudeert, en de afdeling Natuur van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal).

Vooreerst moet ik hem erop wijzen dat zijn vraag vertrekt vanuit een foutief uitgangspunt, namelijk dat de (niet nader bepaalde) "zeemeeuwen" het "natuurlijk evenwicht" zouden verstoren. Het zijn niet sommige soorten meeuwen, maar wel de menselijke activiteiten die een sterke toename van de populaties van die meeuwen hebben veroorzaakt die het "natuurlijk evenwicht" hebben verschoven.

In Vlaanderen komen verscheidene soorten meeuwen voor in zeer uiteenlopende aantallen en regelmaat. De meest regelmatig in Vlaanderen voorkomende en tevens ook broedende meeuwensoorten zijn de zilvermeeuw, de kleine mantelmeeuw, de kokmeeuw en in kleinere aantallen de stormmeeuw en de zwartkopmeeuw. Zeldzame en onregelmatige gasten zijn de dwergmeeuw, de geelpootmeeuw, de ponthische meeuw en de grote burgemeester.

Vooraf de populaties van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw hebben op het einde van de twintigste eeuw in Vlaanderen en in de ons

omringende landen een exponentiële groei gekend. Het zijn dan ook deze twee soorten die plaatselijk een zekere hinder, zoals het broeden op daken en het openrijten van vuilniszakken, kunnen veroorzaken. Hoewel de laatste jaren de opmars van de zilvertmeeuw langs de Vlaamse kust tot stilstand blijkt te zijn gekomen, waarschijnlijk door de concurrentie van de voorlopig nog schaarsere, maar niettemin in aantal vrij snel toenemende kleine mantelmeeuw.

Er is erg weinig bekend over de invloed van de zilvertmeeuw en de kleine mantelmeeuw op andere vogelsoorten. Er bestaat geen wetenschappelijk bewijs voor een mogelijk negatieve invloed van meeuwen op andere vogelsoorten. Alleen in broedgebieden waar zilvertmeeuwen en kleine mantelmeeuwen samen broeden met kustbroedvogels zoals kokmeeuw, visdief en grote stern, zoals in de voorhaven van Zeebrugge, kan zich concurrentie tussen de twee eerst vermelde, dominante meeuwensoorten en de overige zeevogelsoorten voordoen, maar die eventuele concurrentieproblemen zijn in Vlaanderen vooralsnog beperkt.

2. Het ingrijpen in de broedkolonies van zilvertmeeuwen en kleine mantelmeeuw is strijdig met artikel 3 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse gewest, zoals gewijzigd bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 1995 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse gewest en artikel 14 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, en zou bovendien geen oplossing bieden voor de eventuele hinderproblemen die beide meeuwensoorten kunnen veroorzaken.

De meeuwen die het gehele jaar langs onze kust te zien zijn, zijn niet alleen van de broedkolonies in Vlaanderen afkomstig, maar komen voor een belangrijk gedeelte uit de andere Europese landen. Het plaatselijk in de Vlaamse kustgemeenten bestrijden van deze meeuwensoorten zou niet leiden tot een gevoelige reductie van hun aantal aan de Vlaamse kust, maar zou wel een vernieuwde influx van meeuwen uit andere landen veroorzaken, zodat de aantallen uiteindelijk niet zouden afnemen.

Bovendien betekent het feit dat het aantal zilvertmeeuwen en kleine mantelmeeuwen tijdens de tweede helft van de twintigste eeuw sterk is toegenomen, niet automatisch dat er nu te grote

populaties van beide soorten zouden zijn. Beide soorten zijn als kwetsbaar opgenomen in de Rode Lijst van de broedvogels in Vlaanderen en de stormmeeuw staat op die Rode Lijst zelfs als zeldzame broedvogel vermeld. De Rode Lijst is een wetenschappelijk referentiedocument dat aangeeft welke soorten bijzondere aandacht vergen.

**Vraag nr. 38
van 26 oktober 2001
van de heer JAN LOONES**

Natuurgebieden, duinen en kustbossen – Aankoopbeleid

In het beleidsrapport 1999-2000 van het kabinet van de minister (waarin de werking en de realisaties sinds de opstart van het kabinet worden toegevoegd) wordt gewag gemaakt van een inhaaloperatie wat bos en natuur in Vlaanderen betreft.

Er wordt melding gemaakt van het fors opdrijven van het huidige aankooptempo, als men tenminste wil waarmaken wat in het regeerakkoord stond vermeld : tegen eind 2004 zowat 15.000 hectare bos-, duin- en natuurgebieden verwerven. Om deze ambitie alsnog waar te maken, werd het budget voor terreinaankopen door de overheid en terreinbeherende verenigingen flink verhoogd (tot 2,1 miljard frank).

Ik verwijs graag naar mijn eerdere interventies in verband daarmee : enerzijds rond de aankoop van duingebieden (Handelingen Commissievergadering nr. 11 van 14 oktober 1999), anderzijds rond de aanleg van Vlaamse kustbossen (Handelingen Commissievergadering nr. 24 van 28 oktober 1999).

Wat de kustduinen betreft, verwoordde ik toen mijn vrees dat de duinen, die amper 5 % uitmaken van het aankoopbudget, niet langer een prioriteit waren. Bovendien kon ik me ook moeilijk verzoenen met de aankoop van slechts 150 hectare per jaar, vooral omdat de druk van onroerendgoedvenootschappen op die gebieden zeer groot is.

Mijn tweede interventie betrof de aanleg van bossen aan de kust, wat een toeristische meerwaarde zou betekenen voor het kusttoerisme. Ik uitte toen mijn teleurstelling over de amper 2,2 % die werd toegewezen aan de provincie West-Vlaanderen, een zeer lage score, die vooral in de kustzone als pijnlijk wordt ervaren.

1. Hoeveel hectare natuurgebied werd totnogtoe verworven ?

2. Hoeveel hectare duingebied werd reeds verworven ? Over welke gebieden gaat het ?
3. Hoever staat de overheid met de beloofde aanleg van kustbossen ?
3. Op het terrein zijn nog geen bijkomende aankopen gerealiseerd sinds de vorige vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger. De aanplantingen op het eigendom van de stad Oostende zijn ondertussen wel reeds uitgevoerd.

Antwoord

1. Het Vlaams Gewest kocht in 1999 953,346 hectare natuurgebied, waarvan ongeveer 61 hectare gelegen was in West-Vlaanderen.

In 2000 werd 1.098,2365 hectare natuurgebied verworven door de afdeling Natuur. Hiervan was 145,2427 hectare gelegen in West-Vlaanderen. Voor het jaar 2001 zullen de aankoopcijfers voor het gewest in dezelfde grootteorde liggen als die van 2000. In West-Vlaanderen zal ongeveer 250 hectare worden aangekocht.

Ik wil er wel op wijzen dat de reële aankopen uiteraard steeds later gebeuren dan de vastleggingsdossiers. Voor 2000 werden voor aankoop van 2.311 hectare kredieten vastgelegd, waarna de (soms langdurige) onderhandelingen opstarten. Sommige besprekingen kunnen leiden tot het afspringen van de onderhandelingen (bv. over de aankoopprijs), waardoor de geplande aankoop niet kan worden uitgevoerd.

2. Sinds 1998 werd 145 hectare duingebied bijkomend verworven. De belangrijkste nieuw aangekochte duingebieden betreffen :
  - een groot aantal percelen van "D'Heye" in Bredene, met een gezamenlijke oppervlakte van 8 hectare ;
  - de marinebasis van Lombardsijde in Nieuwpoort, met een oppervlakte van 29 hectare ;
  - de "Zeeberm- en Ter Ydeduinen" in Koksijde (Oostduinkerke), met een oppervlakte van 40 hectare ;
  - een deel van "de Schipgatduinen" in Koksijde, met een oppervlakte van 14 hectare ;
  - een deel van "de Doornpanne" in Koksijde, met een oppervlakte van 10 hectare ;
  - het "Kerkepannebos" in De Panne, met een oppervlakte van 7 hectare ;
  - de "Duinzoom Oosthoek" in De Panne, met een oppervlakte van 18 hectare.

Het stadsrandbos Oostende is reeds voor een groot deel opgenomen in het herziene gewestplan Oostende-Middenkust. Het is tevens opgenomen in de lijst van gebiedsgerichte projecten die onlangs door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. Hierdoor verruimen de aankoopmogelijkheden en zullen de onderhandelingen op deze basis worden heropgestart.

In de planmatige verdeling van de 10.000 hectare bestemmingswijziging naar bos- of bosuitbreidingsgebied opgenomen in de bindende bepalingen van het RSV, is in een taakstelling voorzien voor de kustregio waarbinnen bovenvermelde projecten passen (*RSV : Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – red.*).

Naast de eerder vermelde kustbossen voor Veurne, Nieuwpoort, Oostende en Blankenberge, is hier ook ruimte voorbehouden voor een kustbos in Knokke-Heist.

Vraag nr. 44 van 26 oktober 2001 van de heer JAN LOONES

Natuurherstel IJzermonding – Stand van zaken

Natuurminnend Vlaanderen volgt, met belangstelling en enthousiasme, de omvangrijke werken van het natuurherstelproject IJzermonding aan de Westkust (Nieuwpoort-Lombardsijde).

Ik verwijs naar mijn vroegere schriftelijke parlementaire vraag waarbij ik informeerde naar de stand van zaken in verband met deze werken (*vraag nr. 56 van 5 januari 2001 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 16 maart 2001, blz. 1154 – red.*).

De minister had het toen over een "derde fase", met als voornaamste werk de opgraving van de opgehoogde terreinen tussen de verwijderde slipway van de oude marinebasis en de kreek van Lombardsijde.

Op mijn vraag binnen welke termijn en voor welke bedragen deze werken zouden worden uitgevoerd, antwoordde de minister toen dat ze nog wachtte op

de resultaten van de aanbesteding die haar administratie aan het voorbereiden was.

Ondertussen verneem ik dat de openbare aanbesteding heeft plaatsgevonden op 1 juni 2001 en dat de kosten het dubbele zouden bedragen van de door haar administratie geraamde kosten (120 miljoen i.p.v. 60 miljoen) (cf. antwoord van de minister op de vraag om uitleg van collega Jacky Maes ; Handelingen Commissievergadering nr. 233 van 20 september 2001).

Verder blijkt dat de minister eerst een en ander wil nagaan, alvorens de werken toe te wijzen. Zo wil de minister zekerheid omtrent de correctheid waarmee de aanbesteding is gebeurd en wil ze nagaan of er geen sprake is van prijsafspraken binnen de sectoren.

Indien de hoge kostprijs aanvaardbaar is, wil de minister, via een kredietherschikking, zorgen voor budgettaire ruimte, zodat de werken alsnog kunnen worden gestart en de inhuldiging van het natuurreserveaat IJzermonding kan worden gepland voor de tweede helft van 2002.

De minister zei eveneens dat het advies van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), die blijkbaar zeer goed de problemen bij afgravingen kent, werd ingewonnen.

Op de vraag naar een oplossing voor het aanspoelend zwerfvuil verklaarde de minister zich bereid contact op te nemen met haar collega van Openbare Werken, aangezien de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), die voor dit probleem een oplossing moet bieden, onder het toezicht van voornoemde minister staat.

Tot slot wijs ik de minister op de onmogelijke naam "Monaij" (Monitoring Natuurherstel IJzermonding) die het wetenschappelijk monitoringproject, lopende over een periode van drie jaar en toegewezen aan de vakgroep Biologie van de Universiteit Gent, meegekregen heeft. Tenslotte is het natuurherstelplan van de IJzermonding toch gestart onder de mooie benaming "Plan Zeehond", terwijl de eveneens mooie naam "Plan Otter" gebruikt werd voor de verdere sanering van de IJzer.

1. Heeft de minister ondertussen al kunnen nagaan of er sprake is van prijsafspraken binnen de sector in verband met de aanbesteding? Met welk resultaat?

2. Is de hoge kostprijs van de openbare aanbesteding aanvaardbaar?

3. Zo ja, wanneer voorziet de minister in de geplande kredietherschikking?

4. Zo nee, welke stappen worden ondernomen zodat de werken zonder veel tijdverlies van start kunnen gaan?

5. Is de inhuldiging in de loop van de tweede helft van 2002 nog haalbaar?

6. Heeft de minister het advies van OVAM reeds ontvangen? Zo ja, met welk resultaat?

7. Heeft de minister reeds contact opgenomen met haar collega van Openbare Werken in verband met een oplossing voor het aanspoelend zwerfvuil? Zo ja, met welk resultaat?

8. Waarom kon de benaming "Plan Zeehond" of "Plan Otter" niet behouden worden bij de naamgeving aan het wetenschappelijk monitoringproject? Is daar een speciale reden voor?

Antwoord

1. Ik heb geen aanwijzingen dat prijsafspraken werden gemaakt.

2. De hoge prijs is volgens OVAM in vergelijking met gelijkaardige werken aanvaardbaar, zeker als men rekening houdt met de complicaties die teweeggebracht worden door het werken op een terrein dat onderhevig is aan de getijden en door de uit het perspectief van natuurontwikkeling gewenste nauwkeurige afwerking.

3 en 4. De nodige kredieten werden reeds vastgelegd en het werk werd reeds toegewezen op 8 november 2001. De werken zullen wellicht in januari 2002 kunnen aanvangen.

5. De geplande tijdsduur van de werken bedraagt negen maanden. Indien de werken omstreeks de volgende jaarwisseling kunnen aanvangen, is het mogelijk dat het natuurreserveaat nog voor het einde van 2002 zal kunnen worden ingehuldigd.

6. OVAM stelt dat de prijs van het werk aanvaardbaar is.

7. Ik breng mijn collega op de hoogte, verwijzende naar de parlementaire vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.
8. Persoonlijk vind ik de benaming "Monaij" ook voor verbetering vatbaar. Het gaat hier echter om een wetenschappelijk monitoringprogramma en als de bezielers ervan de naam willen behouden, maak ik er geen punt van.

Het "Plan Otter" had betrekking op de Blankaart-vijver en de IJzerbroeken en had geen uitsaans met de IJzermonding.

Het "Plan Zeehond" (net als het "Plan Otter") was een door een niet-gouvernementele natuurvereniging, met name Natuurreserveaten VZW, uitgewerkt eisenprogramma voor natuurherstel in de IJzermonding. Nu ik de opdracht heb gegeven om de derde fase uit te voeren, heeft de Vlaamse overheid "Plan Zeehond" dus zo goed als integraal uitgevoerd.

Vraag nr. 48
van 30 oktober 2001
van de heer JACKY MAES

Waterproductiecentrum De Blankaart (Diksmuide)
 – *Atrazine*

Het Waterproductiecentrum (WPC) De Blankaart in Woumen (Diksmuide) is uitermate belangrijk voor de drinkwaterproductie in Vlaanderen. Het WPC werd destijds in de IJzervallei gebouwd, omdat er in deze regio veel oppervlaktewater was – en in die tijd nog van goede kwaliteit.

De jaren daarop verslechterde de waterkwaliteit dramatisch. De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) moest de voorbije twee decennia enorme investeringen doen om de kwaliteit te garanderen. Ook het natuurbehoud bleek de jongste jaren meer en meer een bondgenoot voor de waterproductie in het IJzerbekken. Een gezond leefmilieu is immers maar al te goed voor een goede (drink)waterkwaliteit.

De jongste jaren duiken er geregeld onheilspellende berichten op rond de aanwezigheid van grote hoeveelheden atrazine (afkomstig van onkruidverdelgers in de maïsteelt) in het drinkwater van het WPC De Blankaart. Atrazine in het drinkwater is gevaarlijk voor de volksgezondheid, en met de huidige technologie is het zowat onmogelijk om atrazine uit het drinkwater te verwijderen.

1. Hoe is de aanwezigheid van atrazine in het water van het WPC De Blankaart geëvolueerd ?
2. Welke maatregelen werden reeds genomen om de toevoer van atrazine te verminderen ?
3. Wordt er gewerkt aan een globaal plan voor Vlaanderen en/of het IJzerbekken ?
4. Wordt er overleg gepleegd met de federale diensten van Volksgezondheid en de federale minister van Volksgezondheid ?
5. Zo ja, wat is de stand van zaken en wat zijn de concrete voorstellen ?

Antwoord

1. Atrazine behoort tot de N-herbiciden en wordt frequent gebruikt als herbicide in de maïsteelt. Via onoordeelkundig gebruik en via afspoeling kan atrazine in het oppervlaktewater terecht komen.

Daar in de IJzervallei het spaarbekken van het WPC De Blankaart gevuld wordt met oppervlaktewater van het hydrografisch bekken van de IJzer, is de concentratie van atrazine in het spaarbekken rechtstreeks afhankelijk van de atrazineconcentratie in de desbetreffende oppervlaktewaters in de periodes van waterinnam in het spaarbekken.

Daar het waterproductiecentrum uitgerust is met actief-koolfilters die zeer efficiënt de atrazines uit het water verwijderen, kan de VMW steeds een drinkwaterkwaliteit garanderen die beantwoordt aan de normstelling in drinkwater (15 maart 1989) van 0,1 µg/l voor de afzonderlijke pesticiden (*µg : microgram – red.*).

Het drinkwater afgeleverd uit De Blankaart voldoet steeds aan de normwaarde van 0,1 µg/l.

De atrazineconcentratie ondergaat in de loop van het jaar kleine wijzigingen, die mede veroorzaakt worden door de concentratie van atrazine in het ruw water van het spaarbekken en afhankelijk van de looptijd van de actief-koolfilters. De bedrijfsvoering in het WPC De Blankaart is erop gericht om een optimale werking van de actief-koolfilters te verkrijgen (hoogfrequente monitoring van de onderscheiden filters, optimale belasting van de onderscheiden filters en een aangepaste regeneratiecyclus van de ac-

tief-koolfilters voor de verwijdering van ongewenste parameters in het water).

De atrazineconcentraties in het ruw water vertonen een seizoensgebonden patroon, met de hoogste waarden in de zomermaanden. De concentraties in de IJzer zijn beduidend hoger dan de normwaarden voor drinkwater en noodzaken de VMW om de strategie van de selectieve waterinname uit de IJzer toe te passen.

2. De maatregelen die genomen werden om de toevoer van atrazine te verminderen in het spaarbekken van het WPC De Blankaart zijn gesitueerd op verschillende vlakken.

- De VMW past sinds geruime tijd de techniek toe van een selectieve inname van oppervlaktewater. Deze techniek is gebaseerd op een dagelijkse meting van de waterkwaliteit met inbegrip van de atrazineconcentraties in de periode dat een waterinname in het spaarbekken mogelijk is.

Deze techniek heeft tot gevolg dat de concentraties van atrazine in het spaarbekken nooit hoger zijn dan toegelaten volgens de interne normstelling.

- In het kader van het IJzerbekkencomité werd met de verschillende overheden en met de gebruikers van fytofarmaceutische producten – administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), administratie Land- en Tuinbouw (ALT), Ministerie van Landbouw, landbouworganisaties en het Polderbestuur – overleg gepleegd.

Dit overleg heeft aanleiding gegeven tot de oprichting van de werkgroep Atrazine binnen het bekkencomité van de IJzer. Deze werkgroep heeft als doelstelling de atrazinewaarden te halveren door overleg en overreding met alle actoren in het hydrografisch bekken van de IJzer. De activiteiten van de werkgroep hebben betrekking op het uitvoeren van meetcampagnes onder leiding van de Milieu-inspectie West-Vlaanderen. De VMW heeft voor deze activiteiten één persoon vrijgesteld.

Naast de meetcampagnes heeft de werkgroep ook tot doel sensibiliseringscampagnes uit te voeren in de vorm van brochures en artikels over de atrazines, en het benadrukken van de code van de goede landbouwpraktijk – deel sproeistoffen. Zo ontvingen

2.000 eigenaars van erkende sproeimachines de brochure "Voorkomen van atrazine-emissies naar het oppervlaktewater".

- Alle drinkwaterbedrijven werken binnen Belgaqua mee aan het overleg met Phytofar (overkoepelend orgaan van de producenten van fytofarmaceutische producten).

Dit overleg, dat door KINT ondersteund wordt, heeft reeds geresulteerd in gemeenschappelijke publicaties van gegevens over fytofarmaceutische producten in oppervlakte- en grondwater (het Groenboek) en in gezamenlijke excursies in binnen- en buitenland om de praktijksituaties en de mogelijke verbeteringen te bestuderen (*KINT : Koninklijk Instituut voor het Duurzaam Beheer van Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie – red.*). Phytofar heeft ook in dit overleg toezeggingen gedaan aan de drinkwatersector om de gebruikers te sensibiliseren en codes van goede praktijk te stimuleren.

- Meer specifiek voor het IJzerbekken stelde de VMW – in overleg met vele partners – zeer recentelijk een brochure op over het gebruik van atrazine om de landbouwers te sensibiliseren rond het atrazineprobleem.

3. Een globaal plan voor Vlaanderen bestaat.

Vanaf volgend jaar zal concreet gewerkt worden aan de acties beschreven in het "ontwerpreductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen". Eerst zal de nadruk gelegd worden op meer ondersteunende en flankerende acties die tot de gewestelijke bevoegdheid behoren, zoals het opzetten van systemen met betrekking tot registratie van het gebruik en evaluatie van het reductiebeleid. Daarna zal worden gestart met meer concrete acties (zoals milieubeleidsvereenkomsten) die ook stofspectief kunnen zijn.

Aminal – afdeling Water, is de verantwoordelijke administratie voor actie 32 van het Milieubeleidsplan 1997-2002. Die bindende actie behelst het opmaken en uitvoeren van een kwantitatief en kwalitatief reductieprogramma voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen, een globaal plan voor Vlaanderen als het ware.

Intussen is vanuit de administratie Land- en Tuinbouw gestart met beheersvereenkomsten inzake mechanische onkruidbestrijding. De beheersvereenkomsten zijn gestart met Europese

cofinanciering onder EG-verordening 2078/92. Deze overeenkomsten hadden toe doel het atrazinegebruik te beperken : in de maatregelen wordt bepaald dat landbouwers die maïs telen zonder gebruik van atrazine, een subsidie krijgen van 6.000 fr./ha. Bij rijenbespuiting is dit 2.000 fr./ha.

Met het indienen van het programmeringsdocument voor plattelandontwikkeling worden samen met de VLIF-aanpassing, waarbij investeringen in mechanische onkruidbestrijding gesubsidieerd worden a ratio van 40 %, alle teelten waarop mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast, gesubsidieerd zoals maïs (*VLIF : Vlaams Landbouwinvesteringsfonds – red.*). Met als doel niet alleen atrazine, maar ook andere bestrijdingsmiddelen te weren.

4. Overleg met betrekking tot de "atrazine"-problematiek in De Blankaart gebeurt binnen de werkgroep Atrazine, waarin ook de federale overheid (Ministerie van Landbouw – dienst Productbeleid, die vanaf 2002 onder het Ministerie van Volksgezondheid zal vallen) vertegenwoordigd is.

Voor het Vlaams reductieprogramma inzake bestrijdingsmiddelen is het noodzakelijk om voor welbepaalde acties in overleg te treden met de federale overheid. Daarom zal een samenwerkingsverband gecreëerd worden. Immers, veel van de (directe) acties behoren tot de federale bevoegdheid. Enkel een goed gestructureerde samenwerking kan het reductieprogramma voldoende slagkracht geven, zodat de emissiedoelstelling (halvering van het gebruik in 2005 ten opzichte van 1990, en dit uitgedrukt in milieubelasting) gehaald kan worden.

Het overleg met de federale diensten van Volksgezondheid beperkt zich verder tot de "CCIM Pesticiden" (Coördinatiecommissie voor Internationaal Milieubeleid), die in de schoot van de CCIM Chemische Producten is gesitueerd. Die CCIM Pesticiden is het laatste jaar slechts eenmaal samengeroepen, en dit naar aanleiding van de nakende evaluatie van de Europese richtlijn 91/414 (richtlijn van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen).

Naar aanleiding van die gewasbeschermingsrichtlijn wordt een positieve en een negatieve lijst opgesteld van actieve stoffen die wel, respectievelijk niet op de markt mogen worden gebracht in de Europese Unie. Voor atrazine is

de evaluatie zo goed als afgerond. De besluitvorming wordt door de Europese Commissie voorbereid, maar kondigt zich zeer moeilijk aan : de standpunten van de lidstaten liggen zeer ver uiteen. Voor België volgt het Ministerie van Middenstand en Landbouw deze evaluatie- en beslissingsprocedure op.

Atrazine is ook opgenomen in de lijst met prioritaire stoffen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) (richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid). Voor de "prioritaire stoffen" beoogt de KRW een progressieve vermindering van lozingen, emissies en verliezen. Voor de "prioritaire gevaarlijke stoffen" gaat de doelstelling verder : de stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen. Op dit moment is atrazine een te evalueren prioritaire stof : de Europese Commissie dient tegen oktober 2002 voor te stellen of het een "prioritaire stof" is, dan wel een "prioritaire gevaarlijke stof".

5. Met betrekking tot atrazine werd een bijkomende beperking doorgevoerd op erkenningsniveau. Vanaf medio 2002 mogen geen producten meer gebruikt worden waar atrazine als enige actieve stof in voorkomt. De dosis zal worden beperkt tot 750g/ha/jaar.

Dit zal zeker zijn effect hebben op de aanwezigheid van de stof in het milieu (om welke reden de beperking ook ingevoerd is).

Vraag nr. 51
van 6 november 2001
van mevrouw SONJA BECQ

Maalbeekvallei Wommel – Wachtbekken

Om de wateroverlast van de Maalbeekvallei te kunnen opvangen, wil Aquafin een reservoir van 6.900 m³ bouwen aan de ingang van het Beverbos in Wommel.

De Maalbeek en haar zijbeken veroorzaken grote zorgen voor Wommel, Relegem, Meise en Grimbergen. Hoe meer verkavelingen, huizen en straten, hoe meer vervuild riool- en regenwater er door de riolen en beken stroomt en hoe meer overstromingen er zijn. Aquafin wil dit probleem nu oplossen door het aanleggen van een megareservoir.

De voorgestelde oplossing, een groot waterbekken, heeft ook nadelen, namelijk de grote hoeveelheid beton voor de aanleg ervan, de ligging in de nabijheid van een natuurreservaat en de eventuele wijziging van het grondwaterniveau.

1. Is er onderzoek geweest naar alternatieve oplossingen zoals het gebruik van kleinschalige projecten voor de wateropvang (scheiding van rioolwater en regenwater) om de problemen van wateroverlast aan te pakken ?
2. Biedt dit megaproject een definitieve oplossing voor alle wateroverlast in de gemeente Wemmel ?

Antwoord

Inleiding

De sterke verstedelijking van de gemeente Wemmel, de hydrografie van het terrein en de uitbouw van het rioleringsnet door de jaren heen hebben geleid tot een concentratie van vuilvracht nabij de Parklaan en de Vertongenstraat. Aangezien er in de buurt van deze locatie te weinig ruimte beschikbaar is voor een waterzuivering met een capaciteit van ruim 17.000 inwonersequivalenten, is men aangewezen op een naburige waterzuivering een eind buiten of afwaarts de vallei van de Maalbeek.

Specifiek voor Wemmel betekent dit een sanering van de vuilvracht op de geplande waterzuivering in Grimbergen. Hierdoor is een verbinding van het bestaande rioleringsnet in Wemmel met het geplande collectorennet ten noorden van het Beverbos een absolute noodzaak. Deze verbinding werd reeds onderworpen aan het advies van de afdeling Natuur, de afdeling Bos en Groen, MER-deskundigen, gemeente Wemmel, ... (*MER : milieueffectrapport – red.*). Hieruit wordt onder meer onthouden dat een tracé langs de Maalbeek in open sleuf tussen het bestaande pompgebied aan de Parklaan en de Jagersweg uitgesloten is.

Het idee van de aanleg van een grootschalig wachtbekken van 6.900 m³ is een resultaat van verscheidene factoren, namelijk :

- het advies van de beheerder van de waterloop (de provincie Vlaams-Brabant), waarin een buffering van 150 m³/ha aangesloten verharde oppervlakte wordt opgelegd aan toekomstige uitstromen van hemelwaterafvoerleidingen en overstortleidingen.

Vermits het rioleringsstelsel in de gemeente Wemmel volledig gemengd is, vermits het oppervlakte- en hemelwater onvertraagd in de riolering en daarbij in de Molenbeek en Maalbeek terechtkomt en vermits er een zeer grote verwevenheid is in het rioleringsnet, resulteert dit in zeer zwaar belaste lozingspunten nabij de Parklaan en de Vertongenstraat. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de Molenbeek en de Maalbeek hebben hier fel onder te leiden, dit is duidelijk waar te nemen op het terrein ;

- net voor de ingang van het natuurreservaat Beverbos wordt in de toekomst een overstort aangelegd ; dit is strikt noodzakelijk om het natuurreservaat te vrijwaren van de aanleg van zeer grote rioleringen.

De nuttige berging in het gemeentelijk rioleringsstelsel is beperkt ; om die reden zal de overstort zonder bijkomende randvoorzieningen meer dan tienmaal per jaar werken. Om te voldoen aan de krachtlijnen met betrekking tot aanleg van rioleringen, wordt daarom een opvangbekken gebouwd om de overstortfrequentie te beperken.

Het betreft een volledig ondergronds en gesloten bergbezinkingsbekken met een volume van 1.900 m³. Het achtergebleven slib wordt na de regenbui teruggespoeld naar de riolering. Dit gesloten bekken volstaat echter niet bij zware regenbuien, daarom wordt bijkomend een open wachtbekken aangelegd. De afvoer van dit open bekken naar de Maalbeek wordt op vraag van de provincie gereduceerd tot 10 l/s.ha, wat neerkomt op een maximum lozingsdebiet van ruim 700 l/s (*l/s : liter/seconde – red.*). Om dit lozingsdebiet niet te overschrijden, moet het bekken een volume krijgen van 6.900 m³.

Concept wachtbekken en bergbezinkingsbekken

Het bergbezinkingsbekken van 1.900 m³ wordt volledig ondergronds aangelegd ; het betreft een gesloten betonnen bekken waarvan uitsluitend de spanningskast en de toegangsdeksels waarneembaar zijn op het terrein. De afmetingen zijn beperkt tot 50 x 25 meter ; nabij het bestaande pompgebied is er nog ruimte vrij voor de aanleg hiervan zonder onherroepelijke schade te berokkenen aan het aangelegde wandelpark, of als storend ervaren te worden bij de ingang van het natuurreservaat.

Het open wachtbekken van 6.900 m³ kan worden vergeleken met een open vijver met rietplanten, met in het midden een diepte tot maximum 2

meter. Hiervoor worden milieuvriendelijke materialen aangewend; het grondverzet en grondtransport worden zoveel mogelijk beperkt. Dit bekken wordt voorzien van een doorvoer met beperkte afmetingen naar de Maalbeek (of eventueel Molenbeek), wanneer het volume van 6.900 m³ in uitzonderlijke gevallen ontoereikend is. Hier is dus geenszins sprake van een grote hoeveelheid beton: het bekken kan volgens MER-deskundigen ingepast worden in het landschap en op een ecologisch verantwoorde manier aansluiten bij het bestaande natuureservaat Beverbos.

1. De buurt van het wandelpark aan de Parklaan is niet de enige locatie waar waterbeheersingswerken aan bod komen. Onder meer aan de huidige lozing van het Uilenspiegelpark (grens Asse-Wemmel) zal in de toekomst door Aquafin in een klein opvangbekken worden voorzien, tevens met de bedoeling om de Maalbeek te ontlasten. Door de gemeente Wemmel werd reeds een buffer aangelegd op de Reekbeek, namelijk aan de H. Verrieststraat. Deze buffer dient volgens gemeentelijke info nog geoptimaliseerd te worden.

Beide oplossingen zullen slechts ten dele tegemoetkomen aan de wateroverlast. Dit is eenvoudig te verklaren door het feit dat het gros van de aangesloten verharde oppervlakte van de gemeente Wemmel is gesitueerd ten oosten van de Kaasmarkt, terwijl beide oplossingen zijn gesitueerd ten westen van deze verbindingsweg.

Een doorgedreven scheiding van afvalwater en hemelwater is in het centrum van de gemeente Wemmel op korte termijn niet haalbaar. Denken we hier bijvoorbeeld aan de hoge financiële kosten voor de gemeente en alle particulieren, en aan de verkeershinder die teweeggebracht zal worden door de aanleg van een bijkomende leiding en de vernieuwing van de wegen. De sterke verstedelijking laat weinig ruimte voor alternatieven die een gelijkaardig effect creëren als het wachtbekken nabij het wandelpark.

Zoals aangegeven, staan nog enkele kleinschalige projecten op stapel. Overal waar voldoende ruimte beschikbaar is, worden randvoorzieningen aangebracht met het doel de wateroverlast te reduceren.

2. Aquafin beoogt in eerste instantie een sanering van de waterlopen binnen het studiegebied, hier specifiek de Maalbeek, Molenbeek, Reekbeek,

Amelvonnebeek, Molenbeek van Amelgem, Leestbeek, Moorbeek, ... Hiervoor legt zij collectoren en verbindingsrioleringen aan, teneinde de huidige lozingspunten te supprimeren. Op doordachte locaties wordt in een overloop naar de waterloop voorzien, de nodige randvoorzieningen worden op advies van de beheerder der waterlopen aangebracht. Dit heeft een gunstig effect op de waterhuishouding van genoemde waterlopen, vermits de debieten en volumes die de waterloop in de toekomst te verwerken krijgt hoofdzakelijk afnemen.

Uiteraard zal een wachtbekken aan het wandelpark nabij de Parklaan geen oplossing bieden voor wateroverlast langs de Amelvonnebeek. Ook langs deze beek zijn initiatieven nodig om deze knelpunten te kunnen wegwerken. Dit wordt momenteel onderzocht in het kader van de projecten langs de Amelvonnebeek. Zeer waardevolle vegetatie en zeer waterrijke gebieden beperken sterk de locaties die in aanmerking komen voor de aanleg van een open wachtbekken langs de Amelvonnebeek.

Een combinatie van geleidelijke scheiding van afval- en hemelwater en de verplichting om hemelwater aan de bron te bufferen bij nieuwbouw enerzijds en bovenvermelde projecten anderzijds, zal in ieder geval tegemoetkomen aan de wateroverlast die er nu in de Maalbeekvallei is.

Vraag nr. 56
van 6 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Individuele waterzuivering – Subsidiëring (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 213 van 18 juni 2001 had ik graag nog een aantal vragen gesteld aan de minister (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 19 oktober 2001, blz. 329 – red.*).

1. Welk bedrag aan subsidies werd door het Vlaams Gewest reeds uitgekeerd in het kader van optie 10 van het milieuconvenant per toegetroden gemeente?
2. Hoeveel projecten werden er reeds in het kader van de optie 10 opgestart of gerealiseerd per toegetroden gemeente?

Antwoord

1. Voor optie 10 van het gemeentelijk milieuconvenant 2000-2001 werd reeds 11.882.307 frank aan subsidies uitgekeerd aan de gemeenten. Dit is het bedrag voor dossiers ingediend in het jaar 2000. Voor het jaar 2001 zullen de betalingen gebeuren in maart-april 2002.

Als **bijlage** de opsplitsing per gemeente.

2. In 1999 :

131 hemelwaterputten, 8 infiltratievoorzieningen en 1 individuele waterzuiveringsinstallatie.

In 2000 :

702 hemelwaterputten, 4 infiltratievoorzieningen en 59 individuele waterzuiveringsinstallaties.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 57

van 6 november 2001

van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

ISVAG-verbrandingsoven – PCB-emissiemetingen

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 170 van 14 mei 2001 stelde de minister dat de afdeling Milieu-inspectie zelf het initiatief genomen heeft om metingen uit te voeren aan de verbrandingsoven van de Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten (ISVAG). De meetcampagne werd uitgevoerd op 16, 17 en 18 mei (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 211 – red.*).

1. Zijn de resultaten van de metingen inmiddels bekend ?

Zo ja, wat zijn de resultaten ?

2. Op welke stoffen werd er getest ?
3. Werden er inmiddels initiatieven genomen naar aanleiding van de resultaten van de metingen ?
4. Is de minister inmiddels reeds op de hoogte van de initiatieven van de gemeente Aartselaar, die een onderzoek liet voeren naar de aanwezigheid van PCB's in het vlees van de grazende koeien in de buurt van de ISVAG-oven (PCB : polychloorbifenyyl) ?

Antwoord

1. Bij de metingen die in de maand mei 2001 werden verricht in opdracht van de afdeling Milieu-inspectie op de twee ovenlijnen van de ISVAG-oven werden geen overtredingen vastgesteld. Als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de resultaten per gemeten parameter.
2. Zie **bijlage**.
3. Daar er noch bij de metingen van de afdeling Milieu-inspectie, noch bij de metingen die ISVAG heeft laten uitvoeren door een hiervoor erkend laboratorium, noch bij de continue emissiemetingen die ISVAG doet met hiervoor goedgekeurde apparatuur, overschrijdingen waren van de emissienormen, zijn door de afdeling Milieu-inspectie geen verdere initiatieven genomen.
4. De afdeling Milieu-inspectie heeft bij de milieuambtenaar van de gemeente Aartselaar telefonisch navraag gedaan over bloed- en vleesanalyses bij koeien die in de buurt van ISVAG grazen.

Het is de milieuambtenaar niet bekend dat de gemeente een opdracht heeft gegeven voor een dergelijk onderzoek. De afdeling Milieu-inspectie is ook niet op de hoogte van andere studies over PCB's in vlees en/of bloed van koeien rond de ISVAG-ovens.

Bijlage

1. Meetcampagne lijn 1

Resultaten op droog gas bij 11 % O₂

Meting		17/05/2001	18/05/2001	Vlarem 2-norm
Parameter				
SO ₂	mg/Nm ³	< 7*	< 7*	300
NO _x	mg/Nm ³	146	164	400
CO	mg/Nm ³	8,6	12,4	100
KWS	mgC/Nm ³	2,4	2,1	20
Dioxines	ngTEQ/Nm ³	0,0315	0,0217	0,1
Dioxine-achtige PCB's	ngTEQ/Nm ³	0,0020	0,0018	0,1
Transformatorolie PCB's	ng/Nm ³	< 7,8*	< 7,8*	

* detectielimiet

2. Meetcampagne lijn 2

Resultaten op droog gas bij 11 % O₂

Meting		16/05/2001	Vlarem 2-norm
Parameter			
SO ₂	mg/Nm ³	< 7*	300
NO _x	mg/Nm ³	76	400
CO	mg/Nm ³	14,8	100
KWS	mgC/Nm ³	< 2*	20
Dioxines	ngTEQ/Nm ³	0,0110	0,1
Dioxine-achtige PCB's	ng/TEQ/Nm ³	0,0094	0,1
Transformatorolie PCB's	ng/Nm ³	< 7,8*	

N.v.d.r.

O₂ : zuurstofSO₂ : zwaveldioxideNO_x : stikstofoxiden

CO : koolstofmonoxide

KWS : koolwaterstof

Nm³ : normaal kubieke meter

C : koolstof

ng : nanogram (10⁻⁹ gram)

TEQ : toxisch equivalent

Vraag nr. 61
van 12 november 2001
van de heer CARL DECALUWE

Subsidies gemeentelijke containerparken – Uitbetalingstermijn

Het Vlaams Gewest voorziet in subsidies voor de aanleg van gemeentelijke containerparken en composteringsinrichtingen. In 2000 bedroegen deze subsidies aan intercommunales en gemeenten 265 miljoen frank.

Inmiddels beklagen sommige gemeenten zich erover dat de uitbetalingen van de toegekende subsidies op zich laten wachten.

1. Aan hoeveel gemeenten werd een subsidie toegekend voor de aanleg van een containerpark of een composteringsinrichting ?
2. Hoeveel (en welke) gemeenten hebben de subsidie nog niet ontvangen ? Over welk bedrag per gemeente gaat het hier ?
3. Wat is de reden van de achterstallige uitbetaling van deze subsidie ?
4. Worden er maatregelen genomen om de achterstand in uitbetaling van deze subsidie te verhelpen ?

Antwoord

1. Een subsidie wordt toegekend door het verlenen van een vaste belofte van subsidie op een ontwerp-dossier. Op dat ogenblik wordt een bedrag vastgelegd op basis van de raming van de vooropgestelde investering. Pas na aanbesteding en uitvoering van de werken kunnen er effectieve betalingen gebeuren op basis van voorgelegde vorderingsstaten en facturen.

Het aantal toegekende subsidies verschilt van jaar tot jaar, zo werden er voor het begrotingsjaar 2000 veertien subsidiebeloftes voor containerparken en zes subsidiebeloftes voor composteringsinstallaties toegekend.

De effectieve betalingen naar aanleiding van deze individuele beloftes zullen, afhankelijk van de realisatieduur en van de termijn waarbinnen de besturen de betalingsvragen indienen, gebeuren ten dele in 2001, 2002 of eventueel later.

2. Op heden is er geen enkele gemeente die een betalingsdossier heeft ingediend en waarvoor nog geen betalingsopdracht werd opgemaakt door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM).

Eenmaal de OVAM de betalingsopdracht heeft doorgestuurd naar de dienst Milieu-investeringen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), gebeurt de overschrijving meestal binnen de tijdspanne van een paar weken.

3. Op dit ogenblik is deze vraag niet relevant omdat er geen achterstallige betalingen zijn.
4. Alhoewel er momenteel op dit vlak geen echte problemen rijzen, kan in de toekomst en naar aanleiding van de goedkeuring van het nieuwe subsidiebesluit een toevloed van nieuwe dossiers worden verwacht.

Uiteraard zal de behandeling van de vele nieuwe dossiers de werkhoeveelheid aanzienlijk verhogen en zou dit een impact kunnen hebben op de afhandeling van de lopende betalingsaanvragen. Derhalve heb ik hierop reeds geanticipeerd door het nemen van de volgende maatregelen.

- De procedures voor de aanvragen ingevolge het nieuwe besluit werden aanzienlijk vereenvoudigd, in die zin dat enkel in het geval van financieel belangrijke dossiers een voorafgaandelijk onderzoek en goedkeuring wordt gevraagd aan de Inspectie van Financiën.
- Om tijd te winnen, zullen de goedkeuringen van een groot aantal toekenningen en uitbetalingen gedelegeerd worden naar de administratie zelf.
- Tevens wordt de berekening van de subsidie op zich vergemakkelijkt door het invoeren van forfaitaire subsidiebedragen.
- Alsnog heb ik de OVAM opdracht gegeven om dringend twee nieuwe personeelsleden aan te werven voor de behandeling van deze dossiers.

Mocht blijken dat voormelde maatregelen nog onvoldoende zijn, kunnen bijkomende aanwervingen gebeuren, of kan een herschikking worden overwogen binnen het huidige personeelsbestand.

Meer algemeen is het ook zo dat in het kader van de algemene reorganisatie van de overheidsadministratie wordt vooropgesteld dat de administraties hun doelstellingen moeten herzien ten voordele van meer uitvoerende taken, zoals onder andere een meer efficiënte dienstverlening bij het beschikbaar stellen van subsidies ten voordele van de gemeenten en de intercommunales.

Vraag nr. 63
van 12 november 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Riolen en overstorten – Milieuvergunning

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 317 van 22 september 2000 aangaande het overstort Oude Schelde in Bornem vermeldt de minister dat het Technisch Overleg Milieuregelgeving (TOM) de minister advies zou verlenen over de uitvoering van het beleid, om te komen tot een coherente, resultaatgerichte regelgeving.

De minister kondigde aan dat ze het TOM zou opdragen te onderzoeken in welke mate het wenselijk of noodzakelijk is om riolen en overstorten milieuvergunningplichtig te maken (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 15 december 2000, blz. 667 – red.*).

Werd die vraag reeds behandeld en hoe luidde het advies ?

Antwoord

Het voorstel werd nog niet op de agenda van het TOM geplaatst. Doch door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) werd mij eind mei een voorstel tot aanpassing van de indelingsrubriek van Vlarem I bezorgd, teneinde in subrubriek 3.6.4. de RWZI-omschrijving als milieutechnische eenheid te benaderen, met inbegrip van de bijbehorende overstorten en pompstations (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.*).

Met deze omschrijving kunnen in de vergunning van RWZI's ook nadere bepalingen opgelegd worden ten aanzien van de emissie van overstorten : zowel inzake aanleg als inzake onderhoud en rapporteringsverplichtingen.

Het voorstel van de VMM wordt momenteel door mijn medewerkers nader bekeken. Indien blijkt dat het voorstel tot een verbetering van de milieukwa-

liteit van de waterlopen zal leiden, dan zal dit worden meegenomen in de Vlaremwijzigingen.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
 VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
 AMBTENARENZAKEN EN
 BUITENLANDS BELEID

Vraag nr. 152
van 23 mei 2001
van de heer JAN PENRIS

Festival de la Culture Marocaine – SIF-subsidiëring

Op 4, 5 en 6 mei laatstleden organiseerde de VZW Moussem in Antwerpen een zogenaamd "Festival de la Culture Marocaine". Dit festival werd volgens de organisatoren gesponsord door onder meer de dienst Gelijke Kansen en Volksontwikkeling van de Vlaamse Gemeenschap en door het Sociaal Impulsfonds (SIF).

Naar verluidt heeft het SIF de organiserende VZW de afgelopen twee jaar gefinancierd met een bedrag van 2 miljoen frank (500.000 frank voor de oprichting van de VZW Moussem en 1,5 miljoen frank voor het festival).

Dat het festival een bijzonder elitair karakter had, mag blijken uit het feit een toegangsticket voor drie dagen 1.000 frank kostte.

1. Is het organiseren van dergelijke festivals nog conform de SIF-doelstellingen ?
2. Welke maatregelen neemt de minister opdat de SIF-middelen in Antwerpen in de toekomst effectiever besteed zouden worden ?

Antwoord

1. In de SIF-beleidsovereenkomst 2000-2002 afgesloten tussen Antwerpen en de Vlaamse Gemeenschap werd onder strategische doelstelling 2, "De leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de aandachtswijken verhogen", een operationele doelstelling opgenomen "de mogelijkheden tot culturele participatie van wijkbewoners en van specifieke doelgroepen (jongeren, allochtonen, kansarmen) vergroten". Onder deze operationele doelstelling ressorteert de actie "cultuurprojectenfonds".

Het cultuurprojectenfonds biedt ondersteuning aan boeiende, uitdagende en leuke culturele initiatieven in de SIF-aandachtswijken. Jaarlijks worden 20 à 30 projecten geselecteerd op basis van de kwaliteit van het artistieke concept, de sociale relevantie van het project en de manier waarop contacten worden gelegd met sociale actoren (wijkbewoners, jongeren, allochtonen) en artistieke partners. Ook haalbaarheid, duurzaamheid en zichtbaarheid worden gewogen. Via het cultuurprojectenfonds worden stimulanzen gegeven aan het culturele klimaat in de stad en in het bijzonder in kansarme wijken, en wordt de deelname bevorderd van groepen die met culturele uitsluiting worden bedreigd.

De selectie van de projecten gebeurt autonoom door de jury van het cultuurprojectenfonds. De informatie betreffende de selectie en organisatie van het project "Mousssem in Antwerpen" werd opgevraagd bij SIF Antwerpen. Uit de informatie van Antwerpen – die ook reeds door Antwerpen aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger werd bezorgd – blijkt dat het door Moussem ingediende project voldeed aan de vereisten om een subsidie uit het cultuurprojectenfonds te ontvangen. In 2000 werd voor de oprichting van een VZW en de samenstelling van een programmatie een subsidie van 250.000 frank (in plaats van 500.000 frank zoals in de parlementaire vraag vermeld is) toegekend. In het jaar 2001 werd, na evaluatie, voor het evenement een subsidie toegekend van 1.500.000 frank.

Uit de informatie van SIF Antwerpen blijkt dat Mousssem een "volksfeest" is dat gericht is op de ontmoeting van verschillende culturen. Volgens de eerste schattingen waren er 2.500 deelnemers. Het ging om een uitgebreid programma, dat verzorgd werd zowel door autochtonen als allochtonen en dat ook kwalitatief hoogstaand was. De organisatie liep in samenwerking met verschillende andere VZW's.

Uit deze informatie kan worden afgeleid dat de organisatie van Mousssem wel degelijk voldeed aan de bovengenoemde doelstellingen die in de SIF-beleidsvereenkomst met Antwerpen zijn opgenomen. De organisatie van het evenement beantwoordt ook aan de algemene SIF-doelstellingen van het Vlaamse SIF-decreet : de bevordering van het welzijn en het herstel van de leefbaarheid in de steden. Het bevorderen van contacten zowel lokaal als bovenlokaal tussen verschillende culturen in een stad, past in deze doelstellingen. Bovendien past de organisatie

van een dergelijk evenement ter bevordering van uitwisseling tussen culturen ook in het Vlaamse minderhedenbeleid.

2. Uit de opgevraagde informatie blijkt dat de organisatie paste in de SIF-doelstellingen en dat het verlenen van een subsidie verantwoord was.

Ik zie er wel degelijk op toe dat in Antwerpen, zoals in alle andere gemeenten, de SIF-middelen doeltreffend besteed worden.

Tussen Antwerpen en het SIF-team vinden geregeld gesprekken plaats aangaande de voortgang (zowel inhoudelijk als financieel) van het SIF. Uiteraard vinden er ook grondige controles plaats vooraleer de SIF-saldo's worden uitbetaald.

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD* (Reglement artikel 81, 6)

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

Vraag nr. 11
van 23 november 2001
van de heer JOHAN SAUWENS

Steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid – Voorbereiding staatshervorming

Enige tijd geleden werd beslist om het beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek in de toekomst te organiseren in zogenaamde steunpunten. Zo werd een steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid opgericht.

Het Vlaams regeerakkoord voorziet in de "overheveling van het gezondheids- en gezinsbeleid naar de gemeenschappen". Tijdens de bespreking van het Lambermont-akkoord in het Vlaams Parlement hebben de Vlaamse meerderheidsfracties evenwel gevraagd om nog tijdens deze legislatuur bijkomende stappen in de staatshervorming te realiseren.

* datum van afsluiting : 27/3

Het is daarom raadzaam de organisatie van het gezondheids- en gezinsbeleid op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap voor te bereiden.

Mogen wij aannemen dat deze opdracht aan het steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid is toegewezen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

**Vraag nr. 242
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Resolutie GSM-masten – Uitvoering

Zie :
Handelingen Commissievergadering nr. 95
van 24 januari 2002
Blz. 9-17

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden				
△ 69	18.06.2001	A.-E. Bogaert	<i>Beleidsuitvoerende derden – Ministeriële vertegenwoordigers</i>	1049
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering				
△ 2	02.10.2001	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Raden van bestuur</i>	1065
△ 9	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	1075
△ 10	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	1114
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
280	08.08.2001	M. Dillen	<i>De Lijn Hasselt – Waterstofmotoren</i>	917
△ 25	05.10.2001	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven</i>	917
66	30.10.2001	J. Malcorps	<i>Reclame op Lijnvoertuigen – Beleid</i>	919
67	30.10.2001	D. Holemans	<i>Della Faillelaan Gent – Fietspad</i>	921
68	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Wegverkeer – Geluidsoverlast</i>	923
69	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Grachten – Waterschade</i>	923
70	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Wegverkeer – Trillingschade</i>	924
71	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Onteigende woningen – Stand van zaken</i>	924
72	06.11.2001	J. De Roo	<i>Ministeriële voertuigen – Aankoop en onderhoud</i>	925
73	06.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>N16 Klein-Brabant – Veiligheid en mobiliteit</i>	926
74	06.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Veerdienst Rupelmonde-Hingene – Stand van zaken</i>	927
75	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>N8 Bissegem – Veiligheid schoolomgeving</i>	927
76	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	928
77	12.11.2001	D. Ramoudt	<i>Regionale buslijnen – Standplaatsen</i>	928
78	12.11.2001	J. Loones	<i>IJzermonding – Zwerfvuil</i>	929
79	12.11.2001	J. Bex	<i>Gratis openbaar vervoer – Samenwerkingsakkoorden</i>	930
80	12.11.2001	J. Bex	<i>Gratis openbaar vervoer – Uitbreiding</i>	930
81	12.11.2001	C. Decaluwe	<i>R8 Kortrijk – Kruispunt Kuurnsesteenweg</i>	931
82	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Industrieterrein Willebroek-Noord – Ontsluiting</i>	932
83	14.11.2001	J. Malcorps	<i>Kennedytunnel – Noodplan verkeerscirculatie</i>	932
84	14.11.2001	C. Decaluwe	<i>Mobiliteitsconvenants – Uitbetaling subsidies</i>	934

85	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	935
86	23.11.2001	J. Sauwens	<i>De Lijn – Kostendekkingsgraad</i>	935
87	23.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Expreslijn luchthaven-Europese wijk – Stand van zaken</i>	936
88	23.11.2001	J. De Meyer	<i>N419 Kruikeke-Bazel – Veiligheid en leefbaarheid</i>	936
89	23.11.2001	B. Grouwels	<i>Brusselse Ring – Uitgaven</i>	937
90	23.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vliet Ruisbroek – Pompstation</i>	937
91	29.11.2001	D. Holemans	<i>Onbemande camera's – Gent-Eeklo</i>	938
92	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Asfaltwegen – Teervervuiling</i>	939
93	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Kanaal Kortrijk-Bossuit – Sluizen</i>	940
94	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Geluidsschermen regio Kortrijk – Stand van zaken</i>	940
95	29.11.2001	F. Vermeiren	<i>Carpoolparkings Vlaams-Brabant – Bezettingsgraad</i>	941
96	29.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Administratie Waterwegen – Engelstalige uitnodiging</i>	942
97	29.11.2001	F. Dewinter	<i>Regionale luchthavens – Selectie management</i>	943

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

30	06.11.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Thuislozenzorg – Proefprojecten</i>	944
31	06.11.2001	C. Van Eyken	<i>Borstkankerscreening – Faciliteitengemeenten</i>	1115
32	12.11.2001	J. Loones	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	945
33	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kinderopvang Vlaamse Rand – Taalvereisten</i>	1116
34	12.11.2001	S. Becq	<i>Persoonlijk assistentiebudget – Stand van zaken</i>	945
35	14.11.2001	J. Demol	<i>Bijzondere jeugdzorg – Brussel</i>	947
36	14.11.2001	R. Van Den Heuvel	<i>Bemiddeling – Ondersteuning</i>	1117
38	29.11.2001	P. Ceysens	<i>Interlandelijke adoptie – Kritiek Vlaamse Ombudsdienst</i>	947
40	29.11.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Zorgkundigen – Integratie</i>	948

B. ANCIAUX, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

8	02.10.2001	C. Decaluwe	<i>Vlaamse openbare instellingen – Raden van bestuur</i>	1122
9	05.10.2001	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven</i>	1122
10	05.10.2001	C. Decaluwe	<i>Overheidsdiensten – Decentralisatie en werkgelegenheid</i>	1122
12	18.10.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Correspondentie van bedrijven – Taalgebruik</i>	1123
18	06.11.2001	J. De Roo	<i>Ministeriële voertuigen – Aankoop en onderhoud</i>	1123
19	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	1123
20	12.11.2001	D. Lootens-Stael	<i>"Tram 81" – Beheersovereenkomst</i>	949
21	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Toepassing taalwetgeving – Pijnpunten</i>	950
22	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – Naleving septemberdecreet</i>	951
23	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalgebruik in reclame – Motie</i>	951

24	14.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Prijs der Nederlandse Letteren – Uitreiking</i>	952
25	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	1123
26	23.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Europese School – Vestigingsplaats</i>	952
27	23.11.2001	B. Grouwels	<i>Heemkundige kringen Brussel – Steun</i>	953
28	29.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wereldkampioenschap turnen – Subsidiëring</i>	953

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

16	06.11.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Verpleegkundigetekort – Omscholing kinesitherapeuten</i>	954
18	12.11.2001	F. Dewinter	<i>Stedelijk onderwijs Antwerpen – Overname door gemeenschapsonderwijs</i>	956
19	12.11.2001	A. Moreau	<i>Stedelijk onderwijs Antwerpen – Samenwerkingsverbanden</i>	958
20	12.11.2001	W. Aers	<i>Universitair Ziekenhuis Gent – Taalwetgeving</i>	958
21	12.11.2001	C. Vandenbroeke	<i>Vervangingspools – Kortrijk-Roeselare-Tielt</i>	959
22	12.11.2001	C. Vandenbroeke	<i>Leerkrachtentekort – Basisonderwijs</i>	962
23	12.11.2001	C. Vandenbroeke	<i>Leerkrachtentekort – Instroom</i>	963
24	12.11.2001	C. Vandenbroeke	<i>Basiseducatie – Evaluatie</i>	965
25	12.11.2001	D. De Cock	<i>Loonstudie leerkrachten – Tweede fase</i>	1124
26	14.11.2001	J. Demol	<i>Niet-benoemde leerkrachten – Stand van zaken</i>	1124
27	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	1129
28	23.11.2001	J. Sauwens	<i>Steunpunt Beter Bestuurlijk Beleid – Voorbereiding staats hervorming</i> ..	968
29	29.11.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Zorgkundigen – Integratie</i>	968
30	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>DIGO – Subsidiëring</i>	969

R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

14	30.10.2001	J. Malcorps	<i>Antitankkanaal Antwerpen – Fiets- en wandelpaden</i>	1129
17	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	970
18	12.11.2001	J. Sauwens	<i>Interface-project – Evaluatie</i>	970
19	14.11.2001	A.-E. Bogaert	<i>Vacatures – Prognosebeleid</i>	973
20	14.11.2001	J. Sauwens	<i>VDAB – Werkzoekenden van buiten Vlaanderen</i>	974
21	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	975
22	29.11.2001	F. Dewinter	<i>Technisch Comité van de Reisbureaus – Samenstelling</i>	1130
23	29.11.2001	J. Sauwens	<i>Technisch Comité van de Reisbureaus – Samenstelling</i>	1131
24	07.12.2001	B. Laloo	<i>Technisch Comité van de Reisbureaus – Samenstelling</i>	975
25	07.12.2001	F. Strackx	<i>VDAB-vacature – Jobbeschrijving</i>	976
26	07.12.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>VDAB – Invoeginterimproject</i>	977
28	14.12.2001	J. Sauwens	<i>Vlaamse CAO's – Decretaal kader</i>	978

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

19	05.10.2001	J. De Meyer	<i>Genetisch gemodificeerde gewassen – Standpunt</i>	1132
36	26.10.2001	F. Vermeiren	<i>Zeemeeuwenpopulatie – Maatregelen</i>	1133
38	26.10.2001	J. Loones	<i>Natuurgebieden, duinen en kustbossen – Aankoopbeleid</i>	1134
44	26.10.2001	J. Loones	<i>Natuurherstel IJzermonding – Stand van zaken</i>	1135
48	30.10.2001	J. Maes	<i>Waterproductiecentrum De Blankaart (Diksmuide) – Atrazine</i>	1137
51	06.11.2001	S. Becq	<i>Maalbeekvallei Wemmel – Wachtbekken</i>	1139
52	06.11.2001	J. De Roo	<i>Zonevreemde woningen – Individuele waterzuivering</i>	978
55	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Gescheiden rioleringsstelsels – Stand van zaken</i>	979
56	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Individuele waterzuivering – Subsidiëring (2)</i>	1141
57	06.11.2001	M. Van den Eynde	<i>ISVAG-verbrandingsoven – PCB-emissiemetingen</i>	1142
58	06.11.2001	C. Decaluwe	<i>Rio-dossiers – Uitbetalingen</i>	981
59	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	981
60	12.11.2001	F. Vermeiren	<i>Westerschelde – Visserij</i>	981
61	12.11.2001	C. Decaluwe	<i>Subsidies gemeentelijke containerparken – Uitbetalingstermijn</i>	1144
△ 62	12.11.2001	I. Vertriest	<i>Fruitsector – Steenvruchten</i>	984
63	12.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Riolen en overstorten – Milieuvergunning</i>	1145
64	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	986
65	14.11.2001	A. De Martelaer	<i>Modelluchtvaartclub – Milieuvergunning</i>	986
66	23.11.2001	J. Malcorps	<i>Radioactief schrootafval – Bevoegdheden</i>	988
67	23.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vliet Ruisbroek – Baggerwerken</i>	991
△ 68	23.11.2001	I. Vertriest	<i>Afbakening stedelijke gebieden – Groenstructuren</i>	992
69	29.11.2001	J. Malcorps	<i>Umicore Hoboken – Milieu</i>	993
70	29.11.2001	R. Van Goethem	<i>NV Indaver Grimbergen – Milieuvergunning</i>	995
71	29.11.2001	A. De Martelaer	<i>Stopzettingspremie voor varkens – Controle</i>	995
73	07.12.2001	E. Matthijs	<i>Eural – Begeleidende maatregelen (2)</i>	997
74	07.12.2001	E. Matthijs	<i>Blikjes – Statiegeld</i>	998

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

24	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	999
30	23.11.2001	I. Vertriest	<i>Afbakening stedelijke gebieden – Groenstructuren</i>	1000
31	29.11.2001	J. Malcorps	<i>Umicore Hoboken – Bufferzone</i>	1000
32	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Frequentieplan regionale radio – Onderzoeksopdracht</i>	1002
33	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Economische expansie – Subsidiewetgeving</i>	1003
34	29.11.2001	I. Vertriest	<i>Kwetsbare gebieden – Bouwovertredingen</i>	1003
35	29.11.2001	F. Vermeiren	<i>Bouwaanvragen Zaventem – Advies Belgocontrol</i>	1004

36	29.11.2001	J. De Roo	<i>Planbatenregeling – Kadastraal inkomen</i>	1005
37	29.11.2001	B. Grouwels	<i>VRT-radiozenders – Doelgroepen</i>	1006
38	29.11.2001	F. Feytons	<i>Woongebied en woonuitbreidingsgebied – Omruiling</i>	1008
39	07.12.2001	K. Van Dijk	<i>Radio-ontvangst – Brusselse tunnels</i>	1009
40	07.12.2001	J. Sauwens	<i>Samenwerkingsakkoord patrimoniale documentatie – KI's</i>	1009
41	07.12.2001	J. Malcorps	<i>HST-stations Groenendaallaan-Brecht – Stand van zaken</i>	1010
42	07.12.2001	C. Decaluwe	<i>Belasting onbebouwde percelen – "Kind ten laste" (2)</i>	1011

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid

152	23.05.2001	J. Penris	<i>Festival de la Culture Marocaine – SIF-subsidiëring</i>	1145
19	12.11.2001	J. Roegiers	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	1012
20	12.11.2001	D. Ramoudt	<i>Gemeentebelastingen – Taks op ontbreken van garages</i>	1012
21	12.11.2001	C. Decaluwe	<i>Restauratiedossiers – Achterstand</i>	1013
22	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	1014
23	29.11.2001	F. Vermeiren	<i>Eénloketsysteem – Stand van zaken</i>	1014
24	29.11.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Euro-folder – Taalwetgeving</i>	1015

J. GABRIELS, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting

22	12.11.2001	J. Loones	<i>Overheidscampagnes – Evaluatie</i>	1016
23	12.11.2001	C. Decaluwe	<i>Heffing leegstand – Doorstorting opcentiemen</i>	1017
24	12.11.2001	I. Vertriest	<i>Fruitsector – Steenvruchten</i>	1018
25	12.11.2001	P. Van Malderen	<i>Expansiesteun – Subsidiëring tweedehands materieel</i>	1018
26	14.11.2001	B. Grouwels	<i>Guldensporenslag – Herdenkingsinitiatieven</i>	1019
27	29.11.2001	C. Decaluwe	<i>Sociale huisvesting – Migranten</i>	1019
28	07.12.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Kritiek Rekenhof</i>	1025
29	07.12.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Kritiek Rekenhof (2)</i>	1025
30	07.12.2001	C. Decaluwe	<i>Sociale huisvesting – Huurachterstallen</i>	1025
31	07.12.2001	C. Decaluwe	<i>Economische expansie – Subsidiëwetgeving</i>	1047